

**KÖY MUHTARLARININ SPOR HİZMETLERİ İLE İLGİLİ YEREL
YÖNETİMLERDEN BEKLENTİLERİNİN TEMATİK ANALİZİ**

Abdullah BİNGÖLBALİ

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

**Tez Danışman
Prof. Dr. Cemal GÜNDOĞDU**

Doktora Tezi -2021

**T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**KÖY MUHTARLARININ SPOR HİZMETLERİ İLE İLGİLİ YEREL
YÖNETİMLERDEN BEKLENTİLERİNİN TEMATİK ANALİZİ**

Abdullah BİNGÖLBALİ

**Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Doktora Tezi**

**Tez Danışman
Prof. Dr. Cemal GÜNDOĞDU**

**MALATYA
2021**

İÇİNDEKİLER

ÖZET	vi
ABSTRACT.....	vii
SİMGELER VE KISALTMALAR.....	viii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	ix
TABLolar DİZİNİ	x
1. GİRİŞ.....	1
2. GENEL BİLGİLER.....	6
2.1. Spor.....	6
2.2. Türk İdari Sistemi.....	11
2.2.1. Merkezi Yönetim.....	11
2.2.2. Yerinden Yönetim Kuruluşları.....	17
3. MATERYAL VE METOD.....	38
3.1. Araştırma Deseni.....	38
3.2. Araştırma Grubu.....	39
3.3. Veri Toplama Aracı.....	39
3.3.1. Görüşme	40
3.3.2. Analitik Not.....	41
3.4. Verilerin Analizi.....	41
3.4.1. Veriye Aşına Olma	43
3.4.2. İlk Kodların Oluşturulması	43
3.4.3. Temaların Belirlenmesi.....	43
3.4.4. Temaların Gözden Geçirilmesi	43
3.4.5. Temaların Tanımı ve İsimlendirilmesi	44
3.4.6. Raporun Hazırlanması	44
4. BULGULAR.....	45
4.1. Köy Muhtarlarının Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular	45
4.2. Köy Muhtarlarının Yerel Yönetimlerden Spor Hizmetleri Konusundaki Beklentilerinin Tematik Analizine İlişkin Bulgular.....	47
5. TARTIŞMA	109
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	133
6.1. Muhtarların Demografik Özelliklerine İlişkin Sonuç.....	133

6.2. Köylerdeki Mevcut Duruma İlişkin Sonuç	133
6.2.1. Spor Tesisleri ve Alanları	133
6.2.2. Organizasyon, Turnuva ve Festivaller	134
6.2.3. Yerel Yönetim Desteği	134
6.3. Muhtarların Spor ve Spor Hizmetleri Konusundaki Farkındalık ve Bilinç Düzeylerine İlişkin Sonuç.....	135
6.3.1. Spor Alanlarının Gerekliliği.....	135
6.3.2. Yetenekli Sporcu Potansiyeli	136
6.3.3. Sporun Geliştirilmesi	137
6.3.4. Sportif Faaliyetlerin Gençlere Sunacağı Katkılar.....	137
6.4. Köy Muhtarlarının Spor Hizmetleri Konusunda Yerel Yönetimlerden Beklentilerine İlişkin Sonuç.....	139
6.4.1. Gereklilik	139
6.4.2. Girişimcilik	140
6.4.3. Tercihler	141
6.4.4. Beklenti ve Öneriler.....	142
KAYNAKLAR	145
EKLER	164
EK-1. Özgeçmiş	164
EK-2. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu	165
EK-3. Elazığ Valiliği İzin Talebi	166
EK-4. Etik Kurul	167

TEŞEKKÜR

Doktora eğitimim boyunca hep yanımda olan ve beni destekleyen sevgili aileme, akademik duruşu, bilime bakışı ve beyefendi kişiliğiyle örnek teşkil eden saygıdeğer danışmanım Prof. Dr. Cemal Gündoğdu'ya teşekkür ederim. Tez süresince her türlü katkıyı sunan Prof. Dr. Ahmet KARA, Dr. Öğr. Üyesi Hülya BİNGÖL hocalarıma teşekkür ederim. Doktora eğitimim boyunca her zaman yanımda olan Dr. Öğr. Üyesi Yalın AYGÜN, Dr. Şakir TÜFEKÇİ ve tez konumla ilgili yardımlarını esirgemeyen Elazığ valiliği ve çok değerli Muhtarlara teşekkür ederim.

Abdullah BİNGÖLBALI

ÖZET

Köy Muhtarlarının Spor Hizmetleri İle İlgili Yerel Yönetimlerden Beklentilerinin Tematik Analizi

Amaç: Bu araştırmanın amacı üç yönlüdür. Bunlardan ilki köylerdeki mevcut durumu tespit eder ve açıklar. Diğeri ise spor kavramının ve spor hizmetlerinin köy muhtarları tarafından nasıl algılandığını ve bu konu ile ilgili biliş düzeylerini keşfetmeye çalışır, kavramsallaştırır ve açıklar. Bir diğeri de muhtarların yerel yönetimlerden spor ve spor hizmetleri konusundaki beklentilerini belirler ve açıklar.

Materyal ve Metot: Araştırma deseni olarak Fenomenolojik desenin kullanıldığı, sorunların nedenleri ve muhtemel çözüm yolları üzerine düşünce üreten, nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı tanımlayıcı bir girişimdir. Araştırma, Elazığ ilinde merkeze bağlı 557 köy ile sınırlılık göstermekte ve araştırma grubunu bu köyler içerisinde amaçlı örneklem yöntemiyle seçilen 250 köyün muhtarları oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında köy muhtarlarıyla görüşmeler yapıldı. Bu görüşmeler; doğal gözlemler, analitik notlar ve yazılı materyallerle zenginleştirildi. Analizlerde içerik ve tematik analiz kullanıldı.

Bulgular: Analizler, muhtarların yerel yönetimlerden spor hizmetleri konusundaki beklentilerinin derinlemesine ve çok yönlü bir sentezi yapılarak “Köylerdeki Mevcut Durum, Muhtarların Spor ve Spor Hizmetleri Konusundaki Farkındalık ve Biliş Düzeyleri, Köy Muhtarlarının Spor Hizmetleri Konusunda Yerel Yönetimlerden Beklentileri “ şeklinde incelenip tema ve alt temalar şeklinde ifade edildi.

Sonuç: Bu araştırma kapsamında; köylerde şu andaki mevcut durum içerisinde yaklaşık %94 spor tesisi ve alanlarının olmadığı, sportif veya geleneksel organizasyon, turnuva, festival düzenlenmediği, yerel yönetim desteği alamadığı. Muhtarların spor ve spor hizmetleriyle ilgili farkındalık ve biliş düzeylerinin yüksek olduğu. Bu çalışmada olumlu ve olumsuz olmak üzere iki grup temanın öne çıktığı. Olumsuz temaların: göç, a-sosyalleşme, telefon ve internet bağımlılığı, zararlı alışkanlıklar, terör, köy okullarının kapanması, olumlu temaların ise; kaynaşma, birlik ve beraberlik, yetenek, sporu teşvik, sağlık olduğu anlaşıldı.

Anahtar Kelimeler: Köy, Muhtar, Spor Hizmeti, Spor Organizasyonu, Tematik Analiz, Yerel Yönetimler, Beden Eğitimi

ABSTRACT

Thematic Analysis of Village Headmen's Expectations from Local Governments Regarding Sports Services

Aim: The purpose of this research is threefold. The first of these identifies and explains the current situation in the villages. The other one tries to explore, conceptualize and explain how the concept of sports and sports services is perceived by village headmen and the levels of cognition related to this issue. Another one determines and explains the expectations of village headmen from local governments regarding sports and sports services.

Material and Method: It is a descriptive attempt in which the phenomenological pattern is used as a research design, generates ideas on the causes of problems and possible solutions, and uses qualitative research methods. The research is limited to 557 villages connected to the center in Elazig province, and the research group consists of the village headmen of 250 villages selected by purposeful sampling method. Meetings were held with village headmen within the scope of the research. These interviews; enriched with natural observations, analytical notes and written materials. Content and thematic analysis were used in the analysis.

Results: The analyzes were made in an in-depth and multifaceted synthesis of the Expectations of the Village Headmen from Local Governments on Sports Services, and they were analyzed as "The Current Situation in the Villages, the Awareness and Awareness Levels of the Village Headmen on Sports and Sports Services, the Expectations of the Village Headmen from the Local Governments on Sports Services". was expressed.

Conclusion: Within the scope of this research; In the current situation in the villages, approximately 94% of them do not have sports facilities and areas, sports or traditional organizations, tournaments, festivals are not organized, and they cannot receive local government support. Muhtars have a high level of awareness and knowledge about sports and sports services. Two groups of themes, positive and negative, stand out in this research. Negative themes: migration, a-socialization, telephone and internet addiction, harmful habits, terrorism, village school closure, positive themes; It was understood that it was cohesion, unity and togetherness, talent, promoting sports and health.

Keywords: Village, Village Headman, Sports Service, Sports Organization, Thematic Analysis, Local Administrations, Physical education

SİMGELER VE KISALTMALAR

GSB	: Gençlik ve Spor Bakanlığı
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TSK	: Türk Spor Kurumu
TİCİ	: Türk İdman Cemiyeti İttifakı
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
DSİ	: Devlet Su İşleri
TRT	: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
ASKİ	: Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi
İSKİ	: İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi
BUSKİ	: Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi
M	: Muhtar

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil No	Sayfa No
Şekil 4.2.1. Köy Muhtarlarının Spor Hizmetleri Konusunda Yerel Yönetimlerden Beklentileri Modeli.....	48
Şekil 4.2.2. Köylerdeki Mevcut Durum Tema ve Alt Temalarına İlişkin Model.....	49
Şekil 4.2.3. Muhtarların Spor ve Spor Hizmetleri Konusundaki Farkındalık ve Bilinç Düzeyleri Teması ve Alt Temalarına İlişkin Model	52
Şekil 4.2.4. Köylerde Spor Alanlarının Gerekliliği Alt Temasına İlişkin Model.....	54
Şekil 4.2.5. Köylerin Yetenekli Sporcu Potansiyeli Alt Temasına İlişkin Model.....	64
Şekil 4.2.6. Köylerde Sporun Geliştirilmesi Alt Temasına İlişkin Model	69
Şekil 4.2.7. Köylerdeki Sportif Faaliyetlerin Gençlere Sunacağı Katkılar Alt Temasına İlişkin Model.....	74
Şekil 4.2.8. Yerel Yönetimlerden Beklentiler ve Muhtarlar Açısından Spor Hizmetleri Ana Tema ve Alt Temalarına İlişkin Model.....	81
Şekil 4.2.9. Yerel Yönetimlerin Spor Hizmetleri Desteği ve Muhtarlar Açısından Gerekliliği Alt Temasına İlişkin Model.....	83
Şekil 4.2.10. Yerel Yönetimlerin Spor Hizmetleri Desteğinin Sağlanması Konusunda Muhtarların Girişimciliği Alt Temasına İlişkin Model	92
Şekil 4.2.11. Spor Hizmetleri Konusunda Muhtarların Tercihleri Alt Temasına İlişkin Model	100
Şekil 4.2.12. Spor Hizmetleri Konusunda Muhtarların Yerel Yönetimlerden Beklentileri Alt Temasına İlişkin Model	103

TABLÖLER DİZİNİ

Tablo No	Sayfa No
Tablo 4.1. Cinsiyet.....	45
Tablo 4.2. Medeni Durum.....	45
Tablo 4.3. Yaş	46
Tablo 4.4. Eğitim.....	46
Tablo 4.5. Gelir Durumu.....	46
Tablo 4.6. Muhtarlık Süresi	47
Tablo 4.7. “ Köyünüzde Gençlerin Spor Yapabilecekleri Spor Tesisleri ve Alanları Var mı?” sorusuna ilişkin bulgular.....	50
Tablo 4.8. “Köyünüzde herhangi bir spor veya geleneksel organizasyon, turnuva, festival gerçekleştirildi mi ?” sorusuna ilişkin bulgular.	51
Tablo 4.9. “Yerel yönetimlerden spor tesisleri için herhangi bir destek aldınız mı?” sorusuna ilişkin bulgular.....	52
Tablo 4.10. “Sizce köylerde spor alanları olmalı mı? Nedenini açıklaya bilir misiniz?” sorusuna ilişkin bulgular.	53
Tablo 4.11. “Köylerin içerisinde spor alanında birçok yetenekli sporcuyla barındırdığına inanıyor musunuz?” sorusuna ilişkin bulgular.	63
Tablo 4.12. “Köyünüzde Sporun geliştirilmesi için herhangi bir girişimde bulundunuz mu, nedenini açıklayabilir misiniz?” sorusuna ilişkin bulgular.	68
Tablo 4.13. “Köyünüzde yapılacak sportif faaliyetlerin gençlerin gelişmesine katkı sağlayacağına inanıyor musunuz? Nedenini açıklayabilir misiniz?” sorusuna ilişkin bulgular.	73
Tablo 4.14. “Sizce Yerel Yönetimler Spor Hizmetleri Konusunda Köylere Destek Vermeli mi? Nedenini açıklayabilir misiniz?” sorusuna ilişkin bulgular.....	82
Tablo 4.15. “Köyünüzde spor alanları ve tesisleri yapılması için yerel yönetimlere müracaat ettiniz mi? Nedenini açıklayabilir misiniz?” sorusuna ilişkin bulgular.	91

Tablo 4.16. “Muhtar olarak yerel yönetimlerin hangi spor hizmetlerini tercih edersiniz?” sorusuna ilişkin bulgular.	99
Tablo 4.17. “Muhtar olarak yerel yönetimlerden Spor hizmetleri konusunda başka beklentileriniz var mı?” sorusuna ilişkin bulgular.	103

1. GİRİŞ

Çağımız toplumlarında sosyal, siyasal, kültürel, ekonomik ve teknolojik alanlarda meydana gelen hızlı değişimler yönetim sistemlerini çok derinden etkilemiştir. Yönetim sistemlerinde meydana gelen merkeziyetçilikten uzaklaşma, daha da demokratikleşme, yerinden yönetim gibi yeni olgular ve gelişmeler karşısında yönetim sistemlerinin yeniden tasarlanması gerekmektedir.

Devletin görev ve sorumluluklarının zaman içerisinde arttığı herkes tarafından kabul edilen bir gerçektir. Bundan dolayı devlet kurulduğu ilk günden günümüze kadar yıllar içerisinde çok farklı görevler icra etmektedir. Dolayısıyla, çağımızda devlet yalnızca adaleti ve güvenliği sağlayan, vergi toplayan devlet değil; bununla beraber bir takım modern ve sosyal fonksiyonları olan devlet durumundadır (1). Bu yüzden devlet, sorumlu olduğu vatandaşlara güvenlik ve adaletten başka daha pek çok modern hizmetler de sunmak zorundadır. Çünkü sosyal ve refah devlet yapısı bunu gerektirmektedir. Bu açıdan sosyal devlet; yurttaşlarının sosyal ve refah durumlarını yakından takip eden, onlara belirli bir yaşam düzeyi sağlamayı görev bilen devlet olarak tanımlanmaktadır. Sosyal devlet, maddi ve manevi olarak ihmal edilmiş vatandaşların devletten sosyal destek talep etme hakkına sahip olmaları demektir. Katılımcı demokratik toplumda vatandaşların devletten beklentileri artmıştır. İnsanlar artık yalnızca elektrik, su, yol kanal istemiyor. Bunların yanı sıra sosyal, kültürel, sportif hizmetler istemektedir. Bundan dolayı, spor ve rekreasyon faaliyetlerinin çağımız toplumlarında insanların en çok ilgi gösterdiği alanlar olduğu söylenebilir. Zira insanlar mutlu, sağlıklı ve formda kalabilmenin yolunu spor ve rekreatif faaliyetlerde görmektedirler. Bundan dolayı insanların çoğu işten arta kalan zamanlarını genel olarak spor ve rekreatif faaliyetler yaparak geçirdikleri söylenebilir (2).

Toplumların mutlu, sağlıklı ve formda kalabilmesi için bu tür faaliyetlere ve bu faaliyetlerin yapılabileceği yerlere ihtiyaç vardır. Bu açıdan, sağlıklı toplum yapısı oluşturma görevi anayasal bir ilke olarak devlete düşmektedir. Nitekim 1982 Anayasasının 58. Maddesi “Gençliğin korunması” ve 59. Maddesi de “Sporun geliştirilmesi” konularına yer vermekte ve bu konuları düzenlemektedir. Gençliğin korunması başlığında “Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli

tedbirleri alır. Sporun geliştirilmesi başlığında ise: “Devlet her yaştaki Türk vatandaşının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder, devlet başarılı sporcuyla korur.” ifadelerine yer vererek toplum hayatında sporun, beden ve ruh sağlığının önemine vurgu yapılmıştır. Ancak yönetim anlayışında meydana gelen yeni gelişmeler ve anlayışlar doğrultusunda bu tür faaliyet ve hizmetlerin yürütülmesi daha çok yerel yönetim kuruluşlarına bırakılmaktadır. Bu açıdan sağlıklı toplumların oluşturulmasında merkezi yönetimler kadar yerel yönetimlere de önemli görev ve sorumluluklar düşmektedir. Zira hem AB ülkelerinde hem de dünyanın gelişmiş pek çok ülkesinde yönetimde yeni bir anlayış olan yerinden yönetim ilkesi ve yönetim uygulaması benimsenerek uygulanmaya başlamıştır. Bu bakımdan günümüzde merkezi yönetim sistemleri hizmetlerin yürütülmesinde aktif rol almak yerine bu hizmetlerin yürütülmesini daha çok halka en yakın yönetim birimleri olan yerel yönetimlere bırakmaları gerekmektedir. Merkezi yönetimlerin görevi ise bu tür hizmetlerin düzenlenmesi ve koordinesini yaparak yerel yönetimlere bu hizmetlerin yürütülmesinde yardımcı olmaktır. Nitekim Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının 4/3 maddesinde değinilen “yerindelik” ilkesi başlığı, hizmetlerin gerçekleştirilmesinin böyle olacağından bahsetmektedir. Bu bağlamda hem yerel yönetimler hem de her kademedeki bütün devlet birimlerinin, bütün vatandaşların eğitim, güven, huzur sağlık ve yaşam standartlarının yükseltilmesinde önemli görev ve sorumluluklar taşıdığı söylenebilir. Modern toplumlarda hem devleti yönetenlerin hem de bireylerin kendi yaşam kalitelerinin geliştirilmesi için büyük bir çaba içerisinde olmaları gerekmektedir. Bu bakımdan rekreasyon, parklar, spor alanları ve serbest zaman hizmetlerinin toplumların ve bireylerin mutlu, huzurlu ve sağlıklı hayat sürdürmelerinde çok büyük öneme sahip olduğu söylenebilir (3,4).

Hızla gelişen ve büyüyen günümüz toplumlarında insanlar tarafından ihtiyaç duyulan her türlü hizmetin tespit edilip dengeli ve verimli bir şekilde sunulmasında yerel yönetimlere çok büyük sorumluluklar düşmektedir. Merkezi yönetim kuruluşlarına kıyasla hizmette halka yakınlık bağlamında bakıldığında il ve ilçelerde seçilen ve halka en yakın olan birim mahalle ve köy muhtarlıklarıdır. Muhtar köy ve mahallelerin yasalarla belirtilmiş işlerini yürütmek için köy ve mahallelerde oturanların seçtikleri kimseye denir (5).

Cumhuriyet tarihinden çok daha önceleri kurulan mahalle ve köy muhtarlıkları halen günümüzde varlığını sürdürmektedir. Aslında köy ve mahalle yönetimi,

muhtarlıklardan çok daha önceleri var olan kavramdır. İslamiyet'ten itibaren köylere ve mahallelere yönetici atanmış veya buralardaki halk tarafından yöneticiler seçilmiştir. Farklı dönemlerde farklı isim ve görevlerle var olan mahalle ve köy yöneticiliği çok uzun yıllardır varlığını sürdüren bir kurumdur (6). Köyler, Türk idare sistemi içerisinde yerel yönetim birimlerinin en küçüğü olarak kabul edilmektedir. 442 sayılı Köy Kanunu'na göre; değişik şekillerde tanımlanmış olmasına rağmen Türkiye de köy, nüfusu en az 150-2000 arasında yer alan, önemli yerleşme merkezlerinden uzak, ekonomik yapısı büyük ölçüde tarıma dayalı ve kendisine özgü toplumsal ilişkileri olan yerleşme birimi olarak tanımlanmaktadır (7). Dünyada küreselleşme ile beraber kamu yönetiminde, çok büyük çoğunlukla kamu hizmetlerinin yerel birimler tarafından gerçekleştirilmesi kamu açısından yerelleşmenin ortaya çıkmasına sebep olmuştur (8). Yerel yönetimler halka en yakın olmaları nedeniyle yerel ihtiyaçların en kısa sürede verimli ve etkin bir şekilde tespit edilmesi ve gerekli hizmetlerin sunulması imkânına sahiptirler (9, 10).

Kamu hizmetlerinin halka en yakın birimler tarafından sunulması hem halkın gerçek ihtiyaçlarının tespitini kolaylaştırmış hem de kamu kaynaklarının etkin ve kolay kullanımını sağlamıştır. Bununla beraber halka sunulacak hizmetlerle ilgili kararların yerel birimler tarafından alınması ve sunulması halkın yönetim sürecine katılımını kolaylaştırmıştır (11). Halkın kamu hizmetlerine katılımının yerelleşme ile birlikte sağlanması hiç şüphesiz halkın talep, istek, beklentilerine göre kamu hizmeti sunulmasını sağlayacaktır (12). Kamu hizmeti yapan birimlerin sorumluluk ve faaliyet alanları ne kadar küçülürse, toplumun isteklerini belirlemek ve yönetime katılımını sağlamak da o kadar kolaylaşacaktır (13). Kamu hizmetleri açısından halka yakın olma ilkesi, kamu hizmetlerinin sunulmasında eldeki kaynakların daha ekonomik, akılcı kullanılması ve halkın demokratik açıdan gelişiminin sağlanmasında önemli bir role sahiptir. Aslında bu ilke, hizmetlerin yerinde ve yerinden görülmesidir. Bu kavramda asıl olan hizmeti halkın ayağına götürmektir (10).

Yerel halk tarafından seçilmiş yetkililer halkın ihtiyaçlarını merkezi yönetim tarafından görevlendirilenlere göre daha iyi tespit edebilmektedirler (14). Modern toplumlarda, serbest zaman etkinliklerinin en önemli unsurlarından bir olarak kabul edilen spor, bütün toplumlar üzerindeki etkisini gittikçe artırmış ve artık toplumsal bir kavram olarak günümüzdeki yerini almıştır (15).

Spor, kişilerin etrafını sosyal bir çevre haline getirmeye çalışırken elde ettiği ve geliştirdiği becerilerdir. Belirli kurallar içerisinde geliştirilebilen, bireysel veya toplu araçla veya araçsız yapılabilen, serbest zamanlarda veya kişilerin tam zamanını alacak şekilde amatör veya profesyonelce yaptıkları, kaynaştırıcı, kişilerin fiziksel, psikolojik gelişimlerini yakından etkileyen dayanışma ve rekabete dayalı bir kültürel olgudur (16,17).

Spor, kültürlerin ortak bir parçası olarak yaşadığımız dünyada insanların dini, dili, ırkı ne olursa olsun onları birleştiren, dünyada barışa katkı sunan önemli bir vasıta ve etkinliktir (17).

Günümüzde sporu; fiziksel faydalarının yanı sıra insanların beden ve ruh sağlıklarını olumlu yönde etkileyen, moral ve sosyal açıdan kazançlar sağlayan hareketler bütünü olarak da tarif edebiliriz (18).

Sporla yoğun ilişki içerisinde olan sosyal kurumlar, olgu ve olgular incelendiğinde konunun boyutlarının ve öneminin büyüklüğünü anlamak çok daha basit hale gelmektedir. Sporun sosyal boyutlarına baktığımızda toplum, aile, gençlik, kadın, çocuk, eğitim, kültür, ekonomi, politika, din, yönetim, hukuk, sosyal güvenlik, centilmenlik, boş zaman, kişilik, taraftarlık, vb. sosyal kurum, kavram, olgu ve olayları görmek mümkündür. Bundan dolayı sporun sosyal hayatla ve toplumla ne kadar bütünleştiğini söyleyebiliriz (19).

Spor, değişen ve gelişen ekonomik şartlar, endüstrileşme, sürekli kentleşme, boş zamanlardaki artış, insanların artan sağlık endişeleri gibi sebeplerden dolayı yeni yeni anlamlar yüklenerek hayatımızda önemli bir yer almıştır (20).

Gelişen ve büyüyen ekonomik imkânlar, teknolojinin ve kitle iletişim araçlarının hızla gelişmesi ve yaygınlığı, dünyamızı adeta küçük bir köye dönüştürmüştür. Bu gelişmeler çağımızın en küçük yerleşim alanları olan köylerinde ihtiyaçlarını, beklentilerini ve isteklerini artırmış ve değiştirmiştir. Bunun doğal bir sonucu olarak toplumun her kesimini yakından ilgilendiren ve herkes tarafından büyük bir ilgiyle izlenen ve yapılmaya çalışılan ve hatta herkese yapılması tavsiye edilen sporun; kişiler ve toplum üzerindeki sosyolojik, psikolojik ve sağlık yönünden olumlu etkileri olduğu günümüz toplumlarında herkes tarafından kabul edilmektedir. Ülke sporuna katkısı ve toplum üzerindeki olumlu etkileri göz önüne alınarak yapılan bu çalışmanın problem durumunu; Köy muhtarlarının spor hizmetleri konusunda beklentilerinin neler

olduğunun tespit edilmesi oluşturmaktadır. Araştırma ile ilgili ortaya çıkan alt problemler ise Köylerdeki mevcut durum, Spor kavramının ve spor hizmetlerinin köy muhtarları tarafından nasıl algılandığı ve bu konu ile ilgili biliş düzeyleri, Köy muhtarların spor hizmetleri konusunda yerel yönetimlerden beklentilerinin neler olduğudur. Bu araştırmanın problem durumu çerçevesinde aşağıdaki araştırma soruları formüle edilmiştir.

a) Köylerde mevcut durum nedir?

b) Spor kavramının ve hizmetlerinin köy muhtarları tarafından nasıl algılandığı ve bu konu ile ilgili biliş düzeyleri nasıldır?

c) Köy muhtarlarının spor hizmetleri konusunda yerel yönetimlerden beklentileri nelerdir?

Yapılan bu araştırma, Elazığ ilinde merkeze bağlı 557 köy ile sınırlılık göstermektedir. Literatürde muhtarlarla ilgili sınırlı sayıda yayın olmasına karşılık bu araştırmanın konusu ile ilgili nicel, nitel ya da karma yöntem yaklaşımlarından birinin benimsenerek ele alındığı herhangi bir benzer araştırma yer almamaktadır. Bu durum, böylesi farklı ve yenilikçi bir bakış açısına sahip özgün bir araştırmaya duyulan ihtiyacı açıklar niteliktedir. Araştırma soruları dâhilinde bu araştırmanın amacı üç yönlüdür. Bunlardan ilki köylerdeki mevcut durumu tespit eder ve açıklar. Diğer spor kavramının ve spor hizmetlerinin köy muhtarları tarafından nasıl algılandığını ve bu konu ile ilgili biliş düzeylerini keşfetmeye çalışır, kavramsallaştırır ve açıklar. Bir diğeri de muhtarların yerel yönetimlerden spor ve spor hizmetleri konusundaki beklentilerini belirler ve açıklar. Bu araştırma, günlük hayatın dokusu ve örgüsü içinde muhtarların anlayışlarını, beklentilerini ve söylemlerini çok çeşitli açılardan inceler sosyal, kültürel ve çok özel sosyal gerçeklikleri birbiri ile bağlayarak, araştırma probleminin doğasını ontolojik açıdan anlamlı ve epistemolojik olarak açıklanabilir, bütüncül bir şekilde ele alır. Bu konuları genel tablolar ve ortak bir anlayış içinde sunmanın aksine, konular nitel yöntem ve yaklaşımlar kullanılarak doğrudan analiz edilmiş, derinlemesine ve bütüncül bir şekilde açıklanmış, bazı noktalarda detay ve kanıtlar sunularak yüksek bir düzeye ulaşılması hedeflenmiştir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Spor

Spor kavramı insanlığın varoluşuyla birlikte ortaya çıkan ve toplumların içinde yaşadıkları dönemin şartlarına ve koşullarına göre yeniden şekil kazanan bir süreçtir. Spor, öncelikle bedensel bir çalışma daha sonra ise bir oyun, günlük yaşamdan uzaklaşma, insanlar arasında karşılıklı etkileşim ve sosyalleşme aracı, bireyleri ve toplumları birleştirici ve bütünleştirici özelliğinin yanı sıra, sosyal bir ortamın oluşturulmasında günümüzün en popüler ve yaygın bir faaliyet sahası olarak karşımıza çıkmaktadır.

Çağımızda en gelişmiş toplumlardan en gelişmemiş toplumlara kadar spor ve toplumun bir birinden ayrılmaz bir bütün halini aldığı herkes tarafından kabul edilen bir gerçektir. Toplumdaki bireyleri daha mutlu ve huzurlu bireyler haline dönüştürme modelleri toplum bilimcileri meşgul ederken spor olgusu toplumbilimcilerin ortak noktası olarak yerini almıştır (21,22).

Spor insanlık tarihi ile başlar ve insanlığın yaşam süreci ile paralel devam eder. İnsanlığın varoluşundan bu yana insanoğlu bilerek ya da bilmeyerek sporun içinde olmuştur. Mağara devrinin ilkel insanı spor kavramından uzak, avını yakalamak için koşmuş, sıçramış, vücudunu çevikleştirmek zorunda kalmıştır. Tarih boyunca insanoğlu koşmuş, tırmanmış, ağır nesneleri kaldırmış, yüzmüştür. Ne var ki bu fiziksel etkinlikleri her zaman spor amacına yönelik ve yarışma biçiminde olmamıştır. Önceleri insanları savaşa hazırlamak için yapılan bedensel hareketler daha sonraları soyluların ve zenginlerin gösteriş amaçlı yaptıkları bir gösteri, yaşanan toplumun boş zamanlarını eğlence formunda geçirdikleri festivallerde ve dini törenlerde düzenlenen bir etkinlik olarak algılanmıştır.

Doğa ile baş başa kalması nedeniyle farkında olmadan sporla iç içe yaşayan insanoğlu, yeni yeni şeyler keşfettikçe spora da yeni özellikler kazandırmıştır. Böylece sporun gelişimi insanoğlunun gelişimine paralel bir çizgi izlemiştir. Tarihte bilinen ilk spor organizasyonları, başlangıcı MÖ 776 olarak kabul edilen ve din ile sporun birleştirildiği ama geçmişi büyük olasılıkla daha önceki dönemlere kadar uzanan Olimpiyat Oyunları'dır.

Roma Dönemi'nde yapılan savaş arabası yarışları, atletizm, boks, cirit, disk atma en yaygın spor gösterilerindendi. Orta Çağ'a gelince ise sporun daha az örgütlü olduğu görülür. Orta Çağ'ın en önemli özelliği soylular arasında yapılan spor faaliyetleridir. Bunlar arasında en yaygın olanı ise okçuluk sporudur. Soylular arasındaki bu okçuluk turnuvalarına halk alınmaz ama izleyici olabilirlerdi. Zaman zaman halk için koşu, atlama ve güreş karşılaşmaları düzenlenirdi. Şenliklerde erkekler ağır tahıl çuvaları ve kayaları kaldırma yarışmaları yaparlardı. Kırsal yerlerde en yaygın spor ise hiçbir kuralı olmayan futbol oyunuydu. Köy içinde ve köyler arasında, evliler ve bekârlar arasında oynanan ve oldukça ilgi duyulan bu oyunlar Fransa ve İngiltere'de 19. yüzyıla kadar devam etmiştir.

Orta Çağ'a gelince kadınlar, köylüler koşulara ve top ile yapılan etkinliklere serbestçe katılmaya başladılar. 15 ve 16. yüzyıllarda yaşanan Rönesans Dönemi'nin etkisi ile soyluların ve kadınların da av etkinliklerine dâhil olmasıyla spor artık tamamen dinsel görüntüsünden uzaklaşmıştır. Bu dönemlerde sporcular arasındaki rekabetten çok at eğitimi ve at yarışları, soyluluğun ve zarafetin göstergesi olarak kabul edilen incelikli davranışlarla ilgilenildi. Avrupa'da ise sporun günümüzdeki şeklini alması, yaygınlaşması, daha örgütlü hale dönüşmesi, yeni kurallar geliştirilmesi 17. yüzyılın sonlarında başladı.

18 ve 19. yüzyıllarda spor giderek uzmanlık alanları farklı branşlara ayrıldı. Avrupa'da kurulan ulusal spor örgütleri standart kurallar koymaya başladılar. 1863'te İngiltere'de Orta Çağ'da oynanan halk futbolundan esinlenerek ülkede yeni tip futbolu geliştirmek üzere Futbol Birliği kuruldu. ABD'de Amerikan futbolu ve Ragbi gelişti. Modern sporlar gittikçe dünyaya yayılmaya başladı. Afrika'nın ve Asya'nın sömürgeleştirilmesiyle buralarda yapılan yerli sporlar unutulmaya, bunların yerini yeni yeni sporlar almaya başladı. Orijinali başka ülkelere ait olan sporlar modernleştirilmeye çalışıldı. 19. yüzyılın sonu ve 20. yüzyılın başlarında ise Uluslararası spor örgütleri olarak, Uluslararası Olimpiyat Komitesi, Uluslararası Futbol Federasyonu ve Uluslararası Amatör Atletizm Federasyonu kuruldu.

Dünyada Sanayi Devrimi'nin gerçekleşmesi insanların artan boş zamanları ve imkânları, yaşanan bilimsel gelişmeler modern sporlara geçişin ardında yatan en büyük sebep olarak gösterilebilir. Bu dönemde sporcular, mental ve fiziksel olarak en üst seviyeye ulaştırılmak üzere bilimsel ve sistemli bir şekilde çalıştırıldı.

Sporun insan hayatına girişi ile beraber, okullardaki beden eğitimi ve spor dersleri, günlük yaşantıdaki fiziksel aktivitenin kullanımı ve sağlıklı olmak adına yapılan uygulamalar görölmeye başladı. Yeni yeni sporlar özel olarak geliştirildi. Oyunların modern spor dallarına dönüştürölmesinde üniversitelerin ve okulların de önemli katkıları oldu. Özellikle dünyada spor yatırımları eğitimin dışına çıkmaya başlamış, ölkeler artık spor politikaları geliştirmek için çeşitli girişimlerde bulunmuşlardır. Modern olimpiyat oyunları sayesinde spor daha büyük kitlelere ulaşmış ve yeni bir felsefesinin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Spor kavramı gittikçe yayılmış gerek üretim gerek hizmet gerek organizasyon ağısından önemli bir sektör halini dönüşmüştür (23).

Spor, genel olarak insanların sağlıklı olmak, eğlenmek ve serbest zamanlarını değerlendirmek için yaptıkları bir kavramdır. Kelime anlamı olarak spor; oyun, oyalanmak, eğlenmek, dinlenmek, efkâr dağıtmak ve rutin olarak yaptıkları işlerden uzaklaşmak anlamındadır. Aslında spor kavramı; insanlığın ortaya çıkışında temel ihtiyaçlar için kullanılırken çağımızda bir sosyal katılım ve sağlık kazanma aracı, bir eğlence veya iş olarak görölmektedir (23).

Sporun tanımlaması yapılacaksa Spor kavramı belli bir kalıbın içine sığacak ve sınırları belirlenecek kadar dar bir konu değildir. Spor bireylere ihtiyaçları ve imkânları doğrultusunda çok farklı lezzetler sunabilmektedir. Bireylerin motivasyon durumları onların spor branşlarına yönelmesini etkilemektedir. Bazı insanlar fazla kilolarından kurtulmak için spor yaparken bazıları da hayatın tadını çıkarmak için spor yapmaktadır. Bütün sporlar, fiziksel olarak yapılan etkinlik ve hareketlerden meydana gelmektedir.

Spor bedenimizi ve zihnimizi geliştirmek amacıyla ferdi veya toplu olarak yapılabilen, bazı kurallara göre uygulanan hareketlerin tamamı veya belirli ölçüde fiziksel güç ve yetenek gerektiren yarışmalı ve eğlenceli etkinlikler olarak tanımlanabilir. Spor ferdi veya toplu oyunlar şeklinde yapılan, genellikle yarışmaya yol açan, bazı kurallara göre yapılan beden hareketlerinin tümüdür. Spor, bireyin başarma kapasitesinin yükseltilmesi ve kişisel ağıdan zirveye çıkarılması için gösterilen çok yoğun bir gayrettir. İnsanın çevresini doğal çevresi hâline dönüştürürken elde ettiği yetenekleri geliştiren, belirli kurallar dâhilinde araçla veya araçsız olarak bireysel veya grup halinde boş zamanlarında ya da bütün gününü alacak şekilde meslek olarak gerçekteştirdiği ruhi ve fiziki yapısını geliştiren rekabete dayalı, sosyalleştirici, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur(24)

Spor; insanların ruhsal ve fiziksel sağlığına olumlu katkılar sunan, moral ağısından ve sosyolojik olarak kazançlar sağlamak amacı ile yapılan hareketler bütünü olarak tanımlanabilir. Beden Eğitimi faaliyetlerinin özel hale getirilerek farklı branşlarda somutlaşmış, üst seviyede yapıldığında ise psikolojik, fizyolojik ve estetik bazı özellikleri gerekli kılan, rekabete dayalı ve katı kuralları olan bir etkinliktir. Amacı yarışmak ve kazanmaktır (25).

İnsanın mücadelecı yanını kullanarak başarılı olmak ve kazanmak için düzenli ve sistemli kurallar dâhilinde yaptığı fiziksel etkinliklerdir. Sporun amacı: Geçmek, yenmek, başarı göstermektir.

Spor birbirinden farklı ve çelişen pek çok yönü bulunan faaliyetler olarak değerlendirilebilir. Bunlar dinlenmek, eğlenmek ve hoşça vakit geçirmek, sosyal çevre edinmek ya da sağlığın korunması, ekonomik olarak kazanç elde etmeye kadar geniş bir alanda ele alınabilir. Örneğin bir manken daha güzel bir gösteri sunmak amacı ile spor yaparken profesyonel bir futbolcu ekonomik kazanç elde etmek için spor yapabilmektedir (26).

Spor zaman zaman dakiklik, incelik isteyen hareketler esnasında zevk aldırın, eğlendiren hatta dinlendiren ve çoğunlukla bazı kurallar dâhilinde yapılan bir eylemdir (27).

Günümüzde spor ve insan yaşamı birbirinden ayrılamaz bir hale dönüşmüştür. Bu sebeple hangi yaşıta olunursa olunsun bilime dayalı, sistemli ve bilinçli yapılan spor, bireylerin tüm yaşamı boyunca başarılı, sağlıklı, mutlu olmasında ve morallerin yüksek tutulmasında önemli bir role sahiptir (28).

Spor özellikle son yıllarda, insanların hayatlarını dengeli, sağlıklı ve daha kaliteli bir şekilde devam ettirebilmeleri için gerekli görülen bir ögedir. Kültürel ve sportif faaliyetlerin beraber kişileri günlük hayata psikolojik olarak hazırladığı düşüncesi çağımızda genel kabul görmektedir (29). Küresel bir kavram olarak spor, toplumların sosyal ve ekonomik durumlarına bağlı olarak yaygınlık kazanmaktadır. Küreselleşme ile hızla yayılan tüketim olgusunun içine spor da girmektedir. Spor son dönemlerde ülkelerin uyguladıkları politikalar ve kitle iletişim araçları sayesinde popüler hale gelmiştir (30).

Bir sosyal kurum olarak spor çağımızda en yaygın, köklü ve popüler bir faaliyet alanı ve kalkınma aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Diğer yandan spor bilim dalı, gelişmişlik ölçüsü, ekonomisi, eğitimi, alt kurumları, araç ve gereçleriyle tam bir sektör halini almıştır. Kendine ait turizmi, eğitimi, giyimi, sağlığı, ulaşımı, mimarisi, ekonomisi ile çağımızda kendine ait yardımcı sektörleri olan sosyal bir kurumdur. Başka açıdan spor; geri kalmış ülkelerin kalkınmak için önemli bir fırsatı, alt sınıftaki insanların sınıf atlamaları yolunda en yaygın etkenlerden biridir. Spor bir endüstri olarak hükûmetler ve spor yönetim ile ilgili kurumlar tarafından uzun vadede yatırımların planlandığı, yapıldığı ve devamlılığının sağlandığı bir endüstri kolu halini almıştır (31-33).

Spor; ulusal ve uluslararası ekonominin büyüyüp, gelişmesine önemli katkılar sunmaktadır. Gerçekleşen sportif müsabakaları, sadece iş olanağı sağlamanın dışında, doğrudan veya dolaylı olarak başka ekonomik faaliyetleri de (satın alma, tüketim, vb.) yakından etkilemektedir (34).

Spor kendisi dışındaki diğer alanlarla da münasebeti dolayısı ile ortaya çıkan bütünü etkileyen ve etkilenen bir konuma dönüşmüştür. Kitle iletişim araçları ve medyanın katkılarıyla karlı bir tanıtım ve reklam aracı haline dönüşen ve geniş kitlelerin yoğun ilgisini çeken bir gösteri, diğer taraftan da yatırımcılar açısından önemli miktarda finansal hareketliliğin yaşandığı cazip bir ekonomik faaliyet alanı haline gelmiştir (35,36).

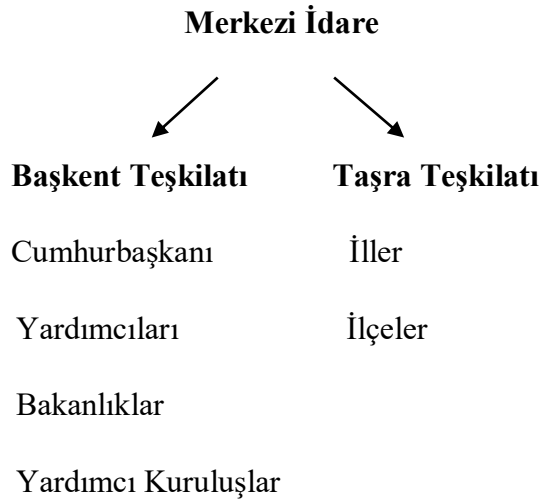
Sportif faaliyet ve organizasyonların sayı ve çeşitliliğinin oldukça artması, stadyum ve televizyonlarda bu tür organizasyonların seyredilme oranı, dergiler ve gazetelerde spor ile ilgili haberlerin okunma oranları, başka ürünlerin tanıtım faaliyetlerinde sporun sıkça kullanılması, spor endüstrisinin günümüzde ulaştığı çok ciddi boyutu göstermektedir. Yine spor, tüm sektörler içinde genel ciro olarak otomotiv sektörünün de önünde, birinci sıradadır. Sporcular hariç, sadece ABD'deki spor endüstrisinde 5.5 milyon kişi istihdam edilmektedir. Bütün dünya televizyonlarda en çok izlenen programlar spor programlarıdır. Birinci sırada, yaklaşık olarak 5 milyar kişi Formula 1'i izlemiştir. İkinci sırada ise Dünya Kupası yer almaktadır (37). Tüm boyutları ile ele alındığında, Dünyada yılda spor sektöründe yaklaşık 50 milyar dolar civarında para döndüğü tahmin edilmektedir.

Günümüzde modern spor tek başına bir sektör ve kalkınmanın lokomotifi ve dinamosudur. Ülkelerin gelişip kalkınmaları için eğitim, ekonomik unsurlar, ulaşım, tarım, turizm ne ise spor da odur. Diğer yandan geri kalmış ve kalkınmakta olan ülkelerin gelişmiş ülkelere yetişebilmeleri içinde son şansları spordur. Kendine ait yan ve alt faaliyet alanlarını doğrudan oluşturarak milyonlarca kişiye iş ve aş sağlayan çok büyük bir ekonomik yapıya ve güce ulaşmıştır (31,34,38). Özetle spor, günümüz toplumlarının göz ardı edemeyeceği, kesintiye uğratamayacağı ve vazgeçemeyeceği evrensel, bütünleştirici bir olgu olarak yerini almıştır.

2.2. Türk İdari Sistemi

Türkiye'nin yönetim yapısı çoğunlukla 1982 Anayasasının 123. Maddesine dayandırılmıştır. Buna göre Türkiye Cumhuriyeti Devlet'i idari sistemi ve örgüt yapısı incelendiğinde öne çıkan başlıkların; ulus devlet, merkeziyetçi, hukukun üstünlüğü ilkesini benimsemiş, halkın iradesinin meclise yansıtıldığı, laik, üniter bir devlet olduğu görülmektedir. Bu yapıya baktığımızda idari (genel), askeri, adli ve akademik alanlar üzerinde yükseldiği gözlemlenmektedir. Devlet halkını korur, ihtiyaçlarını karşılar, mutluluk, refahını artırmaya çalışır. Buna göre idarenin görev ve sorumlulukları kanunlarla belirlenip yönetim yapısı “merkezden ve yerinden yönetim kuruluşları” olmak üzere iki grupta toplanmaktadır (39).

2.2.1. Merkezi Yönetim

Merkezi(Merkezden) yönetim genel kamu hizmetlerine yönelik politika, karar, yürütme ile ilgili kararların merkezi hükümetler tarafından alınması ve onların emir ve komutalarıyla gerçekleştirilmesidir. Bu sistemde yetki genişliği ilkesi doğrultusunda

merkezi idare karar verme ve yürütmeye yönelik bazı yetkilerini alt birimlerin başında olan idarecilere bırakır. Bu yönetim Cumhurbaşkanlığı ve Kabine vasıtasıyla yürütülen bir yapıya sahiptir. Cumhurbaşkanlığı ve bakanlıklara bağlı kuruluşların merkez ve taşra teşkilatları bulunmakla beraber bunlarda merkezi yönetim kapsamındadırlar. Merkezi yönetim başkent ve taşra teşkilatı diye iki kısma ayrılmıştır. Bununla birlikte merkezi yönetimlere yürütme esnasında görev ve sorumlulukları ile alakalı yardımlarda bulunmak için danışmanlık hizmetleri sunan kuruluşlarda mevcuttur.

Merkezi İdarenin Başkent Yapılanması

Devletin idare merkezi Ankara'dır. 9 Temmuz 2018 den önce Cumhurbaşkanı, Başbakan, Bakanlardan oluşan bu yapıda 9 Temmuz 2018 den sonraları 21 Ocak 2017 tarih ve 6771 sayılı Anayasa değişikliği kanunuyla merkezi teşkilat yapısında yeniden yapılanmaya gidilmiştir. Başbakanlık ve Bakanlar Kurulu kaldırılıp bunların yetkileri tamamıyla Cumhurbaşkanına devredilmiştir. Bununla birlikte doğrudan Cumhurbaşkanı tarafından atanan ve ona karşı sorumlu Cumhurbaşkanı yardımcıları, Bakanlar ve yardımcı kuruluşlarda merkezi idarede yerini almıştır (40).

Cumhurbaşkanı ve Görevleri

Cumhurbaşkanlığı devlet idaresinin en başında yerini almaktadır. Devletin idare dışında, yürütme organı içinde bulunur. Türk milletinin birlik ve bütünlüğünün temsilcisi, devlet organlarının sürekli ve ahenkli çalışmasının baş sorumlusudur. Cumhurbaşkanı olabilmek için:

- Yüksek Öğrenim yapmış olmak
- Kırk yaşını doldurmak
- Türk Vatandaşı olmak
- Milletvekili seçilebilme şartlarını taşımak

Bu şartları taşıyan Türk vatandaşları doğrudan halk tarafından seçilerek cumhurbaşkanı olabilirler. Görev süresi beş yıl olup bir kişi en fazla iki defa bu göreve seçilebilir (41).

- *Cumhurbaşkanı devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.*

- *Cumhurbaşkanı, devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder.*
- *Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapar.*
- *Ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında Meclise mesaj verir.*
- *Kanunları yayımlar.*
- *Kanunları tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderir.*
- *Kanunların, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün tümünün veya belirli hükümlerinin Anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinde iptal davası açar.*
- *Cumhurbaşkanı yardımcılarını ile bakanları atar ve görevlerine son verir.*
- *Üst kademe kamu yöneticilerini atar, görevlerine son verir ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenler.*
- *Yabancı devletlere Türkiye Cumhuriyetinin temsilcilerini gönderir, Türkiye Cumhuriyetine gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul eder.*
- *Milletlerarası antlaşmaları onaylar ve yayımlar.*
- *Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunar.*
- *Milli güvenlik politikalarını belirler ve gerekli tedbirleri alır.*
- *Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil eder.*
- *Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verir.*
- *Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır.*

- *Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez. Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler bulunması halinde, kanun hükümleri uygulanır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı konuda kanun çıkarması durumunda, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hale gelir.*
- *Cumhurbaşkanı, kanunların uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilir.*
- *Kararnameler ve yönetmelikler, yayımdan sonraki bir tarih belirlenmemişse, Resmî Gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girer.*
- *Cumhurbaşkanı, ayrıca Anayasada ve kanunlarda verilen seçme ve atama görevleri ile diğer görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır.*

Cumhurbaşkanı Yardımcıları ve Görevleri

Cumhurbaşkanına görevinin icrasıyla ilgili konularda yardımcı olması için yine Cumhurbaşkanı tarafından yardımcı atamaları yapılabilmektedir. Bu yardımcılar (41):

- *Cumhurbaşkanı, seçildikten sonra bir veya daha fazla Cumhurbaşkanı yardımcısı atayabilir.*
- *Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde, kırk beş gün içinde Cumhurbaşkanı seçimi yapılır. Yenisi seçilene kadar Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanlığına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır.*
- *Cumhurbaşkanının hastalık ve yurt dışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hallerinde, Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır.*

- *Cumhurbaşkanı yardımcıları ve milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından Cumhurbaşkanı tarafından atanır ve görevden alınır. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Cumhurbaşkanı yardımcısı veya bakan olarak atanırlarsa üyelikleri sona erer.*
- *Cumhurbaşkanı yardımcıları, Cumhurbaşkanına karşı sorumludur.*

Bakanlıklar

Bakanlar, yetki alanları dâhilinde ve emri altında çalışanların bütün eylem ve işlerinden Cumhurbaşkanına karşı sorumludurlar. Hükümetin genel politika ve siyasetinin icra edilmesi için bakanlıklarına ait görevleri yerine getirmektedirler. 21Ocak 2017 tarih ve 6771 sayılı Kanunla değişik 106. cı maddesinin 11.ci fırfkasında “ Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri” ile ilgili yetkiler Cumhurbaşkanına verilmiştir. Bakanlar (41):

- *Bakanlar, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından Cumhurbaşkanı tarafından atanır ve görevinden alınır.*
- *Cumhurbaşkanına karşı sorumludurlar.*

Yardımcı Kuruluşlar

Bakanlıklara ve siyasi iradeye bazı konularda görüş belirtmek, denetim yaparak yardımcı olmak amacıyla kurulan kuruluşlardır. Bunlar; Danıştay, Sayıştay, Milli Güvenlik Kurulu ve Yüksek Askeri Şuradır. Yeni sistemde 1nolu Cumhurbaşkanı Kararnamesiyle Politika Kurulları oluşturularak bunlara yenileri eklendi. Bu kurullar (42):

- 1- Bilim Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu
- 2- Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu
- 3- Ekonomi Politikaları Kurulu
- 4- Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu
- 5- Hukuk Politikaları Kurulu
- 6- Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu
- 7- Sağlık ve Gıda Politikaları Kurulu

8- Sosyal Politikalar Kurulu

9- Yerel Yönetim Politikaları Kuruludur.

Merkezi İdarenin Taşra Yapılanması

Merkezden yönetim ilkesini benimseyen idarelerin, kırsal kesimdeki ihtiyaçların karşılanması amacıyla buralarda yapılanmaya gitmesidir. Bu yapılanma ne kadar geniş olsa da aslında merkezi yapının bir parçasıdır. 1982 Anayasasının 126. Maddesi gereğince hizmetlerin daha verimli sunulması amaçlanarak merkezden yönetim idareleri, coğrafik ve ekonomik sebepler göz önünde bulundurularak illere ayrılmıştır. Bundan daha önceleri 10 Haziran 1949 tarih ve 5442 sayılı İl İdaresi kanunuyla illerden küçük olan yerler ilçe olarak tespit edilmiştir (40).

İl İdare Yönetimi

İller merkezi idare yönetiminin içerisinde olmasına rağmen aynı zamanda bir yerel yönetim birimi olup 1949 tarihli 5442 sayılı “İl İdaresi Kanunu” ile idare edilmektedir. Merkezden yönetimin en büyük kırsal kesim yapılanmasıdır ve valiler tarafından idare edilirler. Günümüzde sayıları 81’ dir. İl yönetimi vali, il idare kurulu, il idare şube başkanlarından meydana gelir.

Vali

İl idaresinin en üstündeki makam ve kişidir. Cumhurbaşkanı tarafından kararname yoluyla atamaları yapılır. İlin yönetilmesinden sorumlu olan vali askeri ve adli kurumlar hariç, bütün kurum çalışanlarının en büyük amiri konumundadır. Bütün bakanlıklara karşı sorumluluğu bulunan vali onlardan emir, talimat almak durumundadır.

İl İdare Kurulu

Valiye il yönetimi esnasında gerekli desteği sağlamak amacıyla kurulan bir yapıdır. İl idare kurulu, vali, hukuk işleri müdürü, defterdar, milli eğitim, bayındırlık, sağlık ve sosyal yardım, tarım ve veteriner müdürlerinden teşekkül edilmiş olmasına rağmen günümüzde daha çok sembolik haldedir.

İl İdare Şube Başkanları

Bakanlıklar görevlerini yerine getirebilmek için illerde pek çok kuruluşlar teşekkül edip başlarına il müdürleri atarlar. Bunlar il idare şube başkanları olup valilerin emir ve komutları doğrultusunda hareket ederler. Alanlarıyla ilgili hizmetler konusunda valilere karşı sorumlulukları vardır.

İlçe İdare Yönetimi

İlçeler, illerden küçük olan ve illerin alt boyutu olarakta adlandırılabilen yerleşim yerleridir. Bu idarelerin başında Kaymakamlar bulunur. Kaymakamlar, siyasal, iktisat, işletme, hukuk, iktisadi ve idari bilimler lisans mezunu olup, yapılan sınavda başarılı olanlar arasından atanır. Valiler gibi devletin değil sadece hükümetlerin temsilcisi konumundadır. Valinin uhdesindedirler. İlçelerindeki askeri ve adli kurumlar dışında diğer personellerin en üst amiridir.

2.2.2. Yerinden Yönetim Kuruluşları

Belli bir bölgede yaşayan insanların oluşturduğu ve yöneticilerini seçebildiği, merkezi idarenin vesayeti altında hareket eden yerel unsurlara yerel yönetimler denilmektedir (43).

Yerel yönetimler yer ve hizmet yönünden yerel yönetimler olarak ikiye ayrılmaktadır. Anayasanın 127.ci maddesi de mahalli idareleri, il özel idaresi, belediye, köy olarak üçe ayırmıştır.

Yerinden Yönetim Kuruluşları

(Yerel Yönetimler)

Yer Yönünden Yerel Yönetimler

İl Özel İdareleri

Herhangi bir ilin sınırları dâhilindeki coğrafi bölgelerde yaşayan insanların ortak ihtiyaçlarını karşılamak için kurulan yerinden yönetim birimleridir. Tarihi süreç içerisinde var olan bu birim 2005 tarihli 5302 sayılı Kanunla daha da şekillenmiştir. İl özel idaresi; genel sekreterlik, malî işler, sağlık, tarım, imar, insan kaynakları, hukuk işleri birimlerinden oluşur ve bu idareler devletim her türlü denetimine tabidirler. İl özel idarelerinin organları; vali, il genel meclisi ve il encümenidir.

Vali

İl Özel idaresinin başı olarak bu yapıyı sevk ve idare eder.

İl Genel Meclisi

İl özel idaresinin karar organı olup ildeki seçmenler tarafından seçimle oluşturulurlar. Her ayın ilk haftası toplanan meclis; stratejik plan, yatırım ve çalışma programlarını, idare, personel faaliyetlerini görüşmek ve karara bağlamak, bütçe ve kesin hesabı kabul etmek. İl çevre düzeni planı ile belediye sınırları dışındaki alanların imar planlarını görüşmek ve karara bağlamak. Borçlanmaya karar vermek; taşınmaz mal alımına, satımına, üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi yirmi beş yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı ayni hak tesisine karar vermek. İl özel idaresi adına imtiyaz verilmesine ve il özel idaresi yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına, il özel idaresine ait şirket, işletme ve iştiraklerin özelleştirilmesine karar vermek gibi görevleri vardır (39).

İl Encümeni

İl genel meclisinde görüşülecek konular hakkında ön inceleme raporu hazırlar.

Belediyeler

Belediye yönetimlerinin tarihi bin sekiz yüzlü yıllara dayanmakla beraber cumhuriyet tarihimizde ilk olarak 1930 tarih 1580 sayılı kanunla düzenlemeye gidilmiştir. Daha sonraları 2005 tarih 5393 sayılı kanunla belediyeçilik anlayışı yeniden şekillendirilmeye çalışılmıştır. Bu kanun doğrultusunda, il ve ilçe merkezlerinde belediye kurulması zorunlu olup, nüfusu beş binden fazla olan, belli bir bölgede

yaşayan halkın yöresel ve ortak ihtiyaçlarını gidermek amacıyla kurulan, karar verme organları yine bu halk tarafından seçilen. Mali ve idari olarak bazı ayrıcalıklara sahip kamu tüzel kişiliği olarak tanımlanmaktadır (13,39). Ülkemizde yapılan, 3 Temmuz 2005 tarih 5393 sayılı ve 10 Temmuz 2004 tarih 5216 sayılı kanunlar sayesinde belediye ve büyükşehir belediyesi diye iki tür belediye olduğu söylenebilir (39,40). Şu an ülkemizde 51 il, 30 büyükşehir, 402 ilçe belediyesi bulunmaktadır. Belediyenin organları; başkan, belediye meclisi, belediye encümeninden oluşur.

Belediye Başkanı

Yöre halkı tarafından seçimle iş başına getirilen ve görev süresi beş yıl olan, belediyenin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisi olarak belediye teşkilatını sevk ve idare eder.

Belediye Meclisi

Üyeleri seçimle iş başına gelen, belediyenin işlerinin ayda bir kez toplanarak karara bağlandığı karar merciidir.

Belediye Encümeni

Haftada en az bir kere toplanan belediyenin yürütmesinden sorumlu danışma organıdır.

Köyler

Yerel Yönetim birimlerinin en küçüğü ve en geniş kapsamlısı köylerdir. Tarihi süreçte hep var olmakla beraber köy yönetimlerinin idari yapısı 18 Mart 1924 tarih ve 442 sayılı kanunla şekillendirilmiştir. Bu kanun doğrultusunda nüfusu 150'den çok, 2000'den az olması, taşınır veya taşınamaz mallarının olması, okul, cami, otlak, bahçe, tarla gibi ortak kullanılan yerleri bulunan ve dağınık, toplu yerleşim yerleri köy olarak kabul edilmektedir. Türkiye'de köy sayısı 34.395 iken 12.11.2012 tarih 6360 sayılı kanunun büyükşehir belediyesi olan yerlerdeki köyleri mahalleye dönüştürmesi sonucu köy sayısı 18.296 ya düşmüştür. Köylerin yönetim organları, muhtar, köy derneği ve köy ihtiyar meclisidir (40).

Muhtar

Siyasi partilerin aday gösteremediği, köy halkının oylarıyla seçilen, görev süresi beş yıl olan, devletin görevlisi ve köyün başıdır (43).

Köy Derneği

Köydeki bütün seçmenlerden oluşur. Köyün idaresi ile ilgili olarak Muhtar ve ihtiyar meclisini seçer.

Köy İhtiyar Meclisi

Bu meclisin üyeleri iki kısımdan oluşur. Köy derneğinin seçtikleri ve doğal üyeler. Doğal üyeler köydeki okulun müdürü ve imamıdır. Köylerin hem denetleme, hem yürütme ve hem de karar verme merciidir.

Hizmet Yönünden Yerel Yönetim Kuruluşları

Teknik ve uzmanlık bilgisi gerektiren bazı ihtiyaçların giderilmesi için kurulan kendine ait tüzel kişiliği bulunan kamu kurumlarıdır. Kendilerine ait bütçe ve personele sahip bu kurumlar, kaynaklarını önceden belirlenmiş amaçları gerçekleştirmek için kullanırlar. Mahalli veya devlet aracılığıyla kurulabilirler, kendilerini kuran idarenin vesayetindedirler. Üniversiteler, ASKİ, İSKİ, BUSKİ, TRT, TÜBİTAK vb. (40).

Yönetmel Bir Kavram Olarak: Muhtarlık, Mahalle ve Köy Yönetimleri

Mahalle, köy ve muhtar aslında birbirilerini tamamlayan ve bütünleşmiş kavramlardır. Ülkemizde iki çeşit muhtarlıktan söz etmek mümkündür. Bunlar köy ve mahalle muhtarlıklarıdır. Türk idari sistemi içerisinde mahalle, köyler ve onların yönetimi her zaman var olmuş ve önemini yitirmeden günümüze kadar gelmişlerdir. Pek çok şekilde tanımı olmasına rağmen mahalleyi, orada yaşayan insanların yakın ilişkiye girebildiği, ortak duygular paylaştığı ve birbirilerini etkileye bildiği, yönetsel açıdan en aşağılarda örgütlenmiş yapı olarak tarif edebiliriz (44).

Nitekim 5393 sayılı belediye kanunda; *Belediye sınırları içinde, ihtiyaç ve öncelikleri benzer özellikler gösteren ve sakinleri arasında komşuluk ilişkisi bulunan idarî birimdir* (Belediye Kanunu Md.3.) diye ifade edilmektedir. Mahalle yönetimleri merkezi yönetim hiyerarşisi içinde olmamakla beraber, belediye örgütlenmesi içinde bir yerel yönetim olarak kabul görmektedir (45).

Ancak mahallerin tüzel kişilikleri yoktur, bu nedenle buraların muhtarlıkları da yerel yönetim birimi olarak kabul edilmemektedir. Kamusal sistem içerisinde kendilerine ait bütçe ve yetkiden de yoksundurlar. Belediyelerden ziyade kaymakamlık ve valilik ile ilişkileri daha fazla olduğundan mahalli mülki amirlerin, muhtarları denetleme hakkı mevcuttur. Sadece, şekilsel olarak halkın oylarıyla seçildiklerinden mahalleleri yerel yönetimler olarak değerlendirmemiz mümkündür (10,13,40,44,46).

Köyler ise tüzel kişiliklerinden dolayı köy muhtarlığı yerel yönetim birimi olarak kabul edilmektedir. Her ne kadar köyler içerisinde mahalleler bulunsun da bu mahalleler için muhtar seçimi yapılmaz. Köyler, oradaki yaşayanlar tarafından seçilen muhtarla, nihai karar mercii olan ihtiyar heyeti tarafından birlikte idare edilirler (44,47,48). Bu doğrultuda muhtar için devletin köydeki temsilcisi ve köy yönetiminin başıdır denilebilir.

Tarihsel Süreç İçerisinde Muhtarlık

Muhtarlıklar, varlıkları tarihsel süreç içerisinde çok daha öncelere dayanan ve Cumhuriyet ile başlayıp günümüze kadar devam eden müesseselerdir. Bu tarihsel süreci incelediğimizde köy ve mahalle yönetimlerinin, muhtarlıklardan çok önceleri var olduğunu söyleyebiliriz. İslam’la beraber köy ve mahalleleri idare etmek için yönetici atanmış veya yöre halkı tarafından seçimle iş başına getirilmişlerdir. Bu yöneticiler değişik zamanlarda; Reis, şeyh, iğdiş, kethüda, kocabaşı, imam, muhtar gibi değişik adlar alsalar da her zaman varlıklarını yıllar boyunca sürdürmüş köklü kurumlardır (6). Muhtar, köy ve mahallenin yasalarla belirtilmiş işlerini yürütmek için o köy veya mahallede oturanların seçtikleri kimsedir. (5). Tarihsel süreç içerisinde muhtarlığı sosyal, ekonomik ve siyasal gelişmeler ve değişimler çerçevesinde incelemek gerekmektedir. Muhtar Osmanlı Dönemi’nde anlam olarak köyün, kasabanın ve mahallenin en ileri gelen kişisiydi (49). “Muhtara, aynı zamanda köylülerin devlet ve onu temsil edenlere ulaşmak için kullandıkları aracı, gerektiğinde köyde devleti ve otoritesini temsil eden kişi gözüyle bakılmaktadır. (48). Toplumumuzda bu bakış açısının halen sürdüğü görülmektedir. Osmanlıda muhtarlık müessesesinden önce bu görevi imamlar ifa etmekteydiler. İmamlar sadece cami görevlisi değil aynı zamanda bulundukları yerde; belediye hizmetleri, asayiş, nüfus kayıtları, onarım, bakım, temizlik, ilmühaber belgesi düzenlemek, kişilerin kontrolü vb. hizmetlerden sorumluydu (6,50). Ayrıca, köy ve mahallelerde yönetim ve güvenlik konusunda köy yönetimine yardımcı

olması için yiğitbaşları, müezzin, kethüdalar, sipahi ve bekçiler de görev yapmaktaydılar. Daha sonraları kırsal kesimlerden başlayan göçler beraberinde mahallelerde kontrolsüz nüfus artışına yol açmıştır. İmamların görevini suistimal etmesi ve Yeniçeri Ocaklarının kapatılması beraberinde getirdiği asayiş problemleri yeni olan ve adına “*Muhtar*” denilen ve arkasında devlet otoritesi bulunan kavramın doğmasına sebep olmuştur (42,51). Çok geniş kapsamlı olmasa da II. Mahmut Dönemi’nde köy ve mahallelerin idaresi konusunda yenilikler yapılmaya başlamıştır (51,52). Bu konuda 1864 yılında “*Teşkil-i Vilayet Nizamnamesi*” ile ilk yasal çalışma yapılmıştır. Muhtarlık müessesinin oluşmasında önemli bir konuma sahip olan bu yasayla mahalleler şekillendirilmiş, muhtarlık seçimi ve görevleri tanımlanmıştır. Bundan sonrasında ise 1876 yılında çıkarılan “*İdare-i Umumiye-i Vilayet Nizamnamesi*” sayesinde muhtarlıklar hukuki zemine oturtulmuş, mahallelerin idari yapısı daha teferruatlı açıklanmıştır (13,53,54). 1900 yıllara gelindiğinde ise 1913 yılında çıkarılan İdare-i Umumiye-i Vilayet Kanun-u ile daha önceleri yapılan düzenlemelerin iptal edilmesiyle muhtarlıkların hukuki olarak varlıklarına son verilmiş olup 1944 yılına kadar hükümet izni çerçevesinde gayri resmi olarak görevlerini sürdürmüşlerdir. Muhtarların yaptığı görevlerin önemi zaman içerisinde anlaşılmış ve 10.04.1944 tarihinde çıkarılan 4541 sayılı “*Şehir ve Kasabalarda Mahalle Muhtar ve İhtiyar Heyetleri Teşkili*” Kanunu sayesinde muhtarlık müessesesi hukuk zemininde tekrar geri getirilmiştir (10,13). Bundan sonra muhtarlık konusunda özlük hakları dışında önemli değişimler yaşanmamış olup 4541 sayılı kanun halen geçerliliğini korumaktadır.

Günümüzde Muhtarlık Görev ve Sorumlulukları

Muhtarlar, toplumları meydana getiren en küçük yerleşkelerin idaresinden sorumlu olan, aynı zamanda da merkezi yönetimlerin vatandaşlarına ulaşabilen ve o yerleşkelere en yakın idare birimidir. Bundan dolayı oralara götürülecek hizmetlerin tespit ve gerekliliği konusunda ve hizmetlerin sunulması noktasında büyük görevler üstlendikleri söylenebilir. Aslına bakılırsa merkezi yönetimlerde muhtarlardan, vatandaşlara en yakın olan devlet birimi olmaları sebebiyle onların talep ve beklentilerinin kendilerine ulaştırılmasını beklemektedir. Çünkü yerel ihtiyaçların yine yerel ve en yakındaki idareler tarafından tespit edilmesi hem vatandaş, hem de yönetimleri daha doğru işler yapılabilmesi konusunda rahatlatacaktır. Muhtarlar siyasi partilerin aday gösteremediği, köy halkının oylarıyla seçilen, görev süresi beş yıl olan, devletin görevlisi ve köyün başıdır (43). Muhtarların görev ve sorumluluklarıyla ilgili

olarak, 4541 sayılı kanun ile muhtarların görev tanımlanması yapılmıştır. Bu doğrultuda 442 sayılı Köy Kanunu, 1984 tarih 2972 sayılı “Mahalli İdareler İle Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar heyetleri Seçimi Hakkında Kanun” ve 5393 sayılı “Belediye Kanunu” da muhtarlarla ilgili hükümler içermektedir (44)

Köy ve mahalle idarelerinde işlerin takip ve halledilmesi konusunda, çoğu zaman muhtarlar yalnız çalışmaktadırlar. Görev alanları ile ilgili referansları 442, 2972, 5393 ve 4541(pek çoğunu) sayılı kanundan alan muhtarların görev ve sorumlulukları özetle (49,53-55).

- *Yer değişiklikleri, doğum ve ölüm olaylarını bildirmek,*
- *Askerlik yoklama memurlarınca istenilen belgeleri vermek; askerlik şubesi davet pusulalarını teslim almak ve ilgililere tebliğ etmek; askerlik meclisine katılmak; askere sevk cetvellerini tebliğ etmek; askere sevk tarihinde bulunmayanlar hakkında bilgi vermek,*
- *Sandık seçmen listelerini askıya çıkarmak; ilçe seçim kurulu başkanınca verilen görevleri yerine getirmek,*
- *Kadastro ilanlarını askıya çıkarmak,*
- *Öğretim yılı başında öğrenim çağındaki çocukların kimliklerini gösterir çizelge hazırlamak; nüfus cüzdanı olmayan çocukların yaşlarını tahmin ve tespit etmek,*
- *Yaşlılık ve malullük geliri olanların sağ olduğunu gösterir yoklama belgelerini onamak,*
- *Yeşil kart almak için başvuranların başvuru formunu onamak,*
- *Sefer görev emirlerini ilgililere bildirmek,*
- *Salgın ve bulaşıcı hastalıkları ilgili resmi kurumlara bildirmek,*
- *Mahalleye giren kimliği belirsiz ve şüpheli şahısları kolluk güçlerine haber vermek,*
- *Tebliğat imkânsızlığında tebliğ memurunun düzenleyeceği mazbatayı imzalamak; tebliğ imkânsızlığı veya tebellüğünden imtina halinde evrakı teslim almak,*
- *Vergi inceleme memurlarına bilgi vermek. Yukardaki maddeler incelendiğinde muhtarların hemen hemen bütün devlet kurumlarını ilgilendiren görev ve sorumlulukları*

olduğu görülmektedir. Meseleye yerel yönetimler açısından bakıldığında muhtarların vatandaşlara yakınlığı ve iç içe olmasının, vatandaşların talepleri ve onlara götürülecek hizmetler konusunda hükümetlere sunacakları katkının büyüklüğü açık bir şekilde görülebilmektedir.

Ülkemizde Tarihsel Süreçte Spor Yönetimi

Türk tarihi incelendiğinde aslında yaşamlarının her alanında sporun olduğu görülmektedir. Yaşadıkları göçebe hayatı ve zorlu toplumsal, coğrafik şartlar onları sürekli olarak savaşmaya hazır, aktif ve güçlü olmaya itmiştir. Sürekli olarak ata binmiş, ok atmış, güreşmiş ve bunları yaşam tarzı haline getirerek erkek, bayan, çocuk, genç demeden herkese öğretme ve yaptırma yoluna gitmişlerdir. Osmanlı Dönemi'nde de insanlar ata binmiş, güreşmiş, atalarının izinden yürümüş spor aktivitelerine büyük önem verilmiş ve hatta başarılı olanlar her zaman devleti yönetenler tarafından korumaya alınmışlardır (57).

Türk Spor Yönetiminde Gönüllük Dönemi

Osmanlının son dönemi ve cumhuriyetin ilk yıllarında sporda örgütlü bir spor yönetimi bulunmamak da tamamen gönüllülük esas alınmaktaydı. Özellikle Selim Sırrı Tarcan ve onun gibi düşünen kişilerin oluşturduğu birlikteliklerle sportif faaliyetlere yön vermeye çalışılmıştır. Daha sonraları 1909' da çıkarılan dernek yasası sonucunda futbol takımları kurulmaya başlamış ve sporda teşkilatlanma yolunda ilk adımlar atılmıştır.

Türk İdman Cemiyeti İttifakı (TİCİ)

26 Haziran 1920 tarihinde faaliyet gösteren kulüpler bir araya gelerek 1909 da çıkarılan dernekler yasasından faydalanıp bir birliktelik oluşturmak istemiş ve o günün devlet yönetimini de arkasına alarak 22 Mayıs 1922 de Türk İdman Cemiyeti İttifakını kurmuşlardır. Bu ittifak 13 Şubat 1936 da kendisini fesih etmiştir.

Türk Spor Kurumu (TSK)

1936-1938 yılları arasında faaliyet gösteren bu kurum hiçbir devlet kurumuna bağlı olmamak ve özerk yapısıyla dikkat çekmekte, yönetim şekli olarak hizmet bakımından yerel yönetim esasına dayalıdır. Tek parti döneminin yakın ilgisi ve

müdahaleleri bu dönemde sporla siyaseti bir araya getirmeye başlamış ve sporda merkezietçi yapılanmanın ilk adımları bu dönemde ortaya çıkmaya başlamıştır (56)

Beden Terbiyesi Kanunu Dönemi

Bu dönem 1938-1986 yılları arasını kapsamaktadır. Spor kavramının giderek toplum üzerindeki etkisi, yeri ve önemi artmaya başlamış, dönemin şartları gereği sporun kitlelere özellikle genç nüfus arasında yaygınlaştırılması amaçlanmıştır. Durum böyle olunca spor hizmetlerinin sunulması için planlama, finansman, organizasyon gibi faaliyetlerin yönlendirilmesi ve yönetilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Dönemin hükümeti sporu da, Milli Eğitim ve Sağlık hizmetleri gibi topluma sunulması zorunlu hizmetler grubuna dâhil edip 1938 tarih ve 3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanunu doğrultusunda kamu tüzel kişiliğine sahip Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü kurulmuştur. 6 Şubat 1970 yılında Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü yeni kurulmuş olan Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlanmıştır (54).

1980 Yılı Sonrası Sporda Düzenlemeler

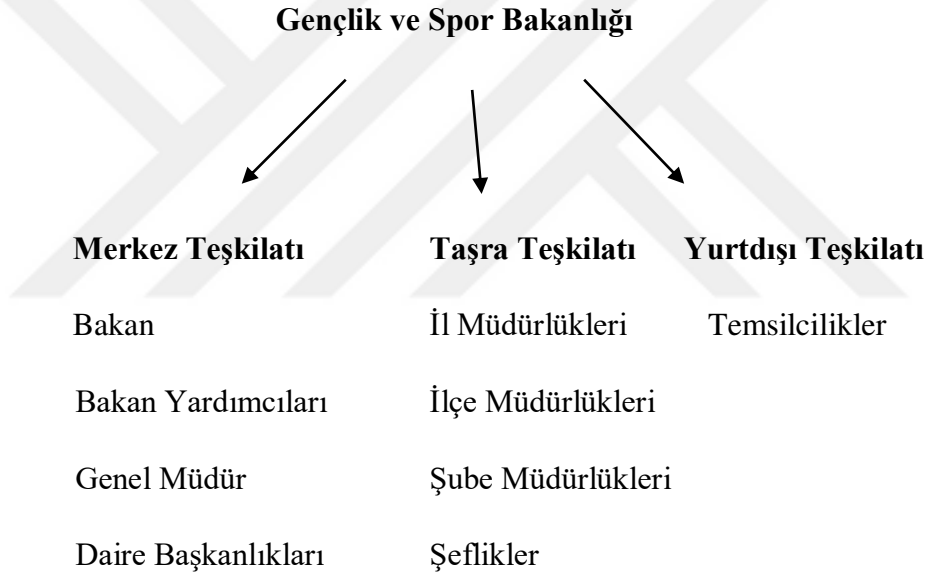
Cumhuriyetten günümüze üç tane anayasa düzenlemesi yapılmasına rağmen bunlardan yalnızca 1982 anayasası sporla ilgili hükümler içermektedir. Anayasaya konulan 58 Ve 59. Maddelerde sporla ilgili yeni bir bakış açısı tayin edilmeye çalışılmıştır. Daha sonraları 13 Aralık 1983 tarih ve 174 sayılı kararname ile Milli Eğitim ve Spor birleştirilerek Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı kurulmuştur. 1986 tarih 3289 sayılı kanun çıkarılıp sporda yeni teşkilat yapısı ve esaslar getirilmiş, yine bu kanun esas alınarak Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 18 Mart 1989 da 356 sayılı düzenlemeyle Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü adını almıştır (57).

6/4/2011 tarihli ve 6223 sayılı kanunla Gençlik ve Spor Bakanlığı kurulmuş olup en son 15 Tem 2018 - 2 4/8/2018 tarihli 1 nolu Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle de yeni görev tanımlanması yapılmış ve yeni vizyonuna kavuşmuştur.

Türk Spor Yönetim Teşkilat Yapısı

Çağımızda spor kavramı dünyada ve ülkemizde oldukça büyümüş, gelişmiş kişisel ve toplumsal olarak ondan beklentiler artmış, bunun sonucu olarak spor hizmetlerinin sunulması, yönetilmesi daha da karmaşık ve zor bir hale dönüşmüştür. İnsanların talep ve beklentileri arttıkça onlara götürülecek hizmetlerinde doğal olarak

kalitesinin ve çeşitliliğinin artması gerekmektedir. Toplumlarda spor konusunda meydana gelen talep ve beklentiler karşısında ülkelerdeki yönetimlerin bunlara kayıtsız kalması düşünülemez (58). Dünyamızda ülkeler, artan spor taleplerini karşılamak ve gerekli hizmetleri toplumların bütün kesimlerine eşit ve akılcı bir şekilde sunulabilmek için gerek merkezi gerekse yerel düzeyde teşkilatlanma yoluna gitmişlerdir. Devletler değişen durumlar ve şartlar karşısında vatandaşlarına en iyi hizmeti sunmak için bazen merkeziyetçi bir yönetim anlayışını benimserken, bazen de yerel yönetimler şeklinde hizmet sunmayı tercih etmişlerdir (56). Ülkemizde aynı görüş doğrultusunda genel de merkeziyetçi yönetim tarzını benimserken, merkezi yönetimin vesayeti altında mahalli (yerel) yönetim ve teşkilatlanmalara da izin vermiştir. Spor yönetimi konusunda ülkelerin farklı farklı uygulamaları olmakla beraber ülkemiz merkeziyetçi bir yapıyı tercih etmiş, Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesinde teşkilatlanmaya gitmiştir.

Görev

Madde 184 - (1) Gençlik ve Spor Bakanlığının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Gençliğin kişisel ve sosyal gelişimini destekleyici politikaların tespiti amacıyla gerekli çalışmaları yapmaktır. Farklı genç gruplarının ihtiyaçlarını da dikkate alarak gençlerin kendi potansiyellerini gerçekleştirebilmelerine imkân sağlamak, karar alma ve uygulama süreçleri ile sosyal hayatın her alanına etkin katılımını sağlayıcı öneriler geliştirmek ve bu doğrultuda faaliyetler yürütmek, ilgili kurumların gençliği ilgilendiren hizmetlerinde koordinasyon ve işbirliğini sağlamak,

- b) Gençliğin ihtiyaçları ile gençliğe sunulan hizmet ve imkânlar konusunda inceleme ve araştırmalar yapmak ve öneriler geliştirmek, gençlik alanında bilgilendirme, rehberlik ve danışmanlık yapmak,
- c) Gençlik alışma ve projelerine ilişkin usul ve esasları belirlemek,
- ) Gençlik alışma ve projeleri yapmak, bu çalışma ve projeleri desteklemek, bunların uygulama ve sonuçlarını denetlemek,
- d) Spor faaliyetlerinin plan ve program dâhilinde ve mevzuata uygun bir şekilde yürütölmesini gözetmek, gelişmesini ve yaygınlaşmasını teşvik edici tedbirler almak,
- e) Spor alanında uygulanacak politikaların tespit edilmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, teşkilatlanma, federasyonların bağımsızlığı, spor tesisleri, eğitim, sponsorluk, sporcu sağığının korunması, uluslararası organizasyonlarla ilgili çalışmaları koordine etmek, değerlendirmek ve denetlemek,
- f) Spor kuruluşlarının kurulmasına ve diğer hususlara ilişkin usul ve esasları tespit etmek,
- g) Gençlik ve spor kulüpleri ile başarılı sporcuları ve alıştırıcıları desteklemek,
- ğ) Yurt yapmak, yaptırmak, işletmek, işlettirmek, desteklemek ve yurt hizmetlerine ilişkin usul ve esasları belirlemek,
- h) Öğrencilere verilecek öğrenim kredisi, burs ve diğer yardımlara ilişkin hizmetleri yürütmek ve bunlara dair usul ve esasları belirlemek,
- ı) Bakanlık hizmetlerini destekleyici arsa ve arazi temin etmek, bina ve tesis yapmak, yaptırmak, satın almak, kiralamak, devretmek, devralmak ve bu hizmetlerle ilgili her türlü mali ve ekonomik girişimde bulunmak,
- i) Kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak.

Teşkilat

Madde 185 - (1) Gençlik ve Spor Bakanlığı; merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatından oluşur (59).

Hizmet birimleri

Madde 186 - (1) Bakanlığın hizmet birimleri şunlardır:

- a) Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- b) Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü,
- c) Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- ç) Eğitim, Araştırma ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü,
- d) Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü,
- e) Uluslararası Organizasyonlar ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü,
- f) Personel Genel Müdürlüğü,
- g) Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- ğ) Rehberlik ve Denetim Başkanlığı,
- h) Strateji Geliştirme Başkanlığı,
- ı) Sosyal İlişkiler ve İletişim Dairesi Başkanlığı,
- i) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı,
- j) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı,
- k) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği,
- m) Özel Kalem Müdürlüğü.

Merkezi ve Yerel Yönetimlerin Spor ile İlgili Yükümlülükleri

Anayasa ve Spor

Anayasaları, devletlerin vatandaşlarına sunacağı hizmetleri gerekçeleriyle beraber izah ettiği ve taahhütte bulunduğu, hem devleti ve hem de vatandaşları bağlayıcı yazılı metinler olarak tarif edebiliriz. Tarihsel süreç incelendiğinde yakın tarihimizde 1924, 1961 ve 1982 tarihlerinde olmak üzere üç tane Anayasa düzenlemesi yapılmış olmakla beraber meseleye spor açısından baktığımızda, sadece 1982 anayasasının bu konuda hükümler içerdiği görülmektedir (60). Bu çerçevede Anayasamızın 2.maddesi, Cumhuriyetin nitelikleri kısmında Türkiye Cumhuriyetinin devlet yapısını, sosyal devlet olarak belirtmiş: *Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.* Diye

tanımlamıştır. Devletin amaç ve görevlerinin belirtildiği Madde 5' de. Devletin *temel amaç ve görevleri, Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini. Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak. Kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.* Diye ifade edilmiştir. Meseleye topluma hizmet ve toplumsal sorumluluk açısından baktığımızda, Anayasaya bu noktalardan giriş yapılarak devlet ayırım yapmaksızın vatandaşlarının mutluluğunu, refahını ve sağlığını temin etmek için çalışacağını ve bunu bir görev olarak üzerine aldığını toplumun her kesimine ilan etmiştir. Bu maddelerle bağlantılı ve aynı doğrultuda Spor ve Gençliğe sunulacak hizmetler anayasamızın 58. Ve 59. Maddelerinde tarif edilmiştir. Anayasamızın Gençliğin korunmasını içeren 58. Maddesi; *Devlet, istiklal ve Cumhuriyetimizin emanet edildiği gençlerin müspet ilmin ışığında, Atatürk ilke ve inkılapları doğrultusunda ve Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırmayı amaç edinen görüşlere karşı yetişme ve gelişmelerini sağlayıcı tedbirleri alır. Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır.* Yine Sporun geliştirilmesini içeren 59. Maddesi; – *Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder. Devlet başarılı sporcuyu korur.* Anayasada belirtilen bu maddelerden, Anayasamızın Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler kısmında bahsedilmesi Devletin bu hizmetleri vatandaşlarının temel hakları olarak kabul ettiğinin ispatı niteliğindedir. Bu hükümler ışığında meseleye baktığımızda, devletin Spor toplumun Eğitimi ve Sağlığı açısından çok önemseydiğini ve bu hizmetlerin topluma sunulması görevini üzerine alarak hem merkezi, hem de yerel yönetimlere önemli görevler yüklediği görülmektedir (4).

Yine bu maddelerden hareketle, sporu geliştirmek ve gençleri karşılaştıkları tehlikelerden korumak için devlet, görevlerinin bazılarını yerel yönetimler, diğer kamu kuruluşları eliyle gerçekleştirilen spor yatırımları ve bu kuruluşların spor kulüplerine yardımları yoluyla yerine getirmektedir. Spor kulüpleri de, toplumda sporla ilgili kültür oluşumu ve Sporun toplumun her kesimine ulaştırılmasında çok büyük görevler üstlenmektedir. Hukuk sistemimiz içerisinde Spor kulüpleri dernekler yasası çerçevesinde hareket eden birer dernektir. Ancak Derneklere yapılacak bağışların sıkı

kurallara bağlanması spor kulüplerini olumsuz yönde etkilemektedir (61). Maalesef ülkemizdeki spor kulüpleri her açıdan kendi kendilerine yetecek seviyede değildir. Bundan dolayı kulüplerin yerel yönetimler ve kamu kurumlarından beklentileri giderek artmaktadır.

Yerel Yönetimlere Sporla İlgili Görev ve Sorumluluk Getiren Düzenlemeler

Günümüz dünyasında küreselleşmenin de etkisiyle artık kamu hizmetlerinin sunumunda yerel yönetimlerin etkinliği artmıştır (8). Yöre halkının ihtiyaçları yerel idareler tarafından merkezi idarelerden çok daha hızlı ve isabetli tespit edilmektedir.

Çünkü yerel yönetimler halka karşı hesap verme konusunda merkezi idarelere oranla kendilerini daha sorumlu hissetmektedirler (14). Halkın içinde ve ona yakın olmak, ihtiyaçların tespiti ve hızlıca çözüm üretilmesi konusunda yerel yönetimleri avantajlı duruma getirmiştir. Bu da eldeki kaynakların etkili ve kolay kullanılmasına imkân sağlamıştır (9).

Bununla birlikte halka sunulacak hizmetlerin kararının yine o yöre halkının seçtiği yönetimlerce alınması, halkın beklentilerinin karşılanması konusunda önem arz etmektedir (11). Bu durum halkın beklentilerine göre verilecek hizmetlerin şekillenmesine yol açacaktır (12, 62).

Merkeziyetçi bir yaklaşımla toplumun her kesimine spor hizmetlerinin sunulması ve ortaya çıkan sorunların giderilmesi mümkün olamamaktadır. Yerel yönetimler tarafından Spor hizmetlerinin halka götürülmesi, hizmetlerin daha akılcı, çabuk ve ekonomik olarak vatandaşlara ulaştırılmasını sağlayacaktır. Yerel yönetimler aynı bölgede yaşayan insanların yerel ve ortak ihtiyaçlarını gidermek için kurulan idarelerdir. Türk idari sisteminde bunlar il özel idareleri, belediyeler, büyükşehir belediyeleri, köyler ve bunların kendi aralarında oluşturdukları birlik ve kuruluşlardır. Anayasa, Spor ve Spor hizmetleri konusunda sadece merkezi idarelere değil, aynı zamanda da yerel yönetimlere ve diğer kamu kuruluşlarının amatör nitelikteki spor faaliyetlerinin teşvikine de önem vermiş görev ve sorumluluk yüklemiştir.

İl Özel İdarelerinin Spor Hizmetleri Konusunda Görev ve Sorumlulukları

İl Özel İdareleri 2005 tarih 5302 sayılı Kanun doğrultusunda faaliyetlerini sürdürmektedir. Diğer yönetimlerin spor ve spor hizmetleri konusunda görev ve

yükümlülükleri bulunmakla beraber yapılan bu kanun düzenlemesiyle il özel idarelerine de sorumluluk verilmiştir. Bu idarelerin görev tanımlaması kanunda,

Madde 6- *Mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; Gençlik ve spor Sağlık, tarım, sanayi ve ticaret; ilin çevre düzeni plânının yapılması. Bayındırlık ve iskân, toprağın korunması, erozyonun önlenmesi, kültür, sanat, turizm, sosyal hizmet ve yardımlar, yoksullara mikro kredi verilmesi. Çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları; ilk ve orta öğretim kurumlarının arsa temini, binalarının yapım, bakım ve onarımı ile diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin hizmetleri il sınırları içinde Yapmakla görevli ve yetkilidir. Şeklinde ifade edilmiştir. Daha sonraları yapılan eklemeyeyle. (Ek fıkra: 3/7/2005-5393/85 Md. Değişik ikinci fıkra: 24/7/2008-5793/42 Md.). Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları. Yapım, bakım ve onarım işleri, devlet ve il yolları, içme suyu, sulama suyu, kanalizasyon, enerji nakil hattı, sağlık, eğitim, kültür, turizm, çevre, imar, bayındırlık, iskân, gençlik ve spor gibi hizmetlere ilişkin yatırımlar. Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşlarının görev alanına giren diğer yatırımları, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri il özel idarelerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilir. Denilerek yeni bir düzenleme yapılmıştır. Sporun uluslararası boyutu ve ilişkiler göz önünde bulundurularak sporun kitlelere yaygınlaştırılması ve gerekli hizmetlerin sunulması hedeflenerek yurt dışı ilişkiler Madde 62' de. İl özel idaresi, il genel meclisinin kararına bağlı olarak görev alanıyla ilgili konularda faaliyet gösteren uluslararası teşekkül ve organizasyonlara, kurucu üye veya üye olabilir. İl özel idaresi, bu teşekkül ve organizasyonlarla ortak faaliyet ve hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Denilerek düzenleme yapılmıştır. İl özel idarelerinin başka kuruluşlarla ilişkilerini düzenleyen 64. Maddesi; kamu yararını gözetmek ve il meclislerinin olumlu görüşleri doğrultusunda görevleriyle ilgili alanlarda derneklerle birlikte ortak projeler yapılmasına olanak tanımaktadır. Spor kulüplerinin de birer dernek oldukları düşünülürse, kulüpler açısından bu maddeden yararlanma fırsatının ortaya çıktığı söylenebilir. Madde 65' de yapılan düzenlemeyle. . . İl özel idaresi sağlık, eğitim, spor, çevre, trafik ve kültür hizmetleriyle yaşlılara, kadın ve çocuklara, engellilere, yoksul ve düşkünlere yönelik hizmetlerin yapılmasında ilde dayanışma ve katılımı sağlamak, hizmetlerde etkinlik, tasarruf ve verimliliği artırmak amacıyla gönüllü kişilerin katılımına yönelik programlar uygular. . .demesi Spor hizmetleri konusunda gönüllü çalışacak olanları teşvik amaçlı olarak toplumsal açıdan olumlu sonuçlar doğuracaktır.*

Büyükşehir Belediyelerinin Spor Hizmetleri Konusunda Görev ve Sorumlulukları

Bir diğer yerel yönetim kuruluşu olan Büyükşehir Belediyeleri 2004 tarih 5216 sayılı kanun çerçevesinde hareket etmektedirler. Büyük şehir belediyesinin görev ve sorumluluklarının anlatıldığı üçüncü bölüm madde 7 m fıkrasında... *Büyükşehir'in bütünlüğüne hizmet eden sosyal donatılar, bölge parkları, hayvanat bahçeleri, hayvan barınakları, kütüphane, müze, spor, dinlenme, eğlence ve benzeri yerleri yapmak, yaptırmak, işletmek veya işlettirmek; gerektiğinde amatör spor kulüplerine nakdî yardım yapmak, malzeme vermek ve gerekli desteği sağlamak, amatör takımlar arasında spor müsabakaları düzenlemek, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan sporculara, teknik yönetici, antrenör ve öğrencilere belediye meclis kararıyla ödül vermek.* Olarak tanımlanmış olup Spor ve Spor hizmetleri konusunda görevli oldukları ifade edilmiştir. Yine madde 7' nin d fıkrasında. *Birinci fıkrada belirtilen hizmetlerden; 775 sayılı Gecekondu Kanununda belediyelere verilen yetkileri kullanmak. Otopark, spor, dinlenme ve eğlence yerleri ile parkları yapmak; yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik sosyal ve kültürel hizmetler sunmak. Mesleki eğitim ve beceri kursları açmak; mabetler ile sağlık, eğitim, kültür tesis ve binalarının yapım, bakım ve onarımı ile kültür ve tabiat varlıkları ve tarihî dokuyu koruma. Kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin geliştirilmesine ilişkin hizmetler yapmak...* Görevi verilmiştir. Büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde halka sunulacak hizmetlerin verimlilik ve kalitesinin artırılması hedeflenerek hazırlanan ihtisas komisyonları Madde 15 de. *Büyükşehir belediye meclisi, üyeleri arasından seçilecek en az beş, en çok dokuz kişiden oluşan ihtisas komisyonları kurabilir. İhtisas komisyonları, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin büyükşehir belediye meclisindeki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşur. İmar ve bayındırlık komisyonu, çevre ve sağlık komisyonu, plân ve bütçe komisyonu, eğitim, kültür, gençlik ve spor komisyonu ile ulaşım komisyonunun kurulması zorunludur.* İfadeleriyle Spor Komisyonu hayata geçirilmiştir. Aynı Kanun çerçevesinde büyükşehir belediyesinin giderleri madde 24 o fıkrasında. Spor, sosyal, kültürel ve bilimsel etkinlikler için yapılan giderler. Olabileceği belirtilerek konuya dikkat çekilmiştir. Madde 17 de. *Büyükşehir ve ilçe belediye başkanları görevlerinin devamı süresince siyasi partilerin yönetim ve denetim organlarında görev alamaz; profesyonel spor kulüplerinin başkanlığını yapamaz ve yönetiminde bulunamaz.*

İfadeleriyle başkanın Sporla ilgili görevlerinin sınırları çizilmiş olup, başkanın asli görevinin kulüpler değil yoğun halk kitlelerinin spora katılımını sağlayıcı çalışmalar olduğu belirtilmeye çalışılmıştır (63). Yine aynı kanunun 27. maddesi Belediyelerin hizmet ilişkileri ve koordinasyonu üzerinde durmuş. *Büyükşehir belediyesi, 7. maddede sayılan hizmetleri, malî ve teknik imkânları çerçevesinde, nüfus ve hizmet alanlarını dikkate alarak, İlçe belediyelerine ait görevlerden bir veya birkaçı, bedeli kendileri tarafından karşılanmak ve istekte bulunmak kaydıyla, büyükşehir belediye meclisinin kararına dayanarak, ortaklaşa veya bizzat büyükşehir belediyesi tarafından yapılabilir. Büyükşehir belediyesi, ilçe belediyeleri ile ortak projeler geliştirebilir ve yatırım yapabilir. Büyükşehir belediyesi, kesinleşmiş en son yıl bütçe gelirinin % 10'unu aşmamak ve bütçede ödeneği ayrılmış olmak şartıyla, ilgili belediyenin yatırım programında yer alan projelerin finansmanı için büyükşehir belediye başkanının teklifi ve meclisin kararıyla ilçe belediyelerine malî ve aynî yardım yapabilir.* Spor ve Spor hizmetleri açısından bu maddeye baktığımızda ekonomik yönden yeterli güce sahip olmayan ilçe belediyelerine büyük imkânlar sunduğu söylenebilir.

Belediyelerin Spor Hizmetleri Konusunda Görev ve Sorumlulukları

Şehirde yaşayan halk tarafından yönetim kademeleri seçimle iş başına gelen yerel yönetim idareleridir. Diğer hizmetler gibi toplumu oluşturan bireylerin en temel gereksinimi olan ve toplum hayatını yakından ilgilendiren spor kavramı, 2005 tarih 5393 sayılı Belediye Kanun'unda da yer almaktadır. Yerel ve ortak olmak şartıyla,

Madde 14. *İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans. Şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır.*

(Değişik ikinci cümle: 12/11/2012-6360/17 Md.) Gerektiğinde, sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi verir, amatör spor kulüplerine ayni ve nakdî yardım yapar ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan öğrencilere, sporculara, teknik yöneticilere ve antrenörlere belediye meclisi kararıyla ödül verebilir. Gıda bankacılığı yapabilir. Yine bu bağlamda,

Değişik: 12/7/2013- 6495/100 Md.) Sporı teşvik etmek amacıyla yapacakları nakdi yardım, bir önceki yıl genel bütçe vergi gelirlerinden belediyeleri için tahakkuk eden miktarın; büyükşehir belediyeleri için binde yedisini, diğer belediyeler için binde on ikisini geçemez. Denilerek Belediyelerin spor hizmetlerine yön verilmeye ve belediyelerin görev ve sorumluluk alanları çizilmeye çalışılmıştır. Aynı kanunun Birinci bölümünde Belediye Meclisinin görevlerinin anlatıldığı p fıkrasında,

Yurt içindeki ve İçişleri Bakanlığının izniyle yurt dışındaki belediyeler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı iş birliği yapılmasına. Kardeş kent ilişkileri kurulmasına; ekonomik ve sosyal ilişkileri geliştirmek amacıyla kültür, sanat ve spor gibi alanlarda faaliyet ve projeler gerçekleştirilmesine; bu çerçevede arsa, bina ve benzeri tesisleri yapma, yaptıрма, kiralama veya tahsis etmeye karar vermek. Hükmü konularak yurt içi ve yurt dışı birliktelikler amaçlanmış olup, spora ve spor hizmetleri bağlamında destek sağlanmasının önü açılmıştır. Madde 37' de Belediye başkanı, görevinin devamı süresince profesyonel spor kulüplerinin başkanlığını yapamaz ve yönetiminde bulunamaz. İbaresini konularak belediye imkanlarının siyasi rant uğruna uygunsuz harcanmasının önüne geçilmeye ve belediye üzerindeki baskıyı azaltmak hedeflenmiştir. Asıl amacın kitlelerin ortak katılımını teşvik edici herkes için spor olduğuna vurgu yapılmıştır. Madde 74'de ise- Belediye, belediye meclisinin kararına bağlı olarak görev alanıyla ilgili konularda faaliyet gösteren uluslararası teşekkül ve organizasyonlara, kurucu üye veya üye olabilir. Belediye bu teşekkül, organizasyon ve yabancı mahallî idarelerle ortak faaliyet ve hizmet projeleri gerçekleştirebilir veya kardeş kent ilişkisi kurabilir. Bu maddeye spor ve spor hizmetleri açısından baktığımızda uluslararası ilişkilerin ve dolayısıyla desteğin önünün açıldığı, bununda olumlu yansımalarının olacağı kaçınılmazdır.

Belediyelerin diğer kuruluşlarla kuracağı ilişkiler yapılan hizmetler konusunda alınacak veya verilecek destekler konusunda önem arz etmektedir. Bu bağlamda, Madde 75'de — Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

a) Mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapım, bakım, onarım ve taşıma işlerini bedelli veya bedelsiz üstlenebilir veya bu kuruluşlar ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir ve bu amaçla gerekli kaynak aktarımında bulunabilir

c) *Kamu Kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, özürllü dernek ve vakıfları, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. İfadeleri doğrultusunda Spora ve spor hizmetlerine gerekli desteğin verilmesi mümkün görölmektedir (64).*

Yine Gençlik ve Spor Müdürlüklerinin görev ve sorumluluklarını belirten kanunun 26.maddesinde sporla ilgili olarak ‘ *Belediyeler kent planlarını hazırlarken tahsis edecekleri yerlerin tespitinde il veya ilçe danışma kurulu ile beden terbiyesi ve spor müdürlüğünün görüş ve teklifini almaları esastır. Toplu konutlar, organize sanayi bölgeleri, küçük sanayi siteleri, eğitim kurumları ile fabrika projelerine spor tesisi kurulması zorunludur. İfadelerine yer verilmiştir*

Bu bağlamda 1593 sayılı umumi hıfzıssıhha kanununda(Madde 168) belediyelere ‘ *Her kent ve kasaba belediyeleri o kent ve kasabanın nüfusunun adedine göre icap eden büyüklükte, küçük çocukların temiz hava almasına mahsus bir veya müteaddit bahçeler ve spor meydanları vücuda getirmeye mecburdur. Spor ve spor hizmetleri konusunda yön vermeye çalışmıştır (65). 3289 sayılı kanun çerçevesinde, belediyeler ve il özel idarelerinin bir yıl önceki gelir toplamalarının % 1’ini gençlik ve spor il müdürlükleri bütçelerine aktarmaları ve o gelirin bölgenin spor saha ve tesisleri, spor hizmetleri ve faaliyetler için harcanması belirtilmiştir. Bu yolla yerel nitelikteki spor ve spor hizmetlerine kaynak oluşturulması amaçlanmıştır. Ancak günümüzde bu oranların yetersiz kaldığı ve aynı zamanda uygulanabilirliğinin tartışma konusu olduğu söylenebilir (66).*

Köyler ve Spor Hizmetleri

Köylerin 442 sayılı kanun çerçevesinde yönetilmesi esastır. Ancak bu kanun dâhilinde sporla ilgili maddeler mevcut değildir. Sporla ilgili maddelerin olmayışı köylerin bu toplumsal hizmetlerden mahrum kalacağı anlamını taşımamaktadır. Zira 5355 Mahalli İdare Birlikleri Kanunu bu konudaki kafa karışıklığına çözüm sunmaktadır. Bu kanun mahalli idarelerde ortaklıkların önünü açmıştır. Mahalli İdare Birlikleri Anayasamızın 127’ inci maddesi ile 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu çerçevesinde İçişleri Bakanlığının teklifi ile Cumhurbaşkanının izni ile kurulan, kamu tüzel kişiliğini sahip kuruluşlardır. 2005 tarih ve 5355 sayılı kanun ‘ *Birden fazla mahallî idarenin yürütmekle görevli oldukları hizmetlerden bazılarını birlikte görmek*

üzere kendi aralarında kurdukları kamu tüzel kişisi” olarak tarif etmiştir. Yine bu kanun; Mahalli idareler (il özel idaresi, belediye ve köy), kendilerine verilmiş görevlerden birini ya da birkaçını yürütmek üzere. Kendi aralarında (sadece köylerden, belediyelerden veya il özel idarelerinden oluşan) birlik kurabilecekleri gibi diğer mahalli idarelerle de ortaklaşa (belediye/köy, belediye/özel idare, köy/özel idare, belediye/köy/özel idareden oluşan) birlik kurabilirler. Hükmünü koymuştur. Yani kanuna göre, il özel idareleri, belediyeler ve köylerden oluşan yerel idareler spor hizmetlerini de içine alacak şekilde sunmakla görevli oldukları hizmetleri, beraber yapmak için kendi aralarında birlik kurabilmektedirler. 5355 sayılı kanunun 18. Maddesinin; İlçelerde, tarım ürünlerinin pazarlanması hariç olmak üzere, yol, su, kanalizasyon ve benzeri altyapı tesisleri ile köylere ait diğer hizmetlerin yürütülmesine yardımcı olmak, bizzat yapmak, yaptırmak ve kırsal kalkınmayı sağlamak üzere, tüm köylerin iştiraki ile o ilçenin adını taşıyan, köylere hizmet götürme birliği kurulabilir. İfadesi İncelendiğinde, spor hizmetleri de dâhil olmak üzere köyleri ilgilendiren hizmetlerin sunulması için bütün köylerin katılımıyla ve o ilçenin isminin verildiği köylere hizmet götürme birliğinin kurulmasının önünün açılmış olduğu görüle bilmektedir. Bu doğrultuda kanun, Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları ile il özel idareleri; köye yönelik hizmetlere ilişkin yapım, bakım ve onarım işleri, bölünmüş yol, elektrifikasyon, köy yolu, içme suyu, sulama suyu ve kanalizasyon yatırımlarını, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri köylere hizmet götürme birliklerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilirler. Aktarma işlemi merkezi idare kuruluşlarında ilgili bakanın, il özel idarelerinde valinin onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. Köylere hizmet götürme birlikleri de bütçe imkânları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçelerinden ödenek aktarabilirler. Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları ile il özel idareleri tarafından aktarılabilecek ödeneklerle gerçekleştirilecek yatırımlar, birliğin hizmet ve görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın yapılabilir. Diyerek köylerdeki vatandaşlarına, gerek merkezi idareler, gerekse mahalli idareler veya bunların aralarında kuracakları birliktelikler aracılığıyla buna sporda dâhil olmak üzere her türlü hizmeti sunmayı amaçladığı söylenebilir (67).

Yukarıda vurgulanan, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, 5216 Büyükşehir Belediyeleri Kanunu, 5393 Belediyeleri Kanunu, mevzuat, düzenlemeler ışığında ve bahsi geçen maddeler dâhilinde bu yerel yönetimlerin spor ve spor hizmetleri

sunabileceği, amatör spor kulüplerine her türlü malzeme ve aynı yardımda bulunabilecekleri hususu netlik kazanmıştır. Bununla birlikte mahalli idarelerin (bağlayıcılığı olması nedeniyle) 5018 Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun 29 uncu maddesinin. *Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerinde öngörölmüş olmak kaydıyla. Kamu yararı gözetilerek dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yardım yapılabilir.* Hükümü doğrultusunda ve bu konu hakkında hazırlanan yönetmeliklere uygun şekilde amatör spor kulüplerine nakdi yardımda bulunabilecekleri anlamı çıkarılabilmektedir. 5355 sayılı Mahalli İdarelere Kanunu çerçevesinde Hizmet birlikleri kurma yetkisi verilerek köylere de diğer hizmetlerle beraber spor hizmeti sunulmasının önü açılmıştır.

3. MATERYAL VE METOD

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemleri kullanıldı (68-70). Nitel araştırmalarda amaç; sonuçları keşfetmek, olguları anlamak ve sorulara cevap bulmaktır. Nitel araştırma, gözlem ve doküman analizi gibi veri toplama yöntemleri ile oluşturulan bir araştırma türüdür, insan ve toplum davranışlarını inceler. Görüşmeler, notlar, kayıtlar, formlar gibi yapılandırılmış ve yarı yapılandırılmış veri analizlerinden oluşan nitel araştırma; niçin, nasıl, ne şekilde gibi sorulara cevap bulmak amacı ile kullanılır ve bu soruların cevaplandığı kısmı araştırır. Araştırma kapsamında Spor hizmetleri konusunda yerel yönetimlerden beklentilerini tespit etmeye yönelik muhtarların bilgi, istek, beklentileri ve deneyimlerinden elde edilen verilerin daha kapsamlı ve geniş incelenebilmesi için nitel yöntemler kullanıldı (69,71-74). Araştırmanın strateji ve tasarımı belirlenmeye yönelik kararlar alınırken, araştırmanın pratiği ve bağlamı esas alınmıştır (75). Bundan dolayı araştırma tek aşamada gerçekteşirilmiş ve nitel araştırma yöntemleri ve ilişkili yaklaşımlar kullanıldı (68,70,71,76). Bununla birlikte, araştırma bütünüyle niteliksel sorguya dayanmaktadır (69). Bir başka ifade ile bu araştırma, araştırma sınırlılıkları dâhilinde öngörülen sorunların nedenleri ve muhtemel çözümler yolları üzerine düşünce üreten nitel yöntemli bir girişimdir (77).

Bu araştırmanın süreci bir problemin tanımlanması ile başlamıştır. Bu süreç, problemin kuramsal olarak incelenmesi ve geçmiş çalışmaların araştırılması ile devam etmiştir (80). Bu aşamada, elde edilen çıktıların literatürdeki köy muhtarlarının spor hizmetleri konusunda yerel yönetimlerden beklentilerini belirlemeye yönelik ilke ve kuramlar bir araya getirilerek problem ile ilgili kapsamlı bir anlayışın kazanılması hedeflenmiştir. Daha sonra, araştırmanın amacına uygun olarak geniş çaplı bir keşif süreci başlamıştır (72). Bu keşif, veri üretme, sürecin planlanmasını, araştırma modelinin tasarlanması (71,73), konuyla ilgili yaklaşımların tespit ve veri analizi aşamalarını kapsamaktadır (81).

3.1. Araştırma Deseni

Bu araştırmada derinlemesine bilgi toplamayı sağlayan nitel araştırma yöntemlerinden biri olan olgu bilim (fenomenoloji) deseni kullanıldı (68,70,71,76,79). Olgu bilim deseni farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Olgular yaşadığımız dünyada olaylar,

deneyimler, algılar, yönelimler, kavramlar ve durumlar gibi çeşitli biçimlerde karşımıza çıkabilmektedir (78) Bize tümüyle yabancı olmayan aynı zamanda da tam anlamını kavrayamadığımız olguları araştırmayı amaçlayan çalışmalar için olgu bilim uygun bir araştırma zemini oluşturur (97). Bu araştırmanın fenomeni spor hizmetleridir. Fenomen olarak spor hizmetlerinin derinlemesine incelenmesi amaçlanmıştır.

3.2. Araştırma Grubu

Bu araştırmanın evrenini, 2019-2020 yılında Elazığ ilinin merkezine bağlı 557 köy oluşturmakla beraber örneklem grubunu bu köyler içerisinde amaçlı örneklem yöntemiyle seçilmiş 250 gönüllü muhtar oluşturmaktadır. Elazığ ilinde bulunan köylerin araştırmaya geniş çaplı veriler sunabilmesi için araştırmanın bölge seçiminde genç nüfus oranları ve coğrafi şartlar göz önünde bulundurulmuş ve bu köylerin çeşitli özellikler bakımından uzman görüşü alınarak oluşturulması sağlanmıştır. Olgu bilim araştırmalarında veri kaynakları araştırmanın odaklandığı olguyu yaşayan ve bu olguyu dışı vurabilecek veya yansıtabilecek bireyler ya da gruplardır. Bu tür çalışmalar uzun görüşmeler gerektirdiğinden araştırma grubunun sınırlı kalması doğaldır (97). Örneklemenin, evreni temsil etmesinden çok, incelenen durumu/olguyu en iyi şekilde ortaya koyacak birimlerden seçilmesi gerekmektedir. Ancak, evreni temsil etmediğinde de yapılan çalışma sonucunda elde edilen verileri evrenin tamamına da genellemek gerekmektedir. Bu sebeple araştırmada örneklem grubu belirlenirken amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Amaçlı örneklemin amacı, çalışmada çalışılan problemlere ve hipotezlere ilişkin katılımcılardan detaylı ve derinlemesine bilgi edinilmesine, olgu ve olayların keşfedilmesinde ve açıklanmasında faydalı olmaktır (79).

3.3. Veri Toplama Aracı

Olgu bilim araştırmalarında başlıca veri toplama aracı *görüşmedir*. Bu araştırma, yarı yapılandırılmış görüşme ve içerik analizi teknikleri kullanılmak üzere tasarlanmış, nitel bir araştırmadır (82). Yıldırım ve Şimşek'e göre nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırmadır (97). Araştırmacının amacına ulaşabilmek için araştırmacılar ve nitel araştırmalarda uzman akademisyenler tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yapılan görüşmelerde açık uçlu sorular sorulmuş ve katılımcıdan olabildiğince çok veri alınmaya çalışılmıştır. Görüşmeler ses

kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır. Araştırmanın içerik analizi kısmında ise literatür taramaları doğrultusunda ulaşılan yazılı-görsel bilgi, belge, ve kaynaklardan yararlanılmıştır. Ses kaydı alınmadan önce katılımcılara kişisel verilerinin sadece bu akademik çalışmada kullanılacağına ilişkin güvence verilmiş ve onaylarının alınması için “Bilgilendirme ve Onay Formunu” doldurmaları da istenmiştir. Bunun yanında araştırmacı tarafından görüşme anında notlar da tutulmuştur. Pek çok farklı yönlerden araştırma sürecinin farklı parçalarını keşfedebilmek ve araştırma sorularını kuramsallaştırmak için yararlanılan veri kaynaklarının nitel veri toplama yöntemleriyle uyum sağlanması gerçekleştirildi (70,81-83). Bu doğrultuda verileri üretmek, değerlendirme araçlarının taslaklarının hazırlanması ve sürecin planlanması için farklı üniversitelerde görev yapan en az doçent seviyesinde nitel çalışmalar konusunda deneyimli üç uzman kişiden görüşleri alınmıştır. Daha sonra araştırmanın saha faaliyetleri gerçekleştirilmiş olup planlama kapsamındaki köy ve bölgelerden nitel veriler elde edilmiştir. Bu araştırmaya veri toplamak amacı ile kullanılan yöntem ve tekniklerden aşağıda bahsedilmiştir.

3.3.1. Görüşme

Bu araştırmada görüşmeye başlamadan önce katılımcılara, gönüllü onam formu doldurtularak yapılan çalışma hakkında bilgi sahibi olmaları sağlandı. Görüşmenin başında görüşmeci ve görüşme yapılan kişi arasında etkileşimi arttırmak, sıcak ve güven verici ortamın oluşturulması için ısıdırıcı ön konuşmalar yapıldı. Sonra hazırlanan formda yer alan sorular muhtarlaraya yönlendirildi. Yönlendirilen bu sorular tetikleyici (trigger questions) sorular olup formda olmayan ancak tetikleyici soruları daha detaylı ve anlaşılır hale getirmek için görüşme anında araştırmacının ürettiği (follow-up questions) denilen takip soruları görüşme esnasında muhtarlaraya yönlendirildi. Böylece, yapılan görüşmelerin epistemolojik duruşu daha doğal bir sorgulama şekline dönüştürüldü (84-87). Örnek olarak; muhtarların bazı fikir, konu, olaylar hakkında görüşlerini daha da detaylandırmalarını sağlamak amacı ile “Bu konuyla ilgili daha fazla açıklama yapabilir misiniz?” veya “Sizce neden, nasıl?” gibi sorular yönlendirildi. Ayrıca görüşmeler boyunca araştırmacı tarafından kısa notlar tutularak katılımcıların kendilerine has çok özel ifadelerinin açıklanması için sorular soruldu. Araştırmanın problem durumuyla ilgili görüşmenin sonunda “ Bu konuyla ilgili bahsetmek istediğiniz başka şeyler var mı?” sorusu sorularak görüşme bitirildi. Yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla görüşmelerden elde edilen veriler

güvenirliliğin ve geçerliliğin artırılması ve hem de araştırmaya konu olan problemin yapısını anlamak amacı doğrultusunda kullanıldı.

3.3.2. Analitik Not

Yapılan araştırma çalışmasına kişisel yönden daha farklı ve güvenilir katkılar sunmak amacıyla analitik notlar kullanıldı. Bu notlar, araştırmacıların elde edilen verilere yönelik düşüncelerinin uzun veya kısa ifadesidir. Notların amacı; verileri özetlemek değil, daha çok anlamlı hale getirmektir. Yine bunlar, araştırmanın başında ve sonunda hazırlanan raporların dayanak noktasıdır. Çoğunlukla tutulan notlar sayesinde elde edilen verilerin toplanması, sınıflandırılması, çıkarımlar ve değerlendirilmelerde bulunulması, sonuç ve raporlama aşamasında çok daha çabuk ve pratik hareket edilmektedir (88-91).

3.4. Verilerin Analizi

Köy muhtarlarının spor hizmetleriyle ilgili yerel yönetimlerden beklentilerinin belirlenmesinde onların algıları, yorumlamaları ve derin görüşleri bağlamında elde edilen veriler tematik analiz yöntemiyle analiz edildi. Bu yöntem verilerden elde edilen kodların ve temaların belirlenip analiz, raporlanması ve yorumlanmasıdır (92). Tematik analizde yöntem, aşamalar şeklinde ilerleyen ve biri sona erince diğerine başlanılacak şekilde ilerlemez. Gerek görülmesi halinde süreç esnasında ileri geri hareket edilebilir (93). Analizlerde bu yöntem kullanılmış olup temaların oluşturulması için tümevarım yaklaşımı benimsenmiştir (83,92-94). Görüşme esnasında ses kayıt yoluyla katılımcılardan elde edilen verilerin analizi için nitel araştırma analiz tekniklerinden betimsel analiz ve içerik analiz yöntemi kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e göre, betimsel analizde araştırmanın verileri önceden belirlenmiş olan temalara göre özetlenerek yorumlanır. Veriler düzenlenirken araştırma sorularının ortaya koyduğu temalar ve gözlem sürecinde kullanılan sorular dikkate alındı. İçerik analizi ise "metinlerin ya da transkriptlerin içerisinde gizli kalmış anlamların veya orada verilmek istenen mesajların, belli bir sistematik izlenerek kavramlar ve kategoriler şeklinde ortaya konarak bu kavram ve kategorilerin nicel ve nitel olarak analiz edilmesidir" (95). İçerik analizinde söylemin açıkça görünen içeriği yerine, gömülü olan içeriğini ortaya çıkarmaya odaklanılır (96). İçerik analizini kullanmanın asıl amacı, elde edilen verileri açıklayabilecek ilişkilere ve kavramlara ulaşabilmektir. Bunu gerçekleştirebilmek için elde edilen veriler önce kavramsallaştırılır, ardından, veriler ortaya çıkan kavramlara

göre mantıklı bir şekilde düzenlenip veriyi açıklayan temalar saptanır (97). Araştırmacılar, belli kavram ya da kelimelerin varlığını, anlamlarını ve ilişkilerini belirleyip analiz ederek verilmek istenen mesaja ilişkin çıkarımlarda bulunurlar (98). Araştırmacı verileri yorumlarken, yarı yapılandırılmış görüşme formunda çerçevesi oluşturulmuş olan temaları kullanmıştır. Ses kayıt cihazı ile kaydedilen yarı yapılandırılmış görüşmeler deşifre edilerek Word dosyasında düz yazı halinde aktarılmıştır. Spor hizmetleriyle ilgili yerel yönetimlerden beklentilerinin belirlenmesi için katılan Köy muhtarlarıyla yapılan görüşmelerin deşifre edilmesinde. Elde edilen metinlerin analiz edilmesinde nitel veri analizi, spor yönetimi ve nitel araştırma alanında çalışan 3 farklı uzman araştırmacı tarafından, bir kişi manuel olarak, iki kişi de nitel analiz programı olan lisanslı Nvivo 10 programı aracılığıyla tema ve alt temaları dikkate alınarak kodlanmış, verilerin birbiriyle örtüşen temaları gruplandırılmıştır. Elde edilen veriler daha önce belirlenen temalara göre özetlenmiş ve içerik analizi ile kodlar ve temalar düzenlenmiştir. Verilerin tanımlanması, özetlenen ve yorumlanan verilerin derinlemesine incelemeler sonucu tüm gerçekliğiyle ortaya konması, benzer verilerin temalar ve kavramlarla bir araya getirilmesi için içerik analiz tekniği kullanılmıştır.

Analizlerin inandırıcılığını ve tutarlılığını artırmak amacıyla uzman incelemesi ve tutarlılık incelemesi yöntemlerinden faydalanılmıştır (97). Bu amaçla uzman kişilere, oluşturulan araştırma soruları inceletilip, araştırma problemini ortaya çıkarıcılığı konusunda fikirleri alındı. Farklı üniversitelerden en az doçent unvanına sahip üç kişi tarafından bu araştırma kapsamında oluşturulan temaların anlamlılığı güvenilirlik ve geçerliliği değerlendirildi. Ayrıca aynı uzmanlar tarafından yarı yapılandırılmış görüşme sorularından elde edilen cevapların aralarındaki tutarlılığı. Veri setiyle ilk kodlama döngüsü sonunda oluşturulan kod defterindeki aday kodlar/temalar arasındaki tutarlılığı ve ikinci kodlama döngüsü sonucunda oluşan temalar ve içeriğin tutarlılığı, temalarla araştırma soruları ve araştırmanın kuramsal temeli arasındaki uyumu incelenerek gerekli düzeltmeler yapıldı. Ayrıntılı betimleme yaklaşımı gereği araştırma raporu hazırlanırken veri analiz süreci ayrıntılı olarak açıklandı, katılımcı görüşleri doğrudan alıntılarla aktarılıp alıntılara ekleme yapılmadı. Aşağıda gösterildiği şekliyle altı aşamadan oluşan tematik analiz yönteminden yararlanılarak görüşme sorularının analizleri gerçekleştirildi (93). Kodlayıcılar arasındaki uyum olarak güvenilirlik düzeyi üç değerlendirici tarafından (Kappa değeri $r = 0.82$) olarak puanlandı.

3.4.1. Veriye Aşına Olma

Bu kademedede yarı yapılandırılmış görüşme yöntemiyle elde edilen veriler incelendi ve çözümlemeleri gerçekleştirildi. Daha sonra verilerin tekrar incelemesi yapıp konuyla ilgili ilk görüş ve düşünceler kaydedildi.

3.4.2. İlk Kodların Oluşturulması

Bütün verilerin orijinal ve dikkat çekici özellikleri üzerinde yoğun bir şekilde çalışmalar yapıldı. Titizlikle elde edilen ilk verilerden araştırmanın konusuyla ilgili öne çıkan başlıkların belirlenmesi amacıyla kodlamalar yapıldı. Kodlamalar iki aşmada yapılmaktadır (90). İlk kodlama döngüsü genellikle verileri özetleyen küçük kodlardır. İkinci kodlama döngüsü ise ortaya çıkan bu küçük veri parçalarını azaltarak gruplandırır ve ana temayı açıklayan kodlardır. Bu amaçla, kategorilerin anlam bütünlüğü içinde sunulmasını sağlamak için ilk kodlama döngüsü sırasında bir 'Kod Defteri' oluşturuldu. Kod defterinde kodların adı, açıklaması, oluşturulma kriterleri belirlenmiş ve kodlarla ilgili örnek ifadeler katılımcıların gerekçelerinden seçilerek belirlendi. Bu esnadan sonra oluşturulan kod defteri kullanılarak ikinci kodlama döngüsüne geçilmiş ve ilk kodlama döngüsündeki analizler revize edilmiştir (99-102).

3.4.3. Temaların Belirlenmesi

Bu aşama, kodların potansiyel temalar altında toplanması ve tüm verilerin ilişkili oldukları olası temalarla ilişkilendirilmesi, temaların tekrar analizini içermektedir. Yani kodların muhtemel temalar altında toplanmasıdır (103). Bu aşama tüm verilerin kodlanıp bir araya getirilmesi, veri örgüsü içerisinde kod defteri oluşturmasıyla başlamış olur. Aslında, burada oluşturulan, kodların tekrar gözden geçirilip genel anlamda başka temaların ortaya çıkarılması üzerinde durulmaktadır. Bütün bunların sonunda bütün veriler birleriyle ilişkilendirilip, muhtemel temalar ve alt temalar belirlendi.

3.4.4. Temaların Gözden Geçirilmesi

Dördüncü aşama, temaların kodlanmış veri içeriğiyle (1. Düzey) ve tüm veri setiyle (2.Düzey) uyumunun kontrol edilmesini ve analizin tematik örgüsünün hazırlanmasını içermektedir. Bu kademedede araştırmacılar tarafından muhtemel temaların tespit edilip düzenlenmesi amaçlanıp verilerin iç ve dış farklılıkları açısından geçerliliği kontrol edildi. Dolayısıyla aynı tema altında kodlanan verilerin anlam

bakımından uyumu veya farklılıklarının net ve anlaşılır olmasına çalışıldı. İstikrarlı bir tema şeması oluşturulduktan sonra diğer aşamalara geçildi. Aksi durumlarda, yani verilerle ile tema şeması uyumlu değilse uyumlu oluncaya kadar gözden geçirilerek kontrol işlemine devam edildi. En sonunda temalar arasında uyum sağlandığında ve elde edilen veriler aracılığıyla araştırmanın sonucu hakkında kesin düşüncenin ortaya çıkması hedeflendi.

3.4.5. Temaların Tanımı ve İsimlendirilmesi

Beşinci aşama; her temanın ayrıntılarının rafine edilmesi için analize devam edilmesini, analizin anlattığı hikâyenin bütününün tanımlanmasını ve her temanın açıkça tanımlanmasını/isimlendirilmesini içermektedir. Aslında amaç, temaların bize ne anlattığını ve veriler kümesinin hangi kısmını temsil ettiğini ortaya koymaktır. Sonuçta temalar nedir? Ne değildir? Açık bir şekilde ortaya konuldu.

3.4.6. Raporun Hazırlanması

Analiz için son fırsat olan altıncı aşama somut, çarpıcı ve inandırıcı örneklerin ve doğrudan alıntılarının seçilmesini; kodlanan veri parçacıklarının son kez analiz edilmesini; analiz sonuçlarının araştırma sorusu ile tekrar ilişkilendirilmesini ve analizin akademik bir dille rapor haline getirilip sunulmasını içermektedir. Bu aşamaya geçilebilmesi için temalar üzerinde çok titiz, kapsamlı ve derinlemesine çalışmaların bitirilmesi gerçekleştirildi. Araştırma kapsamında yapılan analizlerin ortaya çıkan temalar hakkında net, anlaşılır, istikrarlı, kabul edilebilir, tekrar içermeyen, farklı sunumlar yapması beklenir. Konuyla ilgili rapor hazırlanırken ortaya çıkan temaların anlamlılığını ve kabul edilebilirliğini artıracak yeteri kadar delilin, aynı zamanda dikkat çeken örneklerin ortaya konulması sağlandı. Hazırlanan raporu inceleyen kişilerin zihninde konunun tam ve açık bir şekilde oturması için yapılan alıntı veya ortaya konulan örneklerin konuyla ilgili oluşturulan hikâyenin içerisinde çözümleyici ve kanıtlarla desteklenmiş halde servis edilmesi hedeflendi.

4. BULGULAR

‘Köy muhtarlarının spor hizmetleri konusunda yerel yönetimlerden beklentileri nelerdir?’ sorusu bu araştırmanın öncelikli problem durumunu göstermektedir. Bu problem ile alakalı olarak ‘Köylerdeki Mevcut Durum, Muhtarların Spor ve Spor Hizmetleri Konusundaki Farkındalık ve Bilinç Düzeylerini’ açık bir şekilde sorunsallaştıran bulgular ‘Köy Muhtarlarının Spor Hizmetleri Konusunda Yerel Yönetimlerden Beklentilerinin Tematik Analizi’ başlığı altında incelenmiştir. Elde edilen bulgular; muhtarların demografik özelliklerine ilişkin nicel veriler’ şeklinde; ‘Spor Hizmetleri Konusunda Yerel Yönetimlerden Beklentileri’ ise tema ve alt temalar şeklinde ifade edilmiştir.

4.1. Köy Muhtarlarının Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Tablo 4.1. Araştırma Grubunun Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılımı

Cinsiyet	f	%
Erkek	246	98.4
Bayan	4	1.6

(n=250)

Çalışmaya katılan Muhtarların cinsiyetlerine Baktığımızda 246’ nın Erkek, dördünün de bayanlardan oluştuğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.2. Araştırma Grubunun Medeni Durum Değişkenine Göre Dağılımı

Medeni Durum	f	%
Evli	249	99.6
Bekâr	1	0.4

(n=250)

Diğer yandan Tablo 4.2 ‘de çalışmaya katılan muhtarların medeni durumunu incelediğimizde, evli olanların sayısının 249, bekâr olanların ise 1 olduğu gözlemlenmiştir. Dolayısıyla sadece 1’i dışında tüm muhtarların evli olduğu anlaşılmıştır.

Tablo 4.3. Araştırma Grubunun Yaş Durumu Değişkenine Göre Dağılımı

Yaş	f	%
20-25	-	-
26-35	2	0.8
36-45	36	14.4
46-55	118	4.2
55+	94	37.6

(n=250)

Çalışmaya katılan muhtarların yaş değişkeni dikkate alındığında, 55 ve üzeri (94), 46-55 arası (118), 36-45 arası (36), 26-35 arası (2), gruplardaki yüzdelikler dikkat çekmektedir. Bu veriler, muhtarların büyük çoğunluğunun (n=118) orta yaş üzeri olduklarını (46-55) göstermektedir.

Tablo 4.4. Araştırma Grubunun Eğitim Durum Değişkenine Göre Dağılımı

Eğitim	f	%
İlkokul	29	11.6
Ortaokul	60	24.0
Lise	149	59.6
Üniversite	12	4.8
Lisansüstü	-	-

(n=250)

Muhtarların eğitim durumuna baktığımızda: ilkokul (29), ortaokul(60), lise (149), üniversite (12) mezunu olduğu ve büyük çoğunluğunun lise (149) mezunu tespit edilmiştir.

Tablo 4.5. Araştırma Grubunun Gelir Durum Değişkenine Göre Dağılımı

Gelir Durumu	f	%
Çok Kötü	-	-
Zayıf	10	4
Orta	134	53.6
İyi	106	42.4
Çok iyi	-	-

(n=250)

Muhtarların gelir durumuna baktığımızda zayıf (10), orta (134), iyi (106) aralığında oldukları ve çoğunluğunun orta (134) gelir düzeyinde oldukları gözlemlenmiştir.

Tablo 4.6. Araştırma Grubunun Muhtarlık Süresi Değişkenine Göre Dağılımı

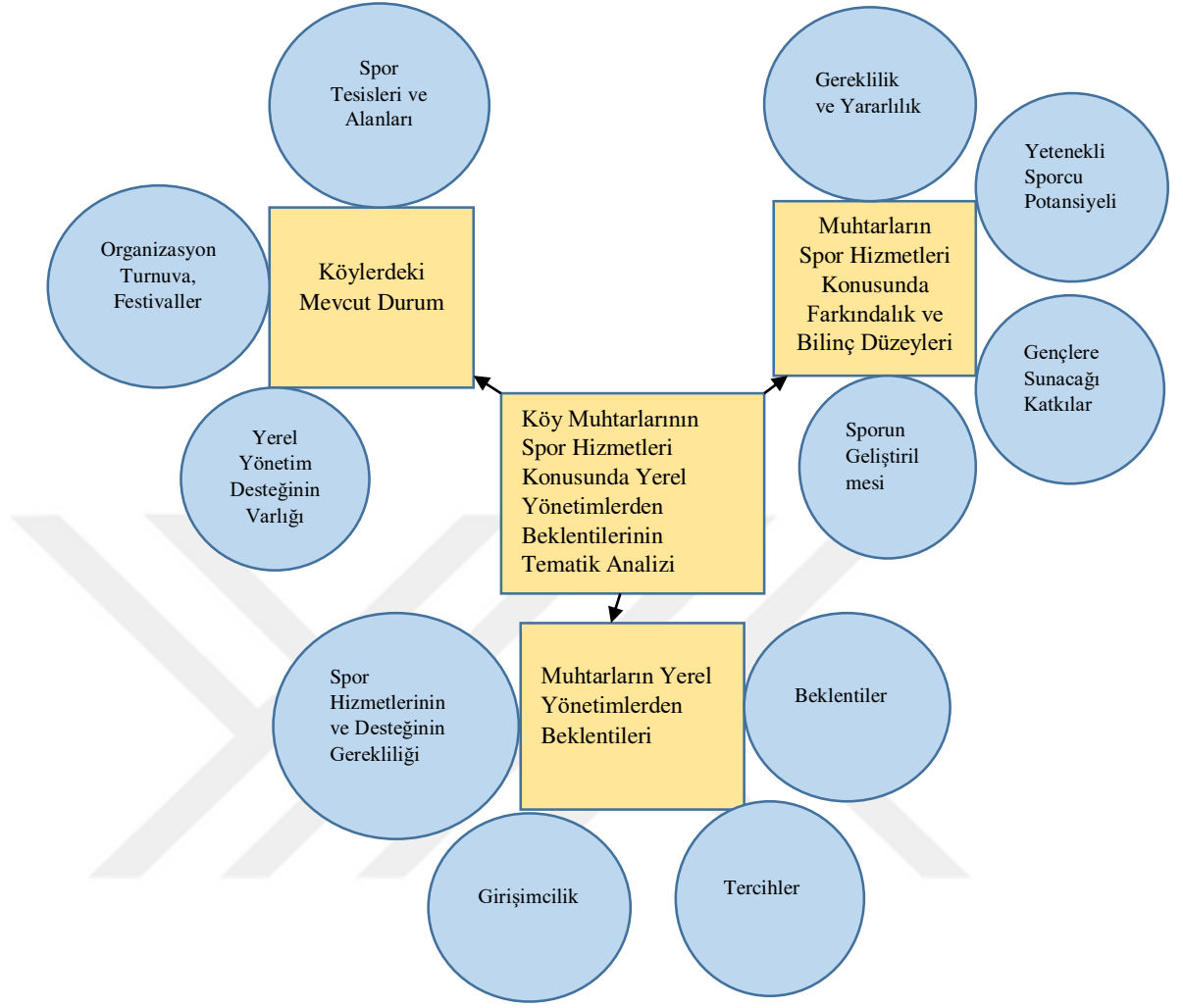
Muhtarlık Süresi	f	%
5-10	124	49.6
11-15	72	28.8
16-20	29	11.6
21-25	13	5.2
25+	12	4.8

(n=250)

Çalışmaya katılanların muhtarlık sürelerine baktığımızda 5-10 (124), 11-15 (72), 16-20 (29), 21-25 (13), 25+ (12) yıl aralığında görev yaptıkları, çoğunluğunun 5-10 (124)' lük oldukları tespit edilmiştir.

4.2. Köy Muhtarlarının Yerel Yönetimlerden Spor Hizmetleri Konusundaki Beklentilerinin Tematik Analizine İlişkin Bulgular

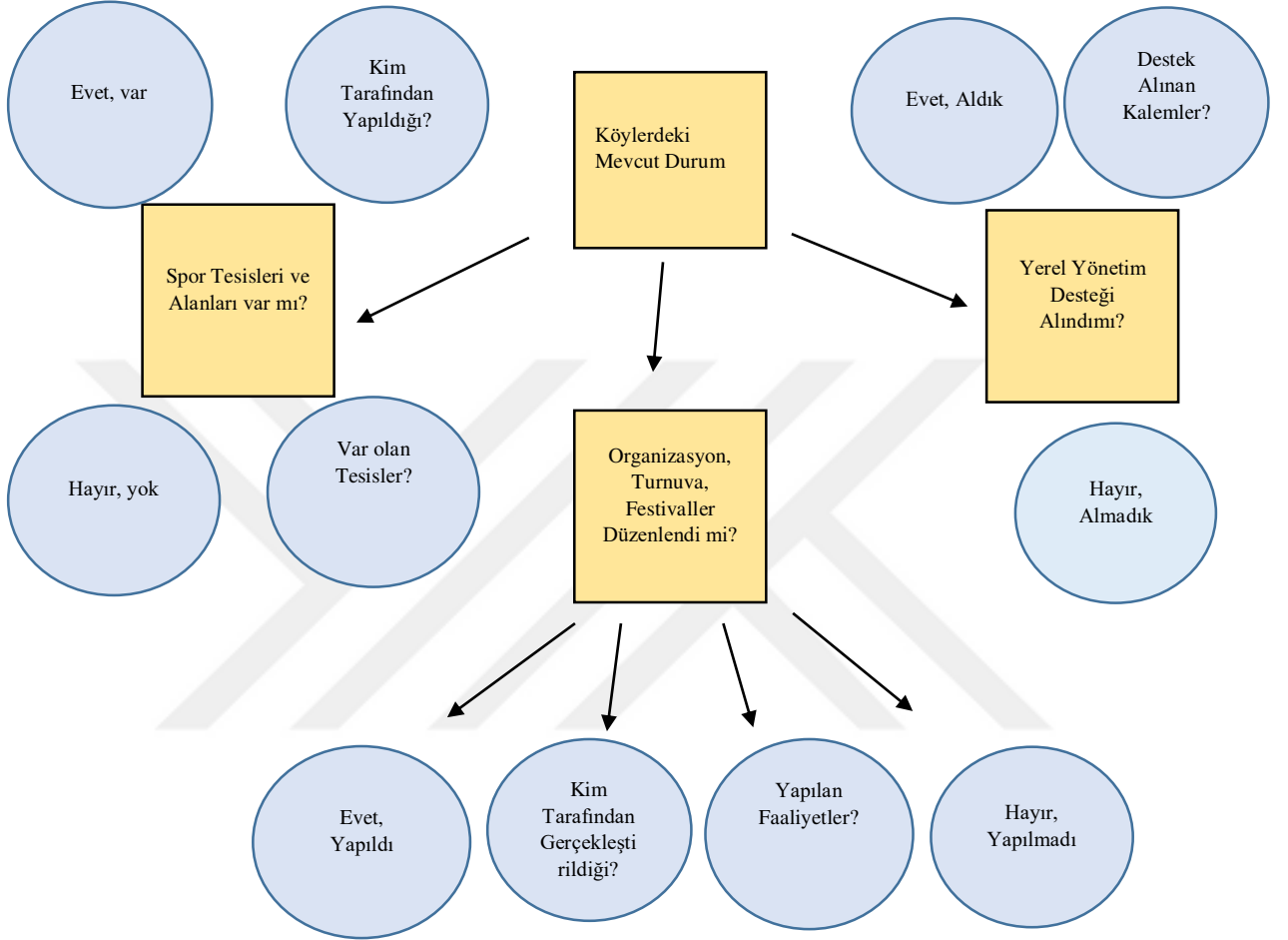
Bu aşamada “Köy Muhtarlarının Yerel Yönetimlerden Spor Hizmetleri Konusundaki Beklentileri” tematik analiz bağlamında köy muhtarlarının görüşlerinin çok yönlü değerlendirilmesi ile sentezlendi. Aşağıda Şekil 4.2.1 Köy Muhtarlarının Spor Hizmetleri İle İlgili Yerel Yönetimlerden Beklentilerini tematik olarak geniş bir çerçeveden yansıtmaktadır. Muhtarların beklentileri üç ana temada incelenmiştir: Bu temalar, (a) Köylerdeki Mevcut Durum (b) Spor ve Spor Hizmetleri Konusunda Muhtarların Farkındalık ve Bilinç Düzeyleri (c) Spor Hizmetleri Konusunda Beklentiler şeklinde sıralanmıştır.

Şekil 4.2.1. Köy Muhtarlarının Spor Hizmetleri Konusunda Yerel Yönetimlerden Beklentilerini Gösteren Model

Bu model, köy muhtarlarının spor hizmetleri konusunda yerel yönetimlerden beklentilerinin tematik analiz kapsamında ortaya çıkan ana tema ve alt temalar şeklinde toplu olarak gösterimini içermektedir. Araştırmanın problem ve alt problemlerinin bir arada sunulduğu bu modelde “Köylerdeki Mevcut Durum” alt teması bağlamında spor tesisleri ve alanları, organizasyon, turnuva ve festivaller, yerel yönetimin desteğinin varlığının olduğu belirtilmiştir. Diğer yandan “Muhtarların Spor Hizmetleri Konusundaki Farkındalık ve Bilinç Düzeyleri” alt teması çerçevesinde, gereklilik ve yararlılık, yetenekli sporcu potansiyeli, gençlere sunulacak katkılar, sporun geliştirilmesi alt temalarına yer verilmiştir. Son olarak “Köy Muhtarlarının Spor Hizmetleri Konusunda Yerel Yönetimlerden Beklentileri” alt teması kapsamında, spor

hizmetleri ve desteği, girişimcilik, tercihler, beklentiler alt temaları görülmektedir. İlgili tema ve alt temalar aşağıda daha detaylı olacak şekilde sunulmuş ve yorumları alt başlıklar şeklinde yapılmıştır.

Şekil 4.2.2. Köylerdeki Mevcut Durum Tema ve Alt Temalarına İlişkin Model

Bu araştırma kapsamında köy muhtarlarının spor hizmetleri konusunda yerel yönetimlerden beklentilerinin tam olarak tespit edilmesi, haklılığının ve gerekliliğinin anlaşılır bir şekilde ifade edilmesi, konunun daha iyi anlaşılması için önem arz etmektedir. Şekil 4.2.2 incelendiğinde muhtar görüşmeleri sonucunda köylerdeki mevcut duruma yönelik olarak “Köylerdeki Mevcut Durum” ana temasının oluştuğu görülmektedir. Bu ana temaya ilişkin olarak sadece muhtar görüşmelerinden yüklemeler yapıldığına dikkat çekilmektedir. Bu konu ile alakalı 3 alt tema ortaya çıkarılmıştır. İlgili alt temalar: a) Spor Alanları b) Organizasyon, Turnuva ve Festivaller c) Yerel Yönetim Desteği olarak belirtilebilir.

Spor Tesisleri ve Alanları

Tablo 4.7. “ Köyünüzde Gençlerin Spor Yapabilecekleri Spor Tesisleri ve Alanları Var mı?” sorusuna ilişkin bulgular

EVET	%	HAYIR	%	VAR OLAN TESİS	f	KİM TARAFINDAN YAPILDIĞI	f
20	8	230	92	Halı Saha	1	Kaymakamlık	2
				Voleybol Sahası	1	Kendimiz Yaptık	18
				Okul Sahası	3		
				Futbol Sahası	15		

(n=250)

Bu doğrultuda muhtarlar (250) “Köyünüzde gençlerin spor yapabilecekleri spor tesisleri veya alanları var mı?” sorusu sorulmuştur. Muhtarlardan (20)’si (%8) “Evet, var.” cevabını verirken muhtarların (230)’u (%92) “Hayır, yok,” diye cevap vermiştir.” Var olan tesisler nelerdir” sorusu sorulduğunda “halı saha, voleybol sahası, okul sahası, futbol sahası” şeklinde cevaplar alınmıştır. “Tesisler kimler tarafından yapıldı?” sorusuna ise; İki âdetinin kaymakamlık tarafından yapıldığı, diğerlerinin kendileri tarafından (18 âdetinin) şahsi girişimler sonucu ve köylüler tarafından yapıldığı ifade edilmiştir. Buna göre araştırma kapsamındaki muhtarların köylerindeki mevcut duruma hâkim oldukları ve araştırmaya ilişkin görüşlerinin iyi düzeyde olduğu söylenebilir.

Organizasyon, Turnuva, Festivaller

Tablo 4.8. “Köyünüzde herhangi bir spor veya geleneksel organizasyon, turnuva, festival gerçekleştirildi mi ?” sorusuna ilişkin bulgular

EVET	%	HAYIR	%	YAPILAN FAALİYET	f	KİM TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLDİĞİ	f
20	8	230	92	Kaymakamlık turnuvası.	6	Kaymakamlık	8
				Festival.	1	Kendimiz düzenledik	12
				Köyler arası spor karşılaşmaları.	3		
				Amatör küme maçları.	1		
				Kendi aramızdaki turnuvalar.	7		
				Halı saha turnuvaları.	2		

(n=250)

Köylerdeki mevcut durumla ilgili muhtarlar “Köyünüzde herhangi bir sportif veya geleneksel organizasyon, turnuva, festival gerçekleştirildi mi?” sorusu yöneltilmiştir. Muhtarların 20’si (%8) “Evet yapıldı.” cevabını verirken muhtarların 230’u (%92) ise “Hayır yapılmadı.” cevabını vermiştir. “Yapılan bu faaliyetler nelerdir?” sorusuna Muhtarlar; Kaymakamlık Turnuvası, Festival, Köyler Arası Spor Karşılaşmaları, Amatör Küme Maçları, Kendi Aramızdaki Turnuvalar, Halı Saha Turnuvaları; olduğunu belirtmişlerdir.” Bu faaliyetler kim tarafından gerçekleştirildi?” sorusuna muhtarlar; 8 tanesinin kaymakamlık tarafından, 12 tanesinin kendileri tarafından gerçekleştirildiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca muhtarların 51’i (% 20.4) ise çok eskiden köylerde çeşitli sportif faaliyetlerin ve köyler arası turnuvaların yapıldığını ve bunun çok iyi olduğunu ama şimdi yapılmadığını yapılırsa çok iyi olacağını belirtmişlerdir.

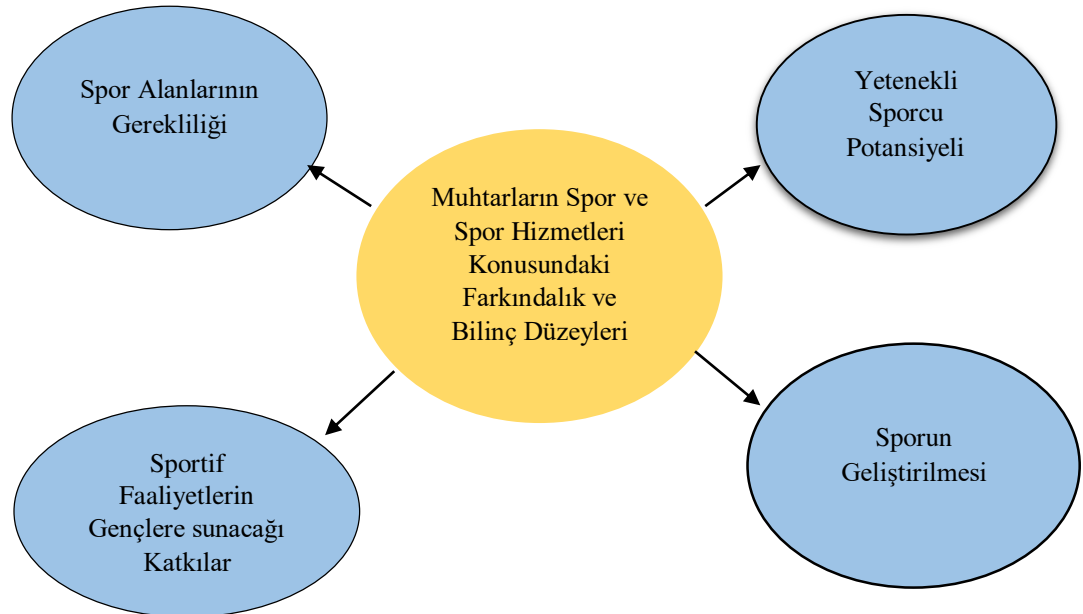
Yerel Yönetim Desteği

Tablo 4.9. “Yerel yönetimlerden spor tesisleri için herhangi bir destek aldınız mı?” sorusuna ilişkin bulgular

EVET	%	HAYIR	%	ALINAN DESTEKLER	f
15	6	235	94	Halı Saha	1
				Futbol Sahası	1
				Ekipman	8
				Spor Malzemesi	5

(n=250)

Yerel yönetim desteğinin sporun gelişmesine olumlu katkılar sunacağı toplumun her kesimi tarafından kabul edilmektedir. Yine köylerdeki mevcut durumu tespit amaçlı olarak muhtarlara “Yerel yönetimlerden spor tesisleri için herhangi bir destek aldınız mı?” Sorusu yöneltilmiştir. Muhtarların 15’i (%6) “Evet, aldık.” derken, muhtarların 235’i (%94) “Hayır, almadık.” diye görüş belirtmişlerdir. “Evet destek aldık.” diyen muhtarlara “Destek alınan kalemler nelerdir?” sorusu sorulduğunda alınan cevaplar doğrultusunda şu şekilde kodların oluştuğu görülmüştür: “Halı saha (1), Futbol sahası (1), Ekipman (8), Spor malzemesi (5)

Şekil 4.2.3. Muhtarların Spor ve Spor Hizmetleri Konusundaki Farkındalık ve Bilinç Düzeyleri Teması ve Alt Temalarına İlişkin Model

Muhtarların spor ve spor hizmetleri konusundaki farkındalık ve bilinç düzeylerini belirlemeye yönelik yapılan görüşmeler sonucunda "Muhtarların spor ve spor hizmetleri konusundaki farkındalık ve bilinç düzeyleri" başlıklı bir ana temanın olduğu görülmektedir. Muhtarlarla yapılan görüşmeler doğrultusunda, bu ana temaya ilişkin olarak ortaya çıkan alt temalar "Spor Alanlarının Gerekliliği, Yetenekli Sporcu Potansiyeli, Sporun Geliştirilmesi, Sportif Faaliyetlerin Gençlere Sunacağı Katkılar" biçiminde sıralanmıştır.

Spor Alanlarının Gerekliliği

Tablo 4.10. "Sizce köylerde spor alanları olmalı mı? Nedenini açıklaya bilir misiniz?" sorusuna ilişkin bulgular

EVET	%	HAYIR	%	EVET, DİYENLERİN NEDENİ	f	HAYIR, DİYENLERİN NEDENİ	f
245	98	5	2	Gençleri köye bağlar ve sevdirebilir.	41	Köyler boşalıyor ve genç yok.	3
				Sağlık açısından.	42		
				Kaynaşma, sosyalleşme, birlik beraberlik.	58	İş olanakları olsa daha iyi olur.	1
				Kötü alışkanlıklar, boş zamanları değerlendirme.	16		
				İnternet/Tlf bağımlılığı.	15	Verimli olmaz.	1
				Köyler canlanır, göçü engeller.	63		
				Teröre meyketmezler, kavga etmezler devletine bağlı olurlar.	5		
				Gençler çok seviyor ve istiyorlar.	20		
				Yetenekleri gelişir.	6		
				Sporu teşvik olur.	10		

(n=250)

Köylerdeki spor alanlarının gerekliği konusunda muhtarlara "Sizce köylerde spor alanları olmalı mı? Nedenini açıklaya bilir misiniz?" sorusu yöneltilmiştir. Muhtarların 245'i (%98) "Evet, olmalı." derken, 5'i (%2) "Hayır, gerek yok." diye görüş belirtmiştir. Spor alanlarının gerekli olmadığı konusunda görüş belirten muhtarlar bunun nedeni olarak "Köyler boşalıyor ve genç yok, iş olanakları olsa daha iyi olur,

verimli olmaz” şeklinde görüş belirtmişlerdir. Muhtarların görüşleri doğrultusunda “Köylerde Spor Alanlarının Gerekliliği” alt teması oluşturulmuştur. Yine muhtarlarla yapılan görüşmeler sonucunda bu alt temaya ilişkin olarak ortaya çıkan kodlar “Gençleri köye bağlar ve sevdirebilir.” “Sağlık açısından”, “Kaynaşma, sosyalleşme, birlik beraberlik”, “Kötü alışkanlıklar, boş zamanları değerlendirme.”, “İnternet/telefon bağımlılığı.”, “Köyler canlanır, göçü engeller.”, “Teröre meyletmezler, kavga etmezler, devletine bağlı olurlar.”, “Gençler çok seviyor ve istiyorlar.”, “Yetenekleri gelişir”, “Spora teşvik olur.” biçiminde sıralanmıştır.

Şekil 4.2.4. Köylerde Spor Alanlarının Gerekliliği Alt Temasına İlişkin Model

“Spor Alanlarının Gerekliliği” alt teması bağlamında en fazla yüklemenin yapıldığı kodların sırasıyla; “Köyler canlanır, göçü engeller”. “Kaynaşma, sosyalleşme, birlik beraberlik”. “Sağlık açısından.”, “Gençleri köye bağlar ve sevdirebilir”. Şeklinde sıralanmıştır. Spor alanlarının gerekliiği alt temasına ilişkin en az kodlanan kodlar ise,

“Gençler çok seviyor ve istiyorlar, “Kötü alışkanlıklar, boş zamanları değerlendirme”, “İnternet/Tlf bağımlılığı”, “Spora teşvik olur”, “Yetenekleri gelişir” olarak belirlenmiştir. “Spor alanlarının gerekliliği” şeklindeki alt temaya ilişkin oluşturulan model yukarıda verilmiştir. Şekil 4.2.4’teki modelde alt tema çevresindeki kodlar verilmiştir. Ayrıca spor alanlarının gerekliliğine ilişkin oluşturulan kodlar örnek cümleleriyle birlikte aşağıda sunulmuştur.

Köylerin Canlanması, Göçü Engellemesi

Muhtarların görüşleri dikkate alındığında en fazla yüklemenin yapıldığı kodlardan biri “Köyler canlanır, göçü engeller” olmuştur. Başka bir deyişle muhtarların köylerdeki spor alanlarının sağladığı en önemli faydanın köylerin canlanması, göçün engellemesi olduğu düşünülebilir. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M5 “*Köylerde spor alanları olması güzel bir şey bana göre, köylerin cazibesi artar. Köyler daha da canlanır ve şehirlerden köylere doğru göç olur.*” diye görüş belirtmiştir.

M11 “*Maalesef köylerimizde hayat kalmamış köyüm su kenarında olmasına rağmen tesis olmadığı için turizm olmuyor. Bu tür spor yerleri olsa hiç değilse dışardan adam gelme bile şehirde yaşayan köylülerimiz yazdan yaza gelseler köylerimiz canlanır, şenlik olur.*” diye görüş belirtmiştir.

M29 “*Ne köylerimiz eski köy ne de köylülerimiz. Şimdi herkes şehirlerdeki her şeyi köyde istiyor. Özellikle gençler köyde durmuyorlar, köyü terk ediyorlar. Bu tür spor yerleri olsa köyden göç olmaz. Bir canlanma olur, gençler köyde kalırlar .*” diye görüş belirtmiştir.

M47 “*Çocuklarımız zaten okulları için köyden çıkıyorlar. Yazdan yaza geliyorlar. Oyun oynamak maç yapmak istiyorlar ama yerimiz yok. Bu yüzden hemen kaçıp gitmek istiyorlar. Böylelikle köyler boşalıyor.*” diye görüş belirtmiştir. Bir başka muhtar ise,

M75 “*Çağımız çok değişti, herkes bilinçlendi. Özellikle gençler okulu bitirir bitirmez köyden gitmek istiyor. Anne ve babalar da çocuklar gelmeyince köyden*

kaçıyorlar. Bu tür tesisler olsa belki köyler daha canlanır.” diye görüş belirtmiştir. Başka bir muhtarda

M81 *“Yaşam şartları çok değişti kimse köyde kalıp tarımla uğraşmak istemiyor. Bu yüzden herkes köyden kaçıyor. Böyle giderse köylerde bir tek insan kalmayacak. Belki böyle spor tesisleri veya başka tesisler, mesire yerleri yapılırsa insanlar bir yere gitmez. Hiç değilse sık sık gelip giderler bağlarını koparmazlar, göç olmaz.” diye görüş belirtmiştir.*

Köylerdeki spor alanlarının varlığının köylere canlılık getireceği, köylerde son zamanlarda yaşanan göçü önleme konusunda etkileyici olacağı muhtar yorumlarından tespit edildi.

Kaynaşma, Sosyalleşme, Birlik ve Beraberlik

Muhtarların görüşleri doğrultusunda en fazla yüklemenin yapıldığı kodlardan biriside” Kaynaşma, Sosyalleşme, Birlik ve Beraberlik” olmuştur. Muhtarların köylerdeki spor alanlarının sağladığı en önemli faydanın bir diğerinin, Kaynaşma, Sosyalleşme, Birlik ve Beraberlik olduğu söylenebilir. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M13 *“Spor alanları olmalı. Gençler için çok faydalı olur. Onları bir araya getirir, kaynaştırır.” diye görüş belirtti.*

M88 *“Kesinlikle olmasını isterim çünkü gençler köye geliyor evden hiç çıkmıyorlar. Eskiden oyun oynanırdı. Şimdi oynayan genç yok ve gençler birbirilerini tanımıyorlar. Spor alanları olursa bir araya gelirler.” dedi.*

M103 *“Eskiden bütün köylüler ve civardaki köyler herkes birbirini tanırdı. Bir araya gelip maç yapardık, şenlik olurdu. Şimdi kimse kimseyi tanımıyor. Spor alanları olursa bir araya gelebiliriz.” diye görüş belirtti.*

M141 *“Köyler o hale geldi ki neredeyse çoğu köylü yan komşusunu tanımaz hale geldi. İnsanlar bir araya gelmiyorlar. Spor alanları olursa kaynaşma olur...”*

M91 *“Özellikle köyler arasında iyi ilişkiler kurarız. Onlar bizim köye gelirler, biz onların köyüne gideriz. Kaynaşma olur, birlik beraberlik olur.” diye görüş belirtmişlerdir.*

Köylerdeki spor alanlarının varlığının Kaynaşma, Sosyalleşme, Birlik ve Beraberliği sağlayacağı ve olumlu sonuçlar ortaya çıkaracağı muhtarların yorumlarından anlaşılmaktadır.

Sağlık Açısından

Yine muhtarların görüşleri doğrultusunda en fazla yüklemenin yapıldığı kodlardan biriside” Sağlık” kodu olmuştur. Muhtarlar köylerdeki spor alanlarının sağladığı en önemli faydalardan bir diğerinin,” Sağlık” olduğu konusunda görüş bildirdiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır.

Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M18 “*Gençler daha sağlıklı olurlar. Sadece gençler değil yaşlılar da spor yaparlar. Aslında yaşlılar için daha iyi olur. Onlar inanın gençlerden daha fazla spor parkları istiyorlar.*” diye görüş belirtti.

M87 “*Spor yapan gençler daha güçlü olurlar. Kafaları daha çok çalışır. Şimdiki gençler evlerden çıkmıyorlar çoğu zaten kilolu böyle alanlar olursa hareket ederler daha sağlıklı olurlar.*” dedi.

M201 “*Şimdi köylerimiz eskisi gibi tarımla çok uğraşmıyor. Bu yüzden insanlar az hareket ediyorlar. Herkeste hemen hemen hastalıklar başlamış. İşte böyle yerler olursa insanlar spor yaparlar sağlıkları için iyi olur.*” diye görüş belirtti.

M211 “*Hareket olursa sağlıkta olur. Spor alanlarımız olursa insanlar hareket ederler, sağlıklı olurlar.*” diye görüş belirtti.

M110 “*İş olanakları çok azaldı köylerde de işsiz gençler çoğaldı. Herkesin kafası, psikolojisi bozuldu. Belki sporla uğraşırlarsa biraz rahatlarlar kafaları, sağlıkları yerine gelir diye düşünüyorum.*” dedi.

Köylerdeki spor alanlarının varlığının köylerde sağlıklı yaşam ile ilgili olumlu sonuçlar ortaya çıkaracağı muhtarların yorumlarından tespit edildi.

Gençleri Köye Bağlar ve Sevdirebilir

Muhtarlar tarafından en fazla yüklemenin yapıldığı kodlardan biriside” Gençleri Köye Bağlar ve Sevdirebilir ” kodu olmuştur. Muhtarlar köylerdeki spor alanlarının

sağladığı en önemli faydalardan bir diğerinin, Gençleri Köye Bağlamak ve Sevdirmek, olduğu konusunda görüş bildirmişlerdir. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M247 “*Bu zamanda gençler köye geliyorlar çok kalmadan yapacak bir şeyler bulamadıkları için köyden sıkılıp kaçmak istiyorlar. Spor alanlarımız olursa orda spor yaparlar, maç yaparlar, oyunlar oynarlar bir meşgale olur. Köyü severler.*” diye görüş belirtti.

M133 “*Köyümüzdeki gençler maç yapmak için kilometrelerce yol gidip ilçede halı sahalarda maç yapıyorlar. Hâlbuki köyümüzde spor yerleri olsa gitmeye gerek kalmaz. Böyle olunca da köyü sevmiyorlar*” dedi.

M77 “*Gençler köylerden kaçıyorlar. Onlara bir şekilde köyü sevdirmek lazım onun için böyle spor alanları yapılırsa belki onları köye çekebilir diye tahmin ediyorum*” diye görüş ifade etti.

M65 “*Bizde köyümüze spor sahası istiyoruz diyorlar. Köye geldiklerinde bir araya gelip top oynamak çok istiyorlar, olmayınca da köy de çok durmuyorlar. Onun için küçükte olsa spor alanları olursa gençler köyü severler.*” dedi.

M131 “*Gençler sık sık bir araya gelseler, maçlar yapsalar hem birbirlerini severler hem de köylerini severler.*” diye görüş belirttiler.

Gençlere köyü sevdirmek ve köye bağlamak açısından meseleye bakıldığında, Muhtarların belirttiği görüşler doğrultusunda Köylerdeki spor alanlarının varlığının Köyleri gençlere sevdireceği ve bağlayacağı konusunda olumlu katkılar sunacağı anlaşıldı.

Gençler Çok Seviyor ve İstiyorlar

Muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan birisi de” Gençler çok Seviyor ve İstiyorlar” olmuştur. Muhtarlar köylerdeki spor alanlarının sağladığı faydalardan bir diğerinin gençlerin sporu çok sevmesi ve istemesi olduğu konusunda görüş bildirdiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M61 “Köyümdeki gençler spora çok meraklılar ve sporu çok seviyorlar. Spor yerleri konusunda bana sürekli baskı yapıyorlar. Onların bu sevgisini boşa çıkarmamak lazım.” dedi.

M55 “Sporu zaten köy olarak da çok seviyoruz, çocuklarımız da çok seviyor ve istiyorlar. Bu yüzden mutlaka köyümüzde spor tesisleri olması gerekir.” diye görüş belirttiler.

M99 “Spora düşkün gençlerimiz çok sporu seviyorlar ve köyden kalkıp ilçeye maç yapmaya gidiyorlar. Sonra da köye gelince bizim köyümüzde niye yok diye beni sıkıştırıyorlar.” dedi.

M64 “Çocuklarımız sporu seviyorlar sürekli okul bahçelerinde, dışarıda top oynuyorlar ama yerimiz yok. Bence bu çocuklar için yani sevdikleri için bir şeylerin yapılması lazım.” diye görüş belirttiler.

M189 “Beni her gördüklerinde sıkıştırıyorlar saha istiyorlar bu yönde talepleri çok oluyor. Sahalarımız olsa çok iyi olur.” dedi.

Muhtarlar köylerdeki spor alanlarının gerekliliği konusunda gençlerin çok sevdiğini ve istedikleri konusunda görüş belirtmişlerdir. Bu görüşler doğrultusunda köylerdeki spor alanlarının mutlaka olması gerektiği konusu muhtar yorumlarında tespit edildi.

Kötü Alışkanlıklar ve Boş Zamanların Değerlendirilmesi

Muhtarlar köylerdeki spor alanlarının sağladığı en önemli faydalardan bir diğerinin, köydeki gençleri kötü alışkanlıklardan uzaklaştırdığı ve boş zamanları değerlendirilmede etkili, olduğu konusunda görüş bildirmişlerdir. Bu konu ile alakalı muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M123 “Spordan insanlara zarar gelmez, kötü alışkanlıklardan insanları uzak tutar. Gençleri bu alışkanlıklardan ne kadar uzak tutabilirsek o kadar iyi olur” dedi.

M240 “Gençler köye geliyorlar kahveden çıkmıyorlar. Sigara, alkol, kumar gibi alışkanlıklara bulaşıyorlar. Spor onları bunlardan uzak tutar.” diye görüş belirttiler.

M138 “Spor yapan adam kötü işlerle uğraşmaya fırsat bulamaz. Sağlıklı olur, dinç kalır, ahlaki gelişir.” dedi.

M95 “Köylerde eskisi gibi iş yapan adam yok. Gençler zamanlarını hep boşa harcıyorlar. Ya ev den çıkmıyorlar ya da kahvede, sağda solda geziyorlar. Hiç değilse spor yapsalar zamanlarını değerlendirmiş olurlar” diye görüş belirttiler.

M83 “Boş boş sağda solda gezeceklerine spor yapsınlar. Hem sağlıklı olurlar hem kafaları rahat olur, hem mutlu olurlar.” dedi.

Muhtarların, köylerdeki spor alanlarının köydeki gençleri kötü alışkanlıklardan uzak tutacağı ve boş zamanlarını değerlendirilmede etkili olacağı konusunda olumlu görüşlere sahip oldukları yorumlarından anlaşılmıştır.

İnternet ve Telefon Bağımlılığı

Muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan birisi de” Telefon ve İnternet Bağımlılığı ” olmuştur. Muhtarlar köylerdeki spor alanlarının gençleri telefon ve internet bağımlılığından uzaklaştıracağı konusunda olumlu görüş bildirdiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M228 “Bu telefon ve internet var ya gençlerimizi bitirdi. Köyde bile varsa yoksa telefon, internet. Telefonu ellerinden hiç bırakmıyorlar. Spor yerlerimiz olursa belki heves ederler, bu illetlerden uzaklaşırlar.” diye görüş belirttiler.

M244 “Köye gelen çocuklar zamanlarını telefonda, internette oyunlar oynayarak geçiriyorlar. Dünyadan habersiz yaşıyorlar. Spor yapsalar bunlardan uzaklaşırlar.” dedi.

M139 “Telefon, internet çocuklarımızı esir almış. Bence onları bunlardan en iyi spor kurtarır, onun için spor alanları yapılması çok iyi olur diye düşünüyorum.” diye görüş belirttiler.

M46 “Gençlerimiz o hale geldi ki artık maçları bile bilgisayarda yapıyorlar. Sokakta oynayan çocuklar çok azaldı. Hareket etmiyorlar. Bu onlar için iyi değil. Bir an önce onları spora çekersek iyi olur.” dedi.

M30 “Bu telefon, internet gençlerimizin ahlakını, kişiliğini, sağlığını her şeyini bozdu. Bunlardan kurtulmanın yolu bence onları spora teşvik olur” diye görüş belirttiler.

Muhtarlar köylerdeki spor alanlarının varlığının gençleri telefon ve internet bağımlılığından uzaklaştıracağı konusunda olumlu görüş belirtmişlerdir. Bu görüşler doğrultusunda köylerdeki spor alanlarının olması gerektiği konusu muhtar yorumlarında tespit edildi.

Spora Teşvik

Muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri” Spora Teşvik ” olmuştur. Muhtarlar köylerdeki spor alanlarının varlığının gençleri spora teşvik edeceği konusunda olumlu görüş bildirdiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M173 “Çocuklarımız köyde büyüdükları için şehirlere göre daha güçlüler. Her türlü sporu çok iyi yaparlar ama spor yapacakları bir yerleri yok. Köyümüzde yerimiz olsa onları teşvik olur sporu severler.” dedi

M89 “Spor yerlerimiz olsa herkes spor yapar. Spordan zarar gelmez ben bile yaşım çok ama yaparım heveslenirim. Çocuklarımızda bizden görürse onlar da heveslenir onları teşvik etmiş gibi bir şey olur.” diye görüş belirttiler.

M19 “Köyümüzde gençler çoktur. Spor da seviyorlar ama güzel bir yerimiz yok. Yerimiz olsa mutlu olurlar hem de onlara bir nevi teşvik olur.” diye görüş belirttiler.

M233 “Sporcular çıksın istiyorsak onlara destek vermemiz lazım, teşvik etmemiz lazım. Onun için spor konusunda köylere destek istiyoruz.” dedi.

M184 “Spor alanından daha iyi spora teşvik mi olur? Köyüm için önemsiyorum.” diye görüş belirttiler.

Köylerdeki spor alanlarının varlığının köylerdeki gençleri spora teşvik edeceği ve gençler açısından olumlu sonuçlar ortaya çıkaracağı muhtarlar tarafından vurgulandı.

Yetenek Gelişimi

Muhtarlar köylerdeki spor alanlarının varlığının, köydeki gençlerin spor konusundaki yeteneklerini geliştirmesi konusunda olumlu sonuçlar doğuracağı, konusunda olumlu görüş bildirmişlerdir. Bu konu ile alakalı muhtarların görüşleri

doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M88 *“Köylerimizde çok yetenekli gençlerimiz var. Hatta okullar arasındaki yarışmalarda dereceye girenler var. Ama güzel spor yerlerimiz yok, olsa yetenekleri daha çok gelişir ve çok daha yetenekliler ortaya çıkar”* diye görüş belirttiler.

M243 *“Çocuklar sokaklarda oynuyorlar izliyorum, gerçekten öyle yetenekliler var ki, inanın ben Almanya da kaldım bunlar orada olsa dünyanın en iyi sporcuları olurlar. Bizde ise oynayacakları bir saha bile yok. Bu yüzden yetenekler kayboluyorlar.”* dedi.

M248 *“Gençlerimiz güçlü, kuvvetli ama çok yetenekleri yok. Spor yerlerimiz olsa yetenekleri gelişir, teknikleri artar. İlgilenmek lazım.”* diye görüş belirttiler.

Köylerdeki spor alanlarının varlığının köylerdeki gençlerin yeteneklerini geliştireceğine ve onlara olumlu katkılar sunacağı muhtarlar tarafından belirtildi.

Terör

Köylerdeki spor alanlarının varlığının, köydeki gençlerin teröre meyletmelerini engelleyeceğini, devletine ve milletine bağlılık konusunda olumlu sonuçlar doğuracağı konusunda olumlu fikir beyan etmişlerdir. Bu konu ile alakalı muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M15 *“Spor alanlarımız olsa gençler bir araya gelirler, kavga etmezler, teröre meyletmezler, vatanına daha bağlı olurlar.”* diye görüş belirttiler.

M66 *“Gençlerimiz köylerde zamanlarını boşa geçiriyorlar. Uğraşacakları bir şey yok Spor yerlerimiz olsa spor yaparlar, kötü işlerle uğraşmazlar, terörle ilgilenmezler, bir meşguliyetleri olur.”* dedi.

M232 *“Her şey boş durmadan kaynaklanır. Biz gençleri başıboş bırakırsak onlar her yola giderler. Onun için onları meşgul etmeliyiz, yoksa ya teröre bulaşırlar ya da kavga ederler. Spor yerleri olursa spor yaparlar, vatanını daha çok severler.”* diye görüş belirttiler.

Muhtarlar köylerdeki spor alanlarının varlığının gençleri teröre meyletmekten alıkoyacağını ve vatanına bağlılıklarını olumlu yönde etkileyeceği konusunda olumlu

görüş belirtmişlerdir. Bu görüşler doğrultusunda köylerdeki spor alanlarının olması gerektiği konusu muhtar yorumlarında tespit edildi.

Köylerdeki Spor Alanlarının Varlığı Konusundaki Olumsuz Muhtar Görüşleri

Muhtarların 5'i (%2) si köylerdeki spor alanlarının varlığının gençlere olumlu katkılar sunmayacağı konusunda olumsuz görüş belirtmişlerdir. Bu konu ile alakalı muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M185 “*Spor alanlarından ziyade gençlerin işi yok. Onlara iş alanları ile ilgili faaliyetler yapılırsa daha iyi olur.*” dedi.

M171 “*Köylerde genç kalmadı, köyler boşalıyor ve gençler köyü terk ediyor. Masraf etmeye değmez.*” diye görüş belirttiler.

M101 “*Verimli olmaz çünkü köyümüzde gençler kalmıyor. Köyümüzün başka ihtiyaçları var onlarla ilgilenilse daha iyi olur.*” dedi.

Köylerdeki spor alanlarının varlığının köylerdeki gençlere olumlu katkılar sunmayacağı bazı muhtarlar tarafından belirtildi.

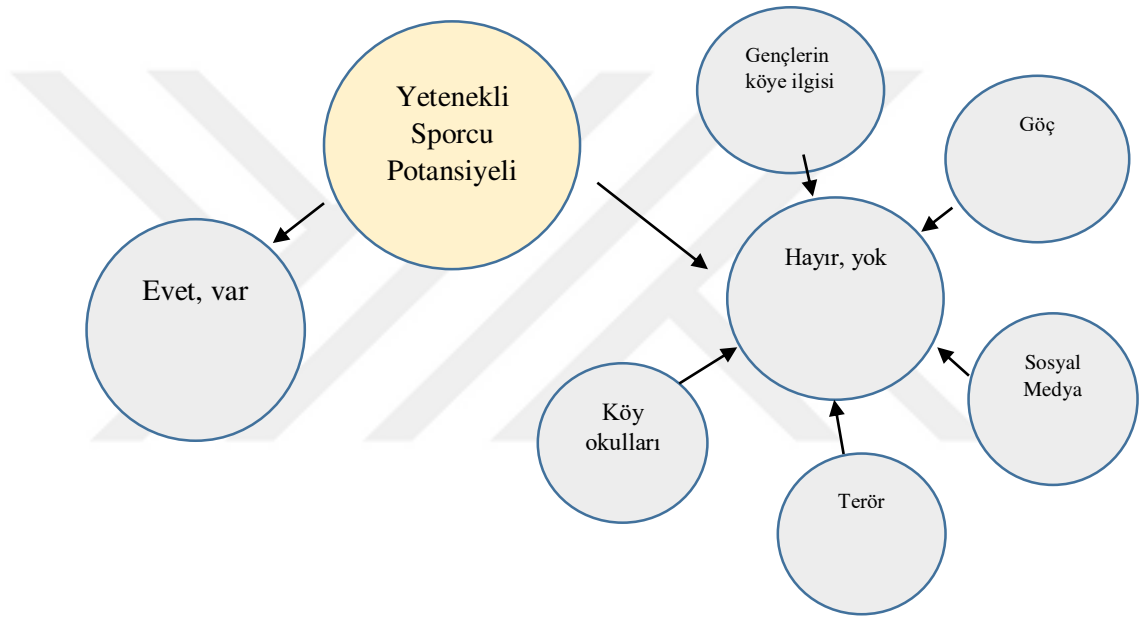
Yetenekli Sporcu Potansiyeli

Tablo 4.11. “Köylerin içerisinde spor alanında birçok yetenekli sporcuyla barındırdığına inanıyor musunuz?” sorusuna ilişkin bulgular

EVET	%	HAYIR	%	HAYIR, DİYENLERİN NEDENİ	f
219	87.6	31	12.4	Köylerde genç kalmıyor.	14
				Köyler boşaldı, Göç var.	10
				Sosyal medya geçleri mahvetti.	11
				Terör.	10
				Köy okullarının kapanması.	9

(n=250)

Köylerdeki yetenekli sporcu potansiyeli konusunda muhtarlara” köylerin içerisinde spor alanında birçok yetenekli sporcu barındırdığına inanıyor musunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Muhtarların 219’u (%87.6)” Evet, var.” derken, muhtarların 31’i (%12.4) “Hayır.” diye görüş belirttiler. Hayır diye görüş belirten muhtarlar bunun nedeni olarak “Köylerde genç kalmıyor. Köyler boşaldı, göç var. Sosyal medya gençleri mahvetti. Terör, köy okullarının kapanması” diye fikir beyan ettiler. Muhtarların görüşleri doğrultusunda “ Yetenekli Sporcu Potansiyeli” alt teması oluşturulmuştur.

Şekil 4.2.5. Köylerin Yetenekli Sporcu Potansiyeli Alt Temasına İlişkin Model

Köylerde yetenekli sporcu potansiyelinin varlığı konusunda muhtarların 219 u (%87.6) Evet, var derken, muhtarların 30 i (%12.4)” Hayır, yoktur.” diye görüş belirttiler. Hayır diye görüş belirten muhtarlar bunun nedeni olarak; Köylerde Genç Kalmıyor, Köyler Boşaldı Göç Var, Sosyal Medya Geçleri Mahvetti, Terör, Köy Okullarının Kapanması diye görüş belirttiler.” Hayır, sporcu potansiyeli yoktur” diyen muhtarların görüşleri de göz önüne alınarak, bu görüşler doğrultusunda “ Yetenekli Sporcu Potansiyeli” alt teması oluşturulmuştur.” Bu alt temaya ilişkin oluşturulan model yukarıda verilmiştir. Şekil 4.2.5’deki modelde alt tema içerisindeki kodlar verilmiştir. Köylerin yetenekli sporcu potansiyeline ilişkin oluşturulan kodlar örnek cümleleriyle birlikte aşağıda sunulmuştur.

Gençlerin Köye Olan İlgisi

“Köylerin Yetenekli Sporcu Potansiyeli” konusunda olumsuz kanaate sahip Muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan birisi “Gençlerin Köye Olan İlgisi” olmuştur. Muhtarlar köylerdeki gençlerin köye karşı ilgisiz olduklarını ve köyde kalmadıkları konusunda görüş bildirdiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır.

Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M53 “*Köye gelen gençlerimiz hemen kaçmak istiyorlar. Çünkü bazen oyun oynamak spor yapmak istiyorlar ama yerimiz yok. Böyle olunca köyde gençte yok ki öyle yetenekli çocuk çıksın.*” diye görüş belirttiler.

M61 “*Yetenekli sporcu bizim köyden çıkmaz çünkü gençler köyü sevmiyorlar, köyle alakaları yok. Anne, babaları geliyor diye köye geliyorlar.*” dedi.

M103 “*Gençlerimiz bir an önce köyden gitmek istiyorlar. Okulu için giden var, iş imkânları için giden var, köyde yapacak bir şey bulamadıkları için giden var. Onun için köyler boş yetenekli sporcu olmaz.*” diye görüş belirttiler.

Köylerdeki yetenekli sporcu potansiyelinin gençlerin köye olan ilgisizliği ve köyde kalmamalarından olumsuz yönde etkilendiği konusu muhtarlar tarafından vurgulandı.

Göç

“Köylerin Yetenekli Sporcu Potansiyeli” konusunda olumsuz kanaate sahip muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya kodlardan bir diğeri de” Göç ” olmuştur. Muhtarlar, köylerinin göç nedeni ile boşaldığını, köylerdeki gençlerin şehirlere kaçtığını ve bunun sonucu olarak da köylerdeki yetenekli sporcuların kayıp oldukları konusunda görüş bildirdiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M238 “*Maalesef köylerimizden çok göç oluyor. Herkesin kendine göre bir sebebi var. Çocuklar yetenekli bile olsa köyden gittikleri için köylerde iyi sporcuda kalmıyor.*” dedi.

M73 “*Ekonomik sebepler insanları köyden ister istemez uzaklaştırıyor. Bu yüzden yetenekli de olsa, köyün gençleri de gittiği için köylerde öyle yetenekli sporcu çıkmaz.*” diye görüş belirtti.

M242 “*Köyler eskisi gibi tarımla çok uğraşmıyor. Şehirde olanlarda yazdan yaza köye geliyorlar. Büyük çoğunluk şehirlere göç etti. Gençlerde köyleri terk ettiği için değil yetenekli sporcu normal sporcu bile artık çok zor bulunur.*” diye görüş belirtti.

Köylerde meydana gelen göç olaylarının köylerdeki yetenekli sporcu potansiyelini olumsuz etkilediği görüşü muhtarlar tarafından belirtildi.

Sosyal Medya

“Köylerin Yetenekli Sporcu Potansiyeli” konusunda olumsuz kanaate sahip Muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan biri de “Sosyal Medya ” olmuştur. Muhtarlar sosyal medyanın gençleri olumsuz etkilediğini, onları kendine bağımlı hale getirdiğini ve onları hareketsiz, ekran başında, toplumdan uzak bir yapıya büründürdüğü konusunda görüş belirtmişlerdir. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M33 “*Gençlerin bu halini görünce gerçekten çok üzüliyorum. Köye geliyorlar ellerinde telefon bütün dünyaları telefon, internet olmuş. Oyun oynayan, spor yapan kalmadı ki yetenekleri artsın. Onun için köylerden yetenekli sporcu çıkmaz.*” diye görüş belirtti.

M92 “*Çocuklarımız birbirlerini tanımıyorlar. Her şeyleri telefon, internet olmuş. Karışmasan akşama kadar onların önünden kalkmayacaklar. Böyle gençlikten yetenek olmaz.*” dedi.

M111 “*Biz gençliğimizde hep sokakta oyun oynardık, maç yapardık. Herkes bir araya gelirdi. Hatta diğer köylere giderdik maç yapardık. Şimdi sokakta oynayan çocuk kalmadı. Hep bu telefon, internet yüzünden spor öldü, yetenek de.*” diye görüş belirtti.

Muhtarlar sosyal medyanın gençleri kendisine bağımlı kılarak gençlerin ve köylerin yetenekli sporcu potansiyelini olumsuz etkilediği konusunda görüş belirtmişlerdir. Bu görüşler doğrultusunda sosyal medyanın köylerin yetenekli sporcu potansiyeline olumsuz etkileri olduğu muhtar yorumlarından tespit edildi.

Terör

“Köylerin Yetenekli Sporcu Potansiyeli” konusunda olumsuz fikre sahip muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir tanesi” Terör “olmuştur. Muhtarlar terörün her alanda olduğu gibi yetenekli sporcu potansiyeli alanında da köyleri olumsuz etkilediği konusunda görüş bildirdiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M112 “*Maalesef bazı gençlerimiz çok çabuk kandırılabilirler. Genç olduklarından çoğu şeyin farkında değiller. Terör yüzünden çoğu yetenekli gencimiz kayıp olup gittiler.*” dedi.

M121 “*Terör yüzünden köylerimiz boşaldı, genç çok fazla kalmadı. Gençler olmayınca zaten sporda olmuyor, yetenekte olmuyor.*” diye görüş belirtti.

M218 “*Eskiden köyler arası maçlara çok giderdik. Köylüler birbirini tanır, sorun çıkmazdı. Aramızda çok yetenekler vardı, çıkıyordu. Bu terör yüzünden insanlar artık korkuyor ki köyler arası bir yere gitsin, maç yapsın. Durum böyle olunca nasıl yetenek çıksın ki.*” dedi.

Terörün köyleri ve köylerin yetenekli sporcu potansiyelini olumsuz etkilediği konusunda muhtarlar fikirlerini beyan etmişlerdir. Bu görüşler doğrultusunda terörün köylerin yetenekli sporcu potansiyeline olumsuz etkileri olduğu muhtar yorumlarından tespit edildi.

Köy Okulları

“Köylerin Yetenekli Sporcu Potansiyeli” konusunda olumsuz kanaate sahip Muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri de” Köy okulları” olmuştur. Muhtarlar köy okullarının kapatılmış veya merkezi yerlerde toplanmış olmasının köylerdeki yetenekli sporcu potansiyelini olumsuz etkilediği konusunda görüş bildirdiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M249 “Eskiden köylerde okullarımız vardı. Çocuklar çoktu ve aralarında çok yetenekli çocuklar vardı. Şimdi taşınmalı eğitim oldu çocuklar köyde değiller ve bazıları da yatılı okuyorlar.” diye görüş belirtti.

M167 “Okullarımızın spora da faydaları çoktu. Çocukları bir araya getiriyordu, oyun, maç her şeyi yapıyorlardı. Şimdi okullar taşınmalı ya döndü çocuklar ancak okullarına servisle gidip geliyorlar. Yetenekli olanlar arada kaybolup gittiler.” dedi

M177 “Hiç değilse çocuklar okul bahçesinde oynuyorlardı, okullar arası maçlara gidiyorlar hevesleri, yetenekleri artıyordu. Taşınmalı eğitimle şimdi o’da kalmadı.” diye görüş belirtti.

Köy okullarının kapatılması ve taşınmalı eğitimle beraber çocukların ancak uzaktaki okullara servisle gidip geldikleri ve zamanlarının çoğunu ulaşımda geçirdikleri, spora çok fazla zamanları olmadığı için aralarda kayıp olup gittikleri, bunda köylerin yetenekli sporcu potansiyelini olumsuz etkilediği muhtarlar tarafından vurgulandı.

Sporun Geliştirilmesi

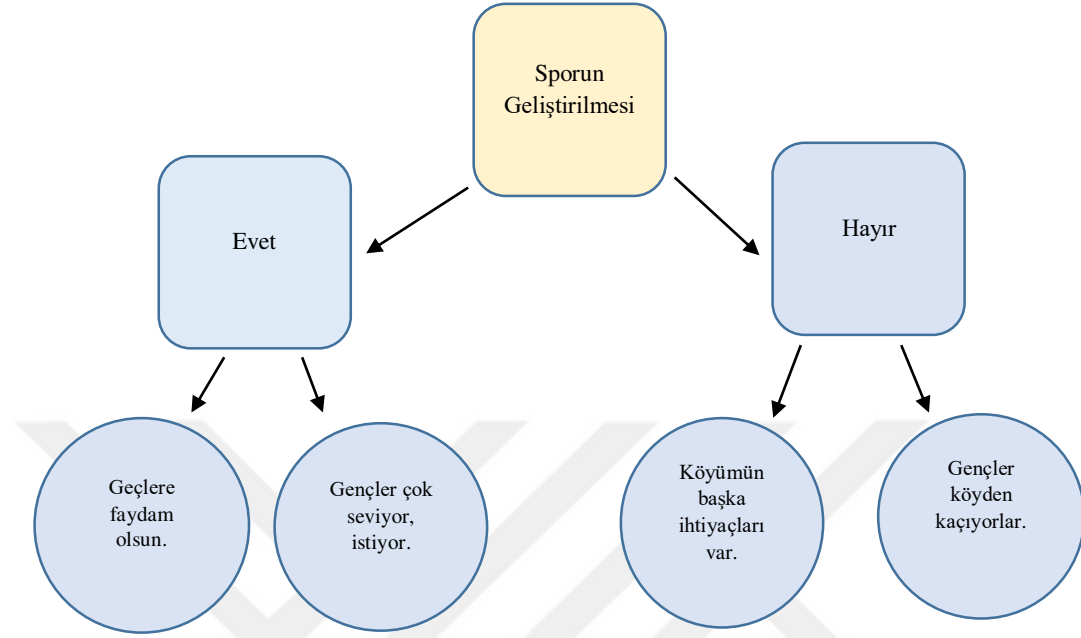
Tablo 4.12. “Köyünüzde Sporun geliştirilmesi için herhangi bir girişimde bulundunuz mu, nedenini açıklayabilir misiniz?” sorusuna ilişkin bulgular

EVET	%	HAYIR	%	EVET, DİYENLERİN NEDENİ	f	HAYIR, DİYENLERİN NEDENİ	f
75	30	175	70	Gençlere faydam olsun diye.	33	Köyümün başka ihtiyaçları yüzünden.	91
				Gençler seviyor ve çok istiyor diye.	42	Köyler boşalıyor, Gençler köyden kaçıyorlar.	84

(n=250)

Köylerde sporun geliştirilmesi konusunda muhtarlara” Köyünüzde Sporun geliştirilmesi için herhangi bir girişimde bulundunuz mu, nedenini açıklayabilir misiniz?” sorusu yöneltilmiştir. Muhtarların 75’ i (% 30)” Evet, bulundum” derken, muhtarların 175’i (%70)” Hayır bulunmadım” diye görüş belirttiler. Evet diye görüş belirten muhtarlar bunun nedeni olarak” Gençlere Faydam Olsun Diye, Gençler Seviyor ve Çok İstiyor Diye.” diye fikir beyan ettiler. Hayır diyenler ise buna neden olarak” Köyümün Başka İhtiyaçları Yüzünden, Köyler Boşalıyor Gençler Köyden Kaçıyorlar “

diye fikir beyan ettiler. Muhtarların bu görüşleri doğrultusunda “ Sporun Geliştirilmesi” alt teması oluşturulmuştur.

Şekil 4.2.6. Köylerde Sporun Geliştirilmesi Alt Temasına İlişkin Model

Köylerde sporun geliştirilmesi için muhtarlara girişimleri sorulduğunda muhtarların 75’ i (% 30)” Evet, bulundum” derken, muhtarların 175’i (%70)” Hayır bulunmadım” diye görüş belirttiler. Evet diye görüş belirten muhtarlar bunun nedeni olarak” Gençlere Faydam Olsun Diye, Gençler Seviyor ve Çok İstiyor Diye.” diye fikir beyan ettiler. Hayır diyenler ise buna neden olarak” Köyümün Başka İhtiyaçları Yüzünden, Köyler Boşalıyor Gençler Köyden Kaçıyorlar “ diye fikir beyan ettiler Muhtarların görüşleri de göz önüne alınarak, bu görüşler doğrultusunda “ Sporun Geliştirilmesi” alt teması oluşturulmuştur.” Bu alt temaya ilişkin oluşturulan model yukarıda verilmiştir. Şekil 4.2.6’daki modelde alt tema içerisindeki kodlar belirtilmiştir. Köylerde sporun geliştirilmesine ilişkin oluşturulan kodlar örnek cümleleriyle birlikte aşağıda sunulmuştur.

Gençlere Faydam Olsun Diye

“Köylerde Sporun Geliştirilmesi” konusunda olumlu kanaate sahip ve bu konuda girişimde bulunan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan biri ” Gençlere Faydam Olsun ” olmuştur. Muhtarlar köylerinde

sporu geliştirmek için çeşitli girişimlerde bulunduklarını ve bunu yaparken de amaçlarının gençlere bir faydalarının dokunması olduğu konusunda görüş belirtmişlerdir. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M62 “*Köyümüzde genç nüfusumuz var. Hep böyle tarlada, bayırda oynuyorlar. Onlara bir faydam olsun sevinirler diye çabaladım.*” diye görüş belirtti.

M74 “*Gençler spora çok düşkünler ama spor yerimiz yeterli değildi, istedim ki gençlere faydam dokunsun, spor gelişsin.*” dedi.

M102 “*İnsanlara faydalı olmak güzel bir şey hele gençler bizim için daha önemlidir. Onlar için kendi çapımızda el ele vererek saha yapmaya çalıştık.*” diye görüş belirtti.

M201 “*ok yetenekli çocuklarımız var. Ama spor tesisimiz yok. Böyle olunca da ne spor gelişiyor ne de çocukların yetenekleri, bari bir faydamız olsun dedik ve kendi çapımızda bir şeyler yapmaya çalıştık.*” dedi.

M245 “*Seilirsem gençlere sözüm vardı. Spor sahası yapacaktım, seçilince geler beni çok sıkıştırdı bende sözümü yemedim. İyi oldu hiç değilse onlara bir faydam oldu.*” diye görüş belirtti.

Gençlere faydalı olma duygusunun muhtarları olumlu yönde etkilediğini ve köylerinde sporun geliştirilmesi için onları bu konuda birtakım girişimlerde bulunmaya ittiği konusunda muhtarlar fikirlerini beyan ettiler.

Gençler ok Seviyor, İstiyorlar

“Köylerde Sporun Geliştirilmesi” konusunda olumlu kanaate sahip ve bu konuda girişimde bulunan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ” Gençler çok seviyor, istiyorlar” olmuştur. Muhtarlar köylerinde sporu geliştirmek için çeşitli girişimlerde bulunduklarını ve bunu yaparken de onları bunu yapmaya iten sebeplerden birisinin de, gençlerin sporu seviyor ve istiyor olmaları konusunda görüş belirtmişlerdir. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M213 “Köyümüz genelinde sporu sevmeyen yok. Hele gençlerimiz çok daha fazla seviyorlar ve yapıyorlar. Şimdi spor yeri olmazsa neye yarar, işte bunun için bir şeyler yaptık.” dedi.

M89 “Sürekli nerede gençler beni görse spor sahası için sıkıştırıyorlardı. Ben de mecbur kaldım birtakım girişimlerim oldu.” diye görüş belirtti.

M91 “Yazın köyümüz çok kalabalık oluyor. Dışarıdaki köylüler buraya geliyorlar ve gençler maç yapacakları sahalar istiyorlar. Ben de muhtar olarak onlara karşı mecbur girişimlerde bulundum.” dedi.

M168 “Köy olarak amatör küme maçlarına çıkıyoruz. Köyümün gençleri sporu seviyorlar, yetenekleri var. Bu yüzden bize spor sahası şarttı ve ben de elimden geleni yaptım.” diye görüş belirtti.

M205 “Gençliğimde ben de sporu çok seviyordum, şimdi gençlerde de onu görebiliyorum. Bu yüzden onları anlıyorum ve elimden geleni yapmaya çalıştım.” dedi.

Muhtarlar gençlerin sporu çok sevmeleri ve istemelerinin kendilerini olumlu yönde etkilediğini ve köylerinde sporun geliştirilmesi için onları bu konuda birtakım girişimlerde bulunmaya ittiği konusu muhtar yorumlarından tespit edildi.

Köyümün Başka İhtiyaçları Var

“Köylerde Sporun Geliştirilmesi” konusunda olumsuz kanaate sahip ve bu konuda girişimde bulunmayan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan biri ” Köyümün Başka İhtiyaçları Var” olmuştur. Muhtarlar köylerinde sporu geliştirmek için herhangi bir girişimde bulunmadıklarını ve bunun sebebinin de, köylerinde halletmeleri gereken başka ihtiyaçlarının olması, olarak görüş belirtmişlerdir. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır.

Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M18 “Yeni muhtar seçildim köyümün birçok ihtiyacı var. Bu yüzden ancak onlarla ilgilenmek zorunda kaldım spor işleri ile ilgilenmeye fırsat bulamadım.” diye görüş belirtti.

M198 “Köyümüzde suyumuz yok, yolumuz tam olarak faaliyete geçemedi yapmamız gereken başka işlerimiz var önce bunları halletmek lazım.” dedi.

M227 “Şimdi köylüler, köyün başka ihtiyaçları dururken sporla uğraşmaya kalksak bizi sıkıştırırlar, önce diğer işleri halledelim sonra sıra spora gelir.” diye görüş belirtti.

M166 “Köyümün başka ihtiyaçları varken spor için çabalamam hoş karşılanmaz ve girişimde bulunsam da köylüler yardımcı olmazlar.” dedi.

M71 “Spor için resmi yerlere müracaat etsem başka ihtiyaçlarımız dururken beni dinlemezler diye girişimde bulunmadım.” diye görüş belirtti.

Muhtarlar köylerinde sporun geliştirilmesi için girişimde bulunmamalarının nedenini, köylerin de halledilmeyi bekleyen başka ihtiyaçlarının olması, olarak görüş bildirdiler. Bu görüşler doğrultusunda köylerin başka ihtiyaçlarının sporun geliştirilmesi için muhtarların girişimde bulunmalarını olumsuz etkilediği, yine muhtarlar tarafından vurgulandı.

Köyler Boşalıyor, Gençler Kaçıyorlar

“Köylerde Sporun Geliştirilmesi” konusunda olumsuz kanaate sahip ve bu konuda girişimde bulunmayan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri de ” Köyler Boşalıyor, Gençler Kaçıyorlar” olmuştur. Muhtarlar köylerinde sporu geliştirmek için herhangi bir girişimde bulunamadıklarını ve buna, köylerin boşaldığını ve gençlerin köyde durmadığını sebep olarak belirtmişlerdir. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır.

Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M114 “Köylerde genç kalmadı. Büyüyen gençler köylerde kalmak istemiyor, çünkü yapabilecekleri bir iş yok.” diye görüş belirttiler.

M165 “Maalesef gençler köylerden kaçıyorlar. Gerek okulları için, gerekse iş imkânları için köyden ayrılmak zorunda kalıyorlar. Bu nedenle girişimimiz olmadı.” dedi.

M178 “Spor için girişimde bulunmaya gerek yok, zaten gençte yok. Yazdan yaza köye geliyorlar hiçbir şeyle ilgilenmiyorlar bunlar için uğraşmaya değmez.” diye görüş belirtti.

M231 “Köyümüz boşalmış vaziyette. Yeni yetişen nesil köyü ve köy hayatını sevmiyor ve kaçmaya çalışıyorlar. Bu yüzden köyümüzün başka ihtiyaçlarına yöneldik.” dedi.

M98 “Çocuklarımızın gözü hep dışarda. Biz ne yaparsak yapalım bir türlü onları buralarda tutamıyoruz. Olmayan şey için çabalamadık.” diye görüş belirtti.

Muhtarlar köylerinin boşalıyor olması ve gençlerin köylerden adeta kaçıyor olmalarının köylerinde sporun geliştirilmesi için girişimde bulunmalarını engellediği konusunda görüş belirttiler.

Sportif Faaliyetlerin Gençlere Sunacağı Katkılar

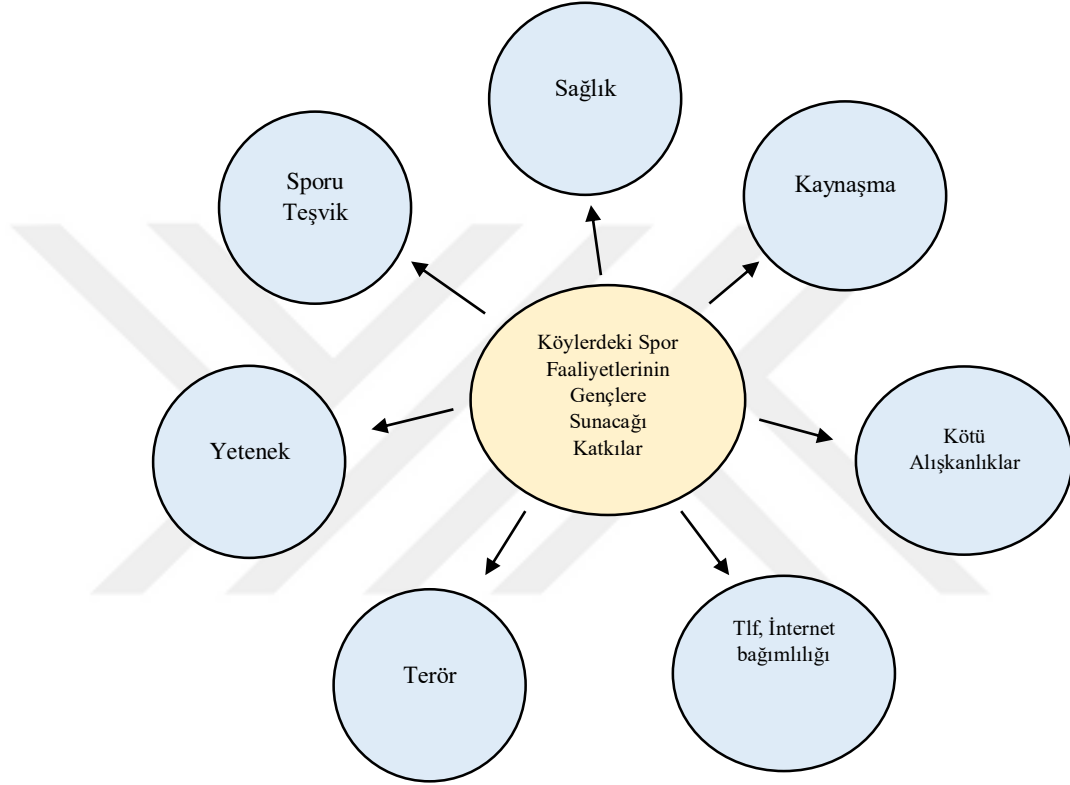
Tablo 4.13. “Köyünüzde yapılacak sportif faaliyetlerin gençlerin gelişmesine katkı sağlayacağına inanıyor musunuz? Nedenini açıklayabilir misiniz?” sorusuna ilişkin bulgular

EVET	%	HAYIR	%	EVET, DİYENLERİN NEDENİ	f	HAYIR, DİYENLERİN NEDENİ	f
245	98	5	2	Sağlık açısından.	30	Köyler Boşalıyor, Gençler Kaçıyor.	4
				Kaynaşma, Sosyalleşme, Birlik.	75		
				Kötü Alışkanlıklar, Boş Zamanları		Okumaya Meyletseler Daha İyi Olur.	1
				Değerlendirme.	45		
				İnternet/Tlf			
				Bağımlılığı.	44		
				Teröre Meyletmezler, Devletine bağlı olurlar.	37		
				Yetenekleri gelişir.	21		
				Sporu Teşvik Olur.	18		

(n=250)

Köylerde yapılacak sportif faaliyetlerin gençlerin gelişmesine katkı sağlayıp sağlayamayacağı konusunda muhtarlara” Köyünüzde yapılacak sportif faaliyetlerin gençlerin gelişmesine katkı sağlayacağına inanıyor musunuz? Sorusu yöneltiştir. Muhtarların 245’i (% 98)” Evet” derken, muhtarların 5’i (%2)” Hayır” diye görüş belirttiler. Evet diye görüş belirten muhtarlar bunun nedeni olarak” Sağlık açısından. Kaynaşma, Sosyalleşme, Birlik Beraberlik. Kötü Alışkanlıklar, Boş Zamanları

Değerlendirme. İnternet/Tlf Bağımlılığı. Teröre Meyletmezler, Kavga Etmezler Devletine Bağlı Olurlar. Yetenekleri Gelişir. Spor Teşvik Olur ” diye fikir beyan ettiler. Hayır diyenler ise buna neden olarak” Köyler Boşalıyor, Gençler Kaçıyor. Okumaya Meyletseler Daha İyi Olur; “ diye fikir beyan ettiler. Muhtarların bu görüşleri doğrultusunda “ Sportif Faaliyetlerin Gençlere Sunacağı Katkılar ” alt teması oluşturulmuştur.

Şekil 4.2.7. Köylerdeki Sportif Faaliyetlerin Gençlere Sunacağı Katkılar Alt Temasına İlişkin Model

Köylerdeki sportif faaliyetlerin gençlerin gelişmesine katkı sağlayıp sağlayamayacağı sorulduğunda muhtarların 245’i (%98)” Evet, sağlar” derken, muhtarların 5’i (%22) “Hayır” diye görüş belirttiler. Evet diye görüş belirten muhtarlar bunun nedeni olarak” Sağlık Açısından. Kaynaşma, Sosyalleşme, Birlik Beraberlik. Kötü Alışkanlıklar, Boş Zamanları Değerlendirme. İnternet/Tlf Bağımlılığı. Teröre Meyletmezler, Kavga Etmezler Devletine Bağlı Olurlar. Yetenekleri Gelişir. Spor Teşvik Olur “ diye fikir beyan ettiler. Hayır diyenler ise buna neden olarak” Köyler Boşalıyor, Gençler Kaçıyor. Okumaya Meyletseler Daha İyi Olur “ diye fikir beyan

ettiler. Muhtarların görüşleri de göz önüne alınarak, bu görüşler doğrultusunda “Sportif Faaliyetlerin Gençlere Sunacağı Katkılar” alt teması oluşturulmuştur.” Bu ana temaya ilişkin oluşturulan model yukarıda verilmiştir. Şekil 4.2.7’deki modelde alt tema içerisindeki kodlar belirtilmiştir. Köylerde sporun geliştirilmesine ilişkin oluşturulan kodlar örnek cümleleriyle birlikte aşağıda sunulmuştur.

Kaynaşma

Köylerdeki sportif faaliyetlerin gençlerin gelişmesine katkı sağlayacağı konusunda olumlu kanaate sahip muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan biri ” Kaynaşma, Sosyalleşme, Birlik Beraberlik” olmuştur. Muhtarlar bu tür sportif faaliyetlerin gençler arasında kaynaşmayı, sosyalleşmeyi ve birlik beraberliği artıracaklarını belirtmişlerdir. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M155 “*Zamane gençleri şimdi birbirilerini tanımıyorlar çünkü bir araya gelip oynamıyorlar. Spor onları bir araya getirir, kaynaşma olur.*” dedi.

M93 “*Eskisi gibi sokakta oynayan çocuklar yok. Varsa yoksa okul, dersane, sınav çocuklar robot olmuşlar. Kimse ile ilişkiye girmiyorlar. Onları açmak lazım spor yaparlarsa daha sosyalleşirler.*” diye görüş belirttiler.

M115 “*Biz köyümüzdeki herkesi tanırdık ve hatta yan köyleri bile tanırdık. Onlarla maç yapardık, onlarda bizi tanırlardı. Şimdi çocuklar toplumdan kopuklar tek başlarına olmaktan memnunar ama bu iyi bir şey değil. Beraber top oynasalar, kaynaşma olur, birlik olur.*” dedi.

M129 “*Tabi ki spor olsa, tesis olsa gençleri bir araya getirir. Birlik olur, kaynaşma olur.*” diye görüş belirttiler.

M90 “*İnanın çocuklar kendi akrabalarını bile neredeyse tanımıyorlar. O kadar asosyal olmuşlar. Bu tür şeyler onları bir araya getirmeye vesile olur.*” dedi.

Muhtarlar köylerdeki sportif faaliyetlerin gençler gelişmesine olumlu katkılar sunacağını ve onlar arasında kaynaşmayı, sosyalleşmeyi ve birlik beraberliği artıracaklarını belirtmişlerdir. Bu açıdan köylerdeki bu tür faaliyetlerin varlığının ve yaygınlaştırılmasının önemi muhtarlar tarafından vurgulandı.

Kötü Alışkanlıklar

Köylerdeki sportif faaliyetlerin gençlerin gelişmesine katkı sağlayacağı konusunda olumlu kanaate sahip muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ” Kötü Alışkanlıklar ” olmuştur. Muhtarlar bu tür sportif faaliyetlerin gençleri kötü alışkanlıklardan uzak tutacağı konusunda fikir beyan etmişlerdir. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M202 “*Sporla uğraşan kişi kötü işlerle uğraşmaz. Bu yüzden ben gençlerin spor yapmasından yanayım.*” dedi.

M48 “*Spor yapan kişi sigara içmez, alkol almaz bu tür kötü şeylerle işi olmaz yani spordan zarar gelmez.*” diye görüş belirtti.

M76 “*Biz de zamanın da çok spor yaptık. Hep faydasını gördük kötü alışkanlıklarımız olmadı. Onun için gençleri spora teşvik etmeliyiz.*” dedi.

M120 “*Bütün kötülükler başıboşluktan çıkar. Gençleri başıboş bırakırsak elbette kötü alışkanlıklar edinirler. Ama sporla uğraşsalar hem sıkılmazlar hem de bu tür şeylerden uzak dururlar.*” diye görüş belirtti.

Muhtarların köylerdeki sportif faaliyetlerin gençleri kötü alışkanlıklardan uzak tutacağı konusunda olumlu fikirlere sahip oldukları ve bu konuya olumlu yaklaştıkları muhtar görüşlerinden tespit edildi.

Tlf, İnternet Bağımlılığı

Köylerdeki sportif faaliyetlerin gençlerin gelişmesine katkı sağlayacağı konusunda olumlu kanaate sahip muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ise ” Tlf, İnternet Bağımlılığı ” olmuştur. Muhtarlar köylerdeki sportif faaliyetlerin gençleri telefon ve internet bağımlılığından uzak tutacağı konusunda fikir beyan etmişlerdir. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M234 “Çocuklar nereye gitseler ellerinde telefon, evde internet başka bildikleri bir şey yok. Bu onları o hale getirmiş ki değil spor hiçbir şey ile ilgilenmiyorlar. Spor bunlardan belki uzaklaştırırsa her şey güzel olur.” diye görüş belirtti.

M188 “Gençlerimiz her şeyi telefonla, internet ile yapmaya alışmışlar, ellerinden bir iş gelmiyor. Onun için onları bunlardan ne kadar kurtarırsak o kadar onlara iyilik etmiş oluruz. Bence en güzel şey sporla uğraşınlar.” dedi.

M124 “Büyüğünden küçüğüne kadar herkesin elinde telefon. Dünyaları telefon olmuş bu hastalık hepsini sarmış. Çocuklarda ne ahlak ne saygı, ne de sağlık bırakmadı. Spor yerlerimiz olursa en azından spor yaparlar biraz uzaklaşır kendilerine gelirler.” diye görüş belirtti.

M90 “Gerçekten bu çağda en tehlikeli şey bu telefon, internet oldu. Varsa yoksa gençler bunlarla uğraşıyor. İyiye kullanan zaten çok az. Köye geliyor gençler yine ellerinden telefonu bırakmıyorlar. Eskiden olduğu gibi bir araya gelseler spor yapsalar belki de bunlara meyletmezler.” dedi.

Muhtarlar, köylerdeki sportif faaliyetlerin gençleri telefon ve internet bağımlılığından uzak tutacağı konusunda olumlu fikirlere sahip olduklarını ve bu tür faaliyetleri destekledikleri konusunda görüşlerini ifade ettiler.

Terör

Köylerdeki sportif faaliyetlerin gençlerin gelişmesine katkı sağlayacağı konusunda olumlu kanaate sahip muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ise ”Terör ” olmuştur. Muhtarlar köylerdeki sportif faaliyetlerin gençleri terör ve onun olumsuz etkilerinden uzak tutacağı konusunda fikir beyan etmişlerdir. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M56 “Köylerimiz boşalıyor, özellikle gençler köylerde kalmak istemiyor. Bunun çok sebebi var ama terörde bizi çok mağdur etti. Gerçekten bana göre spor sahalarımız olsa, gençlerle ilgilenilse, maçlar olsa çocuklarımız kötü işler ve terörle uğraşmazlar.” dedi.

M104 “Eskiden hep beraber maçlar yapardık, köylüler, yan köyler birbirine gidip gelirdi. Kardeşlik vardı. Bu terör belası yüzünden kimse artık gidip gelmiyor

araya soğukluk girdi. Spor olsa ve spor tesisleri yapılırsa, maçlar olsa bu soğukluk ortadan kalkar.” diye görüş belirtti.

M135 “Köylere yatırım yapılmazsa, gençler başıboş bırakılırsa teröre de, her işe de bulaşırlar. Spor tesisleri de yatırım sayılır. Olursa gençler sporla uğraşırlar kötü şeylere bakmaya zamanları olmaz.” dedi

M190 “Sporcudan kötü adam çıkmaz biz de zamanında spor yaptık. Sporcu ahlaklı olur, dürüst olur. Ben de spordan yanayım spor yerleri olsa çocuklar spor yapar, maçlara gider, bir araya gelirler. Böyle olursa terörle uğraşmaz işine gücüne bakar herkes.” diye görüşlerini ifade ettiler.

Köylerdeki sportif faaliyetlerin gençleri terör ve onun olumsuz etkilerinden uzak tutacağı ve bu konuda olumlu fikirlere sahip oldukları muhtarların görüşlerinden tespit edildi.

Sağlık

Köylerdeki sportif faaliyetlerin gençlerin gelişmesine katkı sağlayacağı konusunda olumlu kanaate sahip muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ”Sağlık ” olmuştur. Muhtarlar köylerdeki sportif faaliyetlerin gençlerin sağlıkları açısından önemli olduğu konusunda fikir beyan etmişlerdir. Bu açıdan Muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır.

Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M113 “Köyümdeki gençlerin spor yapmasını her açıdan destekliyorum. Sağlıklı olurlar, ahlaklı olurlar.” dedi.

M219 “Çocuklarımız spor yaparlarsa daha sağlıklı olurlar. Zaten köyde yaşıyorlar temiz havada doğal besleniyorlar. Spor da yapsalar çok daha iyi olurlar.” diye görüş belirtti.

M79 “Sağlık açısından çok önemsiyorum. Spor yaparlarsa sağlıklı olurlar. Sadece gençler için değil yaşlılarımız içinde spor faaliyetlerinin olmasını isteriz.” dedi.

M130 “Spor olmazsa sağlıkta olmaz. Gençlerimiz sporla uğraşırlarsa daha iyi gelişirler, derslerinde daha başarılı olurlar.” diye görüş belirttiler.

M181 *“Hareket sağıktır. Çocuklar spor yaparlarsa bol bol hareket ederler. Güçlü olurlar kolay kolay hastalanmazlar.”* dedi.

Muhtarlar, köylerdeki sportif faaliyetlerin gençleri sağık açısından olumlu yönde etkileyeceğı konusunda olumlu fikirlere sahip olduklarını vurguladılar.

Yetenek

Köylerdeki sportif faaliyetlerin gençlerin gelişmesine katkı sağlayacağı konusunda olumlu kanaate sahip muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan biride ”Yetenek ” olmuştur. Muhtarlar köylerdeki sportif faaliyetlerin gençlerin yeteneklerini geliştireceğini ve bu konuda onları olumlu yönde etkileyeceğı konusunda fikir beyan etmişlerdir. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M66 *“Gençler maç yaparken bakıyorum gerçekten çok yetenekli çocuklar var. Elllerinden tutulursa iyi sporcular çıkar.”* diye görüş belirttiler.

M97 *“Köyümüzde gençlerimiz var, spora meraklılar ama spor alanlarımız yeterli değil. Spor alanları da olmazsa nasıl yetenekli olsunlar ki. Yerimiz olsa sık sık maç yapsalar yetenekleri gelişir.”* dedi.

M44 *“Hangi spor olursa olsun, köyümüzde yapılmasını isterim. Çünkü bizim zamanımızda yoktu. Çok yetenekliler vardı hepsi kaybolup gittiler. Sportif faaliyetler olursa yetenekleri daha iyi buluruz.”* diye görüş beyan ettiler.

M226 *“Her işte olduğu gibi sporda da başarılı olmak için yetenekli olmak lazım. Yetenekli olmak içinde çalışmak lazım. Spor faaliyetleri sık sık olursa çocuklarımızın yetenekleri daha da gelişir belki de spordan ekmek yerler.”* dedi

Muhtarlar, köylerdeki sportif faaliyetlerin gençlerin yeteneklerini geliştireceğini ve bu konuda onlara olumlu katkılar sunacağı konusunda fikirlerini belirttiler.

Sporu Teşvik

Köylerdeki sportif faaliyetlerin gençlerin gelişmesine katkı sağlayacağı konusunda olumlu kanaate sahip muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ”Sporu Teşvik ” olmuştur.

Muhtarlar köylerdeki sportif faaliyetlerin gençleri spora teşvik edeceğini ve konuda onları olumlu yönde etkileyeceği konusunda fikir beyan etmişlerdir. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M154 “*Sportif faaliyetler köylerde yapılırsa çok güzel olur. Hem çocukların yetenekleri gelişir hem de onları spora teşvik eder.*” diye görüş belirtti.

M202 “*Çocuklar gördüklerini yaparlar, onun için köyümüzde bu tür spor faaliyetleri olsa çocuklar görürler belki heveslenir, yapmak isterler. Bir nevi onlara teşvik olur.*” dedi.

M247 “*Biz küçükken köyde hep bizden büyük abilerimizi top oynarken seyrederek, iyi oynayanlara özenir onlar gibi oynamayı isterdik. Onun için sportif şeyleri köyümde desteklerim ki çocukları spora teşvik olsun.*” diye fikirlerini beyan etti.

M117 “*Ülkemizde spor gelişsin diyorsak köylere de el atılması lazım. Çünkü köylerdeki çocuklarımız daha güçlü oluyorlar. Spor faaliyetlerini buralara kadar getirirlerse çocukları spora teşvik ederiz hatta bizde yaparız.*” dedi.

Muhtarlar, köylerdeki sportif faaliyetlerin gençleri spora teşvik edeceğini, bu konuda onlara olumlu katkılar sunacağını ve bu konuya olumlu yaklaşıklarını ifade ettiler.

Köylerdeki Sportif Faaliyetlerin Gençlerin Gelişmesine Katkıları Konusundaki Olumsuz Muhtar Görüşleri

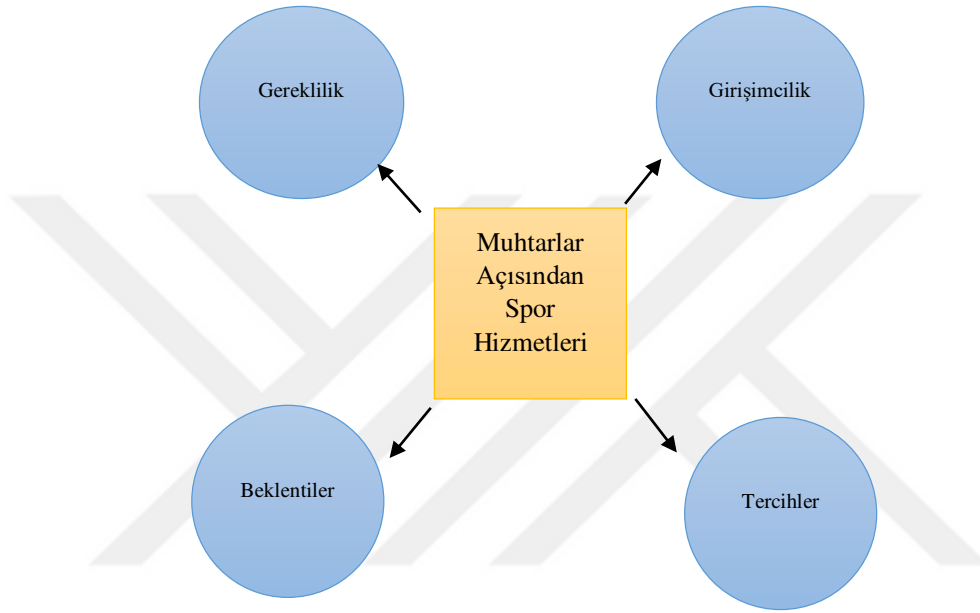
Muhtarların 5’i (%2) köylerdeki sportif faaliyetlerin varlığının gençlere olumlu katkılar sunmayacağı konusunda olumsuz görüş belirtmişlerdir. Bu konu ile alakalı muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır.

Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M115 “*Köylerimiz boşalıyor, gençler köyleri artık sevmiyor ve bir an önce gitmek istiyorlar. Böyle olunca da köylerde spor olsa ne olur olmazsa ne olur. Ben bir faydasının olacağına inanmıyorum gençler köyü kafalarından silmişler.*” diye görüş bildirdiler.

M93 “Ben şahsen okumalarından yanayım. Çünkü spor şans işi onunla uğraşıp zaman kaybetmeye gerek yok. Okuyup hayatlarını kurtarsınlar.” diye fikir beyan ettiler.

Köylerdeki sportif faaliyetlerin gençlerin gelişmesine olumlu katkıları olmayacağı ve bu konuda olumsuz kanaate sahip oldukları, bazı muhtarlar tarafından belirtildi.

Şekil 4.2.8. Yerel Yönetimlerden Beklentiler ve Muhtarlar Açısından Spor Hizmetleri Ana Tema ve Alt Temalarına İlişkin Model

Muhtarlar açısından spor hizmetleri ve yerel yönetimlerden beklentilerini belirlemeye yönelik muhtarlarla yapılan görüşmeler sonucunda” Muhtarlar Açısından Spor Hizmetleri “ ana temasının olduğu görülmektedir. Muhtarlarla yapılan görüşmeler doğrultusunda, bu ana temaya ilişkin olarak ortaya çıkan alt temalar “ Gereklilik, Girişimcilik, Tercihler, Beklentiler “ biçiminde sıralanmıştır.

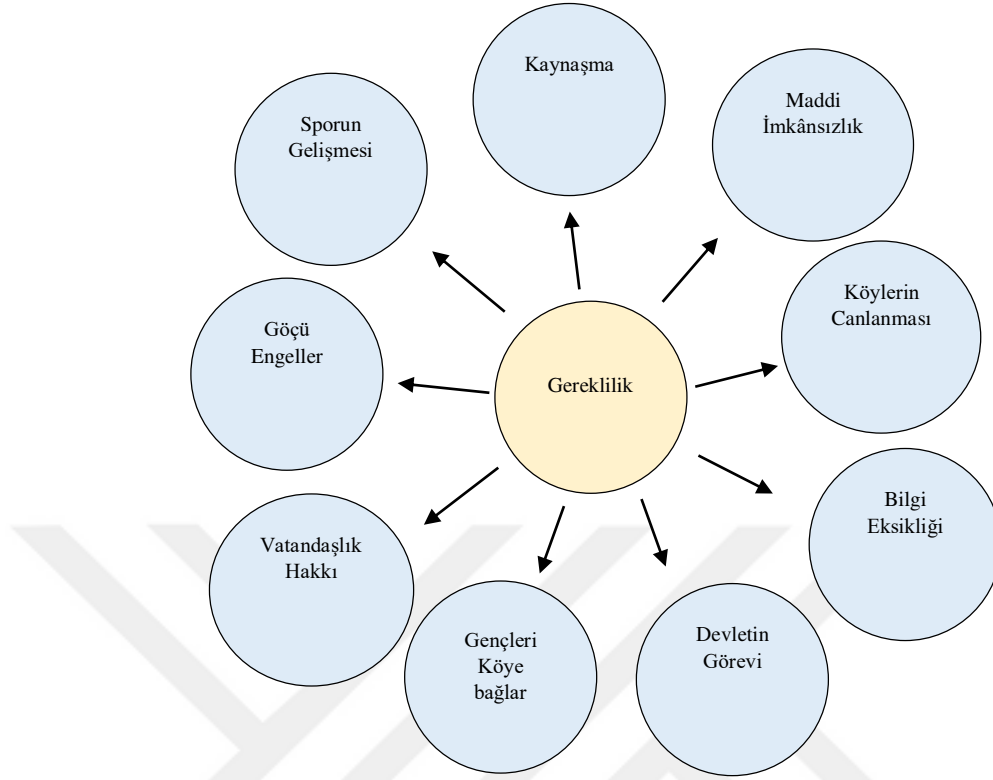
Gereklilik

Tablo 4.14. “Sizce Yerel Yönetimler Spor Hizmetleri Konusunda Köylere Destek Vermeli mi? Nedenini açıklayabilir misiniz?” sorusuna ilişkin bulgular

EVET	%	HAYIR	%	EVET, DİYENLERİN NEDENİ	f	HAYIR, DİYENLERİN NEDENİ	f
239	95.6	11	4.4	Köylülerin ve gençlerin, kaynaşması.	22	Köyler boşalıyor, Genç yok.	5
				Maddi imkânımız yeterli değil.	77	Köylerin başka ihtiyaçları var.	6
				Köylerin canlanması,			
				Turizm.	25		
				Ne yapacağımızı bilemiyoruz.	30		
				Devletin görevi.	15		
				Gençleri Köye bağlar ve sevdirebilir.	54		
				Vatandaşlık hakkımız.	19		
				Göçü engeller.	25		
				Ülkemiz ve Sporun gelişimi.	15		

(n= 250)

Köylerde yapılacak sportif faaliyetler için yerel yönetimlerin desteğinin gerekliliği konusunda muhtarlara” Sizce yerel yönetimler spor hizmetleri konusunda köylere destek vermeli mi? nedenini açıklayabilir misiniz?” Sorusu yöneltmiştir. Muhtarların 239’u (% 95.6)”Evet” derken, muhtarların 11’i (%4.4)”Hayır” diye görüş belirttiler. Evet diye görüş belirten muhtarlar bunun nedeni olarak” Köylülerin ve Gençlerin Kaynaşması. Maddi İmkânımız Yeterli Değil. Köylerin Canlanması, Turizm. Ne Yapacağımızı Bilemiyoruz. Devletin Görevi. Gençleri Köye Bağlar ve Sevdirebilir. Vatandaşlık Hakkımız. Göçü Engeller. Ülkemiz ve Sporun Gelişimi.” diye fikir beyan ettiler. Hayır diyenler ise buna neden olarak” Köyler Boşalıyor, Genç yok. Köylerin Başka ihtiyaçları var. “ diye fikir beyan ettiler. Muhtarların bu görüşleri doğrultusunda “Gereklilik” alt teması oluşturulmuştur.

Şekil 4.2.9. Yerel Yönetimlerin Spor Hizmetleri Desteği ve Muhtarlar Açısından Gerekliliği Alt Temasına İlişkin Model

Köylerde yapılacak sportif faaliyetler için yerel yönetimlerin desteğinin gerekliliği sorulduğunda, muhtarların 239’u (% 95.6) “Evet” derken, muhtarların 11’i (%4.4)” Hayır” diye görüş belirttiler. Evet diye görüş belirten muhtarlar bunun nedeni olarak” Köylülerin ve Gençlerin Kaynaşması. Maddi İmkânımız Yeterli Değil. Köylerin Canlanması, Turizm. Ne Yapacağımızı Bilemiyoruz. Devletin Görevi. Gençleri Köye Bağlar Ve Sevdendir. Vatandaşlık Hakkımız. Göçü Engeller. Ülkemiz Ve Sporun Gelişimi.” diye fikir beyan ettiler. Hayır diyenler ise buna neden olarak” Köyler Boşalıyor, Genç yok. Köylerin Başka ihtiyaçları var. “ diye fikir beyan ettiler. Muhtarların görüşleri de göz önüne alınarak, bu görüşler doğrultusunda “Gereklilik” alt teması oluşturulmuştur.” Bu ana temaya ilişkin oluşturulan model yukarıda verilmiştir. Şekil 4.2.9’daki modelde alt tema içerisindeki kodlar belirtilmiştir. Yerel yönetim desteğinin gerekliliğine ilişkin oluşturulan kodlar örnek cümleleriyle birlikte aşağıda sunulmuştur.

Kaynaşma

Köylerde yapılacak spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetimlerin desteğinin gerekliliği konusunda olumlu kanaate sahip muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan biri ” Kaynaşma ” olmuştur. Muhtarlar bu tür spor alanları ve faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için yerel yönetim desteğinin gerekli olduğunu, bunun köylüler ve gençler arasında kaynaşmayı ve birlik beraberliği artıracığını belirtmişlerdir. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M96 “*Yerel yönetimler bize destek verirse çok iyi olur. Spor alanlarımız olur, gençler bir araya gelir, kaynaşma olur aralarında kardeşlik artar.*” diye görüş belirtti.

M105 “*Eskiden köyler arası maç yapmaya giderdik. Çok mutlu olurduk, birbirimizi tanırdık. Geliş gidişlerimiz olurdu. Şimdi her şey öldü. Merkezi yerlerde spor yerlerimiz olursa köyler kaynaşır, gençler birbirini tanır.*” dedi.

M179 “*İnsanları bir araya getirmek çok zor. Ama spor dedin mi herkes koşarak geliyor. Onun için köylerimizde spor alanları yapılırsa insanlar bir araya gelir, birbirlerini tanır, kaynaşırlar*” diye görüş belirtti.

Maddi İmkânsızlık

Köylerde yapılacak spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetimlerin desteğinin gerekliliği konusunda olumlu kanaate sahip muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ” Maddi İmkânsızlık ” olmuştur. Muhtarlar spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetim desteğinin gerekli olduğunu, çünkü bunları yapmaya maddi olanaklarının yeterli olmadığını belirtmişlerdir. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M33 “*Sporu seviyoruz, destekliyoruz çünkü zamanında biz de çok yaptık. Ama spor alanlarımız ancak tarlalar ve boş arsalardı. Çocuklarımıza güzel bir saha yapmak istiyoruz ama buna da maddi imkân lazım. Köyümüzün maddi imkânları sınırlı onun için destek verilirse çok iyi olur.*” dedi.

M78 “*Tabii köyümüzde spor alanları olsun, maçlar yapılsın. İnsanlar bir araya gelsin, şenlik olsun fakat böyle yerlerimiz yok. Yapmaya da bizim tek başımıza maddi gücümüz yetmez bu yüzden destek istiyoruz.*” diye görüşlerini ifade etti.

M203 “*Bu spor alanları, spor faaliyetleri gençlerimiz için çok faydalı olur. Fakat böyle yerlerimiz köyümüzde yok. Yapmak istesek bile maddi imkânımız buna yetmez ama maddi destek verilirse biz de hep birlikte çalışarak onlara yardımcı oluruz, beraber bu alanları yapabiliriz.*” diye görüş belirttiler.

Muhtarlar, köylerdeki sportif faaliyetler ve spor alanları için yeterli maddi imkâna sahip olmadıklarını ve bu konuda kendilerine verilecek destek konusuna olumlu yaklaştıklarını, bunun köylerdeki sportif faaliyetleri canlandıracağı hususunda olumlu fikirlere sahip olduklarını belirttiler.

Köylerin Canlanması, Turizm

Köylerde yapılacak spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetimlerin desteğinin gerekliliği konusunda olumlu kanaate sahip muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ise ” Köylerin Canlanması, Turizm ” olmuştur. Muhtarlar spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetim desteğinin köylerde canlanma ve hareketliliğe sebep olacağını, köylere olan ilgiyi artıracığını ve turizmi teşvik edeceğini belirtmişlerdir. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M244 “*Köylerimiz günden güne boşalıyor. Genç nüfusumuz şehirlere doğru kayıyor. Böyle giderse yakında köylerde üç beş yaşlıdan başka kimse kalmayacak. Böyle spor yerleri yapılsa, faaliyetler olsa en azından gençler buralara heveslenirler köyler canlanır.*” dedi.

M249 “*Köyümüz konum olarak çok güzel bir yerde. Hem merkezi yerlere yakın hem de suya çok yakın. Yabancılar gelip gidiyor ama adam akıllı bir tesisimiz yok. Spor alanları suya yakın yerlere yapılsa, faaliyetler olsa köyümde turizm gelişir, köye maddi destek olur.*” diye görüş belirttiler.

M116 “*Genç nüfusumuzu köyde tutamıyoruz. Köyde canları sıkılıyor ve bir an önce kaçmak istiyorlar. Onları köyde tutmak ve şehirde olan köylülerimizi de köye*

çekmek için böyle spor alanları olsa hem gençler gitmez hem de şehirde olanlar bu kere köylere dönmeye başlar köyler canlanır.” diye fikirlerini ifade ettiler.

Muhtarlar, köylerdeki sportif faaliyetler ve spor alanları için yerel yönetimlerin destek vermeleri halinde köylerde canlanma ve hareketliliğin yaşanacağını, köylere olan ilgiyi artıracığını ve turizmi teşvik edeceğini belirttiler.

Bilgi Eksikliği

Köylerde yapılacak spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetimlerin desteğinin gerekliliği konusunda olumlu kanaate sahip muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri de ” Bilgi Eksikliği ” olmuştur. Muhtarlar spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetim desteğinin gerekli olduğunu çünkü bu alanları ve faaliyetleri gerçekleştirmek için yeterli bilgiye ve donanımına sahip olmadıklarını belirtmişlerdir. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M136 “ *Köyümüz için spor alanları çok güzel bir şey olur fakat biz nasıl yapacağımızı bilemiyoruz. Bize yol göstermeleri lazım yoksa işin içinden çıkamayız.”* diye görüş belirttiler.

M88 “ *Bir şeyleri yapmak için bilmek lazım. Bizim bu konularda çok bilgimiz yok onun için yerel yönetimlerin bize destek vermesi şart.”* dedi.

M51 “*Kendi kendimize köyde gençler için spor yerleri gibi bir şeyler yapmaya çalıştık ama tam işin içinden çıkamadık. Nasıl yapacağımızı, ne lazım, nereye müracaat edelim dedik beceremedik. Birilerinin bu konuda bize bilgi vermesi yardım etmesi çok iyi olur.”* diye fikrini beyan etti.

Muhtarlar spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetim desteğinin gerekli olduğunu çünkü bu alanları ve faaliyetleri gerçekleştirmek için yeterli bilgiye ve donanımına sahip olmadıklarını, bu konuda kendilerine yeterli destek verilmesi halinde her türlü yardımcı olacaklarını vurguladılar.

Devletin Görevi

Köylerde yapılacak spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetimlerin desteğinin gerekliliği konusunda olumlu kanaate sahip muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ise ” Devletin Görevi ”

olmuştur. Muhtarlar spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetim desteğinin Devletin vatandaşına karşı bir görevi olduğunu ifade ettiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M23 “*Sonuçta bizde bu ülkede yaşayan vatandaşlarız. Bizimde bu tür imkânlardan faydalanma hakkımız var.*” dedi.

M217 “*Devlet bir yerlere hizmet götürüyorsa eşit şekilde davranmalıdır. Biz köyde yaşıyoruz diye bu hizmetleri bize vermezse olmaz. Bu devletin görevi, eğer imkânı varsa köylerimizde spor yerleri, çeşitli faaliyetler yapması iyi olur.*” diye görüşlerini belirtti.

M161 “*Devletimiz arkamızda olursa biz her işi beceririz. Spor konusunda da devletimiz bize yardımcı olmalı bu devletin görevidir. Bize yol göstermesi, maddi imkânlar sunması lazım.*” diye fikirlerini belirtti.

Muhtarlar spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetim desteğinin devletin vatandaşına karşı görevi olduğunu ve devletin desteğini arkalarında hissetmelerinin onları olumlu yönde etkileyeceği konusunda görüş belirttiler.

Gençleri Köye Bağlar ve Sevdirebilir

Köylerde yapılacak spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetimlerin desteğinin gerekliliği konusunda olumlu kanaate sahip muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri de ” Gençleri Köye Bağlar ve Sevdirebilir” olmuştur. Muhtarlar spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetim desteğinin olması halinde gençlerin köylerini seveceğini ve onları köylerine bağlayacağını belirttiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M187 “*Köylerde gençleri eğlendirecek bir şey yok. Köye geliyorlar canları sıkılıyor, yapacak bir şeyler arıyorlar. Bulamayınca da köyleri pek sevmiyorlar. Bence de spor alanları, faaliyetler olursa hem köyde kalırlar, hem de köyü severler.*” diye görüş belirttiler.

M79 “Maalesef zamane gençleri köyü sevmiyor. Koşmak, spor yapmak, maç yapmak istiyorlar ama imkânımız yok. Spor yerleri olsa oynarlar, maç yaparlar, mutlu olurlar. O zaman köyü sever ve bağlanırlar.” dedi.

M57 “Spor çocuklarımızın en çok sevdiği şey. Tabii ki köylerimizde böyle spor alanları, faaliyetler olsa köyü severler. Köyde kalırlar, köyü sahiplenirler..” diye düşüncelerini belirttiler.

Muhtarlar, spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetim desteğinin gençlerin köylerini sevmelerine ve onların köylerine bağlanmalarına yol açacağını, bunda kendileri tarafından çok olumlu karşılandığını ifade ettiler.

Vatandaşlık Hakkı

Köylerde yapılacak spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetimlerin desteğinin gerekliliği konusunda olumlu kanaate sahip muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ise “Vatandaşlık Hakkı” olmuştur. Muhtarlar spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetim desteğinin vatandaşlık hakları olduğunu ifade ettiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M65 “Bu ülkede hepimizin hakkı var, emeği var. Herkes gibi biz de vatandaşız, bu yüzden bu tür hizmetlerin verilmesini isteriz. Vatandaş olarak hakkımızdır.” diye görüş belirtti.

M116 “Köylüler olarak biraz kırsalda yaşıyoruz ama bizlerin de bir vatandaş olarak taleplerimiz var, isteklerimiz var, haklarımız var. Spor konusunda destek verilerse çocuklarımız için iyi olur.” dedi.

M228 “Yerel belediyeler, kaymakamlıklar, valilik hepsinin bizlere destek vermesi lazım. Köylünün hali ortada, biz tek başımıza bir şey yapacak maddi imkâna sahip değiliz. Vatandaş olarak bir hakkımız varsa biz bunu talep ediyoruz.” diye fikrini ifade etti.

Muhtarlar spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetim desteğinin vatandaşlık hakları olduğunu ve bunu talep ettikleri konusunda görüşlerini ifade ettiler.

Göçü Engeller

Köylerde yapılacak spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetimlerin desteğinin gerekliliği konusunda olumlu kanaate sahip muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ise "Göçü Engeller" olmuştur. Muhtarlar spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetim desteğinin köylerde son zamanlarda artış gösteren göç olayını engelleyeceği konusunda görüşler ifade ettiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M237 *"Köylerimizde aşırı şekilde göç var. Bir türlüde önüne geçemiyoruz devlet olarak bir şeyler yapmak lazım. Köyler olmazsa, tarım olmazsa hayatta olmaz. Spor alanlar, tesisler olsa hani gençler köylere heves eder, belki göç azalır, köyler canlanabilir."* diye düşüncelerini ifade ettiler.

M176 *"Bu tür spor hizmetleri desteği bize verilse öyle tahmin ediyorum ki köylerden göç durabilir. Çünkü en çok genç kesim köylerde durmuyor. Köyde onlara hitap edecek bir şeyler olsa inanın köyü de severler, bir yere de gitmezler."* dedi.

M120 *"Son zamanlarda bu hastalıklar arttığı için köylerin ve tarımında önemi arttı. Devlet tarım için her türlü desteği veriyor ama gençler bunun bilincinde değiller. En çok onlar köylerden gitmek istedikleri için ne yapıp edip onları köyde tutmak lazım. Spor konusu benim aklıma yatıyor. Böyle desteklerin olması caydırıcı olur."* diye görüş belirttiler.

Muhtarlar spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetim desteğinin köylerde meydana gelen göçü engelleyeceğini ve gençler için köylerin daha cazip hale geleceği konusunda görüşlerini belirttiler.

Sporun Gelişmesi

Köylerde yapılacak spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetimlerin desteğinin gerekliliği konusunda olumlu kanaate sahip muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ise "Sporun Gelişmesi" olmuştur. Muhtarlar spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetim desteğinin sporun gelişmesine olumlu katkıları olacağı konusunda görüş belirttiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M133 “Köylerimiz de çok yetenekli çocuklar var. Bize böyle spor desteği verilse çocuklar çok gelişir, ülke sporu gelişir.” dedi.

M82 “Sporda başarılı olmak için dışarıdan sporcu almaya gerek yok. Bizim gençlerimizde öyle sporcular var ki inanın dünyaya taş çıkartır. Ama spor yerlerimiz iyi değil. Bize bu destek verilirse gerçekten spor çok gelişir.” diye görüş belirtti.

M8 “Spora meraklı gençler köyümüzde var. Ama yer yok. Biz işte bu spor desteklerini onlar için istiyoruz ki spor gelişsin, çocuklar oynasın belki aralarından bu işten para kazananlar çıkar, köyümüze bir faydası olur.” diye düşüncesini belirtti.

Spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetim desteğinin sporun gelişmesine çok olumlu katkılarının olacağı muhtarlar tarafından vurgulandı.

Köylerde Yapılacak Spor Alanları ve Faaliyetleri İçin Yerel Yönetimlerin Desteğinin Gerekliliği Konusundaki Olumsuz Muhtar Görüşleri.

Muhtarların 11’i (%4.4) köylerde yapılacak spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetimlerin desteğinin gerekliği konusunda olumsuz görüş belirtmişlerdir. Bu konu ile alakalı muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M54 “Köylerde zaten yeterince genç kalmıyor. Her fırsatta köylerden kaçıyorlar ve köyler boşalıyor. Onun için bence ölü bir yatırım olur. Bu paraları buralara harcamaya gerek yok.” dedi.

M105 “Şimdi köylerimizde başka ihtiyaçlarımız çok. Bunları bırakıp da spora destek verip yatırımları buralar yapmak bana göre çok mantıklı değil.” diye görüş belirttiler.

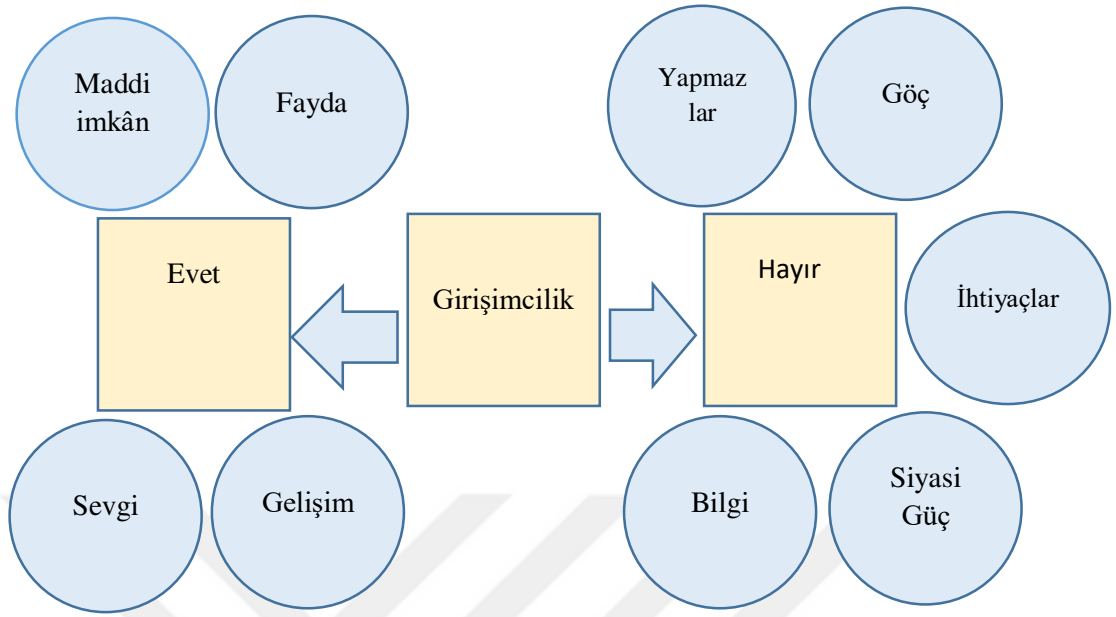
Köylerde yapılacak spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetimlerin desteğinin gerekliği konusunda tereddütlerinin olduğu ve bu konuda olumsuz kanaate sahip oldukları, bazı muhtarlar tarafından belirtildi.

Girişimcilik

Tablo 4.15. “Köyünüzde spor alanları ve tesisleri yapılması için yerel yönetimlere müracaat ettiniz mi? Nedenini açıklayabilir misiniz?” sorusuna ilişkin bulgular

EVET	%	HAYIR	%	EVET, DİYENLERİN NEDENİ	f	HAYIR, DİYENLERİN NEDENİ	f
72	28.8	178	71.2	Maddi İmkânımız Olmadığından.	16	Yapmazlar Diye Düşündüm.	55
				Spora ve Gençlere Faydam Olsun Diye.	30	Köyler Boşalıyor ve Genç Nüfus Az.	50
				Köyüm Gelişsin Diye.	25	Köyün Başka İhtiyaçları Vardı.	35
				Gençler Çok Seviyor, İstiyor Diye.	35	Siyasi Gücümüz Olmadığı İçin.	30
						Bilmiyordum.	25
(n= 250)							

Köylerde spor alanları veya tesisleri yapılması konusundaki girişimlerini belirlemeye yönelik olarak muhtarlar” Köyünüzde spor alanları ve tesisleri yapılması için yerel yönetimlere müracaat ettiniz mi? Nedenini açıklayabilir misiniz? “ sorusu yöneltilmiştir. Muhtarların 72’i (% 28.8)” Evet” derken, muhtarların 178’i (%71.2)” Hayır” diye görüş belirttiler. Evet diye görüş belirten muhtarlar bunun nedeni olarak” Maddi İmkânımız Olmadığından, Spora ve Gençlere Faydam Olsun Diye, Köyüm Gelişsin Diye, Gençler Çok Seviyor ve İstiyor Diye ” fikir beyan ettiler. Hayır diyenler ise buna neden olarak” Yapmazlar Diye Düşündüm. Köyler Boşalıyor ve Genç Nüfus Az. Köyümün Başka İhtiyaçları Vardı. Siyasi Gücümüz Olmadığı İçin. Bilmiyordum.” diye fikir beyan ettiler. Muhtarların bu görüşleri doğrultusunda “Girişimcilik” alt teması oluşturulmuştur.

Şekil 4.2.10. Yerel Yönetimlerin Spor Hizmetleri Desteğinin Sağlanması Konusunda Muhtarların Girişimciliği Alt Temasına İlişkin Model

Yerel yönetimlere, köylerinde spor alanları veya tesisleri yapılması konusundaki müracaatları sorulduğunda, muhtarların 72'si (% 28.8)" Evet" derken, muhtarların 178 i (%71.2)" Hayır" diye görüş belirttiler. Evet diye görüş belirten muhtarlar bunun nedeni olarak" Maddi İmkânımız Olmadığından, Spora ve Gençlere Faydam Olsun Diye, Köyüm Gelişsin Diye, Gençler Çok Seviyor ve İstiyor. "diye fikir beyan ettiler. Hayır diyenler ise buna neden olarak" Yapmazlar Diye Düşündüm. Köyler Boşalıyor ve Genç Nüfus Az. Köyümün Başka İhtiyaçları Vardı. Siyasi Gücümüz Olmadığı İçin. Bilmiyordum. " diye fikir beyan ettiler. Muhtarların görüşleri de göz önüne alınarak, bu görüşler doğrultusunda "Girişimcilik" alt teması oluşturulmuştur." Bu ana temaya ilişkin oluşturulan model yukarıda verilmiştir. Şekil 4.2.10'daki modelde ana tema içerisindeki kodlar belirtilmiştir. Muhtarların girişimciliğine ilişkin oluşturulan kodlar örnek cümleleriyle birlikte aşağıda sunulmuştur.

Maddi İmkân

Köylerde spor alanları veya tesisleri yapılması konusunda girişimlerde bulunan ve yerel yönetimlere müracaat eden muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan

yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan biri "Maddi İmkân" olmuştur. Muhtarlar köylerinde spor alanları ve tesisler istediklerini, ancak bunları yapabilecekleri maddi imkânlarının olmadığını bu nedenle girişimlerde bulundukları konusunda görüş belirttiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır.

Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M242 *"Köyümün gençleri için spor yerleri istedim. Ancak bunları yapmak tabiki imkân meselesi. Maddi olarak güç istiyor bu da maalesef bizde yoktu onun için bir takım girişimlerim oldu."* diye görüşlerini belirtti.

M213 *"Biz küçük bir köyüz böyle spor yerleri yapacak maddi gücümüz yok. Bu yüzden destek almak için çabaladım."* dedi.

M118 *"Her şeyin başı paraya dayanıyor. Parasal güç varsa her türlü hizmeti alabilirsin. Bu da bizde yoktu. Bu sebeple sağdan soldan birtakım girişimlerle bu tür yerler yapmaya çalıştık."* diye fikir beyan ettiler.

Muhtarlar, köylerde spor alanları veya tesisleri yapılması konusunda girişimlerde bulunmalarının ve kendilerini buna iten şeyin yeterli maddi imkânlarla sahip olamamaları olduğu konusunda görüşlerini ifade ettiler.

Fayda

Köylerde spor alanları veya tesisleri yapılması konusunda girişimlerde bulunan ve yerel yönetimlere müracaat eden muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri "Fayda" olmuştur. Muhtarlar köylerinde spor alanları ve tesisler için girişimlerinin spora ve gençlere faydalarının olması isteklerinden kaynaklandığı konusunda görüş belirttiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M123 *"Zamanında ben de çok sporla uğraştım. Gençleri en iyi ben anlıyorum ve onlara bu konuda faydam olsun, yardımım olsun diye çabaladım."* dedi.

M98 *"Gençlerimiz sporu çok seviyor, istiyorlar. Spor yerlerimiz olmazsa bu sevgileri hiçbir işe yaramaz. Zaten sporda gelişmez. Bu yüzden elimizden geleni*

yapmaya çalıştık amacımız sadece gençlere faydamız olsun, ülkemiz sporu gelişsin.” diye görüşlerini belirtti.

M49 *“Akşamları köyün gençleri, büyükler maçlar yapıyoruz. Çok yetenekli çocuklarımız var. Ellerinden tutulsa çok iyi yerlere gelirler. Ben istedim ki onlara faydam olsun böyle spor yerleri yapayım gençler oynasınlar, spor gelişsin belki ilerde kendilerine, ülkelerine faydaları olur.”* diye fikir beyan ettiler.

Muhtarlar, spora ve gençlere faydaları olsun diye, köylerde spor alanları veya tesisleri yapılması konusunda girişimlerde bulunduklarını belirttiler.

Gelişim

Köylerde spor alanları veya tesisleri yapılması konusunda girişimlerde bulunan ve yerel yönetimlere müracaat eden muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ise” Gelişim” olmuştur. Muhtarlar köylerinde spor alanları ve tesisler için girişimlerde bulunmalarını köyleri gelişsin diye yaptıkları konusunda görüş belirttiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M31 *“Köylerimiz gittikçe boşalıyor. İnsanlar mümkün olduğu kadar şehirlerde kalıyorlar. Böyle olmaya devam ederse köylerimiz ölecek. Spor yerlerimiz ve başka tesisler olsa insanlar geri gelirler, köyler gelişir, canlanır.”* diye fikir beyan ettiler.

M67 *“Köyüm gelişsin istedim. Şimdi herkes bir şeyler istiyor. Ama gençler önemli, çünkü onlar köyde durmuyor. Onlar durmayınca köyler boşalıyor. Böyle tesisler olsa gençler köyde kalır, köyler gelişir.”* dedi.

M153 *“Köylerinde gelişmesi lazım. Artık yolumuz, elektriğimiz, suyumuz var. Bütün tesisler niye şehirlere yapılıyor. Bu spor alanları, tesisler buralarda olsa köyler daha çok gelişir.”* diye görüş belirttiler.

Muhtarlar, köylerinin gelişmesi için spor alanları veya tesislerinin faydaları konusunda olumlu kanaate sahip olduklarını, bunu çok önemsediklerini ve girişimlerde bulunduklarını vurguladılar.

Sevgi

Köylerde spor alanları veya tesisleri yapılması konusunda girişimlerde bulunan ve yerel yönetimlere müracaat eden muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ise” Sevgi ” olmuştur. Muhtarlar köylerinde spor alanları ve tesisler için girişimlerde bulunmalarının sebebi olarak, gençler çok seviyor ve istiyor; diye yaptıkları konusunda görüş belirttiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M45 *“Gençlerimizin en büyük tutkusu spor. Sporu çok seviyorlar ve spor yapmak istiyorlar. Bu konuda beni çok sıkıştırdılar mecbur kaldım onlar için ortalığa düştüm.”* diye görüş belirttiler.

M160 *“Seçimden önce gençlere sözüm vardı. Sporu çok seviyorlar ve yapıyorlar. Bugünün küçüğü yarının büyüğü oldukları için onları önemsiyorum ve kendi çapımda bir takım girişimlerde bulundum.”* dedi.

M202 *“Köydeki hemen hemen herkes sporu seviyor ve istiyorlar. Şimdi böyle yerde spor tesisi olmazsa olur mu? Bu yüzden bildiğimiz yerlere gittik bu konuda destek istedik.”* diye fikir beyan ettiler.

Muhtarlar, köylerinin gelişmesi için girişimlerde bulunduklarını, bunun gençlerin sporu çok sevmelerinden ve istemelerinden kaynaklandığı konusunda görüşlerini ifade ettiler.

Yapmazlar

Köylerde spor alanları veya tesisleri yapılması konusunda yerel yönetimlere müracaat etmeyen ve girişimlerde bulunmayan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan biri ” Yapmazlar ” olmuştur. Muhtarlar köylerinde spor alanları ve tesisler için girişimlerde bulunmamalarının ve yerel yönetimlere müracaat etmemelerinin sebebinin yapmazlar diye düşünmelerden kaynaklandığı konusunda görüş belirttiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M87 “Köyümün ihtiyaçları için daha önceleri pek çok kez müracaat etmiştim. İlgiilenen olmadı. Biz de zaten müracaat etsek de yapmazlar diye düşündük, onun için bir girişimimiz olmadı.” diye görüş belirttiler.

M143 “Yapmazlar diye düşündüm. Başka ihtiyaçlarımız vardı. Zaman zaman onlar için girişimde bulundum. Çoğundan sonuç çıkmadı.” dedi.

M176 “Başka zamanlarda işimiz olduğunda çok uğraşmışım. Bazen sonuç aldık, bazen de alamadık. Bu nedenle uğraşsam da kimse sporla ilgilenmez, yapmazlar zannettim.” diye fikir beyan ettiler.

Muhtarlar köylerinde spor alanları ve tesisler için girişimlerde bulunmamalarının ve yerel yönetimlere müracaat etmemelerinin sebebinin kendilerinde meydana gelen “Nasıl olsa yapmazlar” diye düşünmelerinden kaynaklandığı konusunu vurguladılar.

Göç

Köylerde Spor alanları veya tesisleri yapılması konusunda yerel yönetimlere müracaat etmeyen ve girişimlerde bulunmayan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri de ” Göç ” olmuştur. Muhtarlar köylerinde spor alanları ve tesisler için girişimlerde bulunmamalarının ve yerel yönetimlere müracaat etmemelerinin nedeninin köylerin boşalması ve gençlerin köyü terk etmelerinden kaynaklandığı konusunda görüş belirttiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M195 “Uğraşmaya değmez çünkü köylerimiz çok göç vermeye başladı. Genç kesim hep şehirlere kayıyor, köyde genç nüfus çok az kaldı.” fikir beyan ettiler

M243 “Artık köylerde tarım çok yok. Köyler bu yüzden mesire yerine dönmüş vaziyette. Köyler boşaldı. Yazdan yaza köye geliniyor ve gençler genelde şehirlerde, yani genç yok.” diye görüşlerini ifade ettiler.

M69 “Köylerde gençler çok az. Yaşlılar köyde kaldı, diğerleri köyü terk ediyor. Bu yüzden fazla köylerimize yatırım yapamıyoruz.” dedi.

Muhtarlar köylerinde spor alanları ve tesisler için girişimlerde bulunmamalarının ve yerel yönetimlere müracaat etmemelerinin köylerde meydana gelen göç olayı nedeni ile genç nüfusun azaldığından kaynaklandığı konusunda fikirlerini ifade ettiler.

İhtiyaçlar

Köylerde spor alanları veya tesisleri yapılması konusunda yerel yönetimlere müracaat etmeyen ve girişimlerde bulunmayan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ” İhtiyaçlar ” olmuştur. Muhtarlar köylerinde spor alanları ve tesisler için girişimlerde bulunmalarını ve yerel yönetimlere müracaat etmelerini engelleyen unsurların köylerinin başka ihtiyaçları olmasından kaynaklandığı, konusunda görüş belirttiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M48 *“Ashda köyüm için spor alanları, tesisler olsa çok güzel olurdu. Fakat köyümün başka hayati ihtiyaçları vardı onlarla uğraşmaktan zaman kalmadı.”* fikir beyan ettiler.

M120 *“Girişimde bulunmayı çok istedim ancak köylülerden çekindim. Çünkü köyümün başka ihtiyaçları var ve bunların halledilmesi lazım.”* dedi.

M84 *“Henüz köyümün başka ihtiyaçları var ve onları halledemedim. Bu yüzden çalışmam lazım ancak bunları yaptıktan sonra spora sıra gelecek.”* diye görüş belirttiler.

Muhtarlar, köylerinin başka ihtiyaçlarının olduğunu ve bunun da spor alanları ve tesisler için girişimlerde bulunmalarını ve yerel yönetimlere müracaat etmelerini engellediği konusunda görüşlerini kaydetttiler.

Siyasi Güç

Köylerde spor alanları veya tesisleri yapılması konusunda yerel yönetimlere müracaat etmeyen ve girişimlerde bulunmayan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ” Siyasi Güç ” olmuştur. Muhtarlar köylerinde spor alanları ve tesisler için girişimlerde bulunmalarının ve yerel yönetimlere müracaat etmelerinin önündeki engel olarak yeterli siyasi güce sahip olamamaları konusunda görüş belirttiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M135 “Hangi işiniz olursa olsun muhakkak halletmek için siyasi bir gücünüzün olması lazım. Bizim öyle bir gücümüz yok. Dolayısıyla böyle bir girişimimiz olmadı.” dedi.

M228 “Nereye başvursak siyaset önümüze çıkıyor. Daha önceleri işlerimiz oldu tam halledilecekti siyasiler devreye girdi o işlerimiz olmadı. Onun için dilimiz yandı olmaz diye düşündük.” diye görüş belirttiler

M143 “Siyaset maalesef bizi engelliyor. Daha önceleri bazı işler için söz almıştık sonra birileri devreye girip onu başka yerlere kaydıldılar. Böyle olunca da biz soğuyoruz ve başka işlere dönüp bakmıyoruz.” fikir beyan ettiler.

Muhtarlar, işlerini halletmek için siyasi güce sahip olmak gerektiğini ve bununda kendilerinde olmadığını, bu yüzden köylerinde spor alanları ve tesisler için girişimlerde bulunmalarının ve yerel yönetimlere müracaat etmelerinin bir faydası olmayacağı konusunda görüşlerini ifade ettiler.

Bilgi

Köylerde spor alanları veya tesisleri yapılması konusunda yerel yönetimlere müracaat etmeyen ve girişimlerde bulunmayan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ” Bilgi ” olmuştur. Muhtarlar köylerinde spor alanları ve tesisler için girişimlerde bulunmamalarının ve yerel yönetimlere müracaat etmemelerinin bu konu hakkındaki bilgi eksikliğinden kaynaklandığı konusunda görüş belirttiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M108 “Ben yeni muhtar seçildim. Bu konu hakkında çok bilgim yok. Nereye ve nasıl girişimde bulunacağımı tam olarak bilmiyorum.” diye görüş belirttiler.

M214 “Yasal olarak yerel yönetimlerin tam görevlerinin mahiyetini bilemiyorum. Bize destek konusunda görevleri varsa tabiki müracaat ederim.” dedi.

M76 “Yerel yönetimlerin görevleri arasında spor hizmetleri var mı yok mu açıkçası tam bilmiyorum. Başka ihtiyaçlarımız için çok gittik ama spor için hiç aklımıza gelmedi.” diye görüş belirttiler.

Muhtarlar köylerinde spor alanları ve tesisler için girişimlerde bulunmadıklarını ve yerel yönetimlere müracaat etmediklerini, bunda konu hakkındaki bilgi eksikliklerinden kaynaklandığı hususunu vurguladılar.

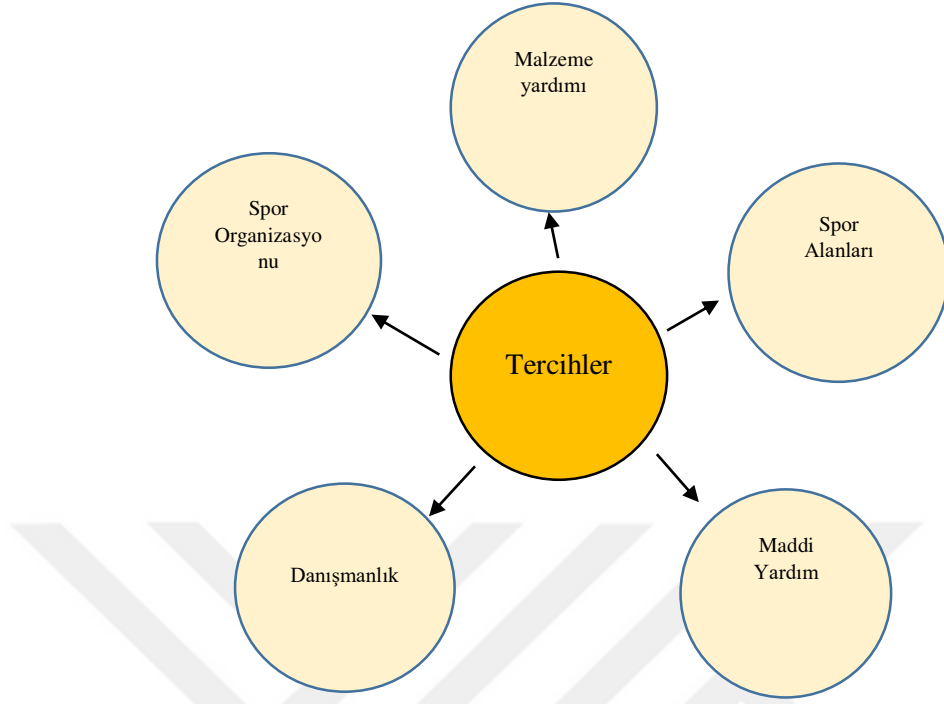
Tercihler

Tablo 4.16. “Muhtar olarak yerel yönetimlerin hangi spor hizmetlerini tercih edersiniz?” sorusuna ilişkin bulgular

TERCİHLER	f	%
Malzeme Yardımı	20	8
Spor Alanları, Tesis	145	58
Maddi Yardım	15	6
Danışmanlık	3	1.2
Spor Organizasyonları	67	26.8

(n= 250)

Muhtarlara spor hizmetleri konusunda tercihlerini öğrenmek amaçlı olarak” Muhtar olarak yerel yönetimlerin hangi spor hizmetlerini tercih edersiniz? Sorusu yöneltilmiştir. Muhtarların (20)i Malzeme yardımı, (145)i Spor alanları ve Tesisleri, (15)i Maddi Yardım, (3)ü Danışmanlık, (67)i Spor Organizasyonlarını. Diye görüş belirttiler. Muhtarların bu görüşleri doğrultusunda “Tercihler” alt teması oluşturulmuştur.

Şekil 4.2.11. Spor Hizmetleri Konusunda Muhtarların Tercihleri Alt Temasına İlişkin Model

Muhtarların yerel yönetimlerden spor hizmetleri konusundaki tercihleri yer almaktadır. Muhtarların (20)i Malzeme yardımı, (145)i Spor alanları ve Tesisleri, (15)i Maddi Yardım, (3)ü Danışmanlık, (67)i Spor Organizasyonları ” diye fikir beyan ettiler. Muhtarların görüşleri de göz önüne alınarak, bu görüşler doğrultusunda “Tercihler” alt teması oluşturulmuştur.” Bu alt temaya ilişkin oluşturulan model yukarıda verilmiştir. Şekil 4.2.11’deki modelde alt tema içerisindeki kodlar belirtilmiştir. Muhtarların girişimciliğine ilişkin oluşturulan kodlar örnek cümleleriyle birlikte aşağıda sunulmuştur.

Malzeme Yardımı

Yerel yönetimlerden spor hizmetleri konusundaki tercihleri ile ilgili muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan biri ”Malzeme Yardımı” olmuştur. Muhtarlar, yerel yönetimlerden spor hizmeti olarak “malzeme yardımı” almak istedikleri konusunda görüş belirttiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M83 “Köyümüzde fazla genç yok, onun için büyük tesisler yapmaya gerek yok masraf olur. Ama çocuklar için spor malzemeleri olursa sevinirler, mutlu olurlar hem de onları spora teşvik olur.” diye görüş belirttiler.

M142 “Köyümün şartları spor tesisi olması için uygun değil. Bizim için en güzeli gençlere spor malzemesi verilmesidir.” dedi.

Spor Alanları

Yerel yönetimlerden spor hizmetleri konusundaki tercihleri ile ilgili muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ”Spor Alanları ” olmuştur. Muhtarlar, yerel yönetimlerden spor hizmeti olarak” spor alanları ve tesisleri” yapılmasını istedikleri konusunda görüş belirttiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M239 “Bizim en çok istediğimiz şey köyümüze spor tesisleri yapılmasıdır. Çünkü gençler spora çok meraklılar ve istiyorlar.” diye fikir beyan ettiler.

M99 “Spor olması için önce sahamızın olması gerekiyor. Yerimiz var ama tesisimiz yok. Olursa yaşlı, genç hepimiz açısından çok iyi olur. Sağlık olur, kaynaşma olur.” diye görüşlerini ifade ettiler.

Maddi Yardım

Yerel yönetimlerden spor hizmetleri konusundaki tercihleri ile ilgili muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri de” Maddi Yardım ” olmuştur. Muhtarlar, yerel yönetimlerden spor hizmeti olarak” Maddi Yardım” yapılmasını istedikleri konusunda görüş belirttiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M86 “Spor için kendi imkânlarımızla yer yapmıştık ama tesis şeklinde değil, tarladan bozma bir yer. Bize maddi olarak destek verilirse kendimiz çok daha çabuk spor yerlerini yaparız.” dedi.

M219 “Her şeyi devletten beklememek lazım. Bizlere maddi yardımda bulunurlarsa biz köylülerle beraber buraların yapılmasına yardımcı oluruz, yeter ki yapılsın.” diye görüş belirtti.

Danışmanlık

Yerel yönetimlerden spor hizmetleri konusundaki tercihleri ile ilgili muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ” Danışmanlık ” olmuştur. Muhtarlar, yerel yönetimlerden spor hizmeti olarak” danışmanlık hizmeti” almak istedikleri konusunda görüş belirttiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M34 *“Başka ihtiyaçlarımız için müracaat etmiştik. Ancak destek pek alamadık. Bu konuda da zor destek verirler diye düşünüyorum. En azından bize ne yapacağımız konusunda bilgi verseler, danışmanlık yapsalar biz kendimiz de yapabiliriz.”* dedi.

M96 *“Biz ne yapacağımızı, nereye müracaat edeceğimizi bilmiyoruz. Bu konular hakkında bize bilgi verseler biz de elimizden geleni yaparız.”* diye görüş bildirdiler.

Spor Organizasyonları

Yerel yönetimlerden spor hizmetleri konusundaki tercihleri ile ilgili muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ise ” Spor Organizasyonları ” olmuştur. Muhtarlar, yerel yönetimlerden spor hizmeti olarak ”Spor Organizasyonu” düzenlemelerini istedikleri konusunda görüş belirttiler. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır.

Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M241 *“Köy olarak bizler köy içerisinde, köyler arasında sık sık spor turnuvalarının yapılmasını istiyoruz.”* dedi.

M162 *“Eskiden bizler sürekli köyde akşamları maç yapardık ve bunu çok severdik. Bazen yan köylerden maç alır maça giderdik. Kaynaşma olur herkes biri birini tanırdı. Çok uzun zamandır artık yapılmıyor. Biz hepimiz köyler arasında spor turnuvalarının yapılmasını istiyor ve destekliyoruz.”* diye görüş belirttiler.

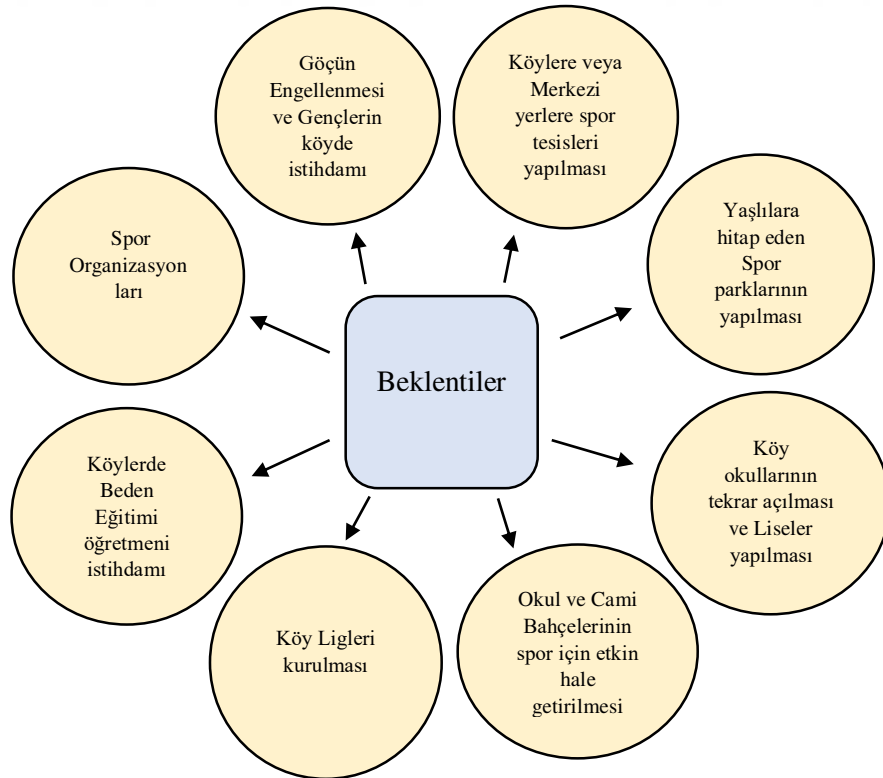
M40 *“Köyde spor yerleri olsa ne olur. Önemli olan o tesislerin kullanılmasıdır. Biz sadece spor yerleri değil sportif faaliyetlerin düzenlenmesini de istiyoruz.”* diye fikir beyan ettiler.

Beklentiler

Tablo 4.17. “Muhtar olarak yerel yönetimlerden Spor hizmetleri konusunda başka beklentileriniz var mı?” sorusuna ilişkin bulgular

Beklentiler	f	%
Göçün engellenmesi, gençlerin köyde istihdamı.	50	20
Köylere veya merkezi yerlere spor tesisleri yapılması.	145	58
Yaşlılara hitap eden spor parklarının yapılması.	13	5.2
Köy okullarının tekrar açılması ve liseler yapılması.	20	8
Okul ve Cami bahçelerinin spor için etkin hale getirilmesi.	19	7.6
Köy Ligleri kurulması.	36	14.4
Köylerde Beden Eğitimi öğretmeni istihdamı.	21	8.4
Spor Organizasyonları	67	26.8

Muhtarlara, Spor hizmetleri konusunda yerel yönetimlerden başka beklentilerinin olup olmadığı sorusu yöneltilmiştir. Muhtarların bu görüşleri doğrultusunda “Beklentiler” alt teması oluşturulmuştur.

Şekil 4.2.12. Spor Hizmetleri Konusunda Muhtarların Yerel Yönetimlerden Beklentileri Alt Temasına İlişkin Model

Muhtarların” Spor hizmetleri konusunda yerel yönetimlerden başka beklentilerinin neler olduğu araştırılmıştır. Muhtarlar” Göçün Engellenmesi ve Gençlerin köyde istihdamı, Köylere veya Merkezi yerlere spor tesisleri yapılması, Yaşlılara hitap eden Spor parklarının yapılması, Köy okullarının tekrar açılması ve Liseler yapılması, Okul ve Cami Bahçelerinin spor için etkin hale getirilmesi, Köy Ligleri kurulması, Köylerde Beden Eğitimi öğretmeni istihdamı, Spor Organizasyonları. “ diye fikir beyan ettiler. Muhtarların görüşleri de göz önüne alınarak, bu görüşler doğrultusunda “Beklentiler” alt teması oluşturulmuştur.” Bu ana temaya ilişkin oluşturulan model yukarıda verilmiştir. Şekil 4.2.12 deki modelde ana tema içerisindeki kodlar belirtilmiştir. Muhtarların beklentilerine ilişkin oluşturulan kodlar örnek cümleleriyle birlikte aşağıda sunulmuştur.

Göçün Engellenmesi ve Gençlerin Köyde İstihdamı

Muhtarların yerel yönetimlerden spor hizmetleri konusundaki beklentileri ile ilgili görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan biri “Göçün Engellenmesi ve Gençlerin Köyde İstihdamı” olmuştur. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M36 “Köylerde göç olayları son zamanlarda bayağı artış gösterdi. Bir şekilde gençlerin köylerde kalmasını sağlamalıyız. Bence onların ilgi gösterdiği şeyler köylerde bulunursa köylere rağbet artar. Zaten sporu da seviyorlar spor tesisleri yapılsa başka yerlere gideceklerine köylerinde kalırlar.” diye görüş belirttiler.

M122 “Gençlerin köylerde canları sıkılıyor çünkü hiçbir faaliyet yok. Sonrada köyü terk ediyorlar. Şehirlerdeki gibi spor yerleri olsa bir meşguliyet olur, kaynaşma olur, köyü severler en azından gitmeyi düşünmezler.” dedi.

Muhtarlar, yerel yönetimlerin köylere spor hizmetleri götürmesinin köylerde meydana gelen göç olayını engelleyebileceğini ve gençlerin köylerde istihdam edilebileceği konusunda olumlu kanaate sahip olduklarını belirttiler.

Köylere veya Merkezi Yerlere Spor Tesisleri Yapılması

Muhtarların yerel yönetimlerden spor hizmetleri konusundaki beklentileri ile ilgili görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri “Köylere veya Merkezi Yerlere Spor Tesisleri Yapılması” olmuştur. Bu açıdan

muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M173 *“Köyüme spor tesisleri ve alanları istiyorum. Gençlerimizin hem yetenekleri var hem de spora merakları var. Ama her köyde verimli olacağına ve yapılabileceğine inanmıyorum.”* diye görüş belirttiler.

M205 *“Tabii ki bütün köyler spor tesisi olsun ister ama her yere yapmak mantıklı olmaz. En azından üç beş köyün ortak merkezi yerlerine yapılırsa iyi olur.”* dedi

Muhtarlar, yerel yönetimlerden köylere veya merkezi yerlere spor tesisleri ve alanları yapmalarını ve bunun beklentisi içerisinde oldukları konusunda görüşlerini ifade ettiler.

Yaşlılara Hitap Eden Spor Parklarının yapılması

Muhtarların yerel yönetimlerden spor hizmetleri konusundaki beklentileri ile ilgili görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ise “Yaşlılara Hitap Eden Spor Parklarının Yapılması” olmuştur. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M20 *“Sadece gençler için sporu düşünmemek lazım. Köyümdeki yaşlılarda şehirde gördükleri spor yapılan parklardan köyde yapılmasını benden istiyorlar. Gerçekten olsa köyün yaşlıları için çok iyi olur.”* diye fikir beyan ettiler.

M87 *“Köylerde de hareketsizlik başladı. Çünkü köylerimiz eski köyler gibi değil insanlar köydeler ama çoğu tarımla uğraşmıyor ki. Köyü mesire yeri gibi kullanıyorlar. O yüzden hareket yok yaşlıların çoğu kalp, tansiyon hastası. Böyle spor parkları olursa onlar için güzel bir şey olur.”* diye görüşlerini ifade etti.

Muhtarlar, yerel yönetimlerden köylerine yaşlılarında spor yapmaları için spor parklarının yapılmasını istediklerini, bunun yaşlılar açısından çok olumlu sonuçlarının olacağını düşündüklerini vurguladılar.

Köy Okullarının Tekrar Açılması ve Liseler Yapılması

Muhtarların yerel yönetimlerden spor hizmetleri konusundaki beklentileri ile ilgili görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir

diğeri de “Köy Okullarının Tekrar Açılması ve Liseler yapılması” olmuştur. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M94 “Eskiden köylerimizde okullarımız vardı. Şimdi taşınmalı eğitim çıktı çocuklarımız başka köylere gitmek zorunda kalıyorlar. Okuldan eve evden okula gidip geliyorlar. Hep koşuşturma halindeler. Böyle olunca spora da fırsat bulamıyorlar oyun oynamaya da. Sonra kaynaşma aralarında azalıyor. Okullarımız köyde olsa en azından onları bir araya topluyordu.” dedi.

M148 “Okullarımız tekrar kendi köyümüzde olsa iyi olur. Çocuklar bir araya geliyor kaynaşma oluyor bir birilerini tanıyorlardı. Spor açısından da iyi olmadı. Eskiden okul bahçesinde veya sahasında oynuyorlardı, takım çıkarıyorlardı spor geliyordu, yetenekli çocukları görüyorduk. Gerekirse yardımcı oluyorduk. Şimdi gittikleri okulda ne yapıyorlar bilmiyoruz. Bir de köylerimizde imkân olsa liseler olsa çok daha yetenekli sporcular da çıkar çalışkan öğrencilerde çıkar.” diye görüşlerini belirttiler.

Muhtarlar, yerel yönetimlerden köyleri için köy okullarının tekrar açılmasını ve hatta imkân dâhilinde liseler yapılmasını, bunun köylerdeki spor alanında ve diğer alanlardaki yetenekli gençlerin bir araya gelmelerine vesile olacağını, kaynaştıracığını belirttiler.

Okul ve Cami Bahçelerinin Spor İçin Etkin Hale Getirilmesi

Muhtarların yerel yönetimlerden spor hizmetleri konusundaki beklentileri ile ilgili görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ise “Okul ve Cami Bahçelerinin Spor İçin Etkin Hale Getirilmesi” olmuştur. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M231 “Köyümüz konum olarak çok düz bir alan değil. Spor tesisi veya alanları için çok yerimiz yok. Ama cami ve okul bahçelerimiz var. Buralar spor etkinliği için düzenlense herkes için iyi olur.” diye fikir beyan ettiler.

M144 “Köyün çocukları, gençleri bahçeleri var diye genellikle okulu, yaşlı kesimde camiye kullanıyorlar. Buralara spor alanları yapılırsa inanın hem gençler çok memnun kalır hem de yaşlılar da spor yaparlar.” diye görüş belirttiler.

Muhtarlar, yerel yönetimlerden köylerdeki okulların ve camilerin bahçelerinin sportif etkinlikler için aktif hale getirmelerini istediklerini ve bunun hem gençler açısından hem de yaşlılar açısından olumlu sonuçlarının olacağı konusunda görüşlerini ifade ettiler.

Köy Ligleri Kurulması

Muhtarların yerel yönetimlerden spor hizmetleri konusundaki beklentileri ile ilgili görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri de “Köy Ligleri Kurulması.” olmuştur. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M163 *“Çok eskiden köyümüzde ve civar köylerde kendi aramızda turnuvalar yapardık. Herkes bunu çok severdi. Köylüler birbirini tanırdı, dostluk olurdu. Şimdi hiç yapılmıyor. Gençler başka yerlere halı sahaya gidiyorlar. Köy ligleri yapılırsa, maçlar düzenlense yetenekli çocuklar belli olur, köyler arasında ilişkiler gelişir.”* dedi.

M29 *“Köyler arasında maçlar tertip edilse bu bizi çok memnun eder. Hatta amatör küme gibi köy ligleri olsa köyler canlanır, köylere hayat gelir.”* diye görüşlerini belirttiler.

Muhtarlar, yerel yönetimlerden amatör küme maçları gibi köy liglerinin kurulmasını istediklerini bunun köylüleri çok mutlu edeceğini ve gençler açısından olumlu sonuçları olacağı konusunda fikirlerini ifade ettiler.

Köylerde Beden Eğitimi Öğretmeni İstihdamı

Muhtarların yerel yönetimlerden spor hizmetleri konusundaki beklentileri ile ilgili görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri de “Köylerde Beden Eğitimi Öğretmeni İstihdamı” olmuştur. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M35 *“Köydeki okullarımız için bizde beden eğitimi hocası istiyoruz. Çocuklarımızda güç var, yetenek var ama onlarla okulda birilerinin ilgilenmesi ve yönlendirmesi lazım ki gelişebilsinler.”* diye görüş belirttiler.

M128 “Köylerde genelde herkes spora meraklı ve sporu seviyor. Ama birilerinin yönlendirmesi, organize etmesi gerekli. Okullarımız da Spor öğretmeni olsa çocuklarla ilgilenir, onları maça götürür, yetiştirir. Köy içinde de gençlere, bizlere yardımcı olur, yol gösterir.” diye fikrini beyan etti.

Muhtarlar, köylerinde beden eğitimi öğretmenin istihdam edilmesi istediklerini, bunun köylerdeki gençler ve köylüler için çok verimli sonuçlarının olacağı konusunda çok olumlu görüşlere sahip olduklarını belirttiler.

Spor Organizasyonları

Muhtarların yerel yönetimlerden spor hizmetleri konusundaki beklentileri ile ilgili görüşleri doğrultusunda yapılan yüklemeler sonucunda ortaya çıkan kodlardan bir diğeri ise “Spor Organizasyonları” olmuştur. Bu açıdan muhtarların görüşleri doğrultusunda yapılan kodlamalardan örnekler aşağıda sıralanmıştır. Muhtarların konuya ilişkin görüşleri:

M229 “Köyler, beldeler arasında spor organizasyonları yapılmasını istiyor, talep ediyoruz. Eskiden kendimiz yapardık çok severdik bu tür şeyleri. Zamanla kayıboldu gitti. Olursa gençler için, köylüler için güzel olur.” dedi

M78 “Sadece spor tesisleri olursa bu yeterli olmaz. Onları kullanmak gereklidir. Sık sık spor faaliyetleri düzenlense köydeki herkes buna katıla bilir, gençler bir araya gelirler, mutlu olurlar, moral bulurlar, yetenekleri gelişir.” diye görüşlerini belirttiler.

Muhtarlar, köylerde ve köyler arasında spor organizasyonlarının düzenlenmesini istediklerini, bunun gençler ve köyde yaşayan herkes için olumlu yansımalarının olacağı konusunu vurguladılar.

5. TARTIŞMA

Günümüz toplumlarında insanlar tarafından ihtiyaç duyulan her türlü hizmetin tespit edilip dengeli ve verimli bir şekilde sunulmasında yerel yönetimlere çok büyük sorumluluklar düşmektedir. Hizmette halka yakınlık açısından meseleye bakıldığında halka en yakın olan mahalle ve köy muhtarlıklarıdır. Yerel ihtiyaçların tespit edilmesinde merkezi yönetimlere kıyasla mahalle ve köy muhtarları daha ön plana çıkmaktadır. Dolayısıyla muhtarların bilinç düzeyleri, beklentileri, önerileri ve meselelere bakış açıları ihtiyaç duyulan hizmetlerin sunulmasında önem arz etmektedir.

Günümüz dünyasında küreselleşmenin'de etkisiyle artık kamu hizmetlerinin sunumunda yerel yönetimlerin etkinliği artmıştır (8). Yöre halkının ihtiyaçları yerel idareler tarafından merkezi idarelerden çok daha hızlı ve isabetli tespit edilmektedir. Yerel ihtiyaçların yine yerel ve en yakındaki idareler tarafından tespit edilmesi hem vatandaşı, hem de yönetimleri daha doğru işler yapılabilmesi konusunda rahatlatacaktır. Muhtarlar, toplumları meydana getiren en küçük yerleşkelerin idaresinden sorumlu olan, aynı zamanda da merkezi yönetimlerin vatandaşlarına ulaşabilen ve o yerleşkelere en yakın idare birimidir. Bundan dolayı oralara götürülecek hizmetlerin tespit ve gerekliliği konusunda ve hizmetlerin sunulması noktasında büyük görevler üstlendikleri söylenebilir. Bu araştırma kapsamında, köylerdeki mevcut durumun tespitine yönelik olarak araştırmadan elde edilen bulguları incelediğimizde, araştırma kapsamında 250 köyden 230 tanesinde spor tesisleri ve alanları olmadığı, sadece 20 tanesinde var olduğu, bunların 18 âdetinin ise muhtarların ve köylülerin şahsi girişimleri ile yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Yine araştırma kapsamında bu köylerden 230' unda şimdiye kadar hiçbir turnuva, festival, organizasyon yapılmadığı, yapılanların ise yine çok büyük bir çoğunluğunun köylülerin kendi kendilerine yaptıkları, 235 köyünde spor tesis ve hizmetleri için hiçbir yerel yönetim desteği almadıkları tespit edilmiştir.

Spor kavramının ve spor hizmetlerinin köy muhtarları tarafından nasıl algılandığı ve bu konu ile ilgili bilinç düzeylerine yönelik olarak araştırma bulgularına, spor alanlarının gerekliliği açısından baktığımızda ise, 250 muhtardan 235 (%98)'i spor alanlarının köylerde gerekli olduğuna inanmaktadır. Çünkü köylerde spor alanları olursa; köyler canlanır, göçü engeller, kaynaşma, sosyalleşme, birlik beraberlik olur. Sağlık açısından, gençleri köye bağlar ve sevdendir, gençler çok seviyor ve istiyorlar, kötü

alışkanlıkları engeller, boş zamanlar iyi değerlendirilir, internet/tlf bağımlılığına son verir, spora teşvik olur, yetenekleri geliştirir, terörü engeller” diye muhtarların görüşlere sahip oldukları sonucuna ulaşıldı. Köylerdeki yetenekli sporcu potansiyeli hakkında ise 219 muhtar kesinlikle köylerde çok yetenekli sporcu potansiyeli olduğunu ve buna inandıklarını belirtirken, 31 Muhtar; Köylerde genç kalmıyor. Köyler boşaldı, göç var. Sosyal medya geçleri mahvetti. Terör. Köy okullarının kapanmasını örnek göstererek bu durumda yetenekten bahsedilemeyeceğini söylemişlerdir. Bu durum spor alanlarının köylerde gerekliliğini destekler mahiyettedir. Bu bağlamda 245 muhtarın ise köylerdeki sportif faaliyetlerin; Kaynaşma, Kötü Alışkanlıklar, İnternet/Tlf Bağımlılığı, Sağlık, Terör, Yetenek, Sporu teşvik gibi konularda gençlere çok önemli katkılar sunacağına inandıkları fikrini taşıdıkları söylemlerinden anlaşılmıştır. Yine bu görüşlere baktığımızda köylerdeki spor alanlarının ve sunulacak spor hizmetlerinin gerekliliğini destekleyici olduğu söylenebilir. Köylerinde sporun geliştirilmesi için 175 muhtarın istemelerine rağmen girişimde bulunmadıkları çünkü köylerinin başka ihtiyaçlarının olduğunu, göç olayı dolayısıyla köylerin boşaldığını bununda onları ilgisizliğe ittiğini belirtmişlerdir.

Köy muhtarlarının spor ve spor hizmetleri konusunda yerel yönetimlerden beklentileri açısından araştırma bulgularını yerel yönetim desteğinin gerekliliği bağlamında incelediğimizde. Muhtarların 239’ u yaklaşık olarak %96,5’i yerel yönetimlerin köylere spor ve spor hizmetleri konusunda destek vermeleri gerektiğini düşünmektedir. Muhtarlar “Köylülerin ve Gençlerin Kaynaşması. Maddi İmkânımız Yeterli Değil. Köylerin Canlanması, Turizm. Ne Yapacağımızı Bilemiyoruz. Devletin Görevi. Gençleri Köye Bağlar ve Sevdendirir. Vatandaşlık Hakkımız. Göçü Engeller. Ülkemiz ve Sporun Gelişimi.” Temalarını destek verilmesi gerektiğinin nedenleri olarak sıralamışlardır. Bununla birlikte girişimcilik bağlamında yine muhtarların 72’i gerekli desteğin verilmesi konusunda yerel yönetimlere müracaat ettiklerini belirtirken, 178 muhtar müracaat etmediklerini ifade etmişlerdir. Girişimde bulunmayan muhtarların buna sebep olarak:” Yapmazlar” diye düşündüm. Köyler boşalıyor ve genç nüfus az. Köyümün başka ihtiyaçları vardı. Siyasi gücümüz olmadığı için. Bilmiyordum” temalarını ön plana çıkardıkları görülmüştür. Muhtarların bu konudaki görüşleri ve yapılan gözlemler sonucunda, yerel yönetimlerden girişimde bulunulsa dahi sonuç alınamayacağına dair bir ön kabulün ve ümitsizliğin olduğu tespit edilmiştir.

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar incelendiğinde, olumlu ve olumsuz olmak üzere iki grup temanın öne çıktığı görölmektedir. Olumsuz temalar: Göç, A-sosyalleşme, Telefon ve İnternet bağımlılığı, Zararlı alışkanlıklar, Terör, Köy okullarının kapanması, Olumlu temaların ise; Kaynaşma, Birlik ve Beraberlik, Yetenek, Spor teşvik, Sağlık” olduğu söylenebilir. Meseleye olumsuz temalar açısından baktığımızda araştırma kapsamında. Muhtarların, spor ve spor hizmetleri konusundaki farkındalık ve bilinç düzeylerine ilişkin oluşturulan; spor alanlarının gerekliliği, yetenekli sporcu potansiyeli, sporun geliştirilmesi alt temalarında ve köy muhtarlarının spor hizmetleri konusunda yerel yönetimlerden beklentilerine ilişkin oluşturulan; gereklilik, girişimcilik alt temalarında. Göç kavramı muhtarlar tarafından öncelikli olarak ele alınmış ve bu bağlamda göç olayının gençler, köyler, sporcu ve spor hizmetleri üzerindeki çok olumsuz etkilerinin olduğu vurgulanmıştır. Muhtarlar; köylerdeki spor alanlarının varlığının köyleri canlandıracağını, göçü engelleyeceğini, gençleri köye bağlayacağı ve sevdireceğini. Köylerdeki yetenekli sporcu potansiyelinin göç, geçlerin köye olan ilgisizliği ve köyde kalmamalarından olumsuz yönde etkilendiği ve pek çok yeteneklerin bu sebeple kayıp olduğunu. Sporun geliştirilmesi konusunda girişimde bulunmayan muhtarlar ise; girişimde bulunmamalarının nedeni olarak, köylerinin boşalıyor ve gençlerin köylerden adeta kaçıyor olmalarının girişimde bulunmalarını engellediğini. Yerel yönetimlerin spor hizmetleri konusunda köylere destek vermeleri gerektiğini çünkü bunun göçü engelleyeceğini, köylerin canlanmasına vesile olacağını ve genç nüfusun köylere olan ilgisini artıracaklarını inandıklarını ifade etmişlerdir. Literatürde araştırma konumuzla ilgili herhangi bir çalışma olmamakla beraber bu konuda yapılan benzer çalışmalarında araştırmamızdan elde edilen sonuçlar ile aynı doğrultuda sonuçlar içerdiği görölmüştür. Göç kavramı kısaca siyasal, toplumsal ya da ekonomik nedenlerle bireylerin ya da toplulukların bulundukları, oturdukları yerleşim yerini bırakarak başka bir yerleşim yerine gitme eylemidir. Serter, Tümtaş ve Ergun yapmış oldukları çalışmalarında, ülkemizdeki iç göç hareketlerini yalnızca endüstrileşmenin yaygınlaşması ile açıklamanın doğru olmadığını. İç göçün, itici ve çekici güçlerin etkisi sebebiyle ortaya çıkan bir hareket olduğunu. İtici güçlerin, genellikle insanları köyden ve tarımdan ayırıp köy dışına ittiğini. Çekici güçlerin ise, köyünden ayrılmaya hazır ve istekli olanları şehirlere doğru çeken ekonomik, kültürel ve sosyal etkenler olduğunu ifade etmiştir (104,105). Günümüzde halen köyden kente göç devam etmektedir. Çekici nedenlere sosyal-kültürel nedenler açısından bakılacak olursa, ülkemizde genellikle topluma hizmet sunulması bağlamında kırsal kesimler ne

kadar ihmal edilmişse, şehirlere de o kadar ilgi gösterildiğini söylemek mümkündür. Özellikle sosyal ve kültürel altyapısı gelişmiş olan şehirlere yapılan göçlerin nedenlerinden bir tanesi de, göç etmek isteyen kişilerin bu şehirlerin sosyal, kültürel, sportif ve bunlara benzer olarak sunulan hizmetlerin cazibesine kapılarak bu hizmetlerden faydalanma, istek ve arzularıdır. Günümüzde de halen devam etmekte olan iç göç hareketlerinin engellenmesi, en azından olumsuz sayılabilecek etkilerinin en aza indirgenmesi için farklı politika ve düşünceler devreye sokulmalıdır (106). Kırsal kesimin iticiliğini ortadan kaldırmak için eğitim imkânlarının artırılması, sosyal, sportif ve kültürel hizmetler sunulması ve buna benzer politikaların uygulanması faydalı olacaktır (107). Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, 2015'te 78 milyon 741 bin 53 olan Türkiye'nin nüfusu, 2019 itibarıyla %5.6 artışla 83 milyon 154 bin 997'ye olmuştur. 2015-2019 yıllarında 30 büyükşehir haricinde kalan 51 şehirdeki köy nüfusu incelendiğinde. Köylerin nüfusu 2015'te 6 milyon 217 bin 919 kişi iken, 2019'da köyde yaşayanların sayısı 6 milyon 3 bin 717'ye gerilemiş durumdadır. Böylece 5 yılda köy nüfusu 214 bin 202 kişi azalmıştır. Tahsin, Gül ve Ergun da Kırsal kesimlerden yapılan göçün sadece şehirlerin çekiciliğinden kaynaklandığının söylenmesinin doğru bir yaklaşım olmadığını belirtmiştir. Köylerdeki alt yapı, eğitim, sportif, sosyal ve kültürel faaliyetlerin yetersizliğinin de köylerin iticiliğini artırarak bu durumu tetiklediği söylenebilir. Tahsin, Kırsal alanların canlanması için köy-merkez arasındaki ilişki düzeylerinin artırılması, demografik yapının korunması gerektiğini belirtmiştir. Kalkınma için mutlaka köylere dönüşün sağlanması köylerde tarımsal faaliyetlerle beraber ile diğer tamamlayıcı faaliyetlerinde olmasının çok olumlu sonuçlarının olacağına dikkat çekmiştir (108,109).

Yine bu bağlamda Pazarlıoğlu, Su gözü 'de yapmış oldukları çalışmalarda, Kırsalın ya da köylerin itici nedenlerinin ortadan kaldırılması diğer yandan da şehirlerin çekici özelliklerinin artırılmaması gerektiğini yoksa köylerdeki göçün önüne geçilemeyeceğini belirtmişlerdir. Köylerdeki itici nedenlerin başında ekonomik nedenler olmakla beraber sosyal, sanatsal, sportif ve kültürel faaliyetler, eğlence gibi kentlerin cezbedici özelliklerini de kırsaldan şehirlere doğru göçü hızlandıran sosyal nedenler arasında saymaktadırlar. Bu bağlamda, kırsal kesimin iticiliğinin ortadan kaldırılması, kentin çekiciliğinin kırsal kesimlere taşınması ve şehirlere göçün önüne geçip kalkınmayı sağlamak için ekonomik yatırımlarla beraber kırsal kesimin sosyal, sportif,

kültürel faaliyetler bazında altyapı yatırımlarıyla desteklenmesinin önemi üzerinde durmuşlardır (110-112).

Yalçın ve Kara'da kırsal kesimlerde olmayan sosyal imkânların, şehirler de olmasının buraları göç etmek isteyenler açısından cezbedici hale getirdiğini. Tarımın geleceği olan genç nüfusun göç ediyor olmalarının ilerleyen zamanlar için büyük tehdit oluşturacağını. Tarımsal üretimin azalması ile gıda güvencesi olan ürünlerin tehlike altına gireceğini ve ülke nüfusunun gıdaya ulaşmasının güçleşeceğini belirterek göç olayının tehlikelerine dikkat çekmişlerdir (113).

Güner, Özer, Sevinç ve arkadaşları ise Göçün nedeni olarak bölgeler ve şehirlerarasındaki gelişmişlik düzeylerinin ortadan kaldırılmasına vurgu yapmakla beraber, gençlere hizmetle alakalı yerel yönetimlerce gençlik merkezleri, spor tesisleri veya çeşitli kültürel- sosyal aktivite alanlarının yapılmasının göçle alakalı çok olumlu sonuçlarının olacağını ifade etmişlerdir (114-116).

Dolayısıyla bu çalışmalar çerçevesinde ortaya çıkan kırsal kesimlerdeki göç olayının olumsuz sonuçları ve buna karşılık yapılması gerekenler incelendiğinde, araştırmamız sonucunda göç teması ile ilgili elde edilen sonuçları, muhtarların göçün engellenmesi konusundaki, köylerdeki spor faaliyetleri ve tesislerin varlığının önemine dair, düşünce ve önerilerini destekler mahiyette olduğu söylenebilir.

Araştırmamız sonucunda ortaya çıkan olumsuz temalardan bir diğeri, köylerdeki gençleri de içine alacak kadar yaygınlaşan A-Sosyalleşme kavramıdır. Muhtarların, spor ve spor hizmetleri konusundaki farkındalık ve bilinç düzeylerine ilişkin oluşturulan; spor alanlarının gerekliliği, yetenekli sporcu potansiyeli alt temalarında A-Sosyalleşme kavramı ve bu bağlamda A-Sosyalleşmenin gençler, köyler ve sporcular üzerindeki çok olumsuz etkilerinin olduğu vurgulanmıştır. Muhtarlar, sosyal medyanın a-sosyalleşmeyi tetiklediğini, gençleri olumsuz etkilediğini, onları kendine bağımlı hale getirdiğini ve onları hareketsiz, ekran başında, tembel, toplumdaki uzak bir yapıya büründürdüğünü, böyle olan gençlerinde spor yapmaktan uzaklaştıklarını ve kendilerini ekrana hapsedtiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca muhtarlar, gençlerin kaynaşmalarının ve sosyalleşmelerinin yolunun sportif aktivitelerden geçtiğine inandıklarını ve bu nedenden dolayı köylerinde gençlerin spor yapmalarını ve spor tesisleri istediklerini ifade etmişlerdir.

Her gün değişim ve gelişime uğrayan iletişim teknolojileri çağımız dünyasında hayatımızın her alanını etkisi altına almış, sosyal ağlar vasıtasıyla insanların hayat tarzlarını değiştirmiş ve gündelik hayatın vazgeçilmez unsurlarından olmuştur. Sosyalleşme mekânları da zamanla değişime uğramış; teknolojinin de etkisiyle, normal hayatın akışı içerisinde yüz yüze ilişkilerin önüne geçmiştir. Birlikte olma ve arkadaşla duyulan ihtiyacın da zamanla yok olmasına yol açmıştır. Bu iletişim ağları bireylere, zaman ve mekân kavramı olmaksızın iletişime geçme ve sanalda olsa birlikte olma fırsatı sunmaktadır. Dolayısıyla bunun sonucunda, bireyler ekrana bağımlı, aynı mekânda olmalarına rağmen birbirleriyle konuşmayan hale gelmişlerdir. Bu yalnızlaşmalar insanların kendilerine ve içinde yaşadıkları topluma karşı yabancılaşma problemini de birlikte getirmiştir (117-119).

Sosyal medyanın hayatımızdaki çok sık kullanımı ve bunun sonucunda toplumsal izolasyon ve yalnızlaşma üzerine Amerika’da yapılan çalışmalar göstermektedir ki, sosyal medyanın sık kullanımı insanlar arasında karşılıklı ilişkileri, paylaşma ve danışma kavramlarını, arkadaşlık ve komşuluk ilişkilerini, aile bireyelerine zaman ayırma kavramını, gönüllük dâhilinde yapılan sosyal çalışmalara katılım sayılarında ve zamanlarında çok önemli derecelerde düşüşlere yol açmıştır (120).

Sağbaş ve arkadaşları, gençlerin gerçek hayatta ilişkiler kurmak yerine zamanlarının büyük bir çoğunluğunu çevrim içi sanal ilişkiler kurmakla geçirdiklerini belirtmişlerdir. Zamanlarının büyük çoğunluğunun çevrimiçi sanal ortamlarda geçirilmesinin gerçek hayattaki yüz yüze ilişkileri hiçe saymak olarak algılandığını, bu yüzden gerçek hayatta başarılı ve güçlü olmak için lazım olacak yetenek ve becerilerin yeterli bir şekilde gelişim gösteremeyeceğini belirtmişlerdir (121-124).

Büküşoğlu ve Baytura ise Sosyalleşme sürecinin gençlerin kişiliğinin şekillendiği bir dönem olduğunu. Bu dönemde gençlerin sosyalleşmeleri, arkadaşlık, aile, çevre ilişkileri, medya araçları, kültür, sanat, spor, müzik gibi sosyalleşme etmenleri ile doğrudan ilişkili olduğunu. Dolayısıyla bu tür hizmetler sunulurken toplumdaki her kesimden gencin faydalanabileceği şekilde planlanması, yerel yönetimlere gerekli destekler verilerek mahalle ve köylere kadar yaygınlaştırılmasına vurgu yapmışlardır (125).

Şahan, Pehlivan ise sporun sosyalleşme sürecinin çok önemli fonksiyonlarından birisi olduğunu. Çocukluk çağında oynanan oyunlar, yarışlar ve hareketler yoluyla elde

edilen kişilik ve karakteristik özelliklerin gençlik dönemini de taşıdığını. Sportif oyunlar esnasında kişilerin sergiledikleri tavırları, değerleri, normları, rolleri ve becerilerinin yetişkinlik döneminde de devam ettiğini. Spor yapan ve bu aktivitelerde etkin olan bireylerin bu sayede duygularını ifade etme fırsatı bulmakla beraber saldırganlık, öfke, kıskançlık, bencillik gibi duygularını da kontrol etmeyi öğrendiğini. Kişilik ve kendine güven duygusunun geliştiğini. Böylelikle takım olma ve birliktelik ruhuyla toplumsal birlikteliğin gelişmesinin sağladığını ifade etmiştir (126-128).

Yukarıda araştırmamız sonucunda tespit edilen a-sosyalleşme kavramı bağlamında yapılan ve araştırmamızla yakın ilgisi olan çalışmalar incelendiğinde. Sosyal medyanın hayatımızın her alanına girdiği, toplumlarda başta gençler olmak üzere yüz yüze ilişkiler yerine herkesi etkisi altına alarak onları sanal ortamlara ve ilişkilere hapsettiği, bireyleri a-sosyalleşme ve yalnızlaşmaya ittiği, bununda toplumları ve bireyleri olumsuz yönde etkilediğinin ifade edildiği görülmektedir. İfade edilen bu gerçeklerden yola çıkarak yapılan bu çalışmaların, araştırmamız sonucunda elde edilen ve muhtarlarında köylerindeki gençlerde tespit ettikleri, kaygılandıkları ve çözüm yolları aradıkları a-sosyalleşme (Yalnızlaşma) kavramı üzerine düşüncelerini destekler olduğu söylenebilir.

Telefon ve internet bağımlılığı da, yaptığımız araştırma sonucunda ortaya çıkarılan olumsuz temalardan bir diğeridir. Muhtarların, spor ve spor hizmetleri konusundaki farkındalık ve bilinç düzeylerine ilişkin oluşturulan; spor alanlarının gerekliliği, yetenekli sporcu potansiyeli, sportif faaliyetlerin gençlere sunacağı katkılar alt temalarında telefon ve internet bağımlılığı ve bunun gençler, köyler, spor ve sporcular üzerindeki zararlı etkilerine dikkat çekilmiştir. Muhtarlar; köylerindeki gençlerin, zamanlarının neredeyse tamamını internet ortamında geçirdiklerini, yetenekli olmalarına rağmen sportif ve sosyal hiçbir aktivite de bulunmadıklarını, bunun da gençleri olumsuz yönde etkilediğini, sportif faaliyetler aracılığıyla gençlerin internet ortamından uzaklaştırılabileceğine inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu konuda yapılan ve Türkiye Büyük Millet Meclisi araştırma komisyonunda bahsi geçen verilere göre dünya üzerinde dijital oyunlar oynayanların 1 milyardan fazla olduğu, bu oyunları oynayanların yaş sınırının 4-5 yaşa kadar indiği tespiti yapılmıştır. Aynı zamanda popüler dijital oyunlardan olan bir oyunun 450 milyondan fazla indirildiği, bahçe ve çiftlik oyunları oynayanların sayısının 250 milyondan fazla olduğu, bir dijital oyunun 60 gün içerisinde 8 milyon satışla Guinness Rekorlar kitabına girdiği

bildirilmektedir (129). TÜİK tarafından yapılan bir araştırmada 6-15 çocuklarda bilgisayar kullanma yaşı 8, internet kullanma yaşı 9 olduğu ve bu çocukların % 45.6'sının ise her gün internete girdiği tespit edilmiştir (130,131).

2020 Dünya İnternet, Sosyal Medya ve Mobil Kullanım İstatistikleri incelendiğinde ise 4.57 milyar internet kullanıcısı, 3.81 milyar sosyal medya kullanıcısı, 5.16 milyar mobil kullanıcısı olduğu görülmektedir. Bu kullanıcılar bir günde ortalama 7 saat, mobil kullanım için 3.5 saat harcamakta ve %90'ı İnternet'te çevrimiçi video izlemekle vakit geçirmektedir (132).

Bu bağlamda araştırma sonucumuzla ilgili literatürdeki çalışmalara bakıldığında akıllı telefon ve internetin hayatın kaçınılmaz bir parçası olmakla beraber birçok sorunu da beraberinde getirdiğinden bahsedildiği gözden kaçmamaktadır (133). Ayrıca bu araştırmalar akıllı telefon ve internet bağımlılığının gençlerin hem fiziki hem de ruhsal yapılarında ne gibi değişimlere yol açtığı konusuna yoğunlaşmışlardır. Akıllı telefonlar yüksek seviyedeki işlem yeteneği sayesinde bilgisayarlarla yapılabilen her şeyi yaparak kullanım kolaylığı sunmakta bu yüzden tercih sebebi olmaktadır (134). Kuyucu, şu anda kesin olarak tarif edilmese bile psikiyatri çevrelerinde akıllı telefon ve internetin aşırı şekilde kullanılması sonucu oluşan yeni bir tür bağımlılığın araştırmacıların dikkatini çektiğini (135). Arısoy'da bunun önemli bir çalışma alanı oluşturduğunu belirtmiştir. Akıllı telefon ve internet bağımlılığının gelecek nesillerin psikolojik açıdan sağlıklı ve güçlü olmalarını engellediğini bu durumun bir an önce telafi edilemeyecek boyutlara gelmeden engellenmesi gerektiğini ifade etmiştir (136). Noyan ve arkadaşları ise hayat içerisinde bireyler arasındaki ilişkileri bozan, Dünyanın gerçeklerinden kaçarak hoşlandığı davranışı sürdüren, davranışlarını kontrol ederken sıkıntı yaşayan, hoşlandığı şeyleri yapmasına müsaade edilmediğinde sinirlenen kişilerin bağımlı kabul edilmesi gerektiğini ifade etmiştir (137). Yine Ünal, bilinçsiz, çok sık bir şekilde kullanılan telefon ve internetin beraberinde psikolojik ve fiziksel rahatsızlıklara, A-Sosyalleşmeye yol açtığından bahsederken, Karaaziz ve Keskindağ'da buna bağlı olarak kaygı, stres, depresyona sebep olduğunu söylemişlerdir (135,138,139).

Karagün, Yıldız, Çağlayan ve Başaran'da Ergenlik dönemini sosyal açıdan yoğun ve çalkantılı, dikkatlerin 15-25 yaşlarında, insanların ise içerisinde yaşadıkları toplumla en fazla ilişkiye girdiği ve kaygılar yaşadığı zaman olarak ifade etmişlerdir (140). Bu yönde Stein ve Stein, tarafından yapılan çalışmada da sosyal kaygı bozukluğu taşıyan insanların bu kaygılarının %80'nin 20 yaş altında kazanıldığı

belirtilmiştir (141). Akboğa, ise sosyal kaygı bozukluğu taşıyanların eleştirilere kapalı, aşırı hassas, çekingen, kaçmaya yatkın, yaşına uygun olan ve kendisinin fiziki, psikolojik gelişimine katkı sunacak faaliyetlerden uzak duran tipler olarak tanımlamıştır (142).

Sağır ve Eraslan ise gençlerde akıllı telefon kullanımının fiziksel kapasite üzerine etkisini araştırdıkları çalışmalarında; Gençlerin %87.4'ünün akıllı telefonların gençleri kendisine ve internete bağımlı kıldığını, %43'ünün akıllı telefonların bireyi sosyalleştirmediğini ifade ettiklerini tespit etmişlerdir. Yine gençlerin %70.8'i akıllı telefonların sosyal davranışları olumsuz etkilediğini, %78'i ise günlük yaşamdaki davranışları da etkilediğini söylemişlerdir. Gençlerin %80.8'i sık telefon ve internet kullanımının yüz yüze ilişkileri zayıflattığını, %77.9'u tembelliğe yol açtığını, %68.3'ü sevgi ve saygı kavramlarının olumsuz etkilendiğini söylediklerini ifade etmişlerdir (143).

Erdoğanoglu ve Arslan'da teknolojik gelişmelerin bireylerin yaşam şekillerini ve fiziksel faaliyetlere katılım süreçlerini azaltacağını, gündelik hayatın artık ayrılmaz bir parçası olan akıllı telefon ve internette geçirilen zamanın fiziksel kapasiteyi olumsuz yönde etkileyebilecek etkenlerden biri olduğunun göz ardı edilmemesine dikkat çekmişlerdir (144).

Boulos ve arkadaşları ise akıllı telefonlarda gereğinden fazla zaman geçirilmesi halinde bunun psikolojik, toplumsal, mental ve duygusal ilişkilerde karışıklığa yol açacağını, aynı zamanda da akademik başarıda olumsuzluklara sebebiyet vereceğini vurgulamışlardır. Bu tür faaliyetler hareketsiz insanların faaliyeti olduğundan ileride obezite ve kalp dolaşım sistemi hastalıklarına yol açmasının muhtemel olduğu Rosenberg ve arkadaşları tarafından belirtilmiştir (144-146).

Telefon ve internet bağımlılığı üzerine yapılan birçok çalışma, bu bağımlılığın toplumun büyük çoğunluğunu etkilemekle beraber, özellikle gençleri etkisi altına aldığını gözler önüne sermektedir. Bu bağımlılık gençlerin hem fiziki hem de ruhsal yapılarında değişimlere yol açmakta, psikolojik açıdan sağlıklı ve güçlü olmalarını engellemekte ve onları fiziki olarak hareketsizliğe iterek fiziksel kapasiteyi olumsuz yönde etkilediği belirtilmektedir (147,148). Aynı zamanda A-Sosyalleşme ve sosyal kaygı bozukluğuna yol açarak onları, eleştirilere kapalı, aşırı hassas, çekingen, kaçmaya yatkın, yaşına uygun olan ve kendisinin fiziki, psikolojik gelişimine katkı sunacak

faaliyetlerden uzak duran tipler haline getirdiği. Böylelikle ilerde obezite ve kalp dolaşım sistemi hastalıklarına yakalanmalarının muhtemel olduğu vurgulanmaktadır. Muhtarların bu konudaki görüşlerine baktığımızda bu çalışmaların ifade ettiği kaygıları taşıdıkları, gençlerde bu belirtileri gördükleri ve bunun çıkış yollarından birinin de gençlere sunulacak spor hizmetleri ve faaliyetlerinden geçtiğine inandıklarını görmek mümkündür. Dolayısıyla bu konuda yapılan bilimsel çalışmaların sonuçlarıyla araştırmamızdan elde edilen sonuçların örtüştüğü söylenebilir.

Araştırmamız sonucunda yapılan gözlemler ve Muhtarların görüşleri doğrultusunda ortaya çıkarılan olumsuz temalardan bir diğeri de Zararlı Alışkanlıklar temasıdır. Muhtarlar; gençler arasında sigara, alkol, madde bağımlılığının arttığını ve ahlaki yönden bir çöküş yaşandığını belirterek bu kötü alışkanlıklardan kurtulmanın ve gençleri bu zararlı alışkanlıklardan uzak tutmanın yolunun da sportif aktivitelerden geçtiğine inandıklarını beyan etmişlerdir. Zararlı ve kötü alışkanlıkların gençler üzerindeki olumsuz etkileri üzerine yapılan araştırmalar incelendiğinde durumun toplumsal açıdan önemi daha açık bir şekilde anlaşılmaktadır.

Yaşanılan toplumun içerisinde duyguların en canlı, en güçlü, en hızlı değiştiği dönem gençlik dönemidir. Gençliğin sahip olduğu fiziksel güçleri duygularıyla bir araya geldiğinde ortaya potansiyel enerji denilen çok büyük güç çıkacaktır. Ortaya çıkan bu gücün kullanılma şekli yalnızca ergenlik döneminde değil ilerleyen dönemlerde de bireylerin psikolojik, sosyal ve toplumsal açıdan sağlıklı olmalarını etkileyecektir. Çocuk ve gençlerin eğitim ve çalışma vakitleri dışındaki serbest zamanlarını en iyi şekilde değerlendirmelerine imkân verecek yerlerin sınırlılığı, yokluğu ve eşitsiz dağılımı yetişen yeni nesillerin ruhsal ve fiziksel açıdan gelişimlerine zarar verecek ortamlara sürüklenmelerine neden olabilir. Kötü ortamlar ve edinilen yanlış arkadaşlıklar gençleri uyuşturucu ve diğer zararlı maddeleri kullanmaya, suç işlemeye teşvik etmekte ve bu çocuk ve gençlerin sayısı da verilere göre her yıl artmaktadır. (125,149).

Kant, insanlarla gençlik dönemlerinde ilgilenilmediği ve kendi hallerine bırakılması ve gerektiği zamanda uygun müdahalelerin yapılmaması durumunda hayatının geri kalan dönemlerinde de vahşi ve ilkel kötü huylarını sürdüreceğini belirtmektedir. Yine Kant'a göre, insanların gençlik ve çocukluk dönemlerinde kendi başlarına kalmaları halinde artık hiç uzaklaşamayacakları kötü alışkanlıklarının olacağını ve bunun kaçınılmaz olduğunu ifade etmektedir. Kant, meselenin ahlak

boyutunu ele alarak, mutluluğun yolunun erdemlilik ve ahlaklılıktan geçtiğini ve insanlarda ahlak bilinci olmadıkça mutlu olamayacaklarını ve devletlerin geleceğe güvenle bakabilmeleri için ahlaklı, erdemli bir nesil yetiştirmek zorunda olduklarını. Bunun sağlanabilmesi içinde eğitim sistemlerinin ahlaki değerlerle şekillendirilmesinin önemine dikkat çekmektedir. Bir insanın fiziksel açıdan olağanüstü yetiştirilmesinin mümkün olduğunu ama ahlaklı yetiştirilememesi halinde kötü bir insan olarak kalacağını vurgulamıştır (150,151). Gençler üzerinde yapılan birçok çalışma, sigara ve alkole başlama yaşının 20 yaşında altına indiğini ve bu zararlı alışkanlıkları kullanma oranlarında ciddi artışların olduğu tespit edilmiştir. Koç ve arkadaşları, sigara, alkol, uyuşturucu madde, kumar gibi kötü alışkanlıkların sadece insanlara değil aynı zamanda da toplumlara çok büyük zararlar verdiği ve bu alışkanlıkların bütün dünyayı ve ülkemizi tehdit eder boyutlara ulaştığını ifade etmişlerdir (152).

Koç ve Kepenekçi'de çalışmalarında, genç nesillerin suç işlemelerinin önüne geçilmesi, zararlı alışkanlıklardan uzak tutulması yani gençleri kısaca, kötü alışkanlıklar edinmekten korumak için sportif etkinliklere teşvik etmenin faydalı olacağını söylemişlerdir. Böylelikle genç nesillerin psikolojik ve fiziksel gelişimlerini sağlıklı bir şekilde sürdüreceklerini aynı zamanda da gençlerde spora karşı bir sevgi ve ilgiye sebep olacağını ve bunun sonucunda da sporun gelişeceğini belirtmişlerdir (153).

2019-2023 yılları için hazırlanan 11. Kalkınma planında da, gençler arasında zararlı ve kötü alışkanlıklarda yıllara göre artış yaşandığı ve bunun ileride vahim sonuçlarının olacağı, bu durumdan kurtulmak için yapılabilecekler arasında. Serbest zamanlarda yapılan faaliyetleri yaygınlaştırmak ve çeşitliliğini artırmak için yerel yönetimlere dikkat çekilmiş ve bu yönetim anlayışının revize edilmesi ve daha da geliştirilmesinin yararları olacağı ifade edilmeye çalışılmıştır (154).

Yine zararlı ve kötü alışkanlıklar doğrultusunda Ocak ve arkadaşları, yapmış oldukları çalışmalarında çağımızda sporun bir eğitim yöntemi olduğunu gençler ve çocukların biyolojik, fiziksel ve psikolojik gelişimlerine çok önemli katkıları sunduğunu vurgulamışlardır. Aileler üzerine yapmış oldukları bu çalışmada Ailelerin büyük bir çoğunluğunun (%79.2)sportif etkinliklerin çocukları sigara, alkol ve diğer zararlı maddeler ve kötü alışkanlıklardan uzak tutacağına inandıklarını belirtmişlerdir (155).

Bu doğrultuda Ögel ve arkadaşları da, çalışmalarında toplumların her kesiminde zararlı alışkanlıkların yayıldığını belirtmekle beraber, ailelerin spor aracılığıyla kötü

alışkanlıklar ve zararlı maddelerden korunmuş nesillerin yetiştirilmesinden yana olduklarını söylemişlerdir. Oppen ve arkadaşları ise sportif faaliyetlere katılan çocuklarda alkol, sigara, zararlı madde kullanım düzeylerinin bu faaliyetlere katılmayan çocuklardan daha düşük olduğunu belirtmişlerdir. Cholchico ve arkadaşları'da yaptıkları başka bir çalışmada sportif çalışmalara katılan çocukların zararlı ve kötü alışkanlıklarını giderek bıraktıklarını vurgulamışlardır. Yine zararlı ve kötü alışkanlıklar konusunda yapılan araştırmalar incelendiğinde sporun gençlerde ve çocuklarda zararlı madde bağımlılık seviyelerini düşürdüğünü göstermektedir (155-158).

Gençlerde ve çocuklarda giderek yaygınlaşan zararlı ve kötü alışkanlıklar konusunda yapılan bu çalışmalar ve bunların önlenmesi için yapılması gerekenler konusunda muhtemel çözüm önerileri dikkate alındığında. Muhtarların köylerindeki gençlerde tespit ettikleri ve onların içinde bulundukları bu durumdan kurtulmaları için öne sürdükleri çözüm önerilerini destekler mahiyette olduğu ifade edilebilir.

Araştırmamız sonucunda ortaya çıkarılan olumsuz temalardan bir başkası da terör temasıdır. Muhtarların, spor ve spor hizmetleri konusundaki farkındalık ve bilinç düzeylerine ilişkin oluşturulan; spor alanlarının gerekliliği, yetenekli sporcu potansiyeli, sportif faaliyetlerin gençlere sunacağı katkılar alt temalarında terörün köyler, gençler, sporcu ve spor hizmetleri üzerindeki olumsuz etkileri üzerinde durulmuştur. Muhtarlar terör yüzünden köylerin boşaldığını, gençlerin köyde durmadığını ve bu yüzden yeteneklerin kaybolup gittiğini, gençlerinin kafasının karışık olduğu, spor hizmetleri konusunda yeterli yatırımların yapılamadığını, kendilerinin de girişimcilik isteklerinin köreldiğini belirtirken. Aynı zamanda da köylerdeki spor alanlarının varlığı ve sportif faaliyetlerin gençleri teröre meyletmekten alıkoyacağını, vatanına bağlılıklarını olumlu yönde etkileyeceği, onları normal yaşamlarına motive edeceği ve terörden uzak durmalarını sağlayacağı konusunda olumlu görüş belirtmişlerdir. Bu konudaki çalışmalara bakıldığında terörün toplumlar üzerinde her alanda meydana getirdiği tahribatın gözler önüne serildiği ve göç olgusu üzerine yoğunlaştıkları görülmektedir. Araştırma konumuzla doğrudan ilgili çalışmalar olmamakla beraber gençler, köyler ve terör yüzünden meydana gelen zorunlu iç göç olayları ve bunun beraberinde getirdikleri ve çözüm önerileri bağlamında çalışmamızla pek çok ortak noktası olduğu söylenebilir.

Terör çağımızda hemen hemen bütün toplumları tehdit eden ve gündem oluşturan kavram haline gelmiş uluslararası bir sorun haline dönüşmüştür. Gündem oluşturmadaki en büyük neden toplumlarda meydana getirdiği korku, sosyal, siyasal,

ekonomik tahribatla alakalıdır. Çağımızda terör bazı konularda farklı bakış açıları olsa da, içinde korku, dehşet, caydırma barındıran bir kavram olarak konun uzmanları tarafından tanımlanmaktadır (159).

Şen'de yapmış olduğu çalışmada, terörün meydana geldiği her yerde ekonomik, sosyal ve ruhsal problemleri de beraberinde getirdiğini. Terör sebebiyle köylerin boşaltılmış, bunun sonucu olarak ailelerin ekonomik temelini oluşturan tarım ve toprakla ilişkileri kopartılmış, zorunlu olarak göç edilen şehirlerde işsizlik, barınma, çarpık kentleşme, uyum gibi pek çok sorunların ortaya çıktığını. Göç olayını sadece terörle ilişkilendirmek ya da terörün meydana getirdiği tek şeyin zorunlu göç olduğunu iddia etmenin doğru bir yaklaşım tarzı olmadığını. Ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmişliğin toplumlarda eşitsiz dağılımının da göçe sebebiyet verdiğini vurgulamıştır (160).

Yine bu bağlamda Şahinalp ve Günal çalışmalarında, kırsal kesimlerde meydana gelen terör vakaları sebebiyle mahalle, köy, ilçe ve mezralardaki halkın can güvenliklerinin olmayışı nedeniyle, civarlarındaki şehirlere zorunlu göç etmek durumunda kaldıklarını. Bundan dolayı göç almakta olan şehirlerin nüfuslarının kontrolsüz ve aşırı şekilde arttığını ifade etmiştir (161).

Beren, teröristlerin ve terörün yok edilmesinin yerine, bunları besleyen nedenlerin yok edilmeye çalışılmasının çok daha akıllıca ve bilimsel olduğunu, teröristlerle mücadele ile terörizmle mücadelenin aynı şeyler olmadığını, birbirlerinden ayrılarak ona göre hareket edilmesi gerektiğini belirtmiştir (162). Sevim, terörün önlenmesi için yalnızca güvenlik konusunda tedbirler alınarak başarılı olunamayacağını, sadece onlarla savaşmak yerine sosyal yaklaşımlar ve stratejilerin devreye sokulmasının teröre bulaşması muhtemel kişiler için teröre giden yolları ortadan kaldıracığı. Bu durumda terör örgütlerinin eline propaganda için fırsat verilmeden birlikte ve etkili mücadele edilebileceğini vurgulamıştır (163,164). İnsanlarla yeteri kadar ilgilenilmediği takdirde onlarda devlete karşı güvensizlik, örgütlerle ve devlet arasında kalmış olmanın verdiği korku ve endişe gibi olumsuz duygular oluşmaktadır (165). Bu doğrultuda Akbulut ve Beren ise teröristlerle mücadele etmek için belirli stratejiler ve zaman gerekli ise, terörizmle de mücadele etmek için siyasal, sosyal, kültürel ekonomik alanları da içine alan yöntemlerin devreye sokulması gerektiğini. Bu doğrultuda, terörün ortadan kaldırılması için çabalarken tepkisel ve anlık/duygusal tutum ve

davranışlar sergilenmemeli, çok daha geniş kapsamlı planlama ve çalışmalar ile sürecin yürütülmesi gerektiğini ifade etmişlerdir (162,166).

Gürel, zorunlu göçü, insanların istekleri dışında kaynaklanan sebepler sonucunda yaşadığı yerleri terk etmesi olarak tanımlamıştır. Türkiye olsun veya ülkemizle aynı şartlarda olan başka ülkelerde olsun, terör ile göç kavramının, neden-sonuç ilişkisi içerisinde bulunan kavramlar olduğunu, Hemen hemen herkes tarafından birinin diğerinin nedeni ve sonucu olduğunun benimsendiğini söylemiştir. Ayrıca İçişleri Bakanlığında elde edilen verilere bakıldığında ise Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki 14 ilde (Adıyaman, Ağrı, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Elazığ, Hakkâri, Mardin, Muş, Şırnak, Siirt, Tunceli ve Van), 358.335 kişinin köylerinden ayrıldığını ifade etmiştir. Bu insanların çok büyük bir kısmının tanımadıkları ancak güvenli olduğunu düşündükleri yabancı şehirlere gittikleri, ancak buralarda da sosyal, ruhsal ve uyum problemleri yaşadıklarını belirtmiştir (165).

Terör konusundaki başka çalışmalara baktığımızda Beren, iç güvenliğin sağlanması ve terörle mücadele anlamında vatandaşlar ile devlet arasında eğitim, spor, kültür, siyasal, ekonomik gibi iletişim kanalları kurulması halinde kolluk kuvvetlerine ve katı yasalara gerek kalmayacağını belirtmiştir. Bu iletişim kanallarının etkin kullanılması halinde bireylerin suça ve teröre yönelmeyeceklerini vurgulamıştır. Ayrıca bu konuda yapılan araştırmalardan hareketle. Teröre katılımın en çok (% 62) kırsaldan olması, yaşam kaliteleri yüksek, sosyal ilişki ve imkânları yoğun olan yerlerde katılımın düşüklüğü, sosyal ve kültürel faaliyetlerin yaygınlaştırılması, eğitim ve ekonomik imkânların artırılması ve her yere eşit olarak sunulması halinde teröre katılımın önüne geçilebileceği ve bireyleri terörün değil, devletin kazanacağı söylenebilir (162,164).

Bahadır ve Güngör yapmış oldukları çalışmalarında, gençliğin toplumların ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel geleceği olduklarından, kesinlikle başıboş bırakılmamaları ve hassasiyetle ilgilenmesi gerektiğini. Ergenlik döneminde kazanılan davranışlar hayat boyu devam ettiğinden bu dönemde kişilerin psikolojik, fizyolojik, zihinsel ve sosyal gelişimlerinden kaynaklanan ihtiyaçlarının doyurulmamasının ileride problemleri beraberinde getireceğini. Gençlerin ilerideki hayatlarıyla ilgili kararları bu dönemde şekillendiği için bu esnada alınan yetersiz eğitim, işsizlik, sosyal, sportif ve kültürel etkinliklerin olmayışı ve bos zamanları değerlendirme ortamlarının yokluğunun onların geleceğe bakış açılarını etkileyeceğini söylemişlerdir (167,168).

Terör konusunda yapılan araştırmalardan elde edilen veriler incelendiğinde konunun kırsal kesimde meydana getirdiği zorunlu göç, korku, kaygı, gençler arasında geleceğe yönelik ümitsizlik ve devlete bağlılık konusundaki zihinsel karmaşa, göç alan şehirlerdeki olumsuzluklar üzerine yoğunlaştığı söylenebilir. Mesele kırsal kesim ve terörün önlenmesi olunca, bu konuda halka en yakın birim olarak muhtarların görüş ve izlenimleri önem arz etmektedir. Araştırma sonucunda muhtarlar, köylerinde terör ve özellikle gençler üzerindeki zararlı etkilerinin ortadan kaldırılması için sportif faaliyetler ve spor hizmetlerini önemsediklerini ve desteklediklerini ifade etmişlerdir. Terörün olumsuz etkilerinin ortadan kaldırılması noktasından hareketle, literatürdeki diğer çalışmalar ile elde ettiğimiz sonuçların örtüştüğü söylenebilir.

Araştırmamız sonucunda ortaya çıkarılan olumsuz temalardan bir diğeri de Köy Okullarının Kapanması Teması olmuştur. Muhtarların, spor ve spor hizmetleri konusundaki farkındalık ve bilinç düzeylerine ilişkin oluşturulan, yetenekli sporcu potansiyeli alt temasında; muhtarlar, Köy okullarının kapatılmış veya merkezi yerlerde toplanmış olmasının köylerdeki yetenekli sporcu potansiyelini olumsuz etkilediğini. Taşınmalı eğitimle beraber çocukların uzaktaki okullara servisle gidip geldikleri ve zamanlarının çoğunu ulaşımda geçirdikleri, gittikleri yere alışamadıkları, uyum sorunu yaşadıklarını ve sporla ilgilenmek için sosyal ve psikolojik ortam bulamadıklarını, bundan dolayı aralarda kayıp olup gittiklerini bununda köylerin yetenekli sporcu potansiyelini olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir.

Taşınmalı eğitim, okulu olmayan, dağınık ve nüfusu az yerlerdeki ilköğretim öğrencilerine daha güzel eğitim sunmak, eğitimde adaletin tesisi, sekiz yıllık zorunlu ve kesintisiz ilköğretimden bütün öğrencilerin eşit faydalanması için öğrencilerin her gün merkez ilköğretim okulu olarak belirlenen yere taşıma yolu ile götürülmesidir (169). Konunun daha iyi anlaşılması ve öneminin kavranması açısından taşıması gerçekleştirilen öğrenci sayılarına baktığımızda. 24.12.2019 tarihi itibarıyla 2019-2020 Eğitim Öğretim yılında 1.255.802 öğrencinin taşınmış olduğunu görmekteyiz (170). Sonuçları itibarıyla Araştırma konumuzla ilgili olarak bu alanda yapılan çalışmalara baktığımızda.

Çavuşoğlu ve Dönmez, taşınmalı eğitimin devletin bu konulardaki maliyetini düşüreceğini ama beraberinde birçok sorunu da ortaya çıkaracağını ifade etmişlerdir (171). Akkır, araştırmasında, taşınmalı eğitim alan öğrencilerin, ders dışı egzersiz faaliyetlerine katılamadıklarının görüldüğü, okulların uzakta oluşu ve okula giderken

çok fazla zamanın harcanmasının öğrencilerin ders dışındaki sosyal, kültürel, sportif ve eğitsel faaliyetlere katılımını olumsuz etkilediğini belirtmiştir (172). Bu doğrultuda Bilek ve Kale’de araştırmalarında, taşınalı eğitimle ilgili olarak dersler haricinde yapılan sosyal faaliyetlerin çok yetersiz ve zor şartlarda gerçekleştirildiğini, bunlar için öğlen arası veya ders aralarındaki boşlukların tercih edildiğini bunun sonucunda da istenilen verimin elde edilemediğini vurgulamışlardır (173).

Yılmaz, yaptığı çalışmada, köy okullarının kapatılması sonucunda buralarda yaşayan insanların, kaliteli eğitim ve çocuklarının okula giderken yollarda çekecekleri sıkıntılar nedeniyle en yakında bulunan şehirlere gitmek istediklerini ifade etmiştir. Ayrıca hafta içi bütün günler, yaşları küçük olan bu çocukların sıcak soğuk demeden araçlarla gidip geliyor olmaları, köyde pekte kalmak istemeyenlere kaçıp gitmeleri için mazeret olduğunu ve göçü tetiklediğini belirtmiştir (174).

Yine bu bağlamda Yurdabakan ve Tektaş ise taşınalı eğitimde fiziki olarak gidilen okulun yetersiz oluşu, psikolojik ve sosyal açıdan gidilen okuldaki öğretmen ve öğrencilere uyum sağlanamaması, derslere hazırlıklı gelinmemesi, ders araç ve gereçlerindeki yetersizlik, ödevlerin sıklıkla yapılmaması, ders dışında yapılan sosyal, kültürel, sportif faaliyetlere katılamama. Ulaşım açısından gidilen köylerin uzak oluşu, yol ve araçların durumu, şoförlerin kişilik ve karakterleri, gidilen yerlerdeki yemeklerin ne kadar sağlıklı ve yeterli oluşu konusunda sorunlar yaşandığını vurgulamıştır. Ders dışı yapılan sosyal, sportif, kültürel çalışmaların çocukların gelişiminde önemli bir yere sahip olduğunu belirten birçok çalışma bulunmakla beraber (175,176). Yapılan bu çalışmada, öğrencilerin büyük çoğunluğunun erken kalkmayı sorun olarak gördükleri ve ders dışında yapılan sosyal, sportif, kültürel ve eğitsel faaliyetlere ve SBS gibi hazırlık kurslarına, evlerine araçlarla gitmek zorunda olduklarından katılamadıkları ifade edilmiştir (169).

Ağırkaya, taşınalı eğitim öğrencilerinin gittikleri okulda, orada ikamet eden taşınalı olmayan öğrenciler tarafından; zaman zaman hor görüldüklerini, aşağılandıklarını, kötü ve rahatsız edici hareketlere maruz bırakıldıklarını ve hatta dövüldüklerini belirtmiştir (177). Mattingly, Johnson, Schaefer ise şehirlerle kıyaslandığında kırsal kesimdekilere eğitim ile ilgili hizmetlerin götürülmesinde birçok sıkıntılar yaşandığını vurgulamışlardır. Bu bağlamda Yurtbakan ve Altun, yapmış oldukları araştırmada Köy okullarının kapanmasından orada yaşayan insanların sosyal faaliyetler ve kültürel açıdan olumsuzluklar yaşadıklarını ve hatta köylerden göç

olaylarının arttığını belirtmişlerdir. Araştırmaları ile ilgili olarak Köy okullarının kapatılmasının köye etkileri konusunda Eğitimcilerle yaptıkları görüşmelerde onların; okulları ve camileri köyler için olmazsa olmaz gördükleri, okulların kapatılması ve öğrencilerin taşınması sebebiyle köylerin ve orada yaşayanların kültürel ve sosyal olarak olumsuz etkileneceği konusunda görüşlere sahip olduklarını vurgulamışlardır (178-180).

Sarpkaya ve Dal'ın yaptığı bir başka çalışmada ise meseleye taşınalı öğrenciler açısından yaklaşmışlar. Çalışmadan elde edilen verilerden hareketle öğrencilerin karşılaştıkları güçlüklerin; sabahları kahvaltı yapmamaları, yollarda kaybedilen zaman, uykusuzluk ve öğrencilerin ders dışında yapılan faaliyetlere katılamamaları olarak belirtilmişlerdir. Karacabey ve Boyacı, Lavrijsen ve Nicaise, Tamer, Gibbons ve Vignoles, Spiess ve Wroclich'de Ekonomik ve Sosyal seviyeleri normalin altında olan ailelerin, çocuklarını eğitim için uzaklara yollamalarının güçleştiği, hatta çocukların daha üst eğitim alamadıkları vurgusu yapmışlardır. Kaya, Seçer ve Yelken, ise ders dışı faaliyetlere katılımda problemler olduğunu söylemişlerdir (181-187).

Yalçın, ise taşınalı öğrencilerin pek çoğunun uykusuzluk yüzünden özellikle sabah üzeri yapılan derslerde odaklanma problemleri yaşadıklarını. Öğrencilerin sosyalleşmesi ve topluma katılımlarında Spor ve Beden Eğitiminin önemine vurgu yapılarak, taşınan öğrencilerin sportif faaliyetlere katılım fırsatı bulamamalarının, toplumsal hayata uyumları konusunda sıkıntılar yaratacağına dikkat çekmiştir (188,189).

Çabuk kaya 'da taşınalı öğrencilerin karşılaştıkları zorlukları, çok erken kalkma, düzensiz kahvaltı, taşınan okula ve çevreye uyumsuzluk olarak sıralamış. Ayrıca geliş gidişlerde servis kullanıldığı için zaman problemi ortaya çıktığını, çocukların çok istemelerine rağmen sosyal, sportif, kültürel etkinliklere katılamadıklarını ifade etmiştir (190).

Köy okullarının kapanması ve taşınalı eğitim konusundaki çalışmalar, köylerdeki çocukların taşınalı eğitimle başka merkezlere taşınmasının, çocukların eğitimine faydalar sunmasının yanında pek çok problemi de beraber getirdiğini göstermektedir. Bu problemleri sosyal, kültürel, psikolojik, toplumsal, sportif başlıklar altında toplamak mümkündür. Dolayısıyla bu çalışmaların sonuçlarının araştırmamız kapsamında muhtarların, köy okullarının kapatılmış veya merkezi yerlerde toplanmış

olmasının köylerdeki yetenekli sporcu potansiyelini olumsuz etkilediğini. Taşımali eğitimle beraber çocukların uzaktaki okullara servisle gidip geldikleri ve zamanlarının çoğunu ulaşımda geçirdikleri, gittikleri yere alışamadıkları, uyum sorunu yaşadıklarını ve sporla ilgilenmek için sosyal ve psikolojik ortam bulamadıklarını bundan dolayı aralarda kayıp olup gittikleri konusundaki görüşlerini desteklediği söylenebilir.

Araştırmamız sonucunda ortaya çıkarılan olumlu temalara baktığımızda ise bunlardan birincisinin kaynaşma, birlik ve beraberlik temaları olduğu görülmektedir. Muhtarların, spor ve spor hizmetleri konusundaki farkındalık ve bilinç düzeylerine ilişkin oluşturulan; spor alanlarının gerekliliği, sportif faaliyetlerin gençlere sunacağı katkılar ve yerel yönetim desteğinin gerekliliği alt temalarında kaynaşma, birlik ve beraberliğin sağlanması ve bunların köyler, gençler, sporcu ve spor hizmetleri üzerindeki olumlu etkileri üzerinde durulmuştur. Muhtarlar köylerdeki sportif faaliyetlerin gençlerin gelişmesine olumlu katkılar sunacağını ve gençler arasında, köylerde ve köylerin kendi aralarında kaynaşmayı, sosyalleşmeyi, birlik ve beraberliği artıracığını belirtmişlerdir.

Sosyal olarak kaynaşma birlik ve beraberlik, toplumları oluşturan kesimlerin ortak değerler ve aidiyet duygusu çerçevesinde hareket etme seviyeleri ile yakından ilgilidir. Yüzlerce değişik etnik kökene sahip insanların ve dinlerin bir arada bulunduğu ülkemizde son dönemlerdeki en dikkat çekici gündem maddesi bu gruplar arasındaki kaynaşma, birlik ve beraberlik düzeyleri ile sürdürebilirliği ve bunları yakından etkileyen sosyolojik, psikolojik, kültürel etmenlerdir (191).

İnsanlar ve topluluklar arasında karşılıklı saygı, hoşgörü ve güvenin kaybolduğu, ortak kullanılan alanların etnik olarak kategorize edildiği, önyargıların tavan yaptığı bir dönemden geçilmektedir (192). Araştırmamız sonucunda oluşan Kaynaşma, Birlik ve Beraberlik teması ile ilgili alan yazındaki çalışmalar incelendiğinde.

Abanoz ve Soyer, sporun bir eğlence olmasının yanında, aynı zamanda da insanlar arasında kaynaşma ve sosyalleşme aracı olduğunu ifade etmişlerdir. Aynı doğrultuda Küçük ve Koç'da sporun toplumların devamı için hayati öneme sahip değerlerin bireylere benimsetilmesinde ve sağlamlaştırılmasında, yapısında var olan yetenekleri aracılığıyla bireyleri psikolojik açıdan geliştirdiğini, sosyalleştirip toplumla uyum içerisinde hareket eden bir yapıya büründürdüğünü belirtmişlerdir (193,194).

Kılıç ve Arslan ise sportif faaliyetlere katılan bireylerin rahatlamış, mutlu, huzurlu olduklarını, kendilerine güvenlerinin arttığını, böylelikle sosyalleştikleri, toplumsal sorumluluk ve görevleri içtenlikle yaptıklarını vurgulamışlardır. Ayrıca sosyalleşme ve kaynaşmayla beraber, öz güven, takım ruhu, moral, şiddetten ve ön yargılardan uzak durma, sıkıntı, topluma uyum gibi kişisel duygularda çok olumlu gelişmelerin yaşandığını ifade etmişlerdir (195).

Ergün ise yapmış olduğu çalışmada, sosyalleşme, toplumla bütünleşip kaynaşmanın, kültürel sermayenin gelecek nesillere aktarılmasının bütün toplumlar için önemli olduğu üzerinde durmuştur. İnsanların toplum içerisinde yaşama zorunluluğundan bahsederek toplumsal kaynaşmanın şahsiyet gelişmesindeki katkılarına vurgu yapmıştır (196). Aynı bağlamda Yavuzer'de gencin sosyalleşmesinde etkili olan ve aynı yaştaki akranların oluşturduğu arkadaşlık ortamının gençleri kaynaştırıp sosyalleştirdiğini ve kişiliklerini geliştirdiğini vurgulamışlardır (197).

Yetim, Dönmez ise Sporun sosyal bir faaliyet alanı olması ve kişilere aktif bir şekilde bu faaliyetlere katılma imkânı sunması sonucu, bireyleri sosyalleştirdiği, böylelikle farklı karakterler, ortamlar, inançlar, düşünceler ile tanıştığını, onlarla kaynaşarak olumlu yönde ya değiştiğini ya da onları değiştirdiğini belirtmişlerdir (198,199).

Küçük ve Koç, Şentürk, Selvi ve Altan'da yapmış oldukları çalışmalarda Sporun sadece fiziksel olarak yapılan bir faaliyet olmadığını, insanlara sosyal ilişkiye girme fırsatı sunarak sosyalleşmelerine ve topluma uymalarına, Birlik ve Beraberlik içinde aynı ruhla ortak davranışlar sergilemelerine yardımcı olduğunu belirtmişlerdir. Yine bu bağlamda sporda sınıf, ırk, köken, dil, din, cinsiyet ve yaş ayrımı yapmayan yapısı nedeniyle insanları kolaylıkla bir araya getirdiği ve sosyalleştirip kaynaştırdığı vurgulanmıştır (194,200,201).

Baumann, Açak ve Erhan, Çaha, Akkurt'ta Spora katılımın kişileri yalnızlıktan kurtarıp sosyalleştirdiğini, güçlü bir kişiliğe kavuşturduğunu, değişik kültür, inanç, düşünceye sahip kişilerle diyalog ortamı oluşturarak kaynaşmalarına yardımcı olduğunu ifade etmişlerdir (202-205).

Küçük ve Koç, sporun fiziksel faydalarının yanın da, sporla uğraşanları farklı kişilikte olan insanlarla bir araya getirerek sosyalleştirmekte, kendilerine ait dünyadan uzaklaşarak farklı bireyleri tanıyarak onlarla etkileşime sokmakta, böylelikle psikolojik,

sosyal açıdan onları geliştirdiğini bunun da sporun sosyal açıdan önemini gösterdiğini belirtmişlerdir (194).

Yıldıran ve Yetim, Akçalar ise sporun toplumlarda sosyal değişimi sağlayacak büyük bir gücünün olduğu, fonksiyonlarından birisinin de kişilerde aidaat duygusunu geliştirmesi olduğu. Sporun olağan üstü çekiciliği sayesinde toplumlardaki gerginlik ve çatışmaların unutulurak iletişim kanallarının açıldığı, böylece dostluk, sevgi, kardeşlik duygularını pekiştirdiğine vurgu yapmışlardır (206,207).

Erkal, İlkın ve arkadaşları ise toplumların sosyal örgüsü içinde toplumu meydana getiren unsurlar arasındaki çatışmaların ortadan kaldırılıp uyumun yaygınlaştırılması, toplumda meydana gelen gerginlik ve sapmaların önüne geçilip toplumsal açıdan yararlı hale dönüştürülmesinde sporun önemine atıfta bulunmuşlardır (208,209).

Spaaij, Donnelly ve Coakley, Stone, Sağın ve Güllü, farklı toplumlarda da olsa spor ve sportif faaliyetlerin bireyler arasında kaynaşmaya yol açarak, iş birliği ve yardımlaşmayı toplumun bütün kesimlerine yaydığını, birlik ve beraberliği pekiştirerek sosyalleşmeyi hızlandırdığını. Yeni bir toplumla bütünleşmeyi ve uyumu tesis ederek ait olma kavramını geliştirdiğini belirtmişlerdir (210-213).

Araştırmamız sonucunda ortaya çıkarılan Kaynaşma, Birlik ve Beraberlik teması ve bu kavramlar kapsamında yapılan bilimsel çalışmalar incelendiğinde. Sporun sadece fiziksel yönünün olmadığı aynı zamanda da farklı etnik, din, dil, düşünceye sahip kişileri bir araya getirerek kaynaştırdığı ve onlar arasında birlik ve beraber olma duygusunu geliştirdiğinden hareketle, sporun sosyalleştirme yönüne yoğunlaştıkları görülmüştür. Dolayısıyla bu durumun araştırmamız kapsamında ulaştığımız muhtarların köylerdeki sportif faaliyetlerin, gençlerin gelişmesine olumlu katkılar sunacağını ve gençler arasında, köylerde ve köylerin kendi aralarında kaynaşmayı, sosyalleşmeyi, birlik ve beraberliği artıracığı konusundaki görüşlerini destekler olduğu söylenebilir.

Araştırmamız sonucunda ortaya çıkarılan olumlu temalardan bir diğeri ise yetenek ve sporu teşvik temasıdır. Muhtarların, spor ve spor hizmetleri konusundaki farkındalık ve bilinç düzeylerine ilişkin oluşturulan; spor alanlarının gerekliliği, sportif faaliyetlerin gençlere sunacağı katkılar ve yerel yönetim desteğinin gerekliliği alt temalarında yeteneklerin geliştirilmesi ve spora teşvik kavramları ön plana çıkarılarak, bunların köylerdeki gençler ve ülke sporu açısından olumlu etkileri üzerinde

durulmuştur. Ayrıca muhtarlar, köylerdeki spor alanlarının varlığının ve sportif faaliyetlerin köydeki gençlerin spor konusundaki yeteneklerini geliştirmelerine ve yeni yeteneklerin keşfedilmesine yardımcı olacağını ve onları spora teşvik edeceğini bu konuda olumlu kanaate sahip olduklarını ifade etmişlerdir.

Şüphesiz yeteneklerin keşfedilmesi ve geliştirilmesi, sporun teşvik edilmesi için uygun zeminin hazırlanması önem arz etmektedir. Uygun yerlere spor tesislerinin yapılması sayesinde hem insanlar spora teşvik edilmiş olur hem de yeni yeteneklerin kendilerini göstermesine imkân sağlanır. Aslında sporu teşvik ve yetenek kavramları birbirinin tetikleyicisi ve tamamlayıcısı konumundadır. Yeteneklerin küçük yaşlarda tespit edilip yetenekleri doğrultusunda spora teşvik ve yönlendirilmeleri de sporun ve sporunun gelişimi açısından çok önemlidir. Diğer önemli bir konuda genç yeteneklere hünelerlerini gösterebilecekleri imkânların ve hizmetlerin sunulmasıdır. Bütün bunlar yapılırken amaç sadece yeni yetenekler keşfedip onlarla ilgilenmek olmamalı, herkes için spor mantığıyla hareket edilmeli ve toplumdaki her kesim için spor hizmetleri planlanmalıdır. Bireyler spora teşvik edilirken amaç sporcu yetiştirmek değil, sporun bireyin gelişimi, sosyalleşme ve toplumsallaşma üzerindeki olumlu katkılarından faydalanarak sağlıklı, karakterli, dürüst, güvenilir, kendine güvenen, hoş görülü, ön yargısız ve başarılı gençler yetiştirmek olmalıdır. Bu bağlamda konumuzla ilgili olarak yapılan çalışmalar incelendiğinde meseleye bahsettiğimiz bu açılardan baktıkları söylenebilir. Bulgu, sporun, kişilerin sosyal ve kişisel gelişmelerine, toplumsallaşmalarına, iş ve eğitim verimliliklerinin artırılmasına, ayrıca bedensel dayanıklılığın sürdürülmesi konusunda önemli bir görevler icra ettiğini belirtmiştir. Sporda kazanılan şeylerin aslında toplumsallaşmanın bir parçası olduğunu, burada kazanılan olumlu şeylerin hayat boyunca devam edeceğini belirterek sporun topluma hizmet yönüne dikkat çekmiştir (214).

Amman, Kaplan ve Çetinkaya ise takım sporlarının genç nesillere toplum içerisinde nasıl hareket etmelerini öğrettiğini ve her yaştan insanı toplumsallaştırdığını ifade etmiştir. Spora ve gençliğe yapılan yatırımın ülkelerin gelecekları için yapacakları en değerli yatırım olduğunu, bu yüzden sosyal hayatın ve eğitim kademesinin her alanında sporun olması gerektiği, çocukların ve gençlerin spora teşvik edilmesinin onların gelecekları için önemi üzerinde durmuşlardır. Spora teşvik konusunda ise çevrenin ve özellikle eğitilmiş ailenin önemli rol oynadığını, çocukluk ve gençlik dönemlerinde spor yapan yetişkinlerin ileriki yaşlarda da sporla uğraştıkları ve aile

üyelerini özellikle çocukları spora teşvik ettiklerini belirtmişlerdir (215,218). Bu görüşlerle aynı doğrultuda Greendorfer’de, ileri yaşlardaki spor sevgisinin çocuk yaşlarda katılan sportif faaliyetlerden kaynaklandığını, Dever ise, spor konusunda teşvik ve destek alan çocukların çok çabuk sosyalleştiği ve ileriki yaşamlarında başarılı ve dirayetli olduklarına vurgu yapmışlardır (216,217).

Fişek, Çetin, Karataş ve arkadaşları ’da insanların hayatları boyunca huzurlu, sağlıklı, mesut ve başarılı olmalarının yolunun spordan geçtiğini, dolayısıyla sporun teşvik edilmesi ve kitlelere ulaştırılması için toplum bazında bu tür hizmetlerin eşit dağılımı, araç-gereç, malzeme, tesis, sportif faaliyetlerin önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca toplumsal açıdan spor yapma kültürünün oluşturulması ve spor hizmetlerinin her kesimden insana, özellikle gençlere götürülmesi için spor alanı ve tesislerinin hem adet olarak, hem de çeşitlilik olarak çoğaltılmasına vurgu yapmışlardır (219-221).

Baki, yapmış olduğu çalışmada geniş halk kitlelerinin spora aktif katılımının çoğaltılmasının insanlar arasındaki ilişki düzeylerinin artacağını, böylelikle insanların başarılarının, karar verme yeteneklerinin gelişeceği ve kendilerini daha iyi anlatma fırsatı bulacaklarını belirtmiş. Bu yüzden devlet tarafından sporun ve sportif faaliyetlerin teşvik edilmesi ve yaygınlaşması için milli politikalar üretmesinin gerekliliğini vurgulamıştır (222).

Aykara ve Albayrak ise sporun ve sportif faaliyetlerin dezavantajlı şartlarda yaşayan gençlerin kişisel gelişimlerine, aileleri, toplum ve akranlarıyla olan ilişkilerine olumlu yansımalarının olduğu, bu faaliyetler sayesinde geleceğe dair korku, kaygı ve olumsuz bakışlarının ortadan kaldırıldığını ifade etmiştir (223).

Erkal, Cankalp, Ekici’de sportif aktivitelerin düzenlenebilmesi için sportif alt yapı ve tesislerinin varlığının kaçınılmaz olduğunu ve bu etkinlikler yapılırken sporun sosyalleştirici yönünün ön plana çıkarılması, devlet tarafından bunun için gerekli kaynaklar ayrılarak sporun teşvik edilmesi üzerinde durmuşlardır (224-226).

Göral, sağlıklı bir gelecek için sporun gençler ve geniş halk kitleleri arasında yaygınlaştırılması ve teşvikinin önemi üzerinde dururken, spor tesisi politikalarının tekrar revize edilmesi ve planlanması gerektiğini. Sporu iller ve bölgeler bazında yaygınlaştırmak için oralandaki insanların antropolojik, sosyolojik, kültürel, ekonomik

yapılarıyla, istek ve beklentilerinin de göz önünde bulundurulup birlikte hareket edilmesine vurgu yapmıştır (227).

Taşmektepligil ve arkadaşları da çocukların yeteneklerinin geliştirilmesinde birçok faktörün etkili olduğunu, ancak spor tesisi, onlara ulaşım ve kullanım kolaylığının da görmezden gelinemeyeceğini. Sporda devamlılığın önemli olduğunu bu yüzden sporun teşvik edilmesini, Devletin merkezden bu tür kamu hizmetlerini sunmak yerine yerel yönetimlerin bunları yapmasının çok daha etkili olacağını belirtmişlerdir (228).

Kaya ve arkadaşları ise Türkiye'de dünyada olduğu gibi sporu teşvik ve yaymak içinde her yönüyle düşünülmüş ve planlanmış politikalara ihtiyaç olduğunu. Ülkemizde şehirlerimiz ve bölgelerimiz arasında çok fazla farklılıklar olduğu, bilhassa doğu kesimlerinde sporun kaynaştırıcı ve birleştirici rolü üzerinde durulması gerektiğini. Bunun için buralarda yaşayan halka ve en önemlisi gençlere spor yapma ve sportif faaliyetlere katılabilmek imkânı sunulması, halk arasında sporun teşvik edilmesi, spor tesisleri yapılması ve kullandırılması gerektiğine vurgu yapmışlardır (229).

Uçar, Ülkemizin tamamında ve yerel seviyede spor ve spor kültürünün yaygınlaştırılması, teşvik edilmesi ve benimsetilmesi için spor tesisleri yapılması. Spor hizmetleriyle ilgili güncel politikaların geliştirilmesi ve bunların uygulanmasında yerel yönetimler ve özel teşebbüsler ile gönüllü girişimlerin önünün açılması gerektiğini ifade etmiştir (4).

Yıldırım ve Kaplan çalışmalarında, sporun teşvik ve yaygınlaştırılması için tesisleşmenin gerekli olduğu ancak bunlar yapılırken çok devasa boyutlarda ve aşırı maliyette olmaları gerekmediği, herkesin spor yapmasını sağlayacak küçük boyutta ancak bütün mahalle, semt ve köylere kadar yayılmış olmalarının önemine dikkat çekmişler. Yine bunlar yapılırken ayrılacak kaynaklardan tutunda bölgeler, spor branşlarına varıncaya kadar eşit bir dağılımın gözetilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir (230).

Sporun teşvik edilmesi ve yeteneklerin geliştirmesi ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde; sporun toplumda yaygınlaştırılması ve teşvik edilmesinin insanların özellikle gençlerin ve çocukların sportif yetenekleri, kişisel, psikolojik, sosyolojik gelişimlerine ve dolayısıyla ülkelerin gelişmesine çok büyük katkıları olduğunun ifade edildiği. Bu bağlamda spor tesislerinin yapılması, yaygınlaştırılması ve herkesin

kullanımına sunulması ve bu konularda güncel planlamalar yapıp, yerel yönetimlerinde bu hizmetlerin sunulması noktasında önemi üzerinde durulduğu gözlemlenmiştir. Muhtarlarında köylerindeki gençlerin ve çocukların gelişimlerinde sporun katkısını önemsedikleri, aynı zamanda da spor tesisleri ve sportif faaliyetlerin köydeki gençlerin spor konusundaki yeteneklerini geliştirmelerine ve yeni yeteneklerin keşfedilmesine yardımcı olacağını, onları spora teşvik edeceğini. Bu konuda olumlu kanaate sahip olduklarını ifade etmelerinden hareketle, araştırmamızın sonuçlarıyla bu konuda yapılan çalışmaların sonuçlarının birbirlerini desteklediği söylenebilir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde yapılan bu araştırma çalışması ile ilgili elde edilen bulgulardan çıkarılan sonuçlar; muhtarların demografik özelliklerine ilişkin nicel veriler, köylerdeki mevcut durum, muhtarların spor ve spor hizmetleri konusundaki farkındalık ve bilinç düzeyleri, Köy Muhtarlarının Spor Hizmetleri Konusunda Yerel Yönetimlerden Beklentilerinin Tematik Analizi başlığı altında ayrı ayrı verilmiştir.

6.1. Muhtarların Demografik Özelliklerine İlişkin Sonuç

Muhtar görüşleri ve gözlemcilerin gözlemleri sonucunda elde edilen bulgular ışığında cinsiyet değişkenine baktığımızda, muhtarların 246 sınıf erkek, 4 tanesinin bayan olduğu ve bunlardan sadece 1 tanesinin bekâr, diğerlerinin evli olduğu tespit edilmiştir. Yine muhtarlara yaş değişkeni açısından baktığımızda büyük çoğunluğunun (n=118) orta yaş üzeri oldukları (46-55), bunlardan da (149) tanesinin lise mezunu olduğu görülmüştür. Muhtarlıkta geçen sürelerinin ne kadar olduğuna baktığımızda ise çoğunluğunun (n=124) 5-10 yıllık oldukları ve gelir durumlarının ise çoğunluğunun (n=134) orta gelir düzeyinde oldukları belirlenmiştir.

6.2. Köylerdeki Mevcut Duruma İlişkin Sonuç

Bu araştırma kapsamında köy muhtarlarının spor hizmetleri konusunda yerel yönetimlerden beklentilerinin tam olarak tespit edilmesi, haklılığının ve gerekliliğinin anlaşılır bir şekilde ifade edilmesi, konunun daha iyi anlaşılması için önem arz etmesi sebebiyle, köylerdeki mevcut durum incelendiğinde “Köylerdeki Mevcut Durum” ana temasının oluştuğu görülmüştür. Bu konu ile alakalı 3 alt tema ortaya çıkarılmıştır. İlgili alt temalar, a) Spor Alanları b) Organizasyon, Turnuva ve Festivaller c) Yerel Yönetim Desteği olarak belirtilebilir.

6.2.1. Spor Tesisleri ve Alanları

Bu doğrultuda muhtarlarla (250 kişi) yapılan görüşmeler sonucunda 230 adet muhtar, köylerinde hiçbir spor tesisi olmadığını belirtirken, 20 tanesi de var olduğu konusunda görüş beyan etmişlerdir. Bu tesislerin neler olduğu muhtarlara sorulduğunda bunların tam standartlara uymasa da halı saha, voleybol sahası, okul sahası, futbol sahası olduğu muhtar görüşlerinden tespit edildi. Yine bu bağlamda köylerinde spor tesisi bulunan muhtarlara bu tesislerin kimler tarafından yapıldığı sorusu yöneltilmiş

olup, 20 adet tesis içerisinde 2 âdetinin kaymakamlık aracılığı ile diğer 18 âdetini ise kendi çabaları ile yaptıkları anlaşılmıştır. Buna göre araştırma kapsamında köylerde şu andaki mevcut durum içerisinde %92 sinde spor tesisi ve alanlarının olmadığı, var olan tesislerinde çok büyük çoğunluğunun muhtarlar ve köylülerin şahsi girişimleri sonucunda kendilerinin yaptığı, muhtarların köylerindeki mevcut duruma hâkim oldukları ve spor hizmetlerine ilişkin görüş ve beklentilerinin iyi düzeyde olduğu anlaşılmıştır.

6.2.2. Organizasyon, Turnuva ve Festivaller

Köylerdeki mevcut durumla ilgili olarak muhtarlara köylerinde şimdiye kadar herhangi bir sportif veya geleneksel organizasyon, turnuva, festival gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği sorulduğunda, Muhtarların 20'si (%8) "Evet, yapıldı." diye görüş belirtirken, muhtarların 230'u (%92) ise "Hayır yapılmadı." diye görüş beyan etmişlerdir. Konuya daha açıklık kazandırmak adına olumlu görüş belirten muhtarlara, Yapılan bu faaliyetlerin neler olduğu sorulmuştur. Muhtarların görüşleri doğrultusunda bunların; Kaymakamlık Turnuvası, Festival, Köyler arası Spor Karşılaşmaları, Amatör Küme Maçları, Kendi Aramızdaki Turnuvalar, Halı Saha Turnuvaları olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda yapılan faaliyetlerin kimler tarafından gerçekleştirildiği sorusuna ise muhtarların verdikleri cevaplardan; 8 tanesinin kaymakamlık tarafından, 12 tanesinin kendileri tarafından gerçekleştirildiği anlaşılmıştır. Bununla birlikte muhtarların 51 Âdeti (% 20.4) ise bu tür faaliyetlerin çok iyi olduğunu ama şimdi yapılmadığını, eskiden köylerde çeşitli sportif faaliyetlerin ve köyler arası turnuvaların yapıldığını ve bunun çok güzel olduğunu, şimdide yapılmasının çok olumlu sonuçlarının olacağına dair fikirlere sahip oldukları, muhtarların görüşlerinden ortaya çıkmıştır. Yukarıda beyan edilen görüşler ışığında; her ne kadar istekli olsalar da köylerde yeteri kadar sportif veya geleneksel organizasyon, turnuva, festival düzenlenmediği, düzenlenmiş olanlarında merkezi veya yerel yönetimlerden ziyade, çoğunluğunun köylülerin şahsi girişimleriyle gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

6.2.3. Yerel Yönetim Desteği

Yerel yönetim desteğinin köylerin spor ve spor hizmetleriyle tanışması ve her konudaki gelişimi açısından çok önemli olduğu gerçeğinden hareketle, yine köylerdeki mevcut durumu tespit amaçlı olarak muhtarlara, yerel yönetimlerden spor tesisleri için herhangi bir destek alıp almadıkları konusunda görüşlerini belirtmeleri istenmiştir.

Muhtarların 15'i (%6) destek aldıklarını ifade ederken, muhtarların 235'i (%94) destek almadıklarını ifade etmişlerdir. Destek aldıklarını ifade eden muhtarlara “Destek alınan kalemlerin neler olduğu “ sorulduğunda; “Halı saha (1), Futbol sahası (1), Ekipman (8), Spor malzemesi (5) olduğunu belirtmişlerdir. Yerel yönetim desteği açısından meseleye baktığımızda köylerin %94'ün spor tesisleri konusunda bu desteği alamadığı, alanların ise tesisten ziyade ağırlıklı olarak spor malzemesi(ayakkabı, çanta, forma vb.), ekipman (kale direği, top, file vb.) içerdiği sonucuna ulaşılmıştır.

6.3. Muhtarların Spor ve Spor Hizmetleri Konusundaki Farkındalık ve Bilinç Düzeylerine İlişkin Sonuç

Muhtarların spor ve spor hizmetleri konusundaki farkındalık ve bilinç düzeylerini tespiti yönelik olarak yapılan görüşmeler sonucunda,” Muhtarların Spor ve Spor Hizmetleri Konusundaki Farkındalık ve Bilinç Düzeyleri” başlıklı bir ana tema oluşturulmuştur. Muhtarlarla yapılan görüşmeler sonucunda, bu ana temaya ilişkin olarak ortaya çıkan alt temalar “Spor Alanlarının Gerekliliği, Yetenekli Sporcu Potansiyeli, Sporun Geliştirilmesi, Sportif Faaliyetlerin Gençlere sunacağı Katkıları” biçiminde sıralanmıştır.

6.3.1. Spor Alanlarının Gerekliliği

Spor ve Spor Hizmetleri Konusundaki Farkındalık ve Bilinç Düzeylerini belirlemeye yönelik olarak ilk önce Muhtarlara, Köylerdeki Spor Alanlarının gerekliği konusunda, köylerde spor alanları olmalı mı? Sorusu yöneltilmiştir. Muhtarların 245 (%98) i “Evet, olmalı.” derken, 5 (%2) i “Hayır, gerek yok.” diye görüş belirtmiştir. Spor alanlarının gerekli olmadığı konusunda görüş belirten muhtarlar bunun nedeni olarak; “Köyler boşalıyor ve genç yok, iş olanakları olsa daha iyi olur, verimli olmaz” şeklinde görüş belirtmişlerdir. Olumlu görüş belirten muhtarların görüşleri doğrultusunda, neden spor alanları olması gerektiğini açıklayıcı olabilmek adına “ Köylerde Spor Alanlarının Gerekliliği” alt teması oluşturulmuştur. Spor alanlarının gerekliği alt teması bağlamında en fazla yüklemenin yapıldığı kodların sırasıyla; Köyler canlanır, Göçü Engeller, Kaynaşma, Sosyalleşme, Birlik Beraberlik, Sağlık Açısından, Gençleri köye bağlar ve sevdirebilir, Gençler Çok Seviyor ve İstiyorlar, Kötü Alışkanlıklar, Boş Zamanları Değerlendirme, İnternet/Tlf Bağımlılığı, Spora Teşvik Olur, Yetenekleri Gelişir, Terör ” olarak belirlenmiştir. Bu alt temalara baktığımızda,

Köylerdeki spor alanlarının varlığının köylere canlılık getireceği, köylerde son zamanlarda yaşanan göçü önleme konusunda etkileyici olacağı, köylerde yaşayan insanlar arasında Kaynaşma, Sosyalleşme, Birlik ve Beraberliğe yol açacağı ve sağlıklı yaşam üzerinde çok olumlu sonuçlar ortaya çıkaracağı konusunda fikirlere sahip oldukları belirlenmiştir. Yine bu bağlamda köyleri gençlere sevdireceği ve bağlayacağı konusunda olumlu katkılar sunacağı, gençlerin sporu çok sevdiğini ve istediklerini dolayısıyla bu taleplere kayıtsız kalamayacağını. Gençler arasında alkol, kumar, içki gibi kötü alışkanlıkların çok yayıldığını köylerdeki spor alanlarının varlığının gençleri bu zararlı alışkanlıklardan, telefon ve internet bağımlılığından ve terörden uzaklaştıracağı. Aynı zamanda da köylerdeki gençlere spor konusunda imkânlar sunacağını ve yeteneklerini geliştireceğine inandıkları muhtarların görüşlerinden tespit edilmiştir.

6.3.2. Yetenekli Sporcu Potansiyeli

Spor ve spor hizmetleri konusundaki farkındalık ve bilinç düzeyleri bağlamında, Köylerdeki Yetenekli Sporcu Potansiyelini tespit amaçlı olarak Muhtarlara, Köylerin içerisinde spor alanında birçok yetenekli sporcuyu barındırdığına inanıp inanmadıkları sorusu yöneltilmiştir. Muhtarların 219'u (%87.6) "Evet, var inanıyorum" derken, muhtarların 31 i (%12.4) "Hayır, inanmıyorum" diye görüş belirttiler. Hayır diye görüş belirten muhtarların görüşleri doğrultusunda " Yetenekli Sporcu Potansiyeli" alt teması oluşturulmuş olup en fazla yüklemenin yapıldığı kodların sırasıyla" Köylerde Genç Kalmıyor. Köyler Boşaldı, Göç Var. Sosyal Medya Geçleri Mahvetti. Terör. Köy Okullarının Kapanması" olduğu ortaya çıkmıştır. Bu alt temalar incelendiğinde,

Muhtarların çok büyük bir çoğunluğu (%87.6) köylerin içerisinde spor alanında kesinlikle birçok yetenekli sporcuyu barındırdığına inanmalarına rağmen, bu konuda olumsuz kanaate sahip muhtarların varlığı ve bu konudaki fikirleri dikkat çekmektedir. Olumsuz kanaate sahip muhtarlar; köylerdeki yetenekli sporcu potansiyelinin gençlerin köye olan ilgisizliği ve köyde kalmamalarından olumsuz yönde etkilendiği ve pek çok yeteneklerin kayıp olduğunu. Göç olaylarının köylerdeki yetenekli sporcuları köyden kopardığı, şehir hayatında aradığı ortamı bulamayan gençlerin kalabalık ortamlarda ikilem yaşadıklarını ve hatta spor ortamından uzaklaşıp başka işlerle uğraştıkları, bu nedenle spora karşı ilgilerinin kalmadığı bunda ülke sporuna olumsuz yansımalarının olacağı. Sosyal medyanın gençleri olumsuz etkilediğini, onları kendine bağımlı hale

getirdiğini ve onları hareketsiz, ekran başında, tembel, toplumdan uzak bir yapıya büründürdüğünü, böyle olan gençlerinde spordan uzaklaştıklarını ve kendilerini ekrana hapsettikleri. Terör yüzünden köylerin boşaldığını, spor alanı da dâhil yatırım yapılamadığını, gençlerin kafasının karışık olduğunu ve her alanda olduğu gibi yetenekli sporcu potansiyelinin ve köylerin bundan olumsuz etkilediği muhtar yorumlarından tespit edilmiştir. Bu durum spor alanlarının köylerde gerekliliğini destekler mahiyettedir.

6.3.3. Sporun Geliştirilmesi

Köylerinde Sporun geliştirilmesi için Muhtarlara girişimleri sorulduğunda Muhtarların 75'i (%30)" Evet, girişimde bulundum" derken, muhtarların 175'i (%70)" Hayır, girişimde bulunmadım" diye görüş belirttiler. Muhtarların olumlu ve olumsuz görüşleri doğrultusunda " Sporun Geliştirilmesi" alt teması oluşturulmuştur. Sporun geliştirilmesi alt teması bağlamında en fazla yüklemenin yapıldığı kodlar sırasıyla;" Gençlere Faydam Olsun Diye, Gençler Seviyor ve Çok İstiyor, Köyümün Başka İhtiyaçları Yüzünden, Köyler Boşalıyor Gençler Köyden Kaçıyorlar " olmuştur. Bu doğrultuda alt temalara baktığımızda,

Köylerde sporun geliştirilmesi konusunda olumlu kanaate sahip ve bu konuda girişimde bulunan muhtarlar; köylerinde sporu geliştirmek için çeşitli girişimlerde bulunduklarını çünkü gençlerin sporu çok sevdiklerini ve istediklerini. Bunun kendilerini olumlu yönde etkilediğini ve köylerinde sporun geliştirilmesi için onları bir takım faaliyetlere zorladığı ve bunu yaparken de amaçlarının gençlere bir faydalarının dokunması olduğunu, gençlere faydalı olma duygusunun kendilerini çok mutlu ettiğini belirtmişlerdir. Sporun geliştirilmesi konusunda girişimde bulunmayan muhtarlar ise; girişimde bulunmamalarının nedeni olarak, köylerin de halledilmeyi bekleyen başka ihtiyaçlarının varlığı, köylerinin boşalıyor ve gençlerin köylerden adeta kaçıyor olmalarının girişimde bulunmalarını engellediği konusunda görüş belirttiler. Bu görüşler doğrultusunda köylerin başka ihtiyaçlarının varlığı ve genç nüfusun eksi yöndeki hareketliliği sporun geliştirilmesi için muhtarların girişimde bulunmalarını olumsuz etkilediği anlaşılmıştır.

6.3.4. Sportif Faaliyetlerin Gençlere Sunacağı Katkılar

Bu araştırma kapsamında köylerdeki sportif faaliyetlerin gençlerin gelişmesine katkı sağlayıp sağlayamayacağı konusunda Muhtarlara görüşleri sorulduğunda

Muhtarların 245'i (% 98)" Evet, sağlar" derken, muhtarların 5'i (%2)" Hayır, diye" görüş belirttiler. Hayır diyenlere niçin böyle düşündükleri sorulduğunda ise" Köyler Boşalıyor, Gençler Kaçıyor. Okumaya Meyletseler Daha İyi Olur " diyerek fikirlerini beyan ettiler. Muhtarların görüşleri doğrultusunda "Köylerdeki Sportif Faaliyetlerin Gençlere Sunacağı Katkılar" alt teması oluşturulmuş olup bu bağlamda en fazla yükleme yapılan kodların sırasıyla "Kaynaşma, Kötü Alışkanlıklar, İnternet/Tlf Bağımlılığı, Sağlık, Terör, Yetenek, Sporu teşvik, " alt temaları olduğu tespit edildi. Bu doğrultuda alt temalara baktığımızda,

Köylerdeki sportif faaliyetlerin gençlerin gelişmesine katkı sağlayacağı konusunda olumlu kanaate sahip muhtarlar; köylerindeki gençlerin gittikçe toplumdan koptuklarını, birbirileriyle iletişim kurmadıklarını ve hatta çoğu akranlarını tanımadıklarını belirtmişlerdir. Köylerdeki sportif faaliyetlerin gençlerin gelişmesine olumlu katkılar sunacağını ve onlar arasında kaynaşmayı, sosyalleşmeyi ve birlik beraberliği artıracığını ve yeniden arkadaşlık ortamlarını oluşturacağına inandıklarını. Zararlı alışkanlıkların gençlerde meydana getirdiği tahribatın çok büyük olduğunu, sportif faaliyetlerin ise gençleri kötü alışkanlıklardan uzak tutacağı konusunda inançlara sahip olduklarını. Bu bağlamda muhtarlar, teknolojik gelişmelerden çok rahatsız olduklarını çünkü telefonun ve internetin çocuk ve gençleri esir aldığını, onları bağımlı hale getirerek hiçbir şeyle ilgilenmeyen robotlara dönüştürdüğünü belirtmişlerdir. Köylerdeki sportif faaliyetlerin gençleri telefon ve internet bağımlılığından uzak tutacağına inandıklarını ve bu tür faaliyetleri desteklediklerini ifade ettiler. Muhtarlar, terör yüzünden köylerin boşaldığını, gençlerin gelecek konusunda belirsizlik yaşadıklarını, psikolojilerinin bozulduğunu ifade etmişlerdir. Onları normal yaşamlarına motive etmek, devletine ve milletine bağlı olmalarını sağlamak ve terörden uzak durmalarını sağlamak için sportif faaliyetlerin ve spor tesislerinin varlığının gençleri terör ve onun olumsuz etkilerinden uzak tutacağı konusunda fikirlere sahip olduklarını. Sağlığın çok önemli olduğunu özellikle gençler ve çocuklar gelişme çağında olduklarından daha iyi gelişmeleri gerektiğini, bununda en iyi spor yaparak sağlanabileceğine inandıklarını ifade ettiler. Köylerdeki sportif faaliyetlerin sadece gençleri değil aynı zamanda yaşlıları da sağlık açısından olumlu yönde etkileyeceği konusunda olumlu fikirlere sahip olduklarını. Sadece tesislerin olmasının işe yaramadığını sık sık sportif faaliyetlerin düzenlenmesi gerektiğini, sportif faaliyetlerin gençlerin yeteneklerini geliştireceğini ve onları spora teşvik edeceği konusunda olumlu

görüşlere sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Muhtarların bu konudaki görüşlerine bakıldığında, Köylerdeki spor alanlarının ve spor hizmetlerinin varlığının muhtarlar için ne ifade ettiği daha iyi anlaşılmaktadır. Yine bu bağlamda muhtarların ifade ettikleri açıklamaların bilimsel çalışmalarla uyduğu gözlemlenmiştir. Meseleye bu açıdan bakıldığında da muhtarların yerel yönetimler ve sportif konulardaki bilinç düzeylerinin küçümsenemeyecek derecede ileri seviyede olduğu söylenebilir. Yerel yönetim birimlerinin en küçüğü olan köylerin gelişen teknolojik imkânlarla beraber artık şehirlere yakınlığı artmış ve gelişen kitle iletişim araçları sayesinde şehirlerde sunulan sosyal, sportif, kültürel imkânların köylere de sunulması isteği artış göstermiştir. Halka en yakın hizmet birimi olarak kabul edilen köy muhtarlarının, gençler konusundaki hassasiyetleri ve onlara hizmet etme düşünceleri, bilinç seviyelerindeki artış Türk toplumunun geldiği seviyeyi göstermesi açısından önemlidir.

6.4. Köy Muhtarlarının Spor Hizmetleri Konusunda Yerel Yönetimlerden Beklentilerine İlişkin Sonuçlar

Muhtarlar açısından spor hizmetleri konusunda yerel yönetimlerden beklentilerini belirlemeye yönelik muhtarlarla yapılan görüşmeler sonucunda” Muhtarlar Açısından Spor Hizmetleri “ ana temasının oluşturulmuştur. Yine muhtarların görüşleri doğrultusunda, bu ana temaya ilişkin olarak ortaya çıkan alt temalar “ Gerekliklik, Girişimcilik, Tercihler, Beklenti ve Öneriler “ biçiminde sıralanmıştır.

6.4.1. Gerekliklik

Köylerde yapılacak sportif faaliyetler için yerel yönetimlerin desteğinin gerekliliği konusunda muhtarlara” Yerel yönetimler spor hizmetleri konusunda köylere destek vermeli mi?” sorusu yöneltilmiştir. Muhtarların 239’u (% 95.6)” Evet ”vermeli derken, muhtarların 11’i (%4.4)” Hayır” diye görüş belirttiler. Hayır diyenler buna neden olarak” Köyler Boşalıyor, Genç yok. Köylerin Başka ihtiyaçları var. “ diye fikir beyan ettiler. Destek verilmeli diyen muhtarların görüşleri doğrultusunda “Gerekliklik” alt teması oluşturulmuştur. Bu alt tema bağlamında en fazla yüklemenin yapıldığı kodlar sırasıyla; Maddi imkânsızlık, Gençleri köye bağlar, Bilgi eksikliği, Köylerin canlanması, Kaynaşma, Göçü engeller, Vatandaşlık hakkı, Sporun gelişmesi, Devletin görevi, olmuştur. Bu doğrultuda alt temalara baktığımızda,

Köylerde yapılacak spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetimlerin desteğinin gerekliliği konusunda olumlu kanaate sahip muhtarlar; köylerdeki sportif faaliyetler ve

spor alanları yapılması için yeterli maddi imkân, bilgiye ve donanıma sahip olmadıklarını. Bu konuda kendilerine yeterli destek verilmesi halinde ise muhtarlar ve köylüler olarak her türlü yardımcı olacaklarını ve bu konuda kendilerine verilecek destek konusuna olumlu yaklaştıklarını. Ayrıca köylerindeki gençlerin artık köylerde kalmak istemediklerini çünkü onların talep ve beklentilerinin arttığını, sosyal ve sportif tesisler, alanlar istediklerini, spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetim desteğinin verilmesi halinde gençlerin köylerini seveceği, onları köylerine bağlayacağını ve köylerin canlanacağını vurguladılar. Muhtarlar, köylerde meydana gelen ve çok büyük boyutlara ulaşan göç olayları yüzünden köylerin boşaldığı, bundan tarımın ve ülke ekonomisinin olumsuz etkilendiği. Yerel yönetim desteğinin köylerde son zamanlarda artış gösteren göçü engelleyebileceğini ve gençler için köylerin daha cazip hale geleceği, bunun köylüler ve gençler arasında kaynaşmayı ve birlik beraberliği artıracaklarını insanların bir araya gelmelerini sağlayacağını belirtmişlerdir. Yine bu doğrultuda, spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetim desteğinin köylerdeki spor ortamını canlandıracağını ve genç yetenekleri ortaya çıkaracağını. Bu ülkenin vatandaşı olduklarını, vergi verdiklerini dolayısıyla spor alanları ve faaliyetleri için yerel yönetim desteğinin vatandaşlık hakları ve devletin vatandaşına karşı görevi olduğunu ve devletin desteğini arkalarında hissetmelerinin onları olumlu yönde etkileyeceği konusunda görüşlere sahip oldukları muhtarların görüşlerinden tespit edilmiştir.

6.4.2. Girişimcilik

Yerel yönetimlere, köylerinde spor alanları veya tesisleri yapılması konusundaki müracaatları sorulduğunda, muhtarların 72'si (% 28.8)" Evet, müracaat ettim" derken, muhtarların 178'i (%71.2)" Hayır, etmedim" diye görüş belirttiler. Evet diye görüş belirten muhtarlar bunun nedeni olarak" Maddi İmkânımız Olmadığından, Spora ve Gençlere Faydam Olsun Diye, Köyüm Gelişsin Diye, Gençler Çok Seviyor ve İstiyor. "diye fikir beyan ettiler. Hayır diyen muhtarların görüşleri doğrultusunda" Girişimcilik" teması oluşturulmuştur. Bu alt tema bağlamında en fazla yüklemenin yapıldığı kodların sırasıyla; "Yapmazlar Diye Düşündüm. Köyler Boşalıyor ve Genç Nüfus Az. Köyümün Başka İhtiyaçları Vardı. Siyasi Gücümüz Olmadığı İçin. Bilmiyordum. " olduğu tespit edildi. Bu doğrultuda alt temalara baktığımızda,

Köylerde spor alanları veya tesisleri yapılması konusunda yerel yönetimlere müracaat etmeyen muhtarlar, köylerinde spor alanları ve tesisler yapılması için yerel

yönetimlere müracaat etmediklerini, çünkü böyle bir haklarının olduğunu bilmediklerini bununda konu hakkındaki Bilgi eksikliklerinden kaynaklandığı. Ancak daha önceleri başka konularda çok müracaatlarının olduğunu, ama büyük çoğunluğunun karşılanmadığını bununda kendilerinde “ Nasıl olsa yapmazlar, uğraşmaya gerek yok” diye düşünmelerine yol açtığını belirttiler. Ayrıca köylerinin başka ihtiyaçlarının olduğunu, bunları halletmeden spor için uğraşmalarının köylülerin tepkisini çekeceğini ve bunun da spor alanları ve tesisler için yerel yönetimlere müracaat etmelerini engellediği. Muhtarlar, işlerin halledilmesi için siyasi güce sahip olmak gerektiğini ve bununda kendilerinde olmadığını, başka ihtiyaçları için önceki müracaatlarında bazı siyasilerin araya girerek kendilerine yapılacak bazı hizmetleri başka yerlere kaydardıklarını. Köylerde yaşanan yoğun göç olayı nedeni ile genç nüfusun köyleri terk ettiklerini ifade ettiler. Bu görüşler doğrultusunda muhtarların, köylerinde spor alanları ve tesisler yapılması için yerel yönetimlere niçin müracaat etmedikleri belirlenmiştir.

6.4.3. Tercihler

Muhtarlara, yerel yönetimlerden spor hizmetleri konusundaki tercihleri sorulmuş ve muhtar görüşleri doğrultusunda “ Tercihler” alt teması oluşturulmuştur. Bu alt tema bağlamında en fazla yüklemenin yapıldığı kodlar sırasıyla; Spor alanları ve Tesisleri (145), Spor Organizasyonları (67) Malzeme yardımı(20), Maddi Yardım(15) Danışmanlık(3)” olmuştur. Bu doğrultuda alt temalara baktığımızda,

Muhtarlar köyleri için yerel yönetimlerden öncelikli olarak spor tesisleri ve alanları istediklerini belirtmişlerdir. Ama sadece bu alanların yapılmasının tek başına yeterli olmadığını, buralarda sportif faaliyet ve organizasyonlarında sık sık yapılması gerektiğini ancak böyle olursa gençlerin ilgisini çekeceğini ve faydalı olabileceği konusunda görüşlerini belirttiler. Bazı muhtarlarda büyük çaplı hizmetler sunulamıyorsa hiç değilse gençleri spora özendirmek ve onlara değer verildiğini göstermek için spor malzemesi yardımı yapılabileceğini, ancak malzeme konusunun bir şekilde kendileri tarafından da aşılabileceğini ifade ettiler. Maddi yardım ve danışmanlık talebinde bulunan muhtarlar da eğer bu talepleri karşılanırsa, yerel yönetimlerin bu hizmetleri sunacak imkânı bulamaması halinde, kendilerinin de bu hizmetler için ellerinden gelen destek verebilecekleri, görüşlerinden tespit edilmiştir.

6.4.4. Beklenti ve Öneriler

Muhtarlara, spor hizmetleri konusunda yerel yönetimlerden başka beklentilerinin olup olmadığı konusunda görüşleri sorulmuş ve muhtarlarla beraber ve onların fikirleri de alınarak “ Öneriler” alt teması oluşturulmuştur. Bu alt tema bağlamında en fazla yüklemenin yapıldığı kodlar sırasıyla” Göçün engellenmesi ve gençlerin köyde istihdamı. Köylere veya merkezi yerlere spor tesisleri yapılması. Yaşlılara hitap eden spor parklarının yapılması, köy okullarının tekrar açılması veya liseler yapılması, okul ve cami bahçelerinin spor için etkin hale getirilmesi, köy ligleri kurulması, köylerde beden eğitimi öğretmeni istihdamı, spor organizasyonları” olduğu belirlenmiştir. Bu bağlamda araştırmanın alt problemleri dâhilinde belirlenen öneriler aşağıda ifade edilmiştir.

Birinci Alt Probleme İlişkin Öneriler

Köylere veya Merkezi Yerlere Spor Tesisleri Yapılabilir

Öneriler teması bağlamında muhtarlar, yerel yönetimlerden köylere, eğer her köye mümkün değilse bile beş on köyün ulaşabileceği merkezi yerlere, spor tesisleri ve alanları yapılmasını ve bunun beklentisi içerisinde oldukları konusunda görüşlerini ifade etmişlerdir.

Spor Organizasyonları Yapılabilir

Yine öneriler alt teması bağlamında muhtarlar, köylere spor tesisi ve alanları konusunda hizmet götürülse bile bunun sadece tek başına bir anlam ifade etmeyeceğini, bununla birlikte köyde ve köyler arasın da spor organizasyonlarının düzenlenmesini istediklerini, bunun gençler ve köyde yaşayan herkesi mutlu edeceğini ve olumlu yansımalarının olacağı konusunu vurgulamışlardır.

İkinci Alt Probleme İlişkin Öneriler

Göçün Engellenmesi ve Gençlerin Köyde İstihdamı Sağlanabilir

Muhtarlar, yerel yönetimlerin köylere spor hizmetleri götürmesinin köylerde meydana gelen göç olayını engelleyebileceğini ve gençlere köyleri sevdirebileceğini düşündüklerini. Aynı zamanda köylerde yine gençlere yönelik olarak istihdamı

sağlamak için mesleki, sosyal, sportif, kültürel faaliyetler yapılabileceği ve bunları istediklerini belirtmişlerdir.

Okul ve Cami Bahçelerinin Spor İçin Etkin Hale Getirilebilir

Muhtarlar, köylerdeki Okulların ve Camilerin bahçelerinin sportif etkinlikler için aktif hale getirilebileceğini ve bunun hem gençler açısından, hem de yaşlılar ve onların sağlığı açısından olumlu sonuçlarının olacağı konusunda görüşlerini ifade etmişlerdir.

Köy Okullarının Tekrar Açılması veya Liseler Yapılması Sağlanabilir

Yine bu bağlamda muhtarlar köy okullarının kapanmasının iyi olmadığını çünkü taşınmalı eğitimle çocukların başka köylere gittiğini, neredeyse günün tamamını yolda geçirdiklerini. Bu nedenle değil spor başka şeylerle de yetenekleri olmasına rağmen ilgilenemediklerini, tekrar açılmasını ve hatta imkân dâhilinde liseler yapılmasını, bunun köylerdeki spor alanında ve diğer alanlardaki yetenekli gençlerin keşfedilmesine, bir araya gelmelerine vesile olacağını, kaynaştıracığına ve genç nüfusun köyde ikamet etmesini sağlayacağına inandıklarını belirtmişlerdir.

Köylerde Beden Eğitimi Öğretmeni İstihdamı Sağlanabilir

Muhtarlar, köylerindeki okullarda beden eğitimi öğretmeni istihdam edilmesini istediklerini. Çünkü köylerde spor alanında çok yetenekli gençlerin bulunduğunu, daha küçükken bunların keşfedilmesi, yeteneklerinin geliştirilmesi, rehberlik yapılmasının önemli olduğunu, bunun köylerdeki gençler ve köylüler için çok verimli sonuçlarının olacağı konusunda çok olumlu görüşlere sahip olduklarını belirtmişlerdir.

Üçüncü Alt Problem Bağlamında Yerel Yönetimlere İlişkin Öneriler

Köy Ligleri Kurulabilir

Muhtarlar, amatör küme maçları gibi köy liglerinin kurulmasını istediklerini bunun köylüleri ve gençleri çok mutlu edeceğini bunun gençler ve köyler açısından çok olumlu sonuçlarının olacağı konusunu vurgulamışlardır.

Yaşlılara Hitap Eden Spor Parkları Yapılabilir

Muhtarlar, yerel yönetimlerden köylere sadece gençlere yönelik spor hizmeti değil aynı zamanda yaşlılarında spor yapmaları için spor parkları yapılmasını

istediklerini, köydekilerinde bu konuda taleplerinin olduğu, bunun yaşlılar açısından çok olumlu sonuçlarının olacağını düşündüklerini vurgulamışlardır.

Çağımızda kent yaşamının insanlar üzerinde meydana getirdiği psikolojik, sosyolojik ve toplumsal olumsuzluklar ve yaşanan felaketler (covid 19, depremler vb.) insanlar ve çevre üzerinde çok büyük tahribatlara yol açmıştır. İnsanlar başlarına gelen bu felaketler sonucunda kent yaşamının kalabalık ve yoğun ortamının hayatlarından maddi ve manevi neleri götürdüğünü geçte olsa fark edip doğal yaşama dönmek için yollarını aramaya başlamışlardır. Yaşanan bu süreçte yıllarca kırsal kesimden kentlere doğru olan göç olayının tersine döndürülmesi için oluşan şartlar bu günkü kadar uygun olmamıştı. Araştırmamız sonucunda ortaya çıkan ve köy muhtarlarının da belirttiği: köyler de göç var, köyler boşalıyor ve gençler kaçıyorlar onlara köyü sevdirmek, köyde kalmalarını teşvik etmek için sportif ve sosyal faaliyetleri çok olumlu buluyoruz, söylemlerinden hareketle. Hazır toplumun büyük bir kesiminde bu hava oluşmuşken köylerin cazibesini artıracak tesis ve faaliyetlere ağırlık verilmelidir. Bu bağlamda daha önceleri çeşitli hükümet politikalarında yer alan; Tarım köy, Merkez köy, Köy kent, Örnek köy gibi Sporcu köy projesi devreye sokulabilir. Süreç yakından takip edilerek köyler, gençler, yetenekler ve spor konusundaki etkileri gözlemlenerek merkezi ve özellikle yerel yönetimlerin bundan sonrası için kırsal kesim planlamalarını ve politikalarını ona göre yapmaları sağlanabilir. Muhtarlar sadece yerel halk ile yönetimler arasında aracı olmaktan çıkarılıp yetki ve sorumlulukları arttırılmalıdır. İller Bankası aracılığıyla yerel yönetimlere nüfus sayısı kadar her yıl ödenek aktarımı gerçekleştirilmektedir. Bu model köyler içinde uygulanabilir. Böylece köylere geri dönüşün önü açılabilir ve kısmende olsa Yerel yönetimlerin çeşitli sebeplerle köylere götüremediği sosyal, sportif, kültürel ve yöresel hizmetlerin köylerin kendileri tarafından gerçekleştirilmesi sağlanabilir.

Yapmış olduğumuz bu araştırmada biz köylerdeki mevcut durumu tespit etmeye, köy muhtarlarının spor ve spor hizmetleri konusunda farkındalık ve bilinç durumlarıyla, yerel yönetimlerden beklentilerini ve yerel yönetimlerin onların beklentilerini ne kadar karşılaya bildiğini tespit etmeye çalıştık. Bundan sonra bu konuyla ilgili çalışma yapacaklar için yerel yönetimlerin kırsal kesim ve köylere götürülecek spor hizmetleriyle ilgili düşünceleri, çekinceleri, imkânları ve konuyla ilgili politikaların sahaya yansımalarındaki olumlu ve olumsuzlukların araştırılmasının alana çok büyük katkılarının olacağını düşünmekteyiz.

KAYNAKLAR

1. Yatkın A, Demiral NP. *Kamu Yönetimi*, 1. Baskı. İstanbul, Lisans Yayıncılık, 2013: 31-79.
2. Sosyal hizmet uzmanı. Org. Devlet Kuramları, Refah Devletin Ortaya Çıkışı ve Refah Devleti Sosyal Hizmet İlişkisi. https://www.sosyalhizmetuzmani.org/devlet_shm.htm, Son erişim tarihi 17 Ağustos 2020.
3. Mobley, TA. Yönetim ve liderlik üzerine düşünceler. *Park ve Rekreasyon İdaresi Dergisi* 1986, 4 (1): 11-13.
4. Uçar A. Türkiye’de spor ve rekreasyon politikalarının oluşumu ve bu hizmetlerin sunumu. *Yerel Politikalar Dergisi* 2014, 6: 27-48.
5. Türk Dil Kurumu. Muhtar Kimdir? [Http://Www.Tdk.Gov.Tr/Index.Php?Option=Com_Gts&Arama=Gts&Guid=Tdk.Gts](http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=tdk.gts), Son erişim tarihi 02 Ağustos 2020
6. Asarkaya S. Mahalle Muhtarlıklarının Mahalle Sorunlarının Çözümündeki Rolü: Aksaray Örneği. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Aksaray: Aksaray Üniversitesi, 2015.
7. Eğitimciler Birliği Sendikası. Türk İdari Sistemi. *Müdür Yardımcılığı Hazırlık Kitabı*, 2. Baskı, Ankara, Semih Ofset, 2015: 347.
8. Aydın A H. *Kamu Yönetimine Giriş*, 2. Baskı. Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2012: 118.
9. Arslan N.T. İdari ve mali paylaşım açısından merkezi yönetim yerel yönetim ilişkileri, *İ.Ü. Siyasal Bilgiler Dergisi* 2005,33: 191-210.
10. Göküş M, Bayrakçı E, Alptürker H. Mahalle yönetimi ve mahalle muhtarlarının vatandaşlar tarafından değerlendirilmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 2013,18(2): 31-45.
11. Yüksel F. Kamu Yönetiminde Yeni Eğilimler Perspektifinde Türk Kamu Yönetiminde Reform İhtiyacı ve Kamu Yönetimi Reform Tasarısı. İçinde: Yılmaz A, Ökmen M (editörler) *Kamu Yönetimi*, 2. Baskı. Ankara, Gazi Kitabevi, 2004: 1-22.

12. Sezer Ö. Kamu hizmetlerinde müşteri (vatandaş odaklılık): Türkiye’de kamu hizmeti anlayışı açısından bir değerlendirme. *Sosyal Bilimler Dergisi* 2008,4(8): 147- 71.
13. Eryılmaz B. *Kamu Yönetimi*, 5. Baskı. Kocaeli, Umut Tepe Yayınları, 2012:110-56.
14. Çevik HH. Türkiye’de kamu yönetimi başarısızlığına teorik bir yaklaşım. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi* 2004, 59(3): 43-78.
15. Aycan A, Polat E, Uçan Y. Takım Özdeşleşme Düzeyi İle Profesyonel Futbol Müsabakalarına Seyirci Olarak Kararını Etkileyen Değişkenler Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 2009, 7: 169-74.
16. İnan T. Türkiye’deki Futbol Kulüplerinin Gişe Gelirlerini Arttırmaya Yönelik Uygulamaların İncelenmesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Doktora Tezi, Adana: Çukurova Üniversitesi, 2007.
17. Altınsoy E. Öğretmen Adaylarının Futbola Yönelik Tutumları ve Takımları İle Özdeşleşme Durumları. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Aksaray: Aksaray Üniversitesi, 2014.
18. Kazak H. İlköğretim Öğrencilerinin Spora Başlamasında Sosyal Faktörlerin Rolü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya: Sakarya Üniversitesi, 2010.
19. Demirel M, Karahan B, Ünlü H. Farklı üniversitelerdeki spor taraftarlarının takımları ile özdeşleşme düzeyleri. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 2007, 2(1): 76-86.
20. Koruç Z. Bayar P. Egzersizin Depresyon Tedavisindeki Yeri ve Etkileri. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimler Dergisi* 2004, 15 (1): 49-64.
21. Ramazanoğlu F, Karahüseyinoğlu MF, Demirel ET, M. Oğuz Ramazanoğlu MO, Altungül O. Sporun toplumsal boyutlarının değerlendirilmesi. *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları Dergisi* 2005, 1(1): 153-57.
22. Devlet Planlama Teşkilatı. Beşinci beş yıllık kalkınma planı. Özel ihtisas komisyon spor raporu, *D.P.T. Yayınları*, 1983: 18.

23. Basım, N. ve Metin A. *Spor Yönetimi*, 2. Baskı. Ankara, Detay Yayıncılık, 2009: 3-29.
24. İnal AN. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimi*, 5.Baskı. Ankara, Nobel Akademik Yayıncılık, 2015: 4-35.
25. Aracı, H; *Okullarda Beden Eğitimi*, 6. Baskı. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 2004.
26. Yetim, A. *Sosyoloji ve Spor*. 1. Baskı. İstanbul, Morpa Yayıncılık, 2005: 132-33.
27. Özbaydar S. *İnsan Davranışlarının Sınırları ve Spor Psikolojisi*, 1 Baskı. İstanbul, Altın Kitaplar Yayınevi, 1986: 28-93.
28. Yalçınkaya M, Saracaloğlu A, Varol R. Üniversite öğrencilerinin spora ilişkin görüşleri ve beklentileri. *Spor Bilimleri Dergisi* 1993, 4: 2-13.
29. Atasoy B, Kuter FÖ. Küreselleşme ve Spor. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 2005, 18(1): 11 – 22.
30. Alemdar K. Toplum ve Spor. In. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Derneği Bildiri Özetleri*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları. 2000.
31. Karaca U. Hayalin içinde hayal mi var? *Tam saha TFF Dergisi* 2011, 76: 40-1.
32. Yıldırım Y, Kaplan G. Sporda Yeni Akademik Çalışmalar. İçinde: İlkım M, Özdemir M (editörler) *Kalkınma Planlarında Sporun Yeri*, 1.Baskı. Malatya, Sonçağ Matbaacılık, 2020: 15-35.
33. Esen Ş, Akça Y. 24 Kasım 2018 Genel seçimlerinde siyasi parti beyannamelerinde spora yaklaşım. In: *3rd International Eurasian Conference on Sport Education and Society*, Mardin: International Science Culture and Sport Association press; 2018: 39
34. Çetin C. Rusya'dan 50 milyon dolarlık yatırım. *Tam Saha. TFF Dergisi* 2011, 75: 50-51.
35. Can Y, Soyer F, Güven H. Spor hizmetlerinde verimliliği etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi. In: *1. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Kongresi Bildirileri*. Ankara: Gazi Üniversitesi Yayınları. 2000, 2: 182-200.
36. Ekmekçi YA, Ekmekçi R, İrmış A. Küreselleşme ve spor endüstrisi. *Pamukkale Journal of Sport Sciences* 2013, 4(1): 91-117.

37. Saros N, Gökdoğan E. Veri tabanları, elektronik kaynak çeşitliliği ve danışma hizmetleri. In: *ÜNAK Bilimsel İletişim ve Bilgi Yönetimi Sempozyumu*. Ankara: Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği Yayınları. 2006.
38. Yazıcı AG. Toplumsal dinamizm ve spor. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi* 2014, 3(1): 394-405.
39. Sayan İ Ö. Türkiye de İdari Sistem ve Örgütlenmesi. Konrad Adenauer-Stiftung, 2013. http://www.kas.de/wf/doc/kas_34517-1522-12-30.pdf?1305290819 Son erişim tarihi 21 Eylül 2020
40. Gözler K, Kaplan G. *İdare Hukuk Dersleri*, 20. Baskı. Bursa, Ekin Kitapevi, 2018: 117-228.
41. T.C.Anayasa101-108maddeleri. T.C Anayasası, sayı: 17863, 18.10.1982
42. Eryılmaz B. *Kamu Yönetimi*, 4. Baskı. Ankara, Okutman Yayıncılık, 2011:78-192.
43. Güler BA. *Türkiye'nin Yönetimi*, 5. Baskı. Ankara, İmge Kitapevi, 2018: 379
44. Köklü TE, Gül H. Türkiye'de mahalle muhtarlığının dönüşümü ve yeni muhtarlık algısı. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2017, 1(4): 719-33.
45. Çılgın K, Yirmibeşoğlu F. Yerel demokrasi arayışında mahalle yönetimi. *Planlama Dergisi* 2019, 29(2): 147- 63.
46. Parlak B, Sobacı Z. *Ulusal ve Küresel Perspektifte Kamu Yönetimi Teorik ve Pratik*, 4. Baskı. Bursa, MKM Yayıncılık, 2012: 331-71.
47. Kavruk H, Erdem T, Öztaş N, Keleş İ, Pustu Y, Aktürk B. *Türkiye'de Köy Yerleşimi ve Yönetimi, Sorunları Araştırması*, 1.Baskı. Ankara, TODAİE Yayını, 2012: 290.
48. Gül H, Kiriş HM, Negiz N, Gökdayı İ. *Türkiye'de Yerel Yönetimler ve Yerel Siyaset*, 1. Baskı. Ankara, Detay Yayınları, 2014: 129-231.
49. Güneş Y. Mahalle yönetimi. *Türk İdare Dergisi* 2009, 465: 113-31.
50. Hızlı, M. Osmanlı mahalle imamlarının performanslarına dair. *Tesam Akademi Dergisi* 2014, 1: 41-51.
51. Arıkboğa E. Yerel yönetim açısından mahalle muhtarlığına bir bakış. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi* 1999, 8(3): 103-25.

52. Ortaylı İ. *Tanzimat devrinde Osmanlı mahalli idareleri (1840-1880)*. 2.Baskı. Ankara, Türk Tarih Kurumu Yayını, 2000: 178.
53. Koçberber S. Yeni belediye yasası ile mahalle yönetimi. *Sayıştay Dergisi* 2005,56:103-14.
54. Kavruk H. *Köy ve Mahalle: Yerleşim ve Yönetim Birimi*, 1.Baskı. Ankara, Odak Yayınları, 2004: 111-245.
55. 4541 Sayılı Kanun. T.C Resmi Gazete, sayı: 30468 4 Temmuz 2018
56. Doğar Y. Türk Spor Yönetiminde Âdemi Merkezîleşme Eğilimleri. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı. Doktora Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi, 1994.
57. Turkey H, Aydın AD. Tarihsel süreç içerisinde Türk spor örgütlenmesi. *Diyalektolog Ulusal Sosyal Bilimler Dergisi* 2017, 16: 179-89.
58. Mutlu O. Türk Spor Teşkilatının Yapısal Değişimine Yönelik Önerilerin Değerlendirilmesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Muğla: Muğla Üniversitesi, 2001.
59. 1.Nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi. T.C. Resmi Gazete, sayı: 30474, 10 Temmuz 2018.
60. 1982 Anayasası. T.C. Resmi Gazete, sayı: 2709, 09 Ekim 1982.
61. Doğu G, Kesim Ü, Sivrikaya Ö. Belediyelerin sporla ilgili işlevleri: düzce belediyesi örneği. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi* 2002,11(2): 89-106.
62. Keleş R. Hizmette halka yakınlık ilkesi ve yerel yönetimler. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi* 1995, 4(1): 3-14.
63. Çoban B, Devecioğlu S. Türkiye'deki belediye başkanlarının spor hizmetlerine ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Gazi Beden Eğit ve Spor Bilimleri Dergisi* 2006, 11(1): 1-8.
64. Belediye Kanunu. T.C. Resmi Gazete, sayı: 5393, 3 Haziran 2005.
65. Zengin E, Öztaş C. Yerel yönetimler ve spor. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi* 2008, 55: 49 - 78
66. Tamer M. Yerel yönetimler bütçelerinden yapılacak temsil, ağırlama ve tören giderleri. *DERGİ-DEN Mevzuat Takip Sistemi Dergisi* 2008, 22: 39-51.

67. T.C. İç İşleri Bakanlığı. Birlikler. <https://www.icisleri.gov.tr/illeridaresi/birlikler>.
Son erişim tarihi 3 Ekim 2020.
68. Blaikie N. *Designing Social Research*, 5th ed. Malden, Polity Press, 2009.
69. Silverman D. *Doing Qualitative Research*, 4th ed. London: Sage Publication, 2011.
70. Corbin J, Strauss A. *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory*, 3th ed. Thousand Oaks, CA: Sage Publication Press, 2008: 142-97.
71. Marshall C, Rossman GB. *Designing Qualitative Research*, 5th ed. London: Sage Publications Sage, 2011: 978-81.
72. Denzin NK, Lincoln YS (Ed). *Strategies Of Qualitative Inquiry*, 4th ed. California: Sage Publication, 2013: 163-88.
73. Seale C. *The Quality Of Qualitative Research*, 1th ed. London: Sage Publication, 1999.
74. La Pelle N. Simplifying qualitative data analysis using general purpose software tools. *Field Methods* 2004, 16(1): 85–108.
75. Mason J. *Qualitative Researching*, 2th ed. London: Cromwell Press, 2002: 18
76. Lewins A, Silver C. *Using software in qualitative research: A step-by-step guide*. 2thed. London, Sage Publication Press, 2007.
77. Berg, B. L. *Qualitative research methods for the social sciences*, 4thed. Boston, Allyn and Bacon, 2001.
78. Connell J, Lowe A. Generating grounded theory from qualitative data: the application of inductive methods in tourism and hospitality management research. *Prog Tour Hosp Res*, 1997, 3: 165–73.
79. Tarhan, Ö. Sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının politik okuryazarlığa ilişkin görüşleri. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi* 2015, 9: 649-69.
80. Mello RA. Collocation analysis: A method for conceptualizing and understanding narrative data. *Qualitative Research* 2002, 2(2): 231–43.
81. Fielding N G, Fielding J L. *Linking Data*, 4th ed. London: Sage Publications, 1986.

82. Hendry PM. The future of narrative. *Qualitative Inquiry* 2007, 13(4): 487–98.
83. Frith H, Gleeson K. Clothing And Embodiment: Men Managing Body Image And Using Thematic Analysis In Psychology 99 Appearance. *Psychology Of Men And Masculinity* 2004, 5: 40–8.
84. Lincoln YS, Guba EG. *Naturalistic Inquiry*, 3th ed. Beverly Hills: Sage Publications, 1985.
85. Patton M Q. *Qualitative Research & Evaluation Methods*, 1thed. California: Sage Publication, 2002: 299-301.
86. Sandelowski M. Whatever happened to qualitative description?. *Research In Nursing & Health* 2000, 23: 334-40.
87. Uzuner Y. *Niteliksel Araştırma Yaklaşımı*, 1. Baskı. Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları. 1999: 181-182.
88. Scott J. *A Matter Of Record: Documentary Sources In Social Research*, 1th ed. Cambridge: Polity Press, 1990: 183-6.
89. Miles MB, Huberman AM, Saldaña J. *Qualitative Data Analysis: A Methods Sourcebook*, 3th ed. London: Sage Publication, 2014: 34-41.
90. Saldaña J. *The Coding Manual for Qualitative Researchers*, 2th ed. London, Sage Publication, 2009: 240.
91. Seidman I. *Interviewing as Qualitative Research: A Guide for Researchers in Education and The Social Sciences*, 3th ed. New York, Teacher College Press, 2006: 1–162.
92. Boyatzis RE. *Transforming Qualitative Information: Thematic Analysis And Code Development*, 1th ed. California, Sage Publications, 1998.
93. Braun V, Clarke V. Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research Psychology* 2006, 3(2): 77–101.
94. Hayes N. *Doing Qualitative Analysis In Psychology, Theory-Led Thematic Analysis*, 1th ed. Sheffield: Psychology Press , 1997.
95. Güler A, Halıcıoğlu MB, Taşgın S. *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, 2.Baskı. Ankara, Seçkin Yayınevi, 2015: 331.

96. Bilgin N. *Sosyal Bilimlerde İçerik Analizi Teknikler ve Örnek Çalışmalar*, 2. Baskı. Ankara, Siyasal Kitabevi, 2006: 15-86.
97. Yıldırım A, Şimşek H. *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*, 5. Baskı. Ankara Seçkin Yayınevi, 2005.
98. Büyüköztürk Ş, Çakmak EK, Akgün ÖE, Karadeniz Ş, Demirel F. *Bilimsel Araştırma Yöntemler*, 23. Baskı. Ankara, Pegem Akademi Yayınları, 2010: 6-25.
99. Weston C, Gandell T, Beauchamp J, McAlpine L, Wiseman C, Beauchamp C. Analyzing interview data: The development and evolution of a coding system. *Qualitative Sociology* 2001, 24(3): 381-400.
100. Auerbach CF, Silverstein LB. *Qualitative data: An introduction to coding and analysis*, 1th ed. New York, New York University Press, 2003: 20-150.
101. Basit TN. Manual or electronic? The role of coding in qualitative data analysis. *Educational Research* 2003, 45(2): 143-54.
102. Brent E, Slusarz P. "Feeling the beat": Intelligent coding advice from metaknowledge in qualitative research. *Social Science Computer Review* 2003, 21(3): 281-303
103. Ryan GW, Bernard HR. Techniques to identify themes. *Field Methods* 2003, 15(1): 85-109.
104. Serter N. *Türkiye'nin Sosyal Yapısı* " İstanbul: Filiz Kitabevi, 1994
105. Tümtaş MS, Ergun C. Göçün toplumsal ve mekânsal yapı üzerindeki etkileri. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 2016, 21(4): 1347-59.
106. Kaştan Y. Türkiye'de cumhuriyet dönemi iç göç hareketleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 2016, 9: 42.
107. Şen M. Türkiye'de iç göçlerin neden ve sonuç kapsamında incelenmesi. *Çalışma ve Toplum Dergisi* 2014, 1: 231-56.
108. Gül H. ve Ergun C. Kentleşme ve Göç, İçinde: Tuna, M (editör). *Yerleşim Sosyolojisi*, Atatürk Üniversitesi Açık öğretim Fakültesi Yayınları, 1. Baskı. Erzurum, 2014: 5

109. Tahsin E. Köy nüfusundaki Azalış, <https://www.milliyet.com.tr/ekonomi/koy-nufusundaki-azalis-5-yilda-200-bini-asti>. Son erişim tarihi 09 Şubat 2020
110. Pazarlıoğlu, MV. 1980-1990 Döneminde Türkiye’de iç göç üzerine ekonometri model çalışması, *V. Ulusal Ekonometri ve İstatistik Sempozyumu*, Çukurova Üniversitesi, Adana, 2001: 1-24.
111. Sugözü İ H. Kırsal kentsel nüfus, Türkiye’de kırdan kente göç ve cumhuriyetten günümüze göçü önlemeye yönelik yaklaşımlar ve uygulamalar. In: *Şırnak Üniversitesi Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Kongresi Bildirileri*. Şırnak: Asos Yayınevi; 2019: 99
112. Sugözü İH, Hüseyini İ. Tarımsal destekleme politikaları ve kırdan kente göç üzerindeki etkisi: 1986-2015 dönemi Türkiye örneği. *Turkish Studies* 2017, 12(31): 379-96.
113. Yalçın GE, Kara FÖ. Kırsal göç ve tarımsal üretime etkileri. *Harran Tarım ve Gıda Bilimleri Dergisi* 2016, 20(2): 154-58.
114. Sevinç G, Davran MK, Sevinç MR. Türkiye’de kırdan kente göç ve göçün aile üzerindeki etkileri. *Journal Of Economics Business And Political Researches* 2018, 3(6):70-82.
115. Özer A. Bağımlılığı yaratan sosyolojik koşulların göç kentleşme ve organize suç bağlamında irdelenmesi, <http://www.tohav.org/>? Son erişim tarihi 19 Ekim 2020.
116. Güner O. Kırdan kente göç bağlamında gençlerde oluşan kültür ve kimlik ikilemleri, <http://www.kayaburun.com/yayinlar/K%C4%B1rdan%20Kente%20G%C3%B6%C3%A7>, Son erişim tarihi 09 Ağustos 2020.
117. Esen E, Siyez D. Ergenlerde internet bağımlılığını yordayan psikososyal değişkenlerin incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi* 2011, 4 (36): 127-38.
118. Karagülle AE, Çaycı B. The Turkish Online Journal Of Design, Art And Communication, *Tojdac* 2014, 4(1): 1-9.
119. Brown A. Relationships, community, and identity in the new virtual society. *The Futurist* 2011,4: 32-4.

120. Bağcı C. Çevrimiçi toplum ve sanal sosyaliteler: sosyal medya ve özgür dijital dünyanın yeni esaretleri üzerine sosyolojik bir analiz. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 2016, 9: 42.
121. Sağbaş E A, Ballı S, Şen F. Sosyal medya ve gençler üzerindeki etkileri. *Uluslararası Gençlik Araştırmaları Kongresi Bildiri Kitabı* 2016, 4: 153-64.
122. Hughes DJ, Rowe M, Batey M, Lee, A. A tale of two sites: Twitter vs. Facebook and the personality predictors of social media usage. *Computers in Human Behavior* 2012,28(2): 561-69.
123. Techno Crazed. 10 Negative Effects Of Social Media On Children And Teenagers, <http://www.technocrazed.com/top-10-negative-effects-of-social-media-onchildren-and-teenagers>, Son erişim tarihi 10 Eylül 2020.
124. O’Keeffe GS, Clarke-Pearson K. The impact of social media on children, adolescents, and families. *Pediatrics* 2011, 127(4): 800-4.
125. Büküşoğlu N, Baytura AF. Serbest zaman etkinliklerinin gençlerin psiko-sosyal durumlarına ilişkin algısı üzerindeki rolü. *Ege Tıp Dergisi* 2005, 44 (3): 173 -77.
126. Şahan H. Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşme Sürecinde Spor Aktivitelerinin Rolü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Anabilim Dalı. Doktora Tezi Konya: Selçuk Üniversitesi, 2007.
127. Pehlivan Z. Spora katılan çocuklara yönelik ailelerin beklentileri, çocuklarda gözlenen davranış değişimleri ve spora katılımın önündeki engeller. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 2009,7 (2): 69–76.
128. Rutten EA. Stams GJJM, Biesta GJJ, Schuengel C, Dirks E, Hoeksma JB. The contribution of organized youth sport to antisocial and prosocial behavior in adolescent athletes. *Journal of Youth Adolescence* 2007,36:255-64.
129. TBMM. Dijital Oyunlar ve Oyunların Etkileri, https://www.Tbmm.Gov.Tr/Arastirma_Komisyonlari/Bilisim_Internet/Docs/Sunumlar/TurkiyeDijitalOyunlarFederasyonu. Pdf, 2015, Son erişim tarihi 17 Eylül 2020
130. TÜİK. 06-15 Yaş Grubu Çocuklarda Bilişim Teknolojileri Kullanımı ve Medya 2013, <https://www.google.com.tr/search?xsrf>. Son erişim tarihi 05 Ekim 2020.

131. Sağlam M, Kayaduman H. İnternet üzerindeki oyun sitelerinin çocuklara yönelik riskler açısından incelenmesi. *Erciyes İletişim Dergisi* 2018, 5(4): 253-62.
132. Dijilopedi. 2020 Dünya İnternet ve Sosyal Medya Kullanım İstatistikleri <https://dijilopedi.com/2020-dunya-internet-sosyal-medya-ve-mobil-kullanim-istatistikleri>, Son erişim tarihi 13 Ekim 2020.
133. Kuss DJ, Griffiths MD. Online social networking and addiction-A review of the psychological literature. *Int J Environ Res Public Health* 2011, 8:3528-52.
134. Ada S, Tatlı H. Akıllı telefon kullanımını etkileyen faktörler üzerine bir araştırma, *Antalya Akdeniz Üniversitesi XV. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri Kitapçığı* 2013: 179-83.
135. Kuyucu M. Gençlerde akıllı telefon kullanımı ve akıllı telefon bağımlılığı sorunsalı. *Global Media Journal TR Edition* 2017,7(14): 320-51.
136. Arısoy Ö. İnternet bağımlılığı ve tedavisi. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar* 2009,1:55-67
137. Noyan CO, Darçın EA, Nurmedov S, Yılmaz O, Dilbaz N. Akıllı telefon bağımlılığı ölçeğinin kısa formunun üniversite öğrencilerinde Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik Çalışması, *Anadolu Psikiyatri Dergisi* 2015,16 (1): 73-81.
138. Ünal A T, Arslan A. Devlet ve vakıf üniversiteleri eğitim fakültesi öğrencilerinin cep telefonu kullanım sıklıklarını ve marka tercihlerinin karşılaştırılması. *Gaziantep University Journal of Social Sciences* 2013,12 (1): 1-19.
139. Karaaziz M. Keskindağ B. I love my smartphone: a review study of smartphone addiction and related psychological risk factors. *Bağımlılık Dergisi* 2015, 16(2): 78-85.
140. Karagün E, Yıldız M, Başaran Z, Çağlayan Ç. Sosyal fobi özellikleri gösteren üniversite öğrencilerinde rekreatif aktivitelerin fobik tutumlar üzerine etkisinin araştırılması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi* 2010, 11(2): 139-44.
141. Stein MB, Stein DJ. Social anxiety disorder. *Lancet* 2008, 29:1115-25.
142. Akboğa ÖF, Gürkan U. Gençlerde internet bağımlılığı ile sosyal kaygı bozukluğu arasındaki ilişkinin yaşam doyumu ve bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Avrasya Sosyal Ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi* 2019, 6: 443-64.

143. Sağır A, Eraslan H. Akıllı telefonların gençlerin gündelik hayatlarına etkisi: Türkiye’de üniversite gençliği örneği. *OPUS– Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi* 2019,10(17):48-78.
144. Erdoğanoglu Y, Arslan BÇ. Gençlerde akıllı telefon kullanımının fiziksel kapasite üzerine etkisi. *Anadolu Psikiyatri Dergisi* 2019,20(5):499-505.
145. Boulos MNK, Wheeler S, Tavares C, Jones R. How smartphones are changing the face of mobile and participatory healthcare: An overview, with example from CAALYX. *Biomed Eng Online* 2011, 10:1-14.
146. Rosenberg DE, Norman GJ, Wagner N, Patrick K, Calfas KJ, Sallis JF. Reliability and validity of the Sedentary Behavior Questionnaire (SBQ) for adults. *J Phys Act Health* 2010, 7:697-705.
147. Ussher MH, Owen, CG, Cook DG, Whincup PH. The relationship between physical activity, sedentary behaviour and psychological wellbeing among adolescents. *Social Psychiatry Psychiatr Epidemiol* 2007, 42: 851-56.
148. Hamilton MT, Hamilton DG, Zderic TW. Role of low energy expenditure and sitting in obesity, metabolic syndrome, type 2 diabetes, and cardiovascular disease. *Diabetes* 2007, 56:2655-67.
149. Doğan O, Ceylan N, Sümer R. Türkiye gençlik birliği derneği. Gençlik merkezi tasarımı. Ankara, 2003.
150. Bayrak Y. Kant’s view on education. *Social and Behavioral Sciences* 2015,174: 2713 -15.
151. Yayla A. Kant’ın ahlak eğitimi anlayışı. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi* 2005,38(1): 73-86.
152. Koç T, Koç H, Ulaş E. Üniversite öğrencilerinin kötü alışkanlıklarının bayesci ağ yöntemi ile belirlenmesi. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2017, 26(3): 230-40.
153. Koç Y, Kepenekci YK. Ortaokul ders kitaplarında gençliğin korunması ve spora yönlendirilmesi haklarına yer verilme düzeyi. *E-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi* 2015, 3: 37-52.

154. T.C. Kalkınma Bakanlığı. 11.Kalkınma Planı. https://www.sbb.gov.tr/wpcontent/uploads/2020/04/Cocuk_ve_GenclikOzellhtisasKomisyonu_GenclikCalismaGrubu_Raporu.pdf Son erişim tarihi 05 Nisan 2020.
155. Ocak Y, Keskin V, Tortop Y, Gölünük S. Çocuklarını yaz spor okullarına gönderen ailelerin sosyo-ekonomik durumları ve beklentileri. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi* 2011, 2(1): 13-22.
156. Ögel K, Çorapçıoğlu A, Sır A, Tamar M, Tot Ş, Doğan O, Uğuz Ş, Yenilmez Ç, Bilici M, Tamar D, Liman O. Dokuz ilde ilk ve ortaöğretim öğrencilerinde tütün, alkol ve madde kullanım yaygınlığı. *Türk Psikiyatri Dergisi* 2004, 15(2):112-18.
157. Oppen E, Worth A, Bös K. Kinderfitness-kindergesundheit. *Bundesgesundheitsbl Gesundheitsforsch Gesundheitsschutz* 2005, 48:854-62.
158. Colchico K, Zybert P, Basch CE. Effects of after-school physical activity on fitness, fatness, and cognitive selfperceptions: a pilot study among urban, minority adolescent girls. *American Journal of Public Health* 2000, 90(6): 977-8.
159. Gençtürk T. Terör kavramı ve uluslararası terörizme farklı yaklaşımlar, *Başkent Üniversitesi Stratejik Araştırmalar Merkezi* Ankara, 2012: 3-10.
160. Şen YF. Terörün toplumlar üzerindeki sosyo-ekonomik etkilerine bakış: PKK terörü ve ağır gerçeği. *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2015, 1(2): 17-70.
161. Şahinalp MS, Günel V. Türkiye’de şehirleşme hareketleri üzerinde terör olaylarının etkisi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi* 2016,4(37): 30-42
162. Beren F. İnsanlar neden terörist olmaz? Dağa çıkmanın önündeki en büyük engel: bireyin toplumsallaşabilmesi. *Uluslararası Güvenlik ve Terörizm Dergisi* 2011, 2(2): 75-88.
163. Sevim Y. Terör mağdurları geriye dönüş çözüm mü? <http://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423936147>. Son erişim tarihi 13 Aralık 2020.
164. Hudson RA. The Sociology and psychology of terrorism: who becomes a terrorist and why? <https://www.loc.gov/item/2003426357/> Washington: Library Of Congress, 1999. Son erişim tarihi 18 Şubat 2020.

165. Sevim Y, Özpolat A. Terörün kırsal kalkınma ve göç üzerindeki etkisi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 2017, 10(54): 617-25.
166. Akbulut F, Beren F. Terörle mücadelede bütüncül yaklaşımın sosyal politika uygulamaları bağlamından algılanması: suruç ilçesi örneği. *Akademik İncelemeler Dergisi* 2012, 7(2): 260.
167. Güngör U T. Türkiye’de Gençlerin Terör Örgütlerine Katılma Nedenleri ve Sonuçları. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi, 2010.
168. Abdülkerim B. Ergenlik Döneminde Dini Şüphe ve Tereddütler. İçinde: Hökelekli H (Editörler) . *Gençlik Din ve Değerler Psikolojisi*, 1. Baskı. Ankara, DEM Yayınları, 2006:307-368.
169. Yurdabakan İ, Tektaş M. Taşımali ilköğretim öğrencilerinin taşımali eğitime ilişkin görüşleri. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2013, 15(3):511-27
170. Yeni Erdek Gazetesi. Taşımali Eğitimde Taşımali Öğrenciler. <http://www.yenierdek.com/haber/tasimali-egitimden-faydalanan-ogrenci-sayisi-belli-oldu>. Son erişim tarihi 16 Ekim 2020.
171. Çavuşoğlu D, Dönmez B. Yönetici, Öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerine göre Pazarcık’ta taşımali eğitim uygulaması. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi* 2018, 11(4): 646-75.
172. Akkır R. Taşımali İlköğretim Okullarının Maliyeti ve Sorunları (Denizli - Acıpayam İlçesi Örneği). Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Ana Bilim Dalı. Tezsiz Yüksek Lisans Projesi, Denizli: Pamukkale Üniversitesi, 2020.
173. Bilek E, Kale M. Taşıma merkezi okullarda görev yapan öğretmenlerin görüşlerine göre taşımali eğitim uygulaması. *Journal of Gazi Educational Faculty* 2012, 32(3): 609-32.
174. Yılmaz C. Samsun ilinde nüfus hareketleri. *Samsun Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı Yayınları* 2007: 289-316.

175. Bluechhardt MH, Shephard RI. Using an extracurriculum physical activitiy program to enhance social skills. *Journal of Learning Disabilities* 1995, 28(3): 160-9.
176. Kaya NÇ. Social assessment the student in bussing program. *The Journal of the Faculty of Languages and History-Geography* 2017, 46(2): 105-16.
177. Ağırkaya A. Taşımalı Eğitim Uygulamasında Öğretmenler ve Öğrencilerin Karşılaştıkları Güçlükler. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi, 2010.
178. Mattingly M J, Johnson K M, Schaefer A. Child poverty higher and more persistent in rural america retrieved from the carsey school of public pol <https://scholars.unh.edu/cgi/viewcontent.cgi?article>. Son erişim tarihi 12 Eylül 2020.
179. Yurtbakan E, Altun T. Taşımalı eğitimle öğrenim gören öğrencilerin başarılarına ilişkin eğitimcilerin görüşleri. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi* 2018, 3(2):753-68.
180. Şimşek A, Büyükkıdık S. Öğretmen ve öğrenci görüşleriyle taşımalı eğitim uygulaması değerlendirilmesi: Bozova ilçesi örneği. *İlköğretim-online* 2017,16(1):15-34.
181. Sarpkaya YP, Dal S. The effect of transported education on school: A Case study *Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi*, 2020, 10(1): 83-118.
182. Karacabey MF, Boyacı A. Factors contributing to secondary school dropouts and the dropouts' socioeconomic profiles: Şanlıurfa sample. *Educational Administration: Theory and Practice* 2018, 24(2): 247-93.
183. Lavrijsen J, Nicaise I. Social in equalities in early school leaving: The role of educational institutions and the socioeconomic context. *European Education* 2015, 47(4): 295-310.
184. Tamer M G. Determination of the drop out reasons in the general high schools located in Trabzon province. *Turkish Journal of Education* 2014, 3(2):16-37.
185. Gibbons S. Vignoles A. Geography, choice and participation in higher education in England. *Regional science and urban economics* 2012, 42(1-2): 98-113.

186. Spiess CK, Wrohlich K. Does distance determine who attends a university in Germany? *Economics of Education Review* 2010,29(3): 470-79.
187. Kaya NÇ. Taşınalı eğitim programındaki ilköğretim öğrencilerinin durumları: silopi köyleri örneğinde bir sosyal değerlendirme. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi* 2006, 46, 2: 105-16.
188. Seçer M, Yelken TY. Problems encountered by the 6th -7th -8th grade primary school students with transported education. *İlköğretim Online* 2009, 8(1):2-13.
189. Yalçın KY. Yerleşik ve Taşınalı Eğitim Yapan ilköğretim Okullarındaki Öğrencilerin Toplumsallaşmasında Beden Eğitimi ve Sporun Önemi (Kütahya ili Örneği). Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi, 2006.
190. Çabuk Kaya N. Taşınalı eğitim programındaki ilköğretim öğrencilerinin durumları: Silopi köyleri örneğinde bir sosyal değerlendirme. *Ankara Üniversitesi Dil Ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi* 2006, 46(2): 105-16
191. Duman B, Alacahan O. Etniklik ve sosyal kaynaşma ilişkisi: Adana Örneği. *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi* 2011,12(1): 223-42.
192. Çuhadar E. Karşılaştırmalı barış süreçleri açısından Kürt açılımı: Olasılıklar, Açmazlar, İyimserlikler. *Birikim Dergisi* 2009, 3: 11-19.
193. Abanoz EI, Soyer F. Sporun toplumsal değerler üzerindeki etkisi hakkında bir çalışma. *Journal of Human Sciences* 2018, 15(1): 309-18.
194. Küçük V, Koç, H. Psiko-sosyal gelişim süreci içerisinde insan ve spor ilişkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 2004, 10: 131-41.
195. Kılıç M, Arslan A. Parçalanmış aileye mensup lise öğrencilerinin sosyalleşmesinde sporun etkisi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi* 2018, 17(66): 505-17.
196. Ergün M. *Eğitim ve Toplum - Eğitim Sosyolojisine Giriş*, 2.Baskı. Ankara, Ocak Yayınları, 1992: 119.
197. Yavuzer H. *Eğitim ve Gelişim Özellikleri İle Okul Çağı Çocuğu*, 22. Baskı. İstanbul: Remzi Kitapevi, 2000: 34-158.

198. Yetim AA. Sporun sosyal görünümü. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor ve Bilimleri Dergisi* 2000, 5(1): 63-72.
199. Dönmez Ş. Eğitimde Ortaöğretim Öğrencilerinin Sosyalleşmesinde Beden Eğitimi ve Sporun Önemi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep: Hasan Kalyoncu Üniversitesi, 2013.
200. Şentürk Ü. Popüler bir kültür örneği olarak futbol. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 2017, 31(1): 25-41.
201. Selvi Ö, Altan S. Popüler kültür ve spor ilişkisi üzerine bir araştırma. *Erciyes İletişim Dergisi* 2014, 3(3): 132-43.
202. Baumann S. *Uygulamalı Spor Psikolojisi*. İkizler C, Özcan AO,(Çeviren). 1. Baskı, İstanbul: Alfa Basın Yayın Dağıtım, 1994.
203. Açıkan M, Ilgın A, Erhan S. *Beden Eğitimi Öğretmenin El Kitabı*.1. Baskı. Malatya, Morpa Yayıncılık, 2006: 26-82.
204. Çaha Ö. *Spora Yaslanarak Bir Nefes Almak*, 2. Baskı. Ankara, Beta Yayınları, 2000: 8-29.
205. Ağkurt E. Üniversite Öğrencilerinde Spora Katılımın Sosyalleşmeye Etkisi. Sağlık Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Elazığ: Fırat Üniversitesi, 2018.
206. Yıldırım İ, Yetim AA. Orta öğretimde beden eğitimi ve spor dersinin öncelikli amaçları üzerine bir araştırma. *Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 1996, 1(3): 36-43.
207. Akçalar SÖ. Ortopedik Engellilerin Sosyalleşmesine Sporun Etkisi. T.C. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Ağustos 2007
208. Erkal ME. *Sosyolojik Açıdan Spor*, 2.Baskı. İstanbul, Türk Dünyası Araştırmalar Vakfı. Kutsun Matbaa ve Reklamcılık Merkezi, 1992: 17-33.
209. İlkın M, Kalaycı MC, Güleröğlü F, Gündoğdu C. Down sendromlu çocuklarda sportif etkinliklere katılma durumuna göre sosyal uyum ve beceri düzeyinin incelenmesi. *İnönü İnönü Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi* 2018,7(1): 162.

210. Spaaij R. Refugee youth, belonging and community sport. *Leisure Studies* 2015, 34(3): 303-18.
211. Donnelly P, Coakley JJ. *The Role Of Recreation In Promoting Social Inclusion*, 1th ed. Toronto. Laidlaw Foundation, 2002: 22.
212. Stone C. Utopian community football? Sport, hope and belongingness in the lives of refugees and asylum seekers. *Leisure Studies* 2018, 37(2): 171-83.
213. Sağın AE, Güllü M. Suriyeli öğrencilerin okula uyum süreci; sportif etkinliklerin rolü. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 2020, 22(3):86-99
214. Bulgu N. Spora katılımda toplumsal fayda: kazakistan ahmet yesevi üniversitesi öğrencileri örneği. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi* 2013, (18): 25-45.
215. Kaplan Y, Çetinkaya G. Socialization via sport- process of re-socialization. *International Journal Of Science Culture And Sport* 2014, 2: 183.
216. Greendorfer SL. Differencess in childhood socialization influences of women involved in Sport and women not involved in Sport In M. Kotee(Ed.) *The dimension of Sport sociology*, Champaign, IL Leisure Press 2009, 59-72.
217. Dever A. *Spor Sosyolojisi Tarihsel ve Güncel Boyutlarıyla Spor ve Toplum*, 1.Baskı, İstanbul, Başlık Yayın Grubu 2010: 113-78.
218. Amman MT. Spor Sosyolojisi. İçinde: İkizler HC (editör). *Sporda Sosyal Bilimler*, 1. Baskı. İstanbul, Alfa Yayınları, 2000: 85-150.
219. Fişek K. *Yüz Soruda Türkiye Spor Tarihi*, 1.Baskı, İstanbul, Gerçek Yayınevi, 1985: 15-145.
220. Çetin HN. Türkiye’de sporun yaygınlaştırılması. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, 1986.
221. Karataş Ö, Yücel AS. Karademir T, Karakaya YE. Malatya’da sporun yaygınlaştırılması açısından spor tesislerinin yeterlilik düzeyinin incelenmesi. *Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe* 2011, 22 (4): 154–63

222. Baki E. Gençlerin Spora Katılım Düzeylerine Göre İletişim Becerileriyle Problem Çözme Yeteneklerinin İncelenmesi (Erzurum İli Örneği). Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Erzincan: Binali Yıldırım Üniversitesi, 2019.
223. Aykara A, Albayrak H. Olumlu gençlik gelişimi yaklaşımı açısından spor etkinliklerine katılımın gençlere yansımaları. *Toplum ve Sosyal Hizmet Dergisi* 2016, 27(1): 77-100.
224. Erkal M, Özbay G, Ayan D. *Sosyolojik Açıdan Spor*, 3.Baskı. İstanbul, Der Yayınları, 1998: 71.
225. Cankalp M. *Sporda Yönetim ve Organizasyon*, 2.Baskı. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım 2005: 21-113-114-120.
226. Ekici H. Halkın sporla ilgili belediyelerden beklentileri: Gaziantep’te bir uygulama. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi* 2012, 1(3): 53-77.
227. Göral M. Türkiye’de kitle sporunun teşviki açısından tesis politikaları. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 1999, 6(2): 251-72.
228. Taşmektepligil MY, Albay FY, Ağaoğlu S, Ağaoğlu A, Karakuş S. 21.Dönem Milletvekili adaylarının genel seçim öncesi Türkiye’deki spor uygulamaları hakkındaki düşüncelerinin değerlendirilmesi. *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi* 2005, 6(2): 93-101.
229. Kaya F, Şimşek B, Erzeybek MS. Güneydoğu Anadolu’da genç nüfusun spor yapma ve fiziksel aktiviteye katılma eğilimleri: batman il örneği, Türkiye. *Spor Eğitim Dergisi* 2018, 2(1): 21-8
230. Yıldırım A, Şimşek, H. *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, 5.Baskı. Ankara, Seçkin Yayınevi, 2005: 43-115.

EKLER

EK-1. Özgeçmiş

Adı soyadı	Abdullah BİNGÖLBALI
Doğum tarihi ve yeri	12/08/1969, Elazığ
Yabancı dil bilgisi	İyi
Görev yeri	Şehit Eyüp Oğuz AİHL Fen ve Sosyal Bilimler Proje Okulu
İletişim bilgileri (e-posta)	bingolbali@gmail.com

ÖĞRENİM BİLGİSİ

Doktora (2017-2021)	İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor A.B.D. Tez Adı: Köy Muhtarlarının Spor Hizmetleri İle İlgili Yerel Yönetimlerden Beklentilerinin Tematik Analizi. Tez Danışmanı: Cemal GÜNDOĞDU
Yüksek Lisans (1996-1997)	Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor A.B.D. Tez Adı: Farklı spor branşlarındaki kız ve erkek çocuklarda sporun hematolojik, biyokimyasal ve bazı solunum parametrelerine etkisi. Tez Danışmanı: Abdul Kerim Kasım BALTACI
Lisans (1987-1991)	Gazi Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü

İŞ TECRÜBESİ

Kurumlar	Milli Eğitim Bakanlığı/ Öğretmen, Elazığ Cidde Başkonsolosluğu/ Öğretmen, Md. Yardımcısı, Jeddah/ SA Elazığ Tenis İhtisas Kulübü/ Tenis Antrenörü, Elazığ
-----------------	---

EK-2. Yarı yapılandırılmış görüşme formu

Kişisel Bilgiler

Köyünüz:

Cinsiyetiniz:

Medeni Haliniz:

Yaşınız:

Eğitim Durumunuz:

Gelir Durumunuz:

Muhtarlık Süreniz:

Görüşme Soruları

S1-Köyünüzde gençlerin spor yapabileceği spor tesisleri veya alanları var mı?

S2-Köyünüzde herhangi bir sportif veya geleneksel faaliyet, organizasyon gerçekleştirildi mi?

S3-Köyünüzdeki gençlerin spor yapmasını istermisiniz? Nedenini açıklayabilir misiniz?

S4-Köylerin, içerisinde spor alanında birçok yetenekli sporcu barındığına inanıyor musunuz?

S5-Köyünüzde yapılacak sportif faaliyetlerin gençlerin gelişmesine katkı sağlayacağına inanıyor musunuz? Nedenini açıklayabilir misiniz?

S6-Sizce köylerde spor alanları olmalı mı? Nedenini açıklayabilir misiniz?

S7-Köyünüzde sporun geliştirilmesi için herhangi bir girişimde bulundunuz mu? Nedenini açıklayabilir misiniz?

S8- Sizce yerel yönetimler spor alanında köylere destek vermeli mi? Nedenini açıklayabilir misiniz?

S9-Köyünüzde sportif tesisleri ve alanları yapılması için yerel yönetimlere müracaat ettiniz mi? Nedenini açıklayabilir misiniz?

S10-Yerel yönetimlerden spor tesisleri için herhangi bir destek aldınız mı?

S11-Muhtar olarak yerel yönetimlerden sportif konudaki beklentileriniz nelerdir?

S12- Açıklamak istediğiniz başka konuları bu alana belirtiniz.

Araştırmacı notları:

EK-3. Elazığ Valiliği İzin Talebi

		T.C. ELAZIĞ VALİLİĞİ İdare ve Denetim Müdürlüğü		
Sayı :	87597291-299-10757	04/11/2019		
Konu :	İzin Talebi			
İlgi : İnönü Üniversitesi Rektörlüğünün 21.10.2019 tarih ve 20677 sayılı yazısı.				
İlgi sayılı yazıda; İnönü Üniversitesi Spor Bilimler Fakültesi Spor Yöneticiliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Cemal GÜNDOĞDU'nun "Köy Muhtarlarının Spor Hizmetleri ile İlgili Yerel Yönetimlerden Beklentilerinin Tematik Analiz" isimli çalışma yapmak üzeri izin talebinde bulunduğu bildirilmiştir. Bilgi ve gereğini rica ederim.				
		Erkan KAÇMAZ Vali a Vali Yardımcısı		
Ek: Yazı ve eki (5 Adet)				
Dağıtım:				
Gereği:		Bilgi:		
Kaymakamlıklara		İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ		
Merkez Köy Muhtarlıklarına		REKTÖRLÜĞÜNE		
04/11/2019	VHKİ : Bilal DİNÇ			
04/11/2019	Müdür : Mukadder KARAASLAN			

EK-4. Etik Kurul

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU
(Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma Etik Kurulu)

Oturum Tarihi	Oturum Sayısı	Karar Sayısı
26.09.2019	11	2019/11-4

Karar No: 2019/11-4: Kurulumuz 26.09.2019 tarihinde İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı toplantı salonunda toplandı. İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Prof. Dr. Cemal GÜNDÜĞÜ'nün, sorumlu araştırmacı olduğu; Elazığ Milli Eğitim Müdürlüğü Öğretmen Abdullah BİNGÖLBALİ'nin “**Köy Muhtarlarının Spor Hizmetleri İle İlgili Yerel Yönetimlerden Beklentilerinin Tematik Analizi**” başlıklı çalışmasının Üniversitemiz Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi açısından uygun olup-olmadığı hususundaki başvurusuna ilişkin teklifin değerlendirilmesi, Çalışma Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi açısından değerlendirildiğinde; çalışmanın etik açıdan uygun olduğuna; oy birliği ile karar verilmiştir.

Prof. Dr. Hüseyin Suphi ERDEM Etik Kurul Başkanı			
Prof. Dr. Mustafa ARSLAN Etik Kurul Başkan Yardımcısı	KATILMADI	Prof. Dr. Nesrin SİS Etik Kurul Üyesi	KATILDI
Prof. Dr. Süleyman ÇALDAK Etik Kurul Üyesi	KATILDI	Prof. Dr. Mehmet ÜSTÜNER Etik Kurul Üyesi	KATILDI
Prof. Dr. Mehmet GÜNGÖR Etik Kurul Üyesi	KATILDI	Prof. Dr. Lutfiye ÖZDEMİR Etik Kurul Üyesi	KATILDI